

Møteinnkalling

I samsvar med møteplan holdes det møte i fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

06.09.2022, kl. 09:00 i Styreverrommet, Harald Hårfagres gt. 1.

Innkalling er sendt til:

Camilla Brautaset, Ole Thomassen Hjortland, Svein Ivar Angell, Hans Marius Hansteen, Tove Ingebjørg Fjell, Eirik Hovden, Kjersti Bale, Pernille Reitan Jensen, Linnea Reitan Jensen, Morten Mellesdal Petterteig, Siver Johan Myksvoll-Rannestad, Oda Kristine Westad

Saksliste og sakspapirer følger vedlagt.

Eventuelle forfall bes meldt snarest til varamedlem og sekretariatet, tlf. 55582060, ev. per e-post til unni.utvik@uib.no eller kim.hommen@uib.no.

Bergen, 31.08.2022

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Saksliste

Styremøtet vil starte med følgende:

Presentasjon av *SapienCE* ved SFF-leder, professor Christopher Henshilwood, med påfølgende diskusjon (ca. 45-50 minutter)

Styresak	Saker til behandling	U.off.
FS 40/22	Forlengelse av tilsetningen til Per Arne Michelsen som førsteamanuensis II i nordisk fagdidaktikk ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	
FS 41/22	Forlengelse av bistilling som professor II ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	
FS 42/22	Vikartilsetting som førsteamanuensis i humanioras vitenskapsteori ved Senter for vitenskapsteori	
FS 43/22	Tilsetting i midlertidig stilling som forsker knyttet til Queerdom prosjektet ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap	
FS 44/22	Forlengelse av tilsetting som vitenskapelig assistent ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier	
FS 45/22	Forlengelse av tilsetting som førstelektor ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studie	
FS 46/22	Forlengelse som forsker ved Wittgensteinarkivet – to delstillinger	
RS 14/22	Godkjente doktorgradsdisputaser ved Det humanistiske fakultet	
RS 15/22	Referat fra møte 02.09.22 - Informasjons- og drøftingsutvalget <i>ETTERSENDES</i>	
S 38/22	Møteplan for fakultetsstyret 2023	
S 39/22	Regnskap per juli 2022	
S 40/22	Anbefaling om nedlegging av BAHF-RET	
S 41/22	Søknad om oppretting av masterprogram i japansk	
S 42/22	Budsjettforslag 2023 og langtidsbudsjett - Det humanistiske fakultet	
S 43/22	Faglig bemanningsplan - presiseringer og konkretisering av kriterier	
S 44/22	Vurdering av fast ansettelse for tidligere åremålsansatte ledere	

S 45/22	Endringer for tilsetningsrådet ved Det humanistiske fakultet - september 2022	
S 46/22	Innstilling til dr.philos.-graden	X
S 47/22	Søknad om opprykk til professor etter kompetanse	X
S 48/22	Søknad om opprykk til dosent etter kompetanse	X
S 49/22	Søknad om opprykk til professor etter kompetanse	X
S 50/22	Søknad om opprykk til professor etter kompetanse	X
S 51/22	Tilsetting som førsteamanuensis i amerikansk litteratur og kultur ved Institutt for fremmedspråk	X
S 52/22	Førsteamanuensis i italiensk litteratur etter krav om fast stilling	X

**Saker behandlet i tilsettingsrådet ved Det humanistiske fakultet etter
fakultetsstyremøte 21.06.2022:**

Sak 30/2022: 20/7030

**Forlengelse av tilsetningen til Per Arne Michelsen som førsteamanuensis II i
nordisk fagdidaktikk ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier**

Per Arne Michelsen tilsettes som førsteamanuensis II i nordisk fagdidaktikk ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier for en åremålsperiode på to år, fra 01.08.2022 til og med 31.07.2024.

Sak 33/2022: 19/20856

**Forlengelse av bistilling som professor II ved Institutt for arkeologi, historie,
kultur- og religionsvitenskap**

Trine Anker sin bistilling som professor II i 20 % stilling ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap forlenges med perioden 01.08.2022-31.07.2024.

Sak 34/2022: 22/239

**Vikartilsetting som førsteamanuensis i humanioras vitenskapsteori ved Senter
for vitenskapsteori**

Silje Aambø Langvatn tilsettes i midlertidig 100 % stilling som førsteamanuensis i humanioras vitenskapsteori ved Senter for vitenskapsteori fra den dato som avtales med fakultet og senteret til og med 30.06.2023.

Sak 35/2022: 22/2705

**Tilsetting i midlertidig stilling som forsker knyttet til Queerdom-prosjektet ved
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap**

Maud Ceuterick tilsettes i en midlertidig 100 % stilling som forsker 1109 ved Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap fra den dato som avtales med institutt og fakultet, for en periode på ett år. Stillingen er knyttet til QUEERDOM-prosjektet.

Sak 36/2022: 21/9795

**Forlengelse av tilsetting som vitenskapelig assistent ved Institutt
for lingvistiske, litterære og estetiske studier**

Tilsetting av Stine Gjesholm sin 20 % stilling som vitenskapelig assistent ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier forlenges frem til 31.12.2022. Stillingsstørrelsen for perioden 01.08.2022 til og med 31.12.2022 er 25 %.

Sak 37/2022: 21/10119

Forlengelse av tilsetting som førstelektor ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Tilsetting av Hilde Johansen i 50 % stilling i vikariat som førstelektor ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier forlenges fra og med 01.07.2022 til og med 31.12.2022.

Sak 38/2022: 21/5241

Forlengelse som forsker ved Wittgensteinarkivet – to delstillinger

Tilsettingsrådet forlenger Heinz Wilhelm Krügers midlertidige ansettelse som forsker med 35 % stillingsstørrelse for perioden fra 01.06.2022 til 31.10.2022.

Tilsettingsrådet forlenger Daphne Bielefelds midlertidige ansettelse som forsker med 15 % stilling for perioden fra 01.07.2022 til 31.08.2022.

Tilsettingene er knyttet til prosjektet «WABe - ny forskningsinfrastruktur» ved Wittgensteinarkivet ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier. Stillingene finansieres ved infrastrukturmidler fra Forskningsavdelingen.

Arkivsaksnr.:
2022/1144

Dokumentdato:
22.08.2022

Styre:
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Referatsak:
14/22

Møtedato:
06.09.2022

Godkjente doktorgradsdisputaser ved Det humanistiske fakultet

Følgende kandidat har fått godkjent sin doktorgradsdisputas siden forrige rapport til fakultetsstyret (21.06.2022):

2015/9850 Ph.d.-graden – Sumanya Anand Velamur – Fagområde: religionsvitenskap
Avhandlingstittel: «Religion-marked Spaces and Memories of Violence in Mumbai: Inhabiting and Remembering»

- Opptaksdato: 01.08.2015
- Disputasdato: 10.06.2022
- Hovedveileder: István Keul, professor, UiB
- Biveileder: Michael Stausberg, professor, UiB

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Arkivsaksnr.:
2018/6342

Dokumentdato:
16.08.2022

Styre:
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:
38/22

Møtedato:
06.09.2022

Møteplan for fakultetsstyret 2023

Styrets møteplan settes opp med utgangspunkt i blant annet rapporteringsfrister satt av Universitetsdirektøren og fakultetets årshjul.

Styremøtene planlegges slik at styret kan behandle de aktuelle sakene før oversending til Universitetsdirektøren. Styrets faste møtedag er tirsdag, med møtestart kl. 09:00.

Følgende datoer blir foreslått for møter i 2023:

31.01., 21.03., 09.05., 20.06., 05.09., 24.10., 05.12.

Møteinnkalling vil bli sendt ut i god tid, normalt tirsdag i uken før møtet. Ekstraordinære møter, omberamning eller sløyfing av møter vil bli gjort kjent så tidlig som mulig. Innkalling og sakspapirer, med unntak av saker unntatt offentlighet, blir som regel kunngjort på fakultetets hjemmesider samtidig som de blir gjort tilgjengelige for styremedlemmene.

Vi minner om at styremedlemmene har møteplikt. Ved eventuelt gyldig forfall må medlemmet selv melde fra til sin vararepresentant.

Styremedlemmene oppfordres til å sette av møtedatoene.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret godkjenner følgende møteplan for 2023:

31.01., 21.03., 09.05., 20.06., 05.09., 24.10., 05.12.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Arkivsaksnr.:
2022/5979

Dokumentdato:
22.08.2022

Styre:
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:
39/22

Møtedato:
06.09.2022

Regnskap per juli 2022

Vedlegg:

- Økonomirapport Det humanistiske fakultet etter juli 2022
- Vedlegg til økonomirapport etter juli 2022

Kommentarer til regnskapsrapporten:

Det er ikke store endringer siden forrige rapportering. Regnskapsrapporten viser positive avvik på drift på grunnbevilgningen (GB). Mye skyldes forsinkelser og midlertidige avvik. Vi ligger på etterskudd i tilsetning av nye rekrutteringsstillinger. Vi ligger også bak budsjett på bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA).

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret tar saken til orientering.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Økonomirapport for Det humanistiske fakultet etter juli 2022

Sentrale forkortelser:

GA = Grunnbevilgning annum (Rammetilskudd fra Kunnskapsdepartementet, fordelt videre fra UiB til HF. Basis og resultatmidler fra åpen og lukket ramme)

GP = Grunnbevilgningsprosjekter (Øremerkede UiB prosjekter)

GB = Grunnbevilgning. Summen av GA og GP

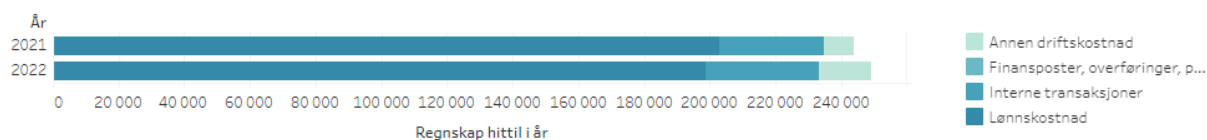
1. Status fakultetet totalt

TABELL 1: STATUS FAKULTETET TOTALT. TALL I 1000 KR.

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	-460 937	-267 587	-262 560	-1,9%
Kostnader	474 221	266 505	249 249	6,5%
Sum totalt	13 284	-1 082	-13 310	

Etter juli har vi 17,3 mill. kroner lavere kostnader enn budsjettert. Dette kan deles i lavere aktivitet på BOA med 6,1 mill. kroner og lavere kostnader på GB med 11,2 mill. kroner. De største avvikene på GB er midlertidige og skyldes forsinkelser og feil periodisering, samt at vi er forsinket i tilsetting av nye rekrutteringsstillinger i 2022.

FIGUR 1 UTVIKLING KOSTNADER TOTALT. TALL I 1000 KR.

Figur 1 viser utvikling i kostnader fordelt etter kontoklasse. Annen driftskostnad vil være høyere i år, siden pandemien er over. Lønnen er lavere på grunn av færre ansatte. Vi har blant annet 16 færre rekrutteringsstillinger enn til samme tid i fjor. Se vedlegg som viser utvikling i årsverk.

2. Status grunnbevilgningen (GB)

2.1. Status i forhold til budsjett

TABELL 2: STATUS GRUNNBEVILGNINGEN (GB). TALL I 1000 KR.

		Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
Inntekter	Salgs- og driftsinntekt	-368 937	-213 107	-214 169	0,5%
	Sum	-368 937	-213 107	-214 169	0,5%
Kostnader	Lønnskostnad	335 135	175 334	172 752	1,5%
	Annen driftskostnad	41 276	18 680	8 649	53,7%
	Interne transaksjoner	5 809	18 011	19 457	-8,0%
	Sum	382 221	212 025	200 859	5,3%
Sum		13 284	-1 082	-13 310	
Resultat	Overføring fra i fjor	-19 964	-19 884	-19 964	0,4%
	Overføring til neste periode	6 680	20 965	33 274	-58,7%
	Sum	-13 284	1 082	13 310	
Sum		-13 284	1 082	13 310	
Sum totalt		0	0	0	

Tabell 2 viser budsjett, regnskap og avvik i prosent for GB per april. Kostnadsavviket utgjør 5,3 % (11,2 mill. kroner).

Lønnskostnader

Avvik på lønn utgjør samlet sett 1,5 % på grunnbevilgningen.

På Rekrutteringsstillinger finner vi et positivt avvik på 3,5 mill. kroner som skyldes forsinkede tilsetninger og høyere refusjoner enn budsjettet. Disse avvikene vil korrigeres med lavere inntekter til Rekrutteringsprosjektet, siden vi ikke når måltallet i år. Overskuddet, som skal salderes mot annuum (se tabell 3), vil bli lavere jo lenger unna måltallet vi kommer. Det er derfor viktig at vi følger opp fremdriften i tilsettingsprosessene, og fremskynder oppstart der det er mulig.

Vi finner en del negative lønnsavvik på instituttnivå, men vi regner med at disse vil jevne seg ut i løpet av året.

Andre driftskostnader og interne transaksjoner

Under andre driftskostnader finner vi typisk kostnader for driftstilskudd, reiser, konferanser, møter, rettighetslisenser, inventar, datamaskiner osv. Interne transaksjoner inneholder kostnader og inntekter som oppstår og fordeles internt på UiB. Typiske interne transaksjoner gjelder husleie, BOA-påvirkning, flytting av lønnskostnader, betaling for tjenester fra andre avdelinger ved UiB osv.

Etter juli finner vi et samlet positivt avvik på 8,6 mill. kroner under andre driftskostnader (53,7 %) og interne transaksjoner (- 8 %). Mye av dette skyldes periodiseringen og kan derfor regnes som midlertidige avvik.

Vi ligger på etterskudd med driftstilskuddene til Det norske studiesenteret i York. Dette gir et midlertidig positivt avvik på 4,8 mill. kroner.

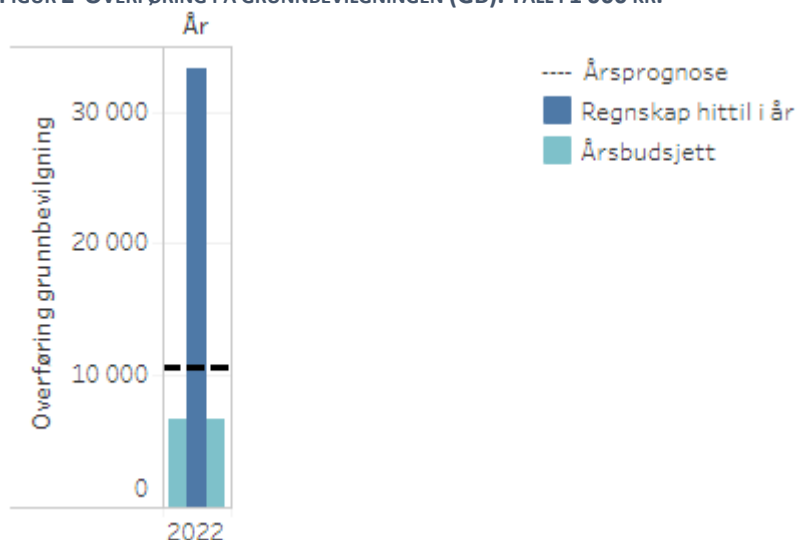
Rekrutteringsstillinger har et positivt avvik på 3,5 mill. kroner. 2 mill. kroner skyldes lavere fellesbidrag og internhusleie på grunn av færre rekrutteringsstillinger enn budsjettet per juli.

1,5 mill. kroner av avviket gjelder personlige driftsmidler som vi har periodisert flatt gjennom hele året.

Resten av avviket fordeler seg på flere prosjekter. Internt mellom GA og GP er vi forsinket med belastning for husleie og administrasjon for juli. Dette vil rette seg opp i løpet av august.

2.2. Prognose på overføring til neste år

FIGUR 2 OVERFØRING PÅ GRUNNBEVILGNINGEN (GB). TALL I 1 000 KR.

Figur 2 viser budsjett og prognose for overføring til 2023. For å se utviklingen over tid henviser vi til figuren i saksfremlegget. Prognosen for overføring bygger på overføring fra i fjor pluss prognose for årsresultat. Prognosen for overføring til 2023 utgjør 10,7 mill. kroner. Dette består av en negativ saldo på GA med 7,6 mill. kroner og en positiv saldo på GP med 18,3 mill. kroner.

TABELL 3 OVERFØRINGER PÅ GB TIL 2023, ETTER PROSJEKTIVÅ. TALL I MILL. KRONER

Fin.kilde spes.	Prosjektnivå	Budsjett	Prognose	Saldering	Overført fra 2022
GA	Annum	-2,9	-2,3	2,8	-0,5
	EVU	2,7	3,0		-3,0
	Exphil	-10,8	-8,4		8,4
Sum GA		-10,9	-7,6	2,8	4,8
GP	Rek.stillinger	3,0	2,8	-2,8	0,0
	Studiesentre	5,9	5,9		-5,9
	Sentral egenfinansiering	5,5	6,3		-6,3
	Andre GP	3,2	3,3		-3,3
Sum GP		17,6	18,3	-2,8	-15,5
SUM GB		6,7	10,7	0,0	-10,7

Tabell 3 viser budsjett og prognose på overføring til neste år, fordelt etter prosjektnivå. Kolonnen «Overført fra 2022» viser hva saldoen vil være i 2023 etter saldering av Rekrutteringsstillinger.

Prognosene er foreløpig stort sett i tråd med årsbudsjett på GB, og vi regner med at de fleste avvikene vil bli hentet inn i løpet av året. På Ex.phil får vi flere kurs enn først antatt, noe som bidrar til at årsunderskuddet blir mindre.

Det er viktig å være klar over at den negative saldoen på GA nå stort sett gjelder Ex.phil, og at nedbetaling av denne saldoen vil skje innenfor Ex.phil-prosjektet.

3. Status bidrags- og oppdragsfinansiert aktivitet (BOA)

TABELL 4 STATUS INNTEKTER BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA). TALL I 1000 KR.

	Årsbudsjett	Budsjett hittil i år	Regnskap hittil i år	Avvik hittil i %
NFR	-41 000	-22 980	-22 451	-2,3%
EU	-20 000	-12 307	-8 765	-28,8%
Andre	-31 000	-19 193	-17 175	-10,5%
Sum totalt	-92 000	-54 480	-48 391	-11,2%

Tabell 3 viser et samlet avvik på 11,2 % (6,1 mill. kroner) på BOA.

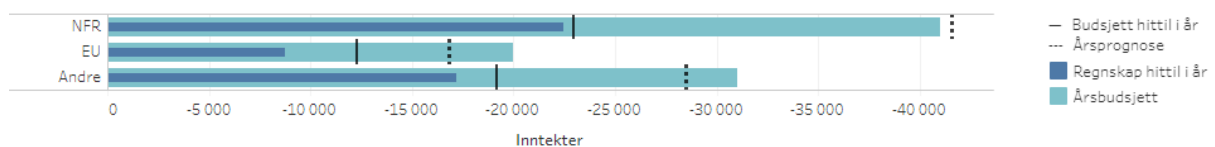
Det største avviket ligger på EU med til sammen 3,5 mill. kroner som skyldes forsinket drift.

På Andre finner 2,5 mill. kroner i avvik. 0,5 mill. kroner av dette ligger på lønn og nettobidrag. Resten ligger på drift.

På NFR har vi et avvik på 0,5 mill. kroner etter mai. Vi ligger litt etter på lønn og frikjøp, mens reisekostnadene er betydelig høyere enn budsjettert.

Nettobidrag er betaling for tjenester mellom BOA-prosjekter og grunnbevilgningen, og består av lønn og indirekte kostnader for allerede ansatt personale (dvs. vanligvis frikjøp av arbeidsinnsats for personer i faste vitenskapelige stillinger). I tillegg til andre poster, for eksempel leiestedskostnader, investeringer og eventuelt overforbruk på prosjektene.

FIGUR 3: INNTEKTER BOA

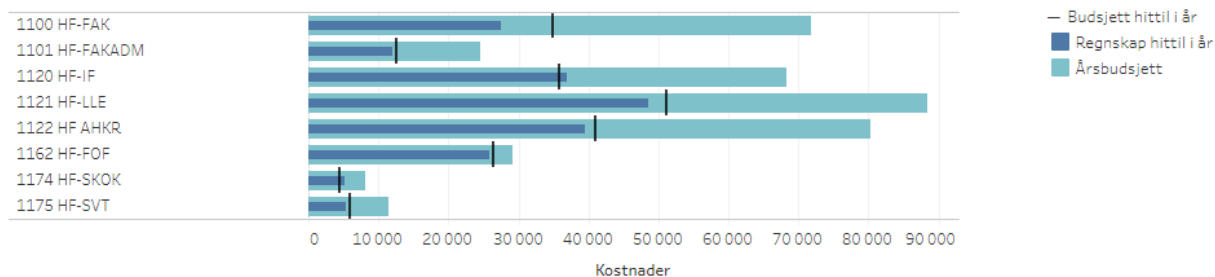

Figur 3 viser inntekter per juli, og hvordan vi har satt prognosene i tråd med avvikene hittil i år. Vi regner med en samlet BOA-aktivitet på 86,8 mill. kroner i 2022. Dette er 5,3 mill. kroner lavere enn budsjettert, men 7,9 mill. kroner høyere enn i fjor.

Vedlegg til økonomirapport, etter juli 2022

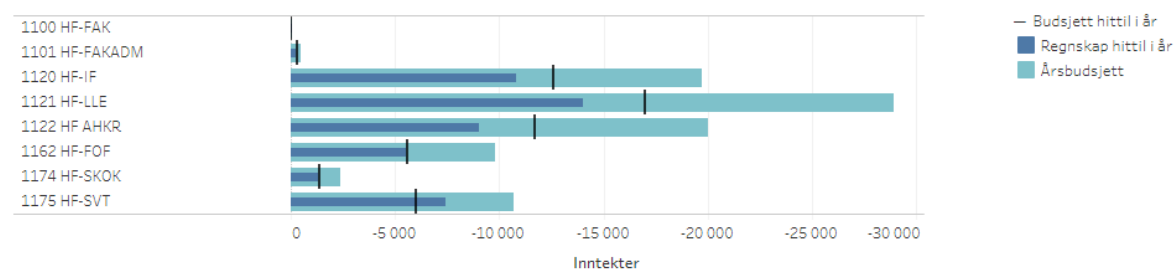
1. Status ved instituttene

FIGUR 4 KOSTNADER PER INSTITUTT GRUNNBEVILGNINGEN (GB). TALL I 1000 KR.

Figur 4 viser at vi stort sett ligger innenfor budsjett per sted på GB. Fastlønn ligger også inne i tallene her.

FIGUR 5 INNTEKTER PER INSTITUTT BIDRAGS- OG OPPDRAGSFINANSIERT AKTIVITET (BOA). TALL I 1000 KR.

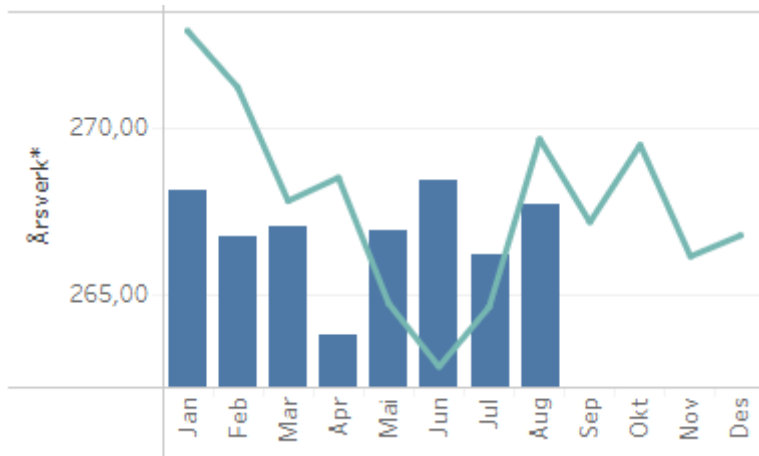

Figur 5 viser BOA-budsjett og regnskap per enhet. FOF, SKOK og SVT ligger på og foran budsjett, mens resten ligger bak.

2. Årsverk per måned i 2022

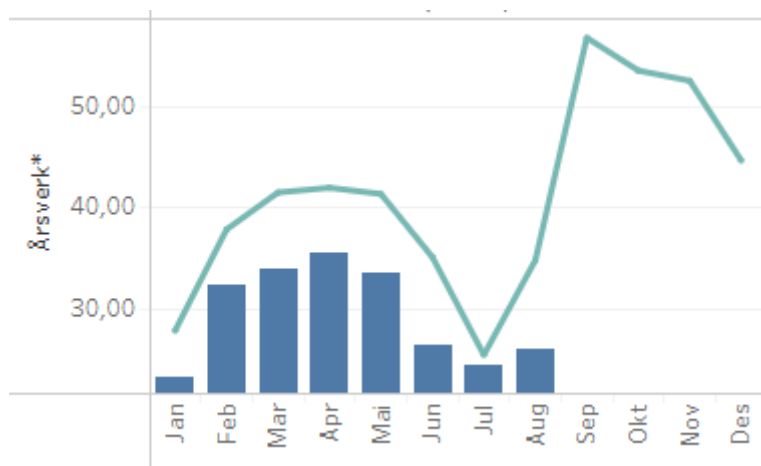
Årsverkstallene som er hentet ut fra rapporteringsløsningen vår, Tableau, viser punktårsverk den første i måneden, og er ikke korrigert for fravær eller kortere permisjoner.

FIGUR 6: FASTE STILLINGER PÅ GRUNNBEVILGNINGEN

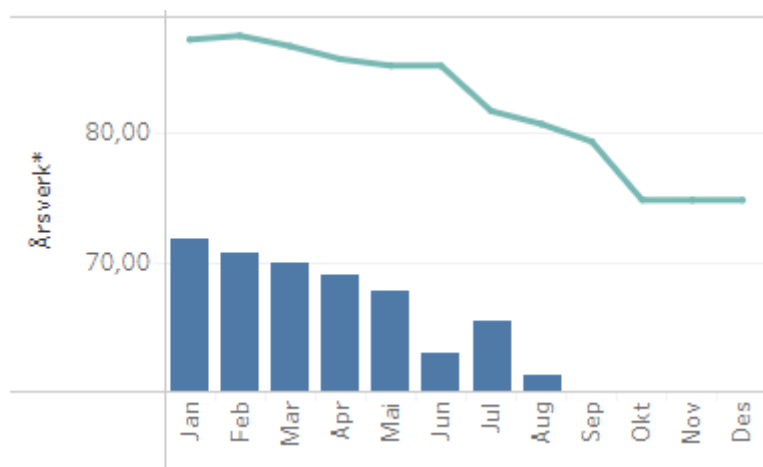
I juli hadde vi 266,19 faste årsverk på grunnbevilgningen. Hittil i år ligger vi litt lavere enn i fjor.

FIGUR 7: MIDLERTIDIGE STILLINGER PÅ GRUNNBEVILGNINGEN UTEN REKRUTTERINGSSTILLINGER

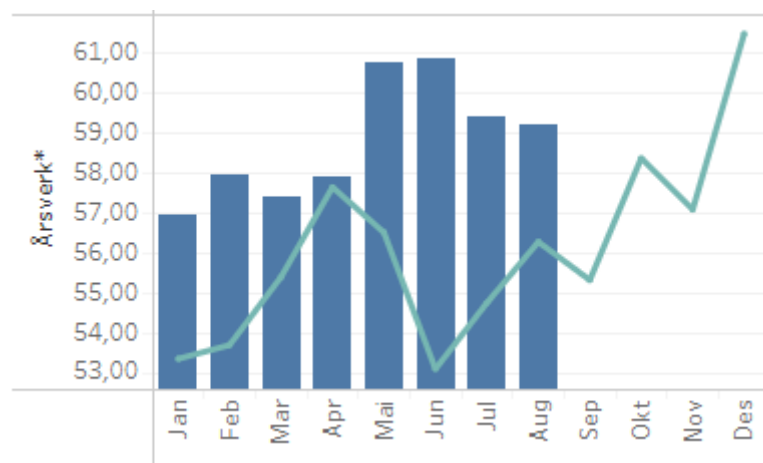
Figur 7 viser 24,43 midlertidige årsverk per juli. Av disse er 11,64 midlertidige, 9,19 vikarer og 3,6 åremålsansatte.

FIGUR 8: REKRUTTERINGSSTILLINGER PÅ GRUNNBEVILGNINGEN

Per juli hadde vi 65,59 årsverk knyttet til rekrutteringsstillinger på grunnbevilgningen. Til sammenligning lå vi på hele 81,68 på samme tid i fjor. Det rapporteres om forsinkelser i tilsetning av rekrutteringsstillinger, og at det kan bli vanskelig å nå måltallet for 2022.

FIGUR 9: ÅRSVERK BOA

Per juli hadde vi 59,41 årsverk på BOA. Dette er høyere antall enn til samme tid i fjor, og i tråd med at budsjettet for i år også er høyere.

Arkivsaksnr.:
2021/6493

Dokumentdato:
26.08.2022

Styre:
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:
40/22

Møtedato:
06.09.2022

Anbefaling om nedlegging av Bachelorprogrammet i retorikk

Dokument i saken

- Rapport fra programsensor 2017
- Vedtak i Instituttrådet ved FoF, sak 2019-06
- Femårig programevaluering BAHF-RET 2020
- [Protokoll fra Fakultetsstyret 15.06.2021](#)
- Referat fra programstyremøte BAHF-RET
- Brev fra fakultetet 1.9.2021
- Vedlegg til brev av 1.9.21 – forslag til tidsplan for nedlegging av BAHF-RET

Bakgrunn

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier (FoF) har siden 2004 tilbudt det tverrfaglige Bachelorprogram i retorikk (BAHF-RET). Programmet er et samarbeid mellom filosofi, klassiske fag, kunsthistorie, litteraturvitenskap, medievitenskap og nordisk.

Programmet har i flere år vært preget av dårlig rekruttering, komplisert struktur og en utydelig faglig identitet. Dette blir påpekt i rapporten fra programsensor Hanne Roer (Københavns Universitet) fra 2017. I 2019 vedtok Instituttrådet ved FOF at instituttet innenfor daværende rammebetingelser ikke kunne ta ansvar for driften av programmet. Fakultetsstyret vedtok i møte av 15.6.2021 (S 41/21) å ikke anbefale reakkreditering av BAHF-RET på bakgrunn av den innsendte femårige programevalueringen.

I dialogmøte og oppfølgende drøftingsmøte mellom Det humanistiske fakultet og FOF våren 2021, ble det konkludert med at en skulle gå i gang med forberedelser til nedlegging av programmet. Dette ble fulgt opp i formell henvendelse fra HF-fakultetet til FoF (21/6493) der instituttet besørge for at programstyret for BAHF-RET kaller inn til møte for å starte prosessen med nedlegging. I det følgende programstyremøtet 16.11.2021, ble det imidlertid rådet til å legge nedleggingsprosessen på is i påvente av avklaringer rundt eventuelle løsninger for å videreføre programmet.

Da det per dags dato ikke er kommet nye opplysninger rundt dette, mener Det humanistiske fakultet at det nå er riktig å fortsette arbeidet med å legge ned programmet i tråd med instituttets ønske og slik at nedleggingen kan skje i samsvar med fristene UiB har satt for slike prosesser. Dette innebærer at anbefaling om nedlegging av BAHF-RET blir lagt frem for Utdanningsutvalget i oktober 2022, før det vil bli fattet endelig vedtak i Universitetsstyret i desember 2022.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet anbefaler at Bachelorprogrammet i retorikk legges ned, med virkning fra høsten 2023 og at programmet følgelig ikke lyses ut våren 2023.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Årsrapport 2017 fra programsensor

Hanne Roer, ph.d.

Lektor i retorik, Institut for Medier, Erkendelse og Formidling
Københavns Universitet

Rapporten er baseret på to møder i styregruppen (december 2015 og 26. april 2017), referater fra andre møder i perioden, oplæg og diskussion med retorikgruppen på Institutt for Informasjons- og medievitenskap på SV-fakultetet (25. april 2017) og interviews med to studerende (Ole Grepp og Markus Odland) og ansatte (Hans Marius Hansteen, Henning Laugerud). Mit kendskab til programmets sammensætning stammer også fra hjemmesiden. Jeg har desuden kendskab til retorikuddannelsen i Bergen gennem flere år som censor på opgaver i visuel retorik, som medlem af bedømmelseskomiteer (ph.d., stillingsbedømmelse) og som medlem af Netværket for Ret og litteratur (2005-2009) ved bl.a. Arild Linneberg. Jeg har selv været med til at opbygge retorikuddannelsen på Aarhus Universitet (1998-2004). Siden 1/1 2016 har jeg været formand for Studienævnet på Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, hvor deltagelse i den omfattende kvalitetssikringsproces på Københavns Universitet er en vigtig del af arbejdet (udover studieplaner og planlægning af undervisning m.v.).

Jeg har ved både mødet i 26. april 2017 og i interviews med interessenterne spurgt til:

- 1) Organisering af BA-programmet. Ledelse og organisering**
- 2) BA-programmets struktur og kohærens**
- 3) Den faglige identitet/profil**

Dette er fokus i denne første rapport som jeg først skriver nu, efter at have været programsensor siden 1/1 2015. Forsinkelsen skyldes at der i 2016 var tvivl om, hvorvidt BA-programmet ville få lov til at fortsætte.

Baggrund for BA-programmet:

Der har i mange år været et stærkt retorikmiljø på UiB. Det kan føres tilbage til Retorikforum, ledet af Georg Johannesen der har været inspirator til en del forskere på Det humanistiske

fakultet. Samtidig har retorikforskningen også stået stærkt på Det samfundsvidenskabelige fakultet hvor den amerikanske retoriktradition har stået centralt.

Organisering:

Professor i medievidenskab, Jens Kjeldsen, der i sin tid blev ansat til bl.a. at opbygge en BA-uddannelse i retorik, var i flere år leder af programmet. Siden 2015 har FOF og Hans Marius Hansteen (HMH), første amanuensis i filosofi, varetaget ledelsen af BA-programmet.

Det særlige for BA-programmet er at administration og undervisning varetages af ansatte fra to fakulteter og tre institutter (og flere fag). Det giver mange problemer. F.eks. er der forskellige økonomiske interesser, ligesom der er forskellige opfattelser af faget retorik, og hvad der skal være grundstammen i en retorikuddannelse. De enkelte kurser varetages af mange forskellige undervisere, idet der ofte vil være to-tre forelæsere på ét kursus.

Der afholdes med jævne mellemrum (3-5 gange om året) møder i styregruppen.

Jeg deltog i **mødet 27/4 kl. 10-12** hvor jeg spurgte til de tre punkter nævnt ovenfor.

- 1) **Administration og ledelse:** Ledelsen af programmet på FOF har ført til en forenkling af administrationen, og der er tilfredshed med lederens (HMH) indsats for at styrke programmet. De enkelte fag fagmiljøer har deres respektive programstyrer, og der er afsat midler til studiehjælp. HMH vidste ikke præcist hvor mange timer der er afsat til organisering og studiehjælp på FOF og på de enkelte fag. Programstyret behandler primært ting vedrørende studieplaner. Det er ofte kompliceret fordi der er så mange involveret, der alle vil sikre sig kompensation for deres arbejdsindsats. De valgfrie fag tæller også i deres respektive BA-programmer (kunsthistorie, filosofi, klassisk), og derfor er det vanskeligt at dele kagen, så at sige. Programstyret på FOF behandler først og fremmest revisioner og andet vedrørende studieplaner, hvilket sendes videre til programstyret for filosofi der efter endt behandling sender videre til HF, om nødvendigt. Programstyret for retorik kan ikke selv lave om på de valgfrie emner fordi de ligger under de enkelte fag (kunsthistorie, litteraturvidenskab etc). At der er to fakulteter involveret, LLE og FOF på HF og Institutt for Informations- og medievidenskab på SV-fakultetet, gør det meget vanskeligt. Info-medievidenskab er ansvarlig for det obligatoriske grundforløb, 101 Retorikk, men det er meget vanskeligt at organisere med undervisere fra mange forskellige fag (hvordan fordeles timer og lokaler?). Ofte er det ph.d.-studerende fra info-media der står for organiseringen, hvilket ikke sikrer stabilitet og kontinuitet (i år er der 12-14 studerende på 101 Retorikk: 6-7 retorikstuderende og 6-7 fra medievidenskab).
- 2) **BA-programmets struktur og kohærens:** Programmet består af tre obligatoriske fag og flere valgfrie fag. Alle de involverede fem institutter deltager i princippet i undervisningen

på de obligatoriske fag. Faget 102 Klassisk retorikk varetages dog alene af Gjert Vestheim og derfor er organiseringen ikke problematisk (i år er der 8-9 studerende). BA-opgaven har de studerende indtil videre skulle skrive på et af de respektive fag, men programstyret har nu oprettet et BA-emne kun i retorik. Desuden er HMH ved at videreudvikle et nyt valgfrit fag, Filosofi og retorikk. De studerende fremhævede at den fragmenterede struktur bevirker at de ikke oplever en stærk faglig struktur. Det er anstrengende for de studerende at finde ud af strukturen (fordi der er så mange forskellige forelæsere), men det største problem er dog den manglende faglige identitet.

3) Den faglige identitet/profil: de studerende oplever at der ikke er et fælles retormiljø, og at underviserne har forskellige opfattelser af retorik. Det betyder, iflg. de to studenterrepræsentanter, at man kan tage en BA i retorik uden at læse noget dybdegående om retorik. I værste fald kommer man ikke videre end de tre appelformer (logos, etos, patos). De studerende synes at de begynder forfra med basal retorik til hvert kursus, og at de aldrig hæver sig over "100-niveau". De studerende forsøger selv at samle sig til arrangementer, guest lectures etc. HMH bemærker at det er en udfordring for underviserne, at de studerende kommer med forskellige forudsætninger (de retormstuderende på hans eget kursus har ikke den filosofiske ballast, som de deltagende filosofistuderende). Jeg spurgte om der blev brugt de samme lærebøger, eller om lærebøgerne byggede på forskelligt retormsyn. De studerende og underviserne svarede at i 102 Klassisk brugte man Øivind Andersen, udover originaltekster, i medievidenskab Jens Kjeldsens *Retorm i vår tid*, på Litteraturvidenskab Roland Barthes og i 208 Praktisk Argumentation er Perelman en hovedfigur. Jeg spurgte hvor de moderne retormiske discipliner, fx *rhetorical criticism*, var, og svaret var at det var på medievidenskab. De to studenterrepræsentanter svarede at titlerne på fagene er misvisende, og at indholdet i for høj grad afhang af undervisernes præferencer. 208 Praktisk Argumentation er egentlig ikke praktisk argumentation som ligger i Akademisk skrivning (Toulmin, Onsberg & Jørgensen). HMH mente at det var ok, at undervisningen afspejler undervisernes forskningsinteresser, men at der nok bør være større bevidsthed om dette. Jeg spurgte om underviserne holdt møder hvor de diskuterede det faglige indhold, hvilket HMH afviste. Han erkendte at undervisere/forskere måtte etablere et fagligt forum, hvor de diskuterede retormprogrammets indhold og de mange mulige tilgange (historisk, poststrukturalistisk, amerikansk, æstetisk etc).

Opbygningen af BA-programmet:

BA-programmet består af tre obligatoriske emner på tilsammen 45 studiepoint:

RET 101 Retorm; RET102 Klassisk retorm og RET208 Praktisk argumentation.

Den studerende skal selv sammensætte hvad der svarer til yderligere 45 studiepoint. Den studerende skal vælge et af følgende emner:

KUN258 Visuell retorikk i antikk og mellomalder med BA-opgave
MEVI203B Medieretorikk – BA-opgave
MEVI307 Visual Rhetorics
RET252 Filosofi og retorikk med BA-opgave
RET255 Nordisk retorikk med BA-opgave
RET256 Litteraturvitskapleg retorikk med BA-opgave

Og vælge to af disse emner:

KUN208 Visuell retorikk i antikk og mellomalder
MEVI203 Medieretorikk
RET202 Filosofi og retorikk
RET205 Nordisk retorikk
RET206 Litteraturvitskapleg retorikk
RET209 Retorikk og interkulturell kommunikasjon

De studerende har endvidere mulighed for at opnå studiepoint ved udvekslingsophold på et andet universitet. Det giver indlysende god mening at bygge et BA-program op af en kombination af obligatoriske og valgfrie emner. De tre obligatoriske fag er valgt så der gives en almen introduktion (101) med vægt på de store historiske træk fra antikken til nyretorik, kendskab til retorisk analyse og vurdering af effektiv kommunikation.

Emnet RET102 giver grundigt kendskab til de antikke hovedværker, fra Aristoteles til Augustin og et overblik over den antikke retoriks reception i middelalder, renæssance og oplysningstid. Målet er desuden at give en forståelse for retorikken som kulturelt fænomen og situationsbundethed.

RET208 giver indføring i både klassisk og moderne argumentationsteori, færdighed i at analysere argumentation i taler og selv at skrive argumenterende tekster.

Interview med Hans Marius Hansteen.

HMH har overtaget posten som programstyrer fordi han ønsker, at retorikprogrammet skal fortsætte. Han ser posten som et pragmatisk forsøg på at få det meget splittede program til at fungere. Der er et fagmiljø for forskning i retorik i Bergen, og programmet er skabt ud fra forskernes interesser. Tværfagligheden er både programmets styrke og dets svaghed.

HMH fortalte om Georg Johannesen og Retorikforum der har udgjort inspirationen for mange af underviserne på LLE. Retorikforum udsprang af undervisning i videnskabsteori og norsk fagdidaktik, hvilket HMH mener man skal huske på. Retorik er blevet fag på videregående og der skal derfor undervises i retorik på læreruddannelsen (som oplever en stor søgning), både på høgskolen og universitetet. Retorik bør indgå som en studieretning ligesom religion, historie, etc. Det er et paradoks at retorik ikke udbydes som studieretning, for man skal have faget for at kunne kvalificere til undervisning i skolen (skoleverket).

BA-programmet blev oprettet i sluthalvfemserne, og Jens Kjeldsen var i høj grad primus motor. Retorikprogrammet toppede i årene op til 2012, og der var planer om at oprette en master. Da programstyreren i dette år var bortrejst, opstod en krise som ikke rigtig er blevet løst. Der er en lille søgning, og frafaldet er stort. 17 sagde ja i 2016 men der har været frafald. HMH siger at man ikke ved præcist hvorfor; han antager at de studerende skifter til andre BA-uddannelser. Desværre er BA-programmet blevet en historie af frustrationer, og der er for få studerende. De tre obligatoriske fag burde kunne tiltrække mange flere studerende. Retorikprogrammet er ikke søgt af de der vil være lektorer på videregående.

Jeg spurgte om det ville være muligt at etablere et Center for Retorik? Jeg har selv oplevet i min tid på Aarhus Universitet at det var umuligt at lave en retorikuddannelse stykket sammen af allerede eksisterende fag på Det humanistiske fakultet (ledelsens drøm!). Først med oprettelsen af et Center for Retorik med to fuldtidsansatte og sekretærhjælp blev det muligt at få retorikfagene til at fungere. Det mente HMH var urealistisk. Han gjorde opmærksom på at Jens Kjeldsen har mest institutionel opbakning fra sit fakultet, men at retorikforskerne på LLE tilhørte andre forskningstraditioner end den amerikanske og derfor ikke altid støtter ham. Fagmiljøet på Institutt for Informasjons- og medievitenskap er også lidt for lille, og hvis Retorikk skal ligge der, bør der ansættes en fast fagkoordinator.

Interview med Henning Laugerud, førsteamanuensis i kunsthistorie:

Laugerud (HL) er fagligt meget optaget af retorik og underviser i emnet KUN258 Visuell retorikk i antikk og mellomalder. Det at deltage i opbygningen af BA-uddannelsen var en del af stillingsbeskrivelsen, da han blev ansat, men det mener han er blevet glemt. De sidste år har alle involverede været i venteposition, da det var uklart hvad der skulle ske med programmet. Ledelsen og strukturen har været kaotisk, men det er blevet bedre efter FOF overtog programstyret. Den nuværende leder er mere tilstede i Bergen. HL mente at LLE burde have overtaget programstyret, da dette institut rummer de fleste af de deltagende fag (nordisk, kunsthistorie, litteraturvidenskab, klassisk). Dette var LLE ikke interesseret i. HL synes fortsat at LLE burde overtage programstyret og udelukkende stå for BA-uddannelsen i retorik, gerne sammen med FOF.

Faget har pt. to forelæsere og 10-12 studerende, de fleste fra kunsthistorie. Jeg spurgte om han havde tid til faglig udvikling, fx sammen med kolleger, ud over forberedelse til selve undervisningen, og svaret var nej. Emnet 258 var oprindeligt et indførende emne på kunsthistorie. Da HF ønskede at afvikle en række fag, blev dette fag sikret et videre liv, fordi det blev lagt ind som en del af BA-retorikk. Faget drejer sig i høj grad om ekfrase og memoria, hvorfor teoretikere som Kennedy, van Eck, Mitchell m.fl. er vigtige. Der er en vis poststrukturalistisk og dekonstruktiv vægtning af kursuslitteraturen, fordi det giver rigtig god mening i forhold til middelalderen. HL opfatter retorik som kommunikationsteori der går på tværs af medier (billeder, verbale tekster).

Det er dog problematisk at der både er retorikstuderende og kunsthistoriestuderende. Jeg spurgte om han mente, faget var på tilstrækkeligt højt niveau for de retorikstuderende. Det mente han, for der er præcise forskrifter på forskellen mellem fag på 100 og 200 niveau. Alle fag på LLE udbyder forskningsbaseret undervisning.

Faget 258 tiltrækker ikke så mange studerende, fordi formålet er uklart, især for retorikstuderende. Det skal afvikles i 2018. HL arbejder på at udvikle et nyt fag: retorik som kundskabstradition. Dette fag vil blive billedteoretisk og mere idehistorisk og vil være mere relevant for retorikprogrammet end 258. Receptionshistorien skal bruges aktivt så de studerende forstår hvad de kan bruge den ældre retorik til i dag.

Interviews med de to studerende, Ole Grepp og Markus Odland:

Jeg spurgte til en uddybning af retorikprogrammets struktur, indre sammenhæng og faglig identitet, eftersom de to studerende allerede har udtalt sig ret kritisk herom til programstyremødet.

De mente at der manglede en tydelig retning, og at emnebeskrivelserne ikke dækker hvad der faktisk undervises i. Fx er faget Praktisk argumentation ikke praktisk; der er ikke øvelser men kun oplæg i timerne, og der gives ikke feedback. De fremhævede at det er et problem mange steder på HF og meget forvirrende for de studerende. De ville for eksempel forvente et mere generelt indblik i nordisk retorik i faget RET202 Nordisk retorikk, men underviseren underviser i det, han pt forsker i og skifter emne efter behag. Faget RET206 Litteraturvitskapleg retorikk burde hedde "Justitsmordets retorik", da det *de facto* udelukkende er det, der undervises i. De studerende har vænnet sig til at tjekke litteraturlisten frem for de vildledende emnebeskrivelser. Markus havde orienteret sig i studieordningen for BA i retorik på Københavns Universitet hvor kurserne indgår i moduler. Det syntes han kunne være en god ide, for at sikre sammenhæng mellem fagene og for at sikre at de studerende har faglig progression.

Jeg spurgte om kurserne ledte op til eksamen, om der med andre ord er *alignment* mellem undervisning og eksamen? De savnede at eksamen altid er skriftlige opgaver; især har det været et problem med BA-opgaven at den ikke blev vurderet af retorikere.

Det er et stort fremskridt at det nu bliver muligt at skrive BA-opgaven i retorik, så den ikke skal bedømmes som skrevet af en litterat, kunsthistoriker mv. Ole og Markus mener at langt de fleste retorikstuderende helst vil skrive BA-opgaven på medievidenskab. De retorikstuderende er mest interesseret i medievinklen fordi det er erhvervsrelevant, og fordi der er et retorisk fagmiljø på medievidenskab. Der er ph.d.-studerende, der er forskningsprojekter (som nu det fællesnordiske projekt om debat om immigration i de nordiske lande). Kjeldsen og Børdahl møder op til arrangementer i deres fritid; det kan være arrangementer organiseret af de studerende (fx Retorik Slam) eller større projekter som Ta Ordet, der foregår uden for universitetet. Retorik er blevet et fag på videregående (delvist til erstatning for litteraturanalyse, nu mere sagprosa). BA-programmet i retorik er i krise, og der skal gøres noget drastisk. Man må investere og satse; ellers kan man lige så godt nedlægge det. De er glade for deres undervisere som er imødekommende, entusiastiske og lette at komme i kontakt med, men uddannelsen er ikke sammenhængende. De studerende ønsker generelt en medievidenskabelig retning på uddannelsen og er mere interesseret i medier og politik end æstetik. De ønsker praktik, virksomhedsbesøg og generelt kontakt med erhvervslivet for at lære at bruge retorikken i praksis. Uddannelsen skal ikke kun være hermeneutisk-tekstanalytisk men også fokusere på marketing og strategisk/effektiv kommunikation.

ANALYSE OG VURDERING:

Det fremgår med al tydelig klarhed af ovenstående at BA-retorikprogrammet er i dyb krise. Der er alt for få studerende, organiseringen er vanskeliggjort af de mange interesser fra to fakulteter og fem institutter, og der er ikke en tydelig faglig identitet. Det er fint at undervisningen er forskningsbaseret, men en uddannelse bør også (og i høj grad) planlægges ud fra de studerendes behov. Der skal være en tydelig progression i fagene, en tydelig faglig identitet og der skal være en form for erhvervsretning.

Med den lange tradition og faglige tyngde har Bergens Universitet alle muligheder for at skabe gode retorikuddannelser. Jeg har ikke empirisk belæg men antager, at der vil være gode ansættelser for kandidater i retorik. Retorikuddannelserne i Aarhus og København har i hvert fald stor søgning. Kandidater i retorik fra Københavns Universitet har den mindste ledighed af alle humanistiske kandidater (og hører til blandt de 10 højest lønnede af alle kandidater fra samtlige fakulteter). Umiddelbart kunne man forestille sig at erhvervslivet i Danmark og Norge ligner hinanden, og at der derfor også vil være gode jobmuligheder for bachelorer med retorik.

Der er ikke en samlet faglig identitet på det nuværende retorikprogram der består af en række *dissecta membra*. Der er stor vægt på den klassiske retorik, mens det er uklart hvad der menes med "nyretorik" (Perelman 1958? Eller amerikansk retorikteori fra det 21. Århundrede?).

Metodespørgsmål virker underbelyst (kan man applicere klassiske termer uden videre, hvilke tekstlæsningsstrategier bruger man, kvalitative nærlæsninger eller kvantitative metoder?). Det er heller ikke klart hvordan undervisning i klassisk retorik er koordineret med undervisningen i "nyretorik". Vægtningen af teori, metode, analyse og de studerendes egen praksis (holde taler, skrive ikke-akademiske genrer) fremgår ikke klart af studieplanen. Underviserne fra de mange forskellige fag koordinerer ikke deres studieplaner på en måde der sikrer faglig sammenhæng og progression i BA-programmet.

Titlerne på de valgfrie fag giver en mistanke om at der udbydes fag primært ud fra undervisernes forskningsområder og sekundært ud fra en overordnet vurdering af de studerendes behov. At emnebeskrivelserne ikke dækker det, der faktisk undervises i, er et meget alvorligt problem. Sådanne inkonsekvenser skaber usikkerhed blandt de studerende og fører til frafald. Undervisningen leder ikke direkte op til eksamen, og denne mangel på *alignment* har især haft alvorlige konsekvenser for BA-opgaven. Det er meget tænkeligt at dette kan være en forklaring på den lave søgning. At de studerende ikke har mulighed for at fortsætte med **en master i retorik**, kan også være en grund til den lave søgning.

Jeg deler de studerendes vurdering: Der skal investeres i BA-retorikprogrammet, og det bør samles på Institutt for Informasjons- og medievidenskab på SV-fakultetet. Samtidig bør der udvikles en retorik-fagpakke rettet til læreruddannelsen.

For det første giver det muligheden for at skabe en BA-uddannelse i retorik der er et moderne kommunikationsfag, om end med dybe historiske traditioner. Medievidenskaben kan supplere de traditionelt humanistiske tilgange (hermeneutisk tekstlæsning) med både kvalitative og kvantitative metoder (interviews, publikums- og modtageranalyser), som de kan bruge i deres arbejdsliv. Underviserne på medievidenskab har formodentlig også kontakter til det erhvervsliv, medievirksomheder, kommunikationsfirmaer, som på sigt skal ansætte de studerende.

Retorikprogrammet er pt. en gordisk knude. Mit forslag er altså at hugge den over i to. På den ene side får man en BA-uddannelse samlet på Institutt for Informasjons- og medievidenskab, på den anden side en fagpakke på Det humanistiske fakultet som kan indgår i læreruddannelsen.

En del af de eksisterende fag på FOF og LLE kan indgå (i en revideret udgave) i en sådan fagpakke som kvalificerer lærerstuderende til at undervise i retorik på videregående. Emner som Litteraturvidenskabelig retorik alias Justitsmordets retorik eller Filosofi og retorik kan fortsætte som tilbud til litteratur- og filosofistuderende, hvis underviserne ikke ønsker at revidere dem så de passer til læreruddannelsen.

FORSLAG TIL PROGRAM OG INVESTERINGER

Studieplanen for et BA-program skal udarbejdes af en lille gruppe forskere der sørger for progression, erhvervsrelevans og faglig identitet. Ideelt set bør der ansættes en fuldtids fagkoordinator (som også kunne varetage basal undervisning, udover administration). Man kunne også overveje "billige" løsninger som en professor 2 (det er der på retorik i Oslo). På Københavns Universitet har vi en adjungeret professor, en *honorary professor* der er tilknyttet i fem år (først var det Robert Ivie, nu er det James Jasinski), og som hvert år holder foredrag og giver specialestuderende feedback. Det giver stor inspiration og sammenhængskraft.

Forslag til et nyt, mere erhvervsrettet program:

Introduktion til retorik og taleværksted	Klassisk retorik – og den retoriske tradition	Visuel retorik og medieteor
Retorisk kritik og argumentation	Strategisk kommunikation og empiriske metoder (dette fag kunne med fordel indgå i en eventuel master)	Skriftlig komposition, feedback
Praktikrapport – organisation og innovation	BA-opgave	

Hvis der på sigt kan etableres en master på Institutt for Informasjons- og medievitenskap på SV-fakultetet, ville BA-programmet naturligvis kunne gøres bredere og mere alment. Strategisk kommunikation og andre fag rettet mod erhvervslivet kunne med fordel findes i et masterprogram.

I min næste rapport vil jeg undersøge det faglige niveau i de skriftlige eksamensopgaver. De studerendes vurdering var meget negativ, og derfor bør det undersøges nærmere (og hvad årsagen er, hvis det vitterligt er sandt). I flere år frem til ca. 2012 var der hvert år flere norske studerende der tog kandidatuddannelsen i retorik på Københavns Universitet. Det var slående at de kom med meget forskellige forudsætninger år for år.

Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Instituttrådet

Referanse

2019/4293-STT

Dato

11.04.2019

Tid: Torsdag 11.04.19 kl.09.15-11.00

Sted: Sydneplassen 12/13, 1. etasje

Til stede: Eivind Kolflaath, Alois Pichler, Rune Falch (vara), Ole Martin Skilleås, Pål Antonsen, Ståle Melve, Matthew Coffay, Jaimy van der Vlist og Twisha Mukherjee

Forfall: Kevin Cahill, Mette Hansen, Vibeke Tellmann

Referat fra instituttråd 11.04.19

I Godkjenning av innkalling

Det var ikke nevneverdige merknader til innkallingen

II Orienteringssaker

- Referat fra fakultetsstyremøte. Eivind Kolflaath refererte fra sist møte i fakultetsstyret: HMS-plan (der medarbeidersamtaler ble særskilt tematisert), oppretting av nominasjonskomiteer, regnskap 2019 (prognose er nå – 16 mill. i akk. underskudd på grunnbevilgningen), professoropprykk for Franz Knappik, ny instituttleder (Bøyum).
- Referat fra Undervisningsutvalget: Ole Martin Skilleås orienterte om forslag til essaypris for studenter. Ellers ingen større saker
- Referat fra Utvalg for Examen philosophicum: Rune Falch orienterte om DIKU-prosjektet og søknad om insentivmidler som videreføring av dette. Exphil-utvalget uttrykker ellers bekymring knyttet til innholdet i ny emneplan ved MN og uttrykte ellers

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ePhorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydneplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

bekymring for tidsaspektet. Utvalget finner det beklagelig at de ikke har blitt tilstrekkelig involvert i arbeidet.

- Meritteringsordning for fremragende undervisning ved HF – implementering: Instituttleder orienterte om FUND-ordningen.
- Oppnevning av arbeidsgruppe for Integrert masterprogram i Philosophy, Politics and Economics: Instituttleder orienterte om nedsetting av arbeidsgruppe for PPE-program.
- Oppfølging av postdoktorer ved Det humanistiske fakultet – oppfølging: Instituttleder orienterte om prosess – forskningsutvalget arbeider med innspill i sakens anledning.
- Tildeling forskningssatsing HF: Hjortland sin logikkgruppe er en av tre forskergrupper som har blitt tildelt 200 000 i HF sin forskningssatsing.
- Etablering av PhD-program ved HF – oppfølging: Instituttleder orienterte om prosessen, der det er innspillsfrist for instituttene 3. juni d.å.
- Stillingsutlysning Exphil – orientering: Instituttleder orienterte om møte med fakultetet med sikte på utlysning av to (ordinære) førstemanuensisstillinger.
- Informasjon om nytt system for kvalitetsarbeid i utdanningene: Instituttleder orienterte om Studieadministrativ avdeling sitt nye system for «dialogmøter og egenvurderinger» på utdanningsfeltet (det nye kvalitetssikringssystemet), innebefattet noen misforståelser skrivet har forårsaket. Det synes å være slik at det nå skal rapporteres på det som oppfattes «problematiske», noe som nok gjør systemet vesentlig mindre ambisiøst enn hva det kunne synes som.

I saken ble også spørsmålet om ordningen med emneansvar ved vårt institutt drøftet.

III Vedtakssaker

2019-05 Forskerutdanningsmelding for 2018

Instituttleder presenterte utkast til forskerutdanningsmelding.

Det var noe diskusjon om en og annen formulering, og til innholdet i det vedlagte «Rammer for PhD-program (FoF)», men rådet slutter seg til meldingens innhold.

Det ble enighet om enkelte mindre språklige justeringer.

Vedtak:

Instituttrådet slutter seg til forslaget til forskerutdanningsmelding, med de endringer som kom fram i møtet.

2019-06 Innmelding av planer for oppretting og nedlegging av studieprogrammer i 2019: Retorikkprogrammet

Instituttleder presiserte hovedargumentene for at FoF ikke lenger kan ansvars for programmets framtid: Den faglige kvaliteten holder ikke tilstrekkelig mål (jf. Programsesnorrappport), ressursgrunnlaget er ikke tilfredsstillende og studentvolumet er ikke tilstrekkelig.

Uttalelse fra Programstyret i retorikk v/ Hansteen ble lagt fram og instituttrådet tilpasset foreslått vedtaksformulering til en formulering mer i tråd med programstyrets forslag.

Vedtak:

Instituttleder gir melding til HF om at FOF ikke lenger kan ta ansvaret for Retorikkprogrammets faglige og administrative drift dersom ikke den faglige og administrative bemanningen styrkes.

Reidar Lie
instituttråd

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

5-årig programevaluering for bachelorprogrammet i retorikk

Innhald

Krav til studietilbodet i UiBs system for kvalitetssikring av utdanningane.....	2
Søklar- og studenttal.....	2
Gjennomføring, fråfall og kandidatproduksjon.....	2
Vurdering av læringsmiljø.....	2
Krav til studietilbodet i Studietilsynsforskriften.....	2
System for kvalitetssikring.....	2
Studentinvolvering.....	3
Studieplan.....	3
Nivå på læringsutbyttet.....	3
Namn.....	3
Læringsutbytte og infrastruktur.....	3
Oppbygging og infrastruktur.....	3
Undervisnings- og vurderingsformer.....	6
Fagleg innhald.....	6
Arbeidsomfang.....	7
Kopling til forskning.....	7
Internasjonalisering.....	7
Praksis.....	7
Krav til fagmiljø i Studietilsynsforskriften.....	8
Fagmiljøets storleik.....	8
Fagmiljøets utdanningsfaglege kompetanse.....	8
Fagleg leiing.....	8
Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse.....	9
Internasjonalt og nasjonalt samarbeid.....	9
Vedlegg.....	10

Krav til studietilbodet i UiBs system for kvalitetssikring av utdanningane

Søkjar- og studenttal

Søkjar- og studenttala har vore nokolunde stabile dei siste 5 åra med i snitt 14 søkjarar møtt til semesterstart kvart år. Dei siste åra har me sett at antal studentar møtt til semesterstart har falle noko. Det er 15 studieplassar på programmet.

Studentane kjem frå heile Noreg, med overvekt av storbyane Oslo, Bergen, Stavanger og Trondheim.

Se vedlegg 1: Søker- og studenttall¹

Gjennomføring, fråfall og kandidatproduksjon

Programmet har ei tilrådd rekkjefølgje på spesialiseringsemna, og hausten 2019 oppretta me også eit tilrådd innføringsemne (RET100), der noko av tanken var at studentane skulle får møte sitt fag allereie i første semester.

Som ved dei fleste program ved HF slit me med for høgt fråfall. Truleg skuldast ein del av fråfallet også overgang til disiplinbaserte program. Dette gjeld særleg studentar som i løpet av bachelorstudiet vel å sikta seg inn mot eitt av dei eksisterande masterprogramma ved Humanistisk fakultet.

Me ser også at ein for stor del av programstudentane våre nyttar eitt eller fleire semester ekstra for å fullføre graden. Nokre av desse vel truleg å supplera dei frie studiepoenga i graden med emne som gjer dei kvalifiserte for ein bachelorgrad nummer to.

Se vedlegg 2: Fullføring og fråfall

Vurdering av læringsmiljø

Programmet har ikkje hatt eit kontinuerleg aktivt Fagutval. På eit lite studieprogram, er student- og fagutvalsaktivitet endå meir avhengig av einskildstudentar enn på større program. At dei vidarekomne retorikkstudentane er spreidd på emne som dei tek i lag med studentar frå andre studieprogram, gjer samstundes at kontakten retorikkstudentane imellom er særleg avhengig av aktiv tilrettelegging. Til tider har fagutvalet gjort ein prisverdig innsats kva gjeld fagleg-sosialt miljø, med fagkveldar, talekonkurransar («retorikk-slam») og uformelle samkomer. FOF har støtta slike tiltak, også økonomisk.

Når det gjeld Studiebarometeret er svarprosenten noko låg, men dei åra den har vore tilstrekkeleg til å kunne føreslå tendensar ser me at programmet scorar over gjennomsnittet på fleire indeksar, og særleg høgt på «inspirasjon», «relevans» og «undervisning».

Sjå vedlegg 3: Studiebarometeret

Krav til studietilbodet i Studietilsynsforskriften

System for kvalitetssikring

§ 4-1 Krav til det systematiske kvalitetsarbeidet (3): Institusjonen skal ha ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud tilfredsstiller kravene i forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning § 3-1 til § 3-4 og kapittel 2 i denne forskrift.²

¹ Alle studentdata i denne evalueringa er henta ut frå Tableau i tidsrommet nov.20 -jan 21

² Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning (studietilsynsforskriften) kapittel 2 og 4:

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137#KAPITTEL_2

https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137#KAPITTEL_4

Faget har innført lærarrapportar kvar gong et emne blir arrangert. Studentevalueringar førekjem noko meir sporadisk innanføre ein treåring rulleringsplan.

Lærarrapportane blir skrivne av emneansvarleg og presentert for programstyret.

I løpet av siste femårsperiode er ein del av emna i programmet blitt evaluert. Når det nye systemet for studiekvalitetssikring no er på plass, kjem emneevalueringa i fastare former. Merk samstundes at dei fleste emna i retorikkprogrammet òg høyrer til andre (disiplinbaserte) program, og dermed inngår i deira evaluerings- og kvalitetssikringssystem.

Hanne Roer, Københavns universitet, har vore ekstern fagfelle, og leverte ein større rapport i 2017, som peikte på ein del utfordringar for programmet, som til dels gjeld framleis. Eit hovudproblem er at studentane opplever programmet vert som fragmentert. Den viktigaste boteråden for dette må vera betre samordning basert på fagleg samarbeid mellom lærarar frå dei ulike emna. Her er det teke initiativ, i første omgang i samarbeid mellom den emneansvarlege for RET208/209 (FOF) og RET206 (LLE).

Otto Fischer, Uppsala, er førespurt og har takka ja til å ta over som ekstern fagfelle. Det er diverre ikkje skrivne kontrakt enno, så han er ikkje komen i gang med sitt arbeid.

Studentinvolvering

Studentane møter vanlegvis med to representantar i programstyret. Studentane har òg uformell kontakt med programstyreleiar, og kjem ofte med konkrete og konstruktive framlegg. (Til dømes å ta inn PRAKTINF som valemne i retorikkprogrammet.)

Studieplan

§ 2-1 Forutsetningar for akkreditering (2): [Informasjon om studietilbudet skal være korrekt, vise studiets innhold, oppbygging og progresjon samt muligheter for studentutveksling.](#)

Studieplanen for retorikk er tilgjengelig på nett, og endringer blir oppdatert automatisk via EPN. Mål for studiet, innhold og læringsutbytte er tydelig skissert. Studiets oppbygging, med inndeling i obligatoriske emne og spesialiseringsemne er satt opp punktvis, og studentar kan klikke seg inn på det enkelte punkt for detaljer om et spesifikt emne. Progresjonen i studieløpet er vist ved å tydeliggjere rekkefølgen de enkelte emnene må tas i.

Studieplanen for bachelorprogrammet i retorikk gjekk gjennom ei større revidering 2015-16. Dei viktigaste endringane var ei forenkling, ved at den «doble spesialiseringa» (i retorikk og ein av fagdisiplinane) gjekk ut, og at emnet RET250 Bacheloroppgåve i retorikk vart innført. Tidlegare måtte retorikkstudentane skriva bacheloroppgåve i tilknytning til eitt av dei disiplinbaserte valemna i spesialiseringa. Eit nytt valemne (RET202 Filosofi og retorikk) vart òg innført.

Nokre endringar på emnenivå har seinare skjedd på grunn av endringar i studieopplegga for samarbeidsfaga: Emnet RET101 *Retorikk* vart erstatta av emnet MEVI104 *Retorikk og strategisk kommunikasjon*. Emnet har i hovudsak same innhald og opplegg, men er tilpassa slik at det no òg er eit obligatorisk emne i bachelorprogrammet i medievitenskap. Emnet KUN208 *Visuell retorikk i antikk og mellomalder* vart i samband med ei revisjon av bachelorprogrammet i kunsthistorie erstatta av emnet KUN 209 *Kunst, retorikk og lærdomstradisjonar i før- og tidlegmoderne tid*. Emnet PRAKTINF vart teke inn som valemne for å styrka praksisorienteringa for studentar som ynskjer det.

Sidan hausten 2019 er emnet RET100 Innføring i retorikk tilrådd som førstesemesteremne i bachelorprogrammet i retorikk.

Sjå vedlegg 4: Studieplan

Nivå på læringsutbyttet

§ 2-2 Krav til studietilbudet (1): Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring, og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

Læringsutbyttet er i samsvar med kravene i NOKUT sitt Kvalifikasjonsrammeverk. Skildringa av læringsutbytte i studieplanen for Bachelorprogrammet i retorikk speglar dei allmenne krava til nivået på «første syklus – bachelor»:

Kunnskap:

Kandidaten

*har brei kunnskap om sentrale omgrep, problemstillingar og metodar i retorisk teori og analyse
har oversyn over hovudliner i utviklinga av den retoriske tradisjonen frå antikken til i dag
har kjennskap til retorisk analyse og retorisk forskning i utvalde fag*

Dugleik:

*Kandidaten kan reflektere over og arbeide sjølvstendig med retoriske problemstillingar, mellom anna nytte retoriske omgrep og fagspesifikk kunnskap på teoretiske og praktiske problemstillingar knytt til munnleg, skriftleg, visuell og multimodal kommunikasjon og formidling
kan finne, vurdere og referere til kunnskap om retorikk på en fagleg relevant måte
formidle og reflektere over retorisk formidling i ulike sjangrar, medium og situasjonar*

Generell kompetanse:

Kandidaten

*kan nytte sin kombinasjon av retorikkemne og valfrie emne i vidare utdanning eller yrke
kan kommunisere om viktige akademiske teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg og munnleg
kan drøfte relevansen av retorikken på tvers av fagområde og for aktuelle problemstillingar.*

Namn

Studieprogrammet har hatt same namn (Bachelorprogram i retorikk) i hele perioden.

Læringsutbytte og infrastruktur

§ 2-2 Krav til studietilbudet (4): Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

Oppbygging og infrastruktur

Etter gjennomført bachelorgrad i retorikk, er læringsutbyttet oppsummert i studieplanen, jamfør over.

Den trinnvise progresjonen som fører frem til dette utbyttet, er skissert i planene for det enkelte emnet som programmet er satt sammen av.

Første semester

RET 100 Innføring i retorikk er tilrådd som førstesemesteremne (parallelt med ex.phil. og ex.fac.). Emnet gir ei innføring i kva retorikk er og korleis ein kan forstå munnleg og skriftleg språkbruk i eit retorisk perspektiv. Emnet gir oversikt over retorikken sin tradisjon og terminologi, og praktisk øving i å analysere talar og tekstar.

Andre og tredje semester: Obligatoriske emne i spesialiseringa

Spesialiseringsdelen inneheld tre emne som er obligatoriske for alle programstudentar. Etter tilrådd progresjon tek studentane MEVI 104 *Retorikk og strategisk kommunikasjon* og RET 102 *Klassisk retorikk* i andre semester, og RET 208 *Praktisk argumentasjon* i tredje semester.

MEVI 104 gir ei historisk og systematisk innføring i retorikk og strategisk kommunikasjon som generell medie-, kommunikasjons- og argumentasjonslære. Vi ser på slik kommunikasjon i forhold til kulturelle, historiske og situasjonelle omstende, og som konstruksjon av identitet. Vi drøftar forholdet til sjanger, medium og formidlingsmåtar. Vi ser på retorikk som argumentasjon, estetikk og etikk, og vi undersøker korleis forskjellige medier påverkar retorikk og strategisk kommunikasjon.

RET 102 Emnet gir ei innføring i den klassiske retorikken som språkbrukslære og som historisk og kulturelt fenomen i antikken. Ein får eit oversyn over retorikkteoretiske hovudverk. Studentane skal få grundig kjennskap til klassisk retorikk i både historisk og systematisk perspektiv. Emnet skal gje innsikt i retorikken som fagtradisjon og kulturell faktor i antikken og gjere studentane i stand til å sjå samanhengar mellom historisk-kulturell situasjon og utviklinga av teoretiske og didaktiske omgrep.

RET 208 gir ei innføring i klassisk og moderne retorikk og argumentasjonsteori kombinert med praktiske øvingar i å analysere og utarbeide argumentative tekstar. Føremålet med emnet er å gi studentane teoretisk forståing av kva argumentasjon er, kjennskap til sentrale teoriar om argumentasjon i klassisk og moderne tid, og modellar for korleis ein kan gå fram når ein skal analysere og vurdere argumentasjonen i både eigne og andre sine tekstar.

Tredje til sjette semester: Valemne i spesialiseringa

Spesialiseringsdelen gjev vidare høve til fordjuping ved at studentane vel to av følgjande emne:

- KUN 209 Kunst, retorikk og lærdomstradisjonar i før- og tidlegmoderne tid
- MEVI 203 Medieretorikk
- RET 202 Filosofi og retorikk
- RET 205 Nordisk retorikk
- RET 206 Litteraturvitskapleg retorikk
- PRAKTINF Praktisk informasjonsarbeid

Dei fem første er knytt til dei ulike faga som har del i programmet. Dette er typisk emne der tematisk fokus kan variera frå semester til semester. PRAKTINF er bygd opp rundet ein praksiskomponent.

KUN 209 er eit teori-emne som skal gi ei fordjuping i kunst, retorikk og lærdomstradisjonar i før- og tidlegmoderne tid i eit historisk perspektiv. Tema som vert tekne opp er m.a. tilhøvet mellom historisk visuell kultur og retorisk teori, bilete og kunnskapsdanning, kunst (ars/tekhne) som kunnskap og kulturforståing.

MEVI 203 gjev studentane historisk og teoretisk innsikt i tilhøvet mellom retorikk, sjangrar, media og kommunikasjonsteknologiar og å gjere studentane i stand til å analysere døme på retorikk med tanke på korleis sjangrar, media og kommunikasjonsteknologiar har innverknad på og samverkar med retorikken sitt innhald, form og funksjon.

RET 202 Rommar både historiske og tematiske innfallsvinklar knytt til mellom anna kulturfilosofi, didaktikk, pedagogisk filosofi, språk- og kommunikasjonsteori, religionsfilosofi og estetikk. Emnet skal gi ei orientering i relevante tema i aktuell forskning. Studentane skal få øving i drøfting og framstilling både av filosofiske problemstillingar ved retorisk teori og praksis og av retoriske aspekt ved filosofiske tekstar og tema.

RET 205 Tek for seg historiske og systematiske aspekt ved retorikken innanfor nordiskfaget. Retorikken fokuserer på litteratur som kommunikasjon i eit samspel mellom avsendar, verk og mottakar. Kurset vil ha

vekslande innhald. Dels vil ein fokusere på retorikken i produksjon og resepsjon av litteratur. Men nordiskfaget sin eigen retorikk, til dømes innan litteraturhistorieskriving, vil òg vere eit tema. Det vil vere viktig å utvikle evna til å nytte retoriske omgrep på analysedøme.

RET 206 Litteraturvitskapleg retorikk gir studenten fordjupande innsikt i eit problemområde i retorikken. Gjennom studiet får studenten ei grundig forståing for eit avgrensa felt i litteraturvitskapleg retorikk. Fordjupingstema varierer, avhengig av undervisningskreftene som er tilgjengelege, og av aktuell forskning.

RET 209 gir ei innføring i interkulturell kommunikasjon i eit retorisk perspektiv. Ein får kjennskap til studiet av interkulturell kommunikasjon og korleis det er relatert til andre kulturfag og til utviklinga av det nye fagfeltet «komparativ retorikk». Ein får innblikk i retorisk teori og praksis, og i faglege utfordringar knytt til studiet av ikke-vestleg retorikk.

PRAKTINF gjev studentane trening i å arbeide med praktiske kommunikasjons- og informasjonsoppgåver, og teoretisk og metodisk innsikt i korleis kommunikasjonsarbeid kan foregå. Praksisen blir lagd til private verksemder, offentlege kontor og institusjonar, eller til prosjekt ved UiB knytt til emnestudiet.

Bacheloroppgåve i retorikk

Spesialiseringa vert normalt avslutta med emnet RET250 Bacheloroppgåve i retorikk, der studentane arbeider sjølvstendig saman med faglærar/rettleiar med eit nærare avgrensa tema. Arbeidet med bacheloroppgåva skal gje høve til fordjuping i retorisk analyse og teori i historisk og/eller aktuelt perspektiv. Ved byrjinga av semesteret vert det halde eit intensivseminar med vekt på teori og metode. I tillegg kjem ei arbeidssamling for drøfting av oppgåveutkast i løpet av semesteret.

(Ordninga der studentane skreiv bacheloroppgåve i tilknytning til eitt av valemna, som hang att frå den tida då programmet gav ei dobbel spesialisering, er under utfasing.)

I sum fører progresjonen fra semester til semester, som skissert overfor, frem til den naturlige konklusjonen som er uttrykt om læringsutbyttet etter oppnådd bachelorgrad i retorikk.

Undervisnings- og vurderingsformer

§ 2-2 Krav til studietilbudet (5): [Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.](#)

Gjennom studieløpet vil studentane ved retorikkprogrammet møta eit spekter av ulike undervisningsformer, med hovudvekt på seminarundervisning der det vert stilt klåre forventningar om aktiv deltaking frå studentane i form av gruppearbeid, presentasjonar, deltaking i diskusjonar og liknande. Nokre av har lagt inn medstudentrespons på oppgåver som tilrådd eller obligatorisk arbeidskrav. Vurderingsformene er òg varierte: Heimeeksamen (KUN 209, MEVI 203, RET 205), heimeeksamen+ prosjektoppgåve (PRAKTINF), semesteroppgåve (RET 202, RET 209) og prøveforelesing (RET 206)

Faglig innhold

§ 2-2 Krav til studietilbudet (2): [Studietilbudet skal være faglig oppdatert og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.](#)

Dei obligatoriske emna i spesialiseringa gjev samla sett eit retorikkfagleg fundament. Valemna gjev fordjuping, og er dessutan knytt til aktuelle problemstillingar – både i dei akademiske faga og i kultur og samfunn. Dei kunnskapane og ferdigheitene studentane tileignar seg, vil ha både direkte og indirekte relevans for arbeid i til dømes media og kommunikasjon, organisasjonsarbeid og kulturinstitusjonar. Generelt sett gjev retorikkstudiet eit godt teoretisk og praktisk fundament for å søkja arbeid der det vert lagt vekt på gode evner i munnleg og skriftleg framstilling.

Særleg arbeidet med bacheloroppgåva gjev studentane høve til sjølv å velja ei fordjuping som rettar seg inn mot vidare studiar og arbeidsliv. Kva slag arbeid og/eller vidare studiar ein bachelorgrad i retorikk gjev grunnlag for, er òg avhengig av kva dei frie studiepoenga vert nytta til.

Avslutta bachelorgrad i retorikk gjev formelt grunnlag for å ta ein mastergrad i retorikk – men i så fall ved ein annan institusjon enn UiB. Men vel å merka gjev bachelorgraden også grunnlag for opptak på masterprogramma i medievitskap eller filosofi ved UiB, føresett at kandidaten har 60 studiepoeng i høvesvis medievitskap eller filosofi.

Arbeidsomfang

§ 2-2 Krav til studietilbudet (3): Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500–1800 timer per år for heltidsstudier.

Studiet regnes som arbeidskrevende, mellom anna av di mange av emna har relativt omfattande og/eller avansert pensumlitteratur.

Kopling til forskning

§ 2-2 Krav til studietilbudet (6): Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

Spesialiseringa i retorikk har eit stort innslag av emne som er direkte forskingsbaserte, på den måten at tema frå semester til semester er knytt til aktuelle forskingsproblemstillingar, der lærarane underviser i tema tett opp til eiga forskning.

Internasjonalisering

§ 2-2 Krav til studietilbudet (7): Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

§ 2-2 Krav til studietilbudet (8): Studietilbud som fører fram til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

Programmet har for tida ikkje eigne utvekslingsavtalar med retorkmiljø ved utanlandske universitet. 4. og 5. semester satt av til utvekslingsopphald, for dei som ønskjer det.

Studentane kan då velje blant Universitetet i Bergen sine avtaler i heile verda, anten for å studere innan spesialiseringane i programmet, eller for å ta frie studiepoeng i graden. Emna må førehandsgodkjennast av UiB. Endeleg godkjenning blir vurdert etter søknad etter endt opphald.

Praksis

§ 2-2 Krav til studietilbudet (9): For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.

§2-3 Krav til fagmiljø (7): For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet.

Bachelorprogrammet har ikkje obligatorisk praksis for andre enn dei som vel PRAKTINF som eitt av valemna. Dette er eit veletablert og solid emne der praksisen blir lagd til private verksemder, offentlege kontor og institusjonar, eller til prosjekt ved UiB knytt til emnestudiet.

Krav til fagmiljø i Studietilsynsforskriften

Fagmiljøets storleik

§ 2-3 Krav til fagmiljø (1): Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, være kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

§ 2-3 Krav til fagmiljø (4): Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse.

b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

c) For studietilbud på doktorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 50 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

For mastergradsstudier: § 3-2 Akkreditering av mastergradsstudier i Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning

(2) Mastergradsstudiet skal ha et bredt og stabilt fagmiljø som består av tilstrekkelig antall ansatte med høy faglig kompetanse innenfor utdanning, forskning eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid innenfor studietilbudet. Fagmiljøet skal dekke fag og emner som studietilbudet består av. De ansatte i fagmiljøet skal ha relevant kompetanse.

(3) Fagmiljøet skal kunne vise til dokumenterte resultater på høyt nivå og resultater fra samarbeid med andre fagmiljøer nasjonalt og internasjonalt. Institusjonens vurderinger skal dokumenteres slik at NOKUT kan bruke dem i arbeidet sitt.

Då bachelorprogrammet i retorikk er tverrinstitusjonelt så vel som tverrfakultært trekk det undervisningsressursar frå mange institutt. Programeigar (FoF) har 2-3 frå den vitskaplege staben som jobbar med programmet.

Som nemnt over vert undervisninga i retorikk stort sett dekt inn av faglærarar som er tilsett i dei ulike disiplinane som inngår i programmet, og slik sett er bemanningssituasjonen akseptabel. Men, med tanke på vidareutvikling av programmet (og av retorikk som fagfelt ved HF), ville det sjølvstøtt vera ynskjeleg med ei dedikert stilling i retorikk (eventuelt med tilknytning til eitt av disiplinfaga). Før det eventuelt kan koma på plass, ville det vera ynskjeleg å styrka samordninga av retorikkprogrammet med ein fagleg koordinator i 20-40% stilling.

Fagmiljøets utdanningsfaglige kompetanse

§ 2-3 Krav til fagmiljø (2): Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse.

Undervisninga vert gjeve av solid etablerte fagmiljø ved dei involverte institutta. Ved FoF har samtlege som underviser fullført UPED.

Faglig leiing

§ 2-3 Krav til fagmiljø (3): Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

Programmet har til eikvar tid ein programstyreleiar som også er programkoordinator. Vervet går på rundgang ca. kvart fjerde år. Programstyreleiar utfører oppgåvene som spesifisert i kvalitetssystemet og i instituttreglementet. Programstyreleiar jobbar i samråd med studiekonsulent og studieleiar, og har jamn kontakt med instituttleiar. Programstyret i retorikk har møter ein til to gongar pr semester, alt etter behov/saksmengde. Alle programmet sine emne har ein emneansvarleg. Programmet har sidan ordninga blei innført hatt ekstern programsensor fire år av gangen. Siste skifte av programsensor skjedde i 2020, då

funksjonen endra namn til ekstern fagfelle, men grunna rådande omstendigheiter er ikkje kontrakten formalisert enno. Me tek sikte på å få dette på plass i løpet av vårsemesteret 2021.

Fagmiljøets fagspesifikke kompetanse

§ 2-3 (5): Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

Faglærarane er i all hovudsak tilsette i førsteamanuensis/professorstillingar i dei respektive disiplinfaga, og høyrer til solide forskingsmiljø.

Internasjonalt og nasjonalt samarbeid

§ 2-3 (6): Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

Dei ulike fagmiljøa som bidreg til retorikkprogrammet er alle involvert i nasjonale og internasjonale nettverk med utgangspunkt i sine disiplinær og forskingsmiljø.

Programmet v/programstyreleiar og professor Jens Kjeldsen (Infomedia) tek og del i nettverket for retorikkutdanningar i Norden som ble etablert under den 6. Nordiske konferansen for retorisk forskning i Aarhus 2017.

Retorikkmiljøet i Bergen, ved programstyreleiar Hans Marius Hansteen, arrangerte i 2019 den 7. Nordiske konferansen for retorisk forskning.

Vedlegg

Vedlegg 1: Søker- og studenttall

Velg studieprogram her!

BAHF-RET Bachelorprogram i retorikk

Søker- og studenttall

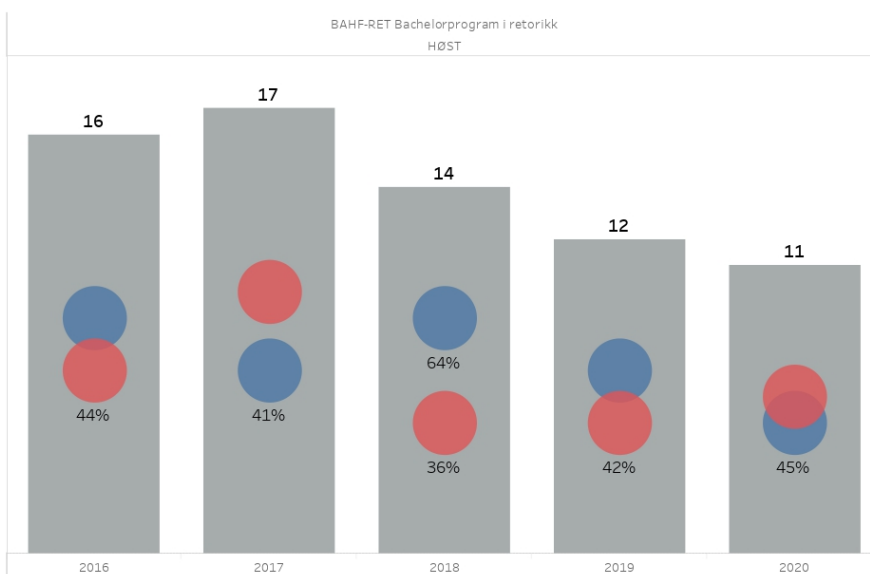
Søking og opptak

Studieprogram	Årstall	Termin	Studieplasser	1.prioritet	1. pri søker per studieplass	Fått tilbud	Svart ja	Registrert	Andel registrert av tilbud	Årstall
										Multiple values
BAHF-RET Bachelorprogram i r..	2016	HØST	20	19	1,0	30	17	16	53,3%	Termin
	2017	HØST	15	17	1,1	28	21	17	60,7%	HØST
	2018	HØST	15	17	1,1	43	19	14	32,6%	STUDIERETNINGNAVN_B..
	2019	HØST	15	14	0,9	27	14	12	44,4%	All
	2020	HØST	15	12	0,8	32	13	11	34,4%	Kjønn
										All

Poenggrense

Studieprogram	Årstall	Termin	Registrert		Kvot		Min. Poenggrense		OPPTAKSTYPEKODE
			Ordkvot	Ukjent	Ordkvot	Ukjent	Ordkvot	Ukjent	All
									CAMPUSKODE
BAHF-RET Bachelorprogram i retorikk	2016	HØST	15	1	0,00			All	
	2017	HØST	17	0	0,00			All	
	2018	HØST	13	1	0,00			MOTTSTATUS	
	2019	HØST	12	0	0,00			All	
	2020	HØST	10	1	0,00				

Antall startende

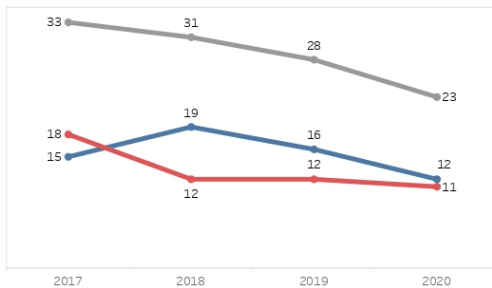
Vedlegg 2: Fullføring og fråfall

Velg studieprogram her!

BAHF-RET Bachelorprogram i retorikk

Antall studenter - fullføring og frafall

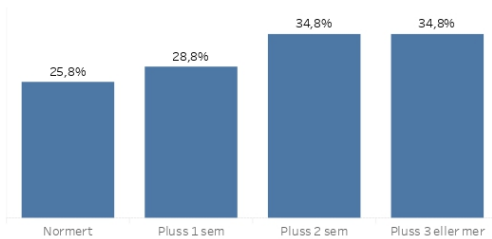
Antall studenter

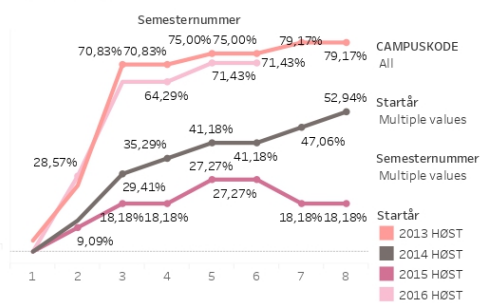
Kvalifikasjoner og utveksling

År	Antall kvalifikasjoner	Antall kvalifikasjoner med utveksling	Andel kvalifikasjoner med utveksling
2017	10	1	10,0%
2018	7	0	0,0%
2019	7	0	0,0%

Andel studenter som fullfører en grad

Andel frafall

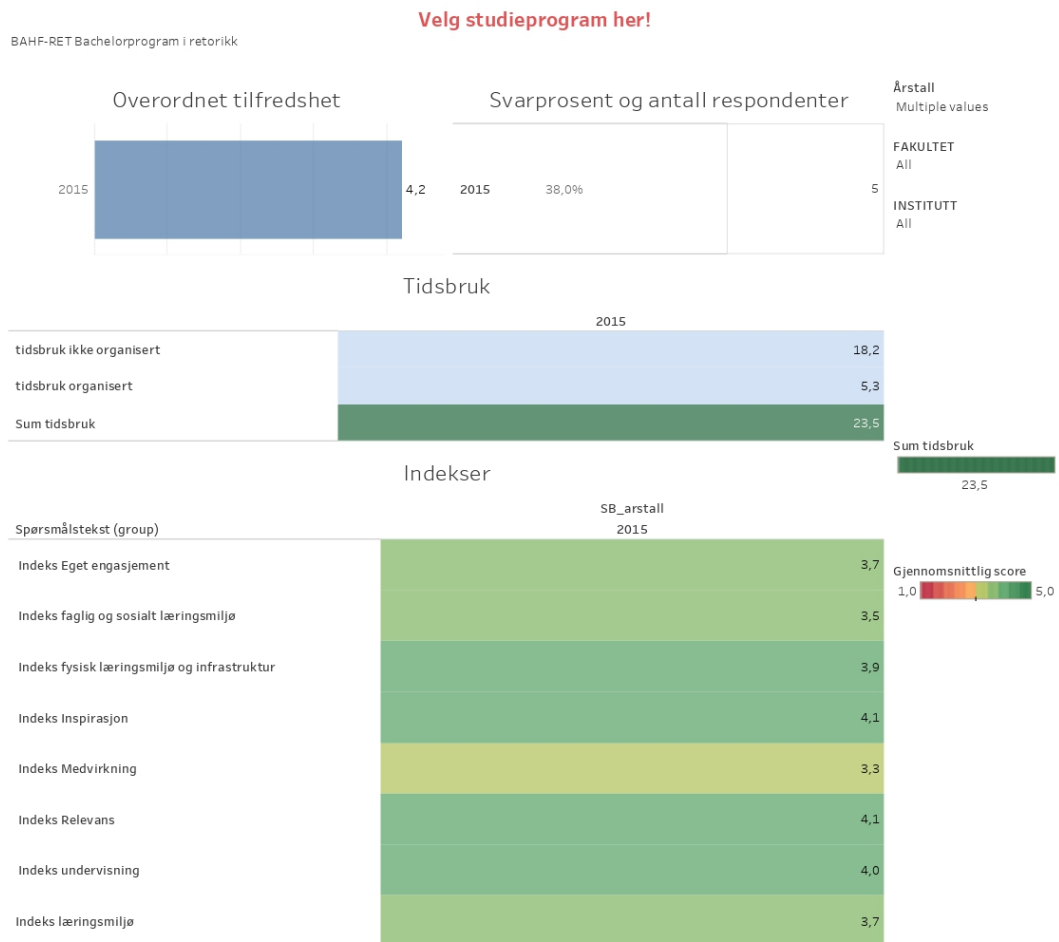
Utreisende utvekslingsstudenter med avtale

Studieprogram	Årstall		Land	Utreisende utvekslingsstudenter med avtale	Utreisende utvekslingsstudenter med avtale
	fra	til			
BAHF-RET Bachelorprogram i retorikk	2016	2016	GB Storbritannia og Nord-Irland	1	Årstall fra Multiple values
			FR Frankrike	1	Årstall til Multiple values
	2018	2018	DK Danmark	1	Kjønn All

Beståtte studiepoeng

Årstall	Termin / Studieprogram					
	VÅR			HØST		
	Studiepoeng	Aktive	Beståtte studiepoeng per stu...	Studiepoeng	Aktive	Beståtte studiepoeng per st...
2017	665,0	31	21,45	605,0	32	18,91
2018	545,0	27	20,19	400,0	30	13,33
2019	410,0	26	15,77	415,0	27	15,37
2020	395,0	21	18,81	350,0	23	15,22

Vedlegg 3: Studiebarometeret

Studieplan for BAHF-RET Retorikk, bachelor, 3 år, vår 2021

Namn på grad

Bachelor i retorikk

Undervisningsspråk

Til vanleg norsk. Sjå emneskildringane for kvart enkelt emne.

Mål og innhald

Bachelorprogrammet i retorikk er eit tverrfagleg studium som gir ei historisk og systematisk innføring i retorikken som generell, praktisk fundert kommunikasjons- og argumentasjonslære.

Studiet gjer kjent med sentrale omgrep og teoriar i og om retorikk, den klassiske retorikken og utviklinga av den europeiske retoriske tradisjonen. Sentrale tema er til dømes retoriske sjangrar, medium og framstillingsmåtar, og tilhøvet mellom retorikk, argumentasjon, etikk og estetikk. Gjennom studiet får studentane innsikt og øving i retorisk analyse og evaluering av ulike tekstformer og sjangrar.

Studiet gjev høve til fordjuping i ulike fagretningar: Filosofi, klassiske fag, kunsthistorie, litteraturvitskap, medievitenskap og nordisk.

Læringsutbyte

Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbyte definert i kunnskapar, dugleikar/ferdigheiter og generell kompetanse:

Kunnskap:

Kandidaten

- har brei kunnskap om sentrale omgrep, problemstillingar og metodar i retorisk teori og analyse
- har oversyn over hovudliner i utviklinga av den retoriske tradisjonen frå antikken til i dag
- har kjennskap til retorisk analyse og retorisk forskning i utvalde fag

Dugleik:

Kandidaten kan reflektere over og arbeide sjølvstendig med retoriske problemstillingar, mellom anna

- nytte retoriske omgrep og fagspesifikk kunnskap på teoretiske og praktiske problemstillingar knytt til munnleg, skriftleg, visuell og multimodal kommunikasjon og formidling
- kan finne, vurdere og referere til kunnskap om retorikk på en faglig relevant måte
- formidle og reflektere over retorisk formidling i ulike sjangrar, medium og situasjonar

Generell kompetanse:

Kandidaten

- kan nytte sin kombinasjon av retorikkemne og valfrie emne i vidare utdanning eller yrke
- kan kommunisere om viktige akademiske teoriar, problemstillingar og løysingar både skriftleg og munnleg
- kan drøfte relevansen av retorikken på tvers av fagområde og for aktuelle problemstillingar.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse.

Innføringsemne

Det første semesteret av bachelorprogrammet i retorikk skal innehalde Examen philosophicum og minst eitt Examen facultatum-emne.

Desse emnene er tilrådde i programmet

- [EXPHIL-HFSEM](#) Examen philosophicum (10 stp.)
- [EXFAC00AS](#) Akademisk skriving (10 stp.)

Bachelorgraden kan innehalde maksimalt 10 studiepoeng Examen philosophicum og maksimalt 20 studiepoeng Examen facultatum.

Spesialisering

Bachelorprogrammet i retorikk skal innehalde ei fagleg spesialisering i retorikk på 90 studiepoeng (1 ½ år). Spesialiseringa er sett saman av tre obligatoriske emne på til saman 45 studiepoeng og tre valemne på til saman 45 studiepoeng. Eitt av valemna skal ha bacheloroppgåve som vurderingsform.

Dei obligatoriske emna er:

- [MEV1104](#) Retorikk og strategisk kommunikasjon (15 stp)
- [RET102](#) Klassisk retorikk (15 stp)

- [RET208](#) Praktisk argumentasjon (15 stp)

Valemne:

- [RET100](#) Innføring i retorikk (10 stp.)
- [RET202](#) Filosofi og retorikk (15 stp) eller [RET252](#) Filosofi og retorikk med bacheloroppgåve (15 stp)
- [RET205](#) Nordisk retorikk (15 stp) eller [RET255](#) Nordisk retorikk med bacheloroppgåve (15 stp)
- [RET206](#) Litteraturvitskapleg retorikk (15 stp)
- [RET209](#) Retorikk og interkulturell kommunikasjon (15 stp)
- [KUN209](#) Kunst, retorikk og lærdomstradisjonar i før- og tidlegmoderne tid (15 stp)
- [MEVI203](#) Medieretorikk (15 stp) eller [MEVI203B](#) Medieretorikk - bacheloroppgåve (15 stp)
- MEVI307 Visuell retorikk (15 stp)
- [RET250](#) Bacheloroppgåve i retorikk (15 stp)
- [PRAKTINF](#) Praktisk informasjonsarbeid (15 stp)

Også i emnet MEVI307 kan studentane velje å skrive bacheloroppgåve (sjå emneplanen for meir informasjon).

Tilrådde valemne

Det er tilrådd at studenten tar emnet [RET100](#) i sitt første semester.

Studenten kan, i tillegg til spesialiseringa, velje emne innafor andre fag som er relevante for studenten sine yrkesplanar eller vidare utdanning. Ein grad har normalt 60 frie studiepoeng (70 dersom studenten berre har 10 studiepoeng ex.fac).

Emne frå samarbeidsfaga filosofi, klassiske fag, kunsthistorie, litteraturvitskap, medievitskap eller nordisk vil stø opp under spesialiseringa i retorikk. Sjå også «Grunnlag for vidare studium».

Rekkefølge for emne i studiet

Tilrådd progresjon i studiet:

- 1. semester (haust): Ex.phil. og ex.fac. og [RET100](#)
- 2. semester (vår): [MEVI104](#) og [RET102](#)
- 3. semester (haust): [RET208](#) og valemne i retorikk
- 4. semester (vår): Frie studiepoeng
- 5. semester (haust): Frie studiepoeng
- 6. semester (vår): Valemne i retorikk og valemne i retorikk med bacheloroppgåve.

Delstudium i utlandet

Ein kan ta delar av bachelorutdanninga som utvekslingsstudent i eit anna land. Du kan velje blant Universitetet i Bergen sine avtaler i heile verda, anten for å studere innan spesialiseringane i programmet, eller for å ta frie studiepoeng i graden. Emna må førehandsgodkjennast av UiB.

Arbeids- og undervisningsformer

Bachelorprogrammet omfattar ulike undervisningsformer; til dømes forelesingar, seminar og individuell rettleiing.

Sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Vurderingsformer

Gjennom programmet blir studentane prøvd på ulike måtar, til dømes ved mappevurdering, skuleeksamen, heimeeksamen, rettleia oppgåve og munnleg prøve.

Sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Karakterskala

Ved sensur av emna i programmet kan det bli nytta ein av to karakterskalaer:

- 1) A-F, der F er stryk
- 2) Greidd/ikkje greidd

Sjå emneplanen for det einskilde emnet.

Grunnlag for vidare studium

Universitetet i Bergen tilbyr per i dag ikkje mastergrad i retorikk. Studentar som har ein bachelorgrad i retorikk frå Universitetet i Bergen kan søkje opptak til ein mastergrad ved andre lærestader, til dømes ved Universitetet i Oslo eller Københavns Universitet.

Nokre kombinasjonar av spesialiseringsemne og frie studiepoeng kan gi grunnlag for opptak til masterprogram ved Universitetet i Bergen. Kontakt studierettleiar for meir informasjon.

Relevans for arbeidsliv

Bachelorprogrammet i retorikk gir både generelle allmennkunnskapar som kan nyttast i ei rekkje yrkesmessige samanhengar og spesialkunnskap innan formidling og kommunikasjon. Studiet gir allmenn kompetanse i å analysere og vurdere argumenterende og kommunikativ språkbruk. Dette er kunnskap og kompetanse som er nyttig innan offentlig forvaltning, informasjons- og kommunikasjonsarbeid, undervisning, reklame, journalistikk med meir.

Ved påbygging til mastergrad får studenten kvalifikasjonar for forskning, formidling og undervisning på høgare nivå.

Evaluering

Programmet blir kontinuerleg evaluert av programsensor, i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB.

Evaluering av enkeltemne som inngår i kursdelen, er omtala i emneplanane.

Programansvarleg

Programstyret for retorikkprogrammet har ansvar for fagleg innhald, oppbyggjing av studiet og kvaliteten på studieprogrammet.

Programstyret er sett saman av representantar for samarbeidsinstitutta ved UiB: Institutt for filosofi og førstesemesterstudium, Institutt for informasjons- og medievitskap og Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium.

Programansvarlig/leder av programstyret: Hans Marius Hansteen (Institutt for filosofi og førstesemesterstudium) Kontakt: hans.hansteen@uib.no

Administrativt ansvarleg

Institutt for filosofi og førstesemesterstudium

E-post: studierettleiar@fof.uib.no

Institutt for filosofi og førstesemesterstudium
Programstyret i retorikk

19.11.2021

Dato og tid: 16.11.2021, kl. 11:15 – 16:00

Til stades: Hans Marius Hansteen, Ståle Melve, Steinar Bøyum, Jens E. Kjeldsen, Paola M. de Cuzzani
Forfall/ikkje til stades: Gjert F. Vestrheim, rep. frå fagutvalet i retorikk

Referat frå møte i Programstyret i retorikk 16.11.2021

Bakgrunnen for møtet var at Det humanistiske fakultet i brev til Institutt for filosofi og førstesemesterstudium av 1.9.2021 (ePhorte 2021/6493) bad om førebuing av mogleg nedlegging av bachelorprogrammet i retorikk. Initiativet har mellom anna bakgrunn i at FoF ikkje ynskjer å behalda ansvaret for programmet når det ikkje har fått tilført administrative og faglege ressursar til dette.

Sak 1 Vurdering av mogleg nedlegging av Bachelorprogrammet i retorikk

Programstyreleiar gjekk gjennom sitt notat *vurdering av mulig nedleggelse av BA-programmet i retorikk* av november 2021 som gjer reie for historikken som ligg bak den moglege nedlegginga av BAHF-RET. Bøyum supplerte historikken frå FoF sin ståstad, som starta med eit møte våren 2019 der FoF, representantar frå fakultetet og dåverande visedekan for utdanning deltok. Konklusjonen i dette møtet var at FoF ikkje kan drive programmet vidare utan at det blir tilført faglege og administrative ressursar. Våren 2021 var framleis ikkje desse betingelsane oppfylt.

Programstyret må følgjeleg ta stilling til to spørsmål som notatet skisserer avslutningsvis:

1. Finnes det alternativ til nedlegging av programmet? Er det mogleg og ønskjeleg å overføre det faglege og administrative ansvaret for programmet til eit av dei samarbeidande institutta?
2. Dersom programmet ikkje blir videreført: Er det mogleg og ønskjeleg å etablere ein eller fleire retorikkfaglege fordjupingar/studieretningar ved andre, eksisterande bachelorprogram?

Ad 1. kunne Kjeldsen opplyse om at det er interesse ved INFOMEDIA om å overta programmet, men bemerka at prosessane kun er i startfasa. UUI ved INFOMEDIA skal den 24.11.21 ha møte der ressursbruk, struktur av program etc. ved ei ev. overtaking skal bli diskutert.

Programstyret føreslo etter drøfting at INFOMEDIA går vidare med sonderingar med henblikk på overføring av fagleg og administrativt ansvar av programmet til SV/ INFOMEDIA.

FoF vil vere både positive til dette og på "tilbydarsida" med sine eksisterande retorikk-emne.

Forslag til tidsplan for prosess for nedlegging er følgeleg lagt på is inntil det kjem fram nye avklaringar.

Avslutningsvis tilrår programstyret at INFOMEDIA rådfører seg med UiB sitt kvalitetssystem for utdanning (systembeskrivelsen) i det ev. vidare utviklingsarbeidet.

2) Gjennomgang av revidert 5-årig programevaluering

Programstyret slutta seg til programstyreleiar sine revideringar og rapporten som heilheit blir no sendt vidare til instituttleiinga for endeleg godkjenning.

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudium

Referanse

2021/6493-INGHA

Dato

1.9.2021

Førebuing til mogleg nedlegging av BAHF-RET - bachelorprogram i retorikk

Det humanistiske fakultet arrangerte dialogmøte med institutta i april 2021. I dialogmøtet med Institutt for filosofi og førstesemesterstudium (FoF) 8.april, tok instituttet opp at ein ønskte ei nærare drøfting om bachelorprogrammet i retorikk med fakultetsleiinga. Ei slik drøfting fann stad i oppfølgingsmøte mellom fakultet og institutt 30. april. Møtet konkluderte med at fakultetet skulle legge ein tidsplan for nedlegging av programmet.

Vedlagt er eit utkast til tidsplan for nedlegging av BAHF-RET. Ifølge planen vert siste opptak til programmet hausten 2022 og programmet lagt ned frå 2023.

Fakultetet ber med dette om at FoF syter for at det vert arrangert eit møte i programstyret for bachelorprogram i retorikk, då programstyret er eit høveleg startpunkt for ein mogleg nedleggingsprosess..

Venleg helsing

Svein Ivar Angell
visedekan

Ranveig Lote
seksjonssjef

Vedlegg: Tidsplan for nedlegging av BAHF-RET

Dette er eit UiB-internt notat som blir godkjent elektronisk i ePhorte

Nedlegging av BAHF-RET, bachelorprogram i retorikk.

Bakgrunn:

- 1) Rapport fra programsensor Hanne Roer, 27.5.2017, ePhorte 2015/790-16
- 2) Vedtak i instituttrådet ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudium, sak 2019-06, møte 11.4.2019: *Instituttleder gir melding til HF om at FOF ikke lenger kan ta ansvaret for Retorikkprogrammets faglige og administrative drift dersom ikke den faglige og administrative bemanningen styrkes*
- 3) 5-årig programevaluering 2020 (vurdert i studiekvalitetskomiteen og behandlet i fakultetsstyret, sak 41/21, møte 15.6.21)
- 4) Dialogmøte mellom fakultet og institutt 8. april 2021 og oppfølgingsmøte 30. april

Forslag til tidsplan for prosess ved HF

2021

Uke 35 Brev fra fakultetet til FoF

- Ber om at det arrangeres møte i programstyret for BAHF-RET

8.9. 2021

- Studiestyret:
 - Muntlig informasjon om igangsatt prosess om nedlegging

September 2021

- Møte i programstyret:
 - Det bør være full representasjon fra:
 - samarbeidende fagmiljø
 - samarbeidende fakultet
 - studentrepresentanter
 - Agenda: Vurdere/forberede nedlegging av programmet
 - Gjennomført 5-årig programevaluering bør drøftes, hvis ikke dette er gjort allerede
 - Det skal tas referat fra møtet
- Skriftlig informasjon om videre prosess ut til samarbeidende fagmiljø, fakultet og studenter

Oktober eller desember

- Behandling i studiestyret
- Behandling i fakultetsstyret

2022

Høsten 2022

- Fakultetet sender søknad om nedlegging
- Behandling i utdanningsutvalget
- Behandling i universitetsstyret

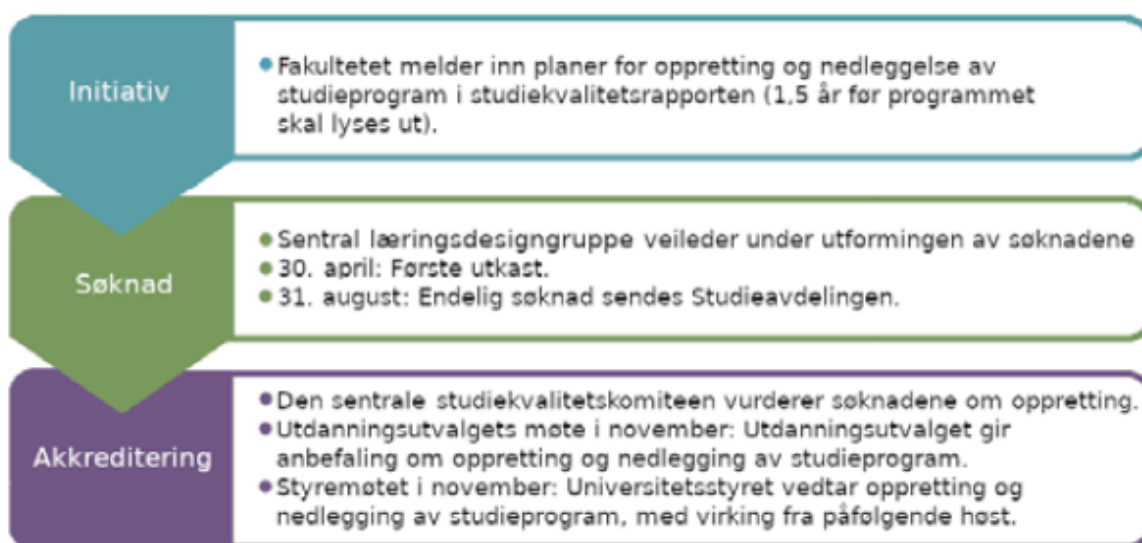
I henhold til denne planen blir siste opptak av studenter på programmet høsten 2022. Alle studenter som har begynt på utdanningen vil få fullføre studieløpet og ferdigstille utdanningen. En nedlegging innebærer dermed i første omgang at det ikke tas opp nye studentkull etter 2022. Programmet og emnene er i praksis lagt ned først når det ikke lenger er studenter igjen på programmet.

Prosess for nedlegging av studieprogram i henhold til UiBs kvalitetssystem – systembeskrivelsen:

<https://www.uib.no/studiekvalitet/134145/kvalitetssystem-utdanning-ved-uib>

Saksgang ved oppretting og nedlegging av studieprogram

- Fakultetet melder inn i **mars** hvert år hvilke studieprogram de ønsker å opprette og legge ned.
- Fakultetet oversender søknad om oppretting og nedlegging av studieprogram til Studieavdelingen.
- Utdanningsutvalget gir anbefaling om oppretting og nedlegging av studieprogram til universitetsstyret. Universitetsstyret fatter endelig vedtak om oppretting og nedlegging i **november**, med tidligst oppstart av studieprogrammet høstsemesteret påfølgende år.

For tverrfakultære program gjelder følgende retningslinjer:

<https://www.uib.no/studiekvalitet/134145/kvalitetssystem-utdanning-ved-uib#vedlegg-2-retningslinjer-nbsp-tverrfakult-re-program>:

Samarbeidet kan sies opp med virkning for neste opptakskull etter vedtak om nedlegging i Universitetsstyret året før. Miljøer som ønsker å trekke seg fra samarbeidet, må gi melding om dette i god tid før det ansvarlige fakultetet melder ønske om nedlegging i studiekvalitetsmeldingen året før.

Programstyret/fakultetet skal sørge for at studenter som allerede er tatt opp på programmet, får fullføre dette.

Arkivsaksnr.: 2021/16570 Dokumentdato: 28.08.2022

Styre:
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:
41/22

Møtedato:
06.09.2022

Søknad om oppretting av masterprogram i japansk

Dokument i saken:

- Brev fra IF datert 13.10.21 med informasjon om søknadsplaner og statusoppdatering fra fagmiljøet.
- Svar fra fakultetet i brev datert 23.5.22.
- Brev fra IF datert 21.6.22 med vedlagt forslag til fordeling av studieplasser.
- Søknad om oppretting av masterprogram i japansk 29.08.22.

Bakgrunn

Institutt for fremmedspråk (IF) orienterte i studiekvalitetsmeldingene for 2020 og 2021 om ønsket om å opprette et masterprogram i japansk. Dette ble videreformidlet i fakultetets studiekvalitetsmeldinger til studieavdelingen.

I oktober 2021 informerte IF fakultetet om søknadsplaner og ga en oppdatering av status i saken. Første utkast til søknad om oppretting ble sendt fakultetet i brev av 29.4.22. Fakultetet meldte 23.05.22 tilbake til IF at:

Det humanistiske fakultet har drøftet søknaden og kan informere om fakultetet støtter søknaden under forutsetning av at programmet kan gjennomføres innenfor rammen av fagmiljøets faste ressurser. I tillegg bes instituttet klargjøre hvor studieplassene til dette programmet skal hentes fra.

Fakultetet støtter søknaden, men ser samtidig et masterprogram i japansk i lys av pågående drøftinger av den samlede studieprogramporteføljen ved fakultetet.

I brev av 21.06.22 svarte IF at:

[...] programmet gjennomføres innenfor rammen av fagmiljøets faste ressurser. Søknaden fikk sin formelle forankring ved instituttet gjennom vedtak i Instituttrådet ved IF 25. mai, og UUI er orientert fortløpende om arbeidet med søknaden.

Instituttet bekreftet i samme brev at:

IF er innforstått med at de 5 foreslåtte studieplassene på det nye masterprogrammet i japansk må hentes innenfor instituttets ordinære ramme i masteropptaket.

Vedlagt brevet er også et forslag fra IF til omfordeling av studieplassene på masterprogrammene ved instituttet.

Søknaden

Fagmiljøet i japansk har planlagt et studieprogram med en kombinasjon av emner i språk/lingvistik, semantikk og oversettelse, historie og historiografi. Instituttet har inngått avtaler med andre miljø på HF for å avklare om fremtidige masterstudenter på japansk kan ta emner ved andre institutt som valgemne i programmet. Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studium (LLE) og Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap (AHKR) har bekreftet at de kan ta imot inntil fem studenter på henholdsvis LING313 Metode for språklege mastergrader og HIS303 Forskningsproblem og kjeldearbeid.

Masterprogrammet er lagt opp som et fulltidsstudium over to år der studentene tar 60 studiepoeng i emner i japansk, inkludert 15 studiepoeng valgfritt emne, og en masteroppgave på 60 studiepoeng. Se søknad og studieplan for nærmere informasjon.

Ressurser

Fagmiljøet består av tre faste stillinger og IF har opplyst at programmet skal gjennomføres innenfor rammen av fagmiljøets faste ressurser.

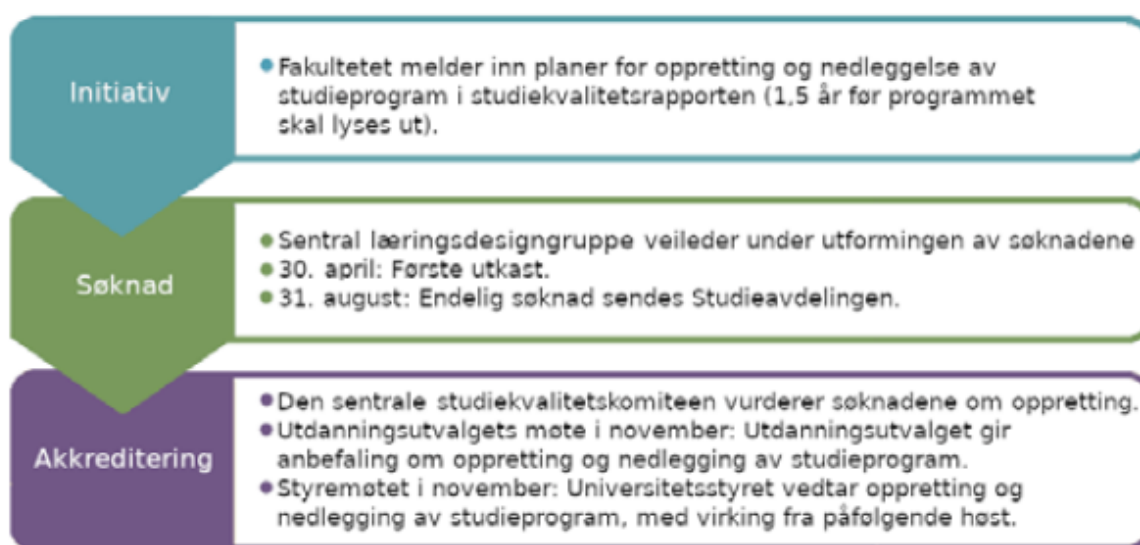
Studieplasser

Instituttet har planlagt for opptak av fem studenter annethvert år med første opptak høsten 2023. Se plan for intern omfordeling av studieplassene på masterprogrammene ved instituttet.

Saksgang

Prosess og tidsplan for oppretting av nye studieprogram ved Universitetet i Bergen er regulert i UiBs kvalitetssystem for utdanning – systembeskrivelse, 4.2 Akkreditering – Nye studieprogram.

Saksgang ved oppretting og nedlegging av studieprogram

Foto/ill.:
UiB

Proessen for søknad om oppretting av masterprogram i japansk er i tråd med UiB sin mal:

Initiativ: Instituttet sin plan for programmet ble innmeldt i rett tid og på korrekt måte.

Søknad: Søknad med studieplan er utarbeidet i UiB sin mal. Det første søknadsutkastet ble sendt til den sentrale læringsdesigngruppen ved UiB læringslab innen fristen 30. april. Fagmiljøet fikk tilbakemeldinger som er tatt hensyn til i arbeidet underveis. I utarbeidelsen av studieplan og søknad har også fakultetet vært koblet på og har gitt sine kommentarer og tilbakemeldinger.

Akkreditering: Dersom fakultetsstyret anbefaler oppretting av programmet, vil søknaden bli oversendt studieavdelingen for behandling i UiBs sentrale studiekvalitetskomité. Frist for innsending av søknad er 30. august. Fakultetet har bedt om utvidet frist pga. behandling i fakultetsstyret 6. september. Dersom studiekvalitetskomitéen godkjenner søknaden går den videre til utdanningsutvalget (UU) som behandler søknaden, trolig i møte 6. oktober. Dersom UU anbefaler oppretting av programmet går søknaden til universitetsstyret som gjør endelig vedtak om oppretting, trolig i møte 24. november.

Ifølge retningslinjer for eksterne fagfeller ved Universitetet i Bergen, vedlegg 1 i systembeskrivelsen til kvalitetssystemet, skal hvert studieprogram ved UiB ha en eller flere eksterne fagfeller. Ekstern fagfelle kan bli bedt om å bidra i UiB sin studiekvalitetskomité når vedkommende fagmiljø søker om oppretting av nye studietilbud. Det er også anledning til å gi oppdraget som ekstern fagfelle i studiekvalitetskomiteen til en annen, og det blir gjort i dette tilfellet. Professor Reiko Abe Auestad fra Universitetet i Oslo skal ha denne oppgaven. Oppdraget som ekstern fagfelle i studiekvalitetskomitéen innebærer å vurdere søknaden i forhold til gjeldende forskrifter før første komitéen som skal vurderer søknaden har sitt første møte 14. september 2022.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet anbefaler søknad om oppretting av masterprogram i japansk.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Det humanistiske fakultet

Referanse

2021/16570-HAMI

Dato

13.10.2021

Oppstartsbrev - søknad om oppretting av MAHF-JAP

Vi viser til studiekvalitetsmeldinga frå Institutt for framandspråk, levert inn i mars 2021 (sjå dnr 5 i 21/1116). I studiekvalitetsmeldinga for 2020 orienterte instituttet om planar for søknad om oppretting av masterprogram i japansk. Instituttet vil med dette orientere fakultetet om at arbeidet med søknaden er i gang, og at instituttet planlegg å levere inn søknad om oppretting av masterprogram til neste frist, 31. august 2022.

Sjå vedlegg for søknadsplanar og statusoppdatering frå fagmiljøet.

Føremålet med brevet er å orientere om framdriftsplan for arbeidet og å kople på fakultetet tidleg i prosessen. Instituttet vil gjerne lage ein framdriftsplan som tar omsyn til både styrer/organ som skal involverast i prosessen, men og til arbeidsmengda ved både institutt og fakultet. Ein god plan vil forhåpentlegvis sikre at både prosess og fristar er klare for alle involverte. Instituttet ønskjer tilbakemelding på studie- og emneplan(ar) undervegs, dersom det er mogleg. Instituttet vil gjerne orientere både studiestyret og fakultetsstyret om planane på eit tidleg stadium, slik at avklaringar/diskusjonar kan takast i god tid før søknadsfristen 31. august 2022.

Forslag til framgangsmåte/tidsplan

- Innan utgangen av 2021: instituttet sender over eit første utkast til studieplan til fakultetet og får kommentarar frå studieseksjonen på fakultetet
- Innan februar 2022: søknaden blir lagt fram som orienteringssak for studiestyret, dersom det er plass til saka på sakslista
- Innan april 2022: søknaden blir lagt fram som orienteringssak for fakultetsstyret, dersom det er plass på sakslista
- 30. april 2022: heile søknaden blir sendt til UiB Læringslab og fakultetet

Dersom mogleg så vil instituttet gjerne at saka skal opp som vedtakssak i fakultetsstyret før sommaren 2022. Då har det enno tid til å revidere søknad/avklare spørsmål som måtte komme i god tid før søknadsfristen til UiB 31. august 2022. Omfanget av orienteringssakene kan avklarast på seinare tidspunkt.

Dette er eit UiB-internt notat som blir godkjent elektronisk i ePhorte

Institutt for framandspråk
Telefon

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Christies gate 12
Bergen

Sakshandsamar
Hanne Svanholm Misje
55582298

Venleg helsing

Kevin McCafferty
fungerande instituttleiar

Hanne Svanholm Misje
fungerande studieleiar

Vedlegg:
Søknadsplanar - frå fagmiljøet i japansk

Søknadsplaner, Masterprogram i japansk

Til humanistisk fakultet

Vi ved japanskfaget ved institutt for fremmedspråk ser oss klare til å begynne prosessen med å søke om opprettelse av et masterprogram innen japansk. Vi er 3 faste vitenskapelig ansatte ved faget, og har dermed kapasitet til å drive et MA-program ved siden av den etablerte BA-graden, i første omgang med MA-oppstart annethvert år. Faget har i mange år hatt svært høye søkertall, og vi har observert at interessen for master hele tiden har vært til stede i studentkullene. UiO, som er det eneste universitetet i Norge med med fullt studieløp i japansk opp til PhD, har også langt flere søkere enn plasser pr i dag.

Ved utviklingen av et Masterprogram tar vi hensyn til og balanserer mellom en rekke faktorer, som eksisterende kompetanse ved faget (vi er to lingvister og én historiker), ønsker fra studentgruppene, nasjonal rolle, overordnet faglig profil, arbeidsrelevans, samt begrensninger i ressursene vi har til rådighet. Vår plan er å gjøre «oversettelse» til rød tråd gjennom hele studieløpet, både som teoretisk kunnskapsområde og som praksisfelt. Det betyr at språklige ferdigheter i japansk ved siden av kontrastive innsikter innen språk og kultur vies særlig oppmerksomhet i våre emner og programmer.

Vi ønsker å holde fakultetet informert om prosessen fremover, og opplyser derfor allerede nå om våre planer: Første steg i arbeidet er å lage utkast til studieplan og emnebeskrivelser som inngår i MA-programmet. Dette arbeidet er i gang, og oversikt over planlagt MA-program følger nederst. Neste steg er å arbeide med søknadsteksten samt å ha møter med Læringslabben der vi kan få veiledning om hvordan vi best kan lage et pedagogisk solid program. Dette ønsker vi å få til i løpet av høstsemesteret. Vi planlegger også å opprette en workshop med studenter i høst der vi lytter til deres ønsker og innspill, samt får dem til å samle diverse data i studentgruppene. Frist for å levere førsteutkast av søknaden er 30. april 2022, og endelig frist er august 2022. Dersom alt går etter planen, vil det derfor være mulig med oppstart høsten 2023.

Vi blir gjerne med på et møte med fakultetet om disse planene dersom det er ønskelig.

Hilsen fagmiljøet ved japansk
v/ Benedicte Irgens

4. oktober 2021

Planlagt studieløp

*Vi er i kontakt med de aktuelle fagmiljøene ved LLE og AHKR når det gjelder muligheter for å inkorporere disse tre emnene i graden vår.

MA i japansk – oppbygning:

1. semester, høst	JAP301 10 stp Anvendt lingvistikk og japansk (norsk)	JAP302 10 stp Readings in Modern Japanese History and Historiography (engelsk)	JAP303 10 stp Japanese semantics and pragmatics (japansk/engelsk)
2. semester, vår	JAP304 15 poeng Masterseminar/Metodologi Innenfor Japan-studier (særlig innen lingvistikk og historie)	*LING311 Metode for språklege mastergrader 10 poeng og *DASP307 Språkvitskapleg skrivning for master- og PhD-studenter 5 poeng eller *HIS303 Forskingsproblem og kjeldearbeid 15 poeng	
3. semester, høst	Masteroppgave (veiledet)	Feltarbeid/utveksling mulig	
4. semester, vår	Masteroppgave 60 poeng		

Institutt for fremmedspråk

Referanse

2021/16570-INGHA

Dato

23.05.2022

Svar på søknad om oppretting av MAHF-JAP

Vi viser til første utkast av søknad om oppretting av masterprogram i japansk fra Institutt for fremmedspråk (IF) datert 29.4.22 samt tidligere korrespondanse i sak 2021/16570.

Det humanistiske fakultet har drøftet søknaden og kan informere om fakultetet støtter søknaden under forutsetning av at programmet kan gjennomføres innenfor rammen av fagmiljøets faste ressurser. I tillegg bes instituttet klargjøre hvor studieplassene til dette programmet skal hentes fra.

Fakultetet støtter søknaden, men ser samtidig et masterprogram i japansk i lys av pågående drøftinger av den samlede studieprogramporteføljen ved fakultetet.

Vennlig hilsen

Svein Ivar Angell
visedekan

Inger Marie Hatløy
fungerende seksjonssjef

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Det humanistiske fakultet

Referanse

2021/16570-SISTA

Dato

21.06.2022

Tilbakemelding fra IF - fordeling av studieplasser ifm. søknad om oppretting av MAHF-JAP

Vi viser til brev fra fakultetet, datert 23.05.2022, samt tidligere korrespondanse i denne saken.

Ved institutt for fremmedspråk er vi svært glade for at fakultetet støtter søknaden om oppretting av et nytt masterprogram i japansk fra og med høsten 2023. Som det kommer frem av innsendt førsteutkast, og som instituttleder har presisert i møte med fakultetsledelsen, kan programmet gjennomføres innenfor rammen av fagmiljøets faste ressurser. Søknaden fikk sin formelle forankring ved instituttet gjennom vedtak i Instituttrådet ved IF 25. mai, og UUI er orientert fortløpende om arbeidet med søknaden.

I tillegg til de ressursmessige avklaringene, bes instituttet om en klargjøring av hvor studieplassene til dette programmet skal hentes fra. Ettersom det ikke ble oppgitt i brevet *når* en slik klargjøring var ventet, har vi gått ut fra at dette er en dialog det er naturlig å ta i forbindelse med den årlige gjennomgang av opptaksrammene ved fakultetet i september. Normalt setter fakultetet rammene for opptaket, og instituttene blir invitert til å komme med tilbakemelding eller endringsforslag. Vi ble derfor overrasket da vi erfarte at saken ikke ble lagt frem for fakultetsstyret 21. juni, med begrunnelse i manglende svar fra IF på fordeling av studieplasser. Vi beklager at vi ikke har sendt svar i denne saken tidligere.

IF er innforstått med at de 5 foreslåtte studieplassene på det nye masterprogrammet i japansk må hentes innenfor instituttets ordinære ramme i masteropptaket. Vi er imidlertid ikke kjent med den totale rammen for kommende masteropptak, og har derfor ikke kommet med konkret forslag til omfordeling. Når vi nå forstår at et slikt innspill fra IF er ventet før den ordinære dialogen om opptaksrammer, har vi laget et forslag som er vedlagt her.

Basert på opptaksrammene i sak 2021/12199, hadde IF i studieåret 2021/22 til sammen 49 studieplasser på master. I opptaksrammen for 2022/23 var IF sine studieplasser på master redusert til 43 plasser som et resultat av fakultetets omfordeling av studieplasser fra IF til Masterprogram i bærekraft. Hvis vi går ut fra at IF sin opptaksramme for master blir 43 også i studieåret 2023/24, foreslår vi å omfordele 2 studieplasser fra erfaringsbasert master i engelsk, 1 studieplass fra masterprogrammet i engelsk og 1 studieplass fra masterprogrammet i italiensk. Den samlede opptaksrammen for master ved IF blir da 43.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for fremmedspråk
Telefon 55589380
post.hf@uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
HF-bygget, Sydnеспlassen
7
Bergen

Saksbehandler
Silje Grønner Stang
55589375

Som vi har meldt inn tidligere ønsker instituttet at fakultetet ser nærmere på muligheten til å redusere opptak til erfaringsbasert master i engelsk til annethvert år. Hvis vi tar utgangspunkt i opptaksrammen for 2021/22 og 2022/23 ville det frigjort 10 studieplasser på master ved IF annethvert år. Om ønskelig finner dere mer informasjon og begrunnelsen for at vi ønsker en slik reduksjon i brevet «Svar fra IF: Forslag til dimensjonering av opptaksrammer ved HF, 2021-2022», datert 05.10.20, sak 2020/10925. Dersom ikke det er mulig, foreslår vi en omfordeling i tråd med avsnittet over.

Vi skulle svært gjerne sett at vi hadde et vedtak fra fakultetsstyret før innsending av endelig søknad om oppretting av nytt masterprogram i japansk 31. august. Vi ber derfor fakultetsledelsen om å vurdere om det er mulig å gjennomføre en sirkulasjonssak i august. På den måten vil vi unngå å måtte ta forbehold om et eventuelt vedtak i fakultetsstyret ved innsending av søknaden.

Vennlig hilsen

Benedicte Mosby Irgens
undervisningskoordinator

Silje Grønner Stang
studieleder

Studiekode	Studieprogram	Plasser 2021/22	Plasser 2022/23
------------	---------------	--------------------	--------------------

INSTITUTT FOR FREMMEDSPRÅK

<i>Master</i>			
1845607	Erfaringsbasert master i undervisning med fordypning i	10	10
1845606	Masterprogram i engelsk	16	15
1845610	Masterprogram i fransk	4	3
1845613	Masterprogram i italiensk (<i>opptak annethvert år</i>)	4	0
	<i>Masterprogram i japansk (nytt program H-23, annethve</i>	0	0
	Masterprogram i kinesisk (<i>opptak annethvert år</i>)	0	5
1845621	Masterprogram i russisk	4	3
1845622	Masterprogram i spansk og latinamerikastudier	8	4
1845624	Masterprogram i tysk	3	3
Totalt		49	43

**Forslag til fordeling av studieplasser tas med utgangspunkt i tallene fra opptaket i 2022/23.*

**Forslag
plasser
2023/24***

8
14
3
3
5
0
3
4
3
43

Søknad om oppretting av

Masterprogram i japansk
v/Institutt for fremmedspråk,
Det humanistiske fakultet, UiB

August 2022

1. Generelt om studiet

Japanese Studies

Japanese studies is an inherently multidisciplinary field, traditionally including perspectives from linguistics, literature, history, and social science, with the country of Japan as its primary object of study. Japan has been intensively studied in the West since at least the latter half of the nineteenth century. In the twentieth century, Japan's rising prominence in world politics, economics, and culture was reflected in increased and sustained interest both within academia and without. In the 1930s and 1940s, war and its aftermath brought new urgency to these endeavors, and also trained the women and men who became the first postwar generation of Japanese studies specialists. By the 1970s, this generation had transformed the field from one focused on language and philology ("Japanology") into the more multidisciplinary area studies model of today ("Japanese studies"). "Japanese studies" is an inclusive term for research on social sciences and humanities research on Japan. It includes, but is not limited to, projects on Japanese language, culture, society, history, literature, art, music, politics, economy, and science. This new paradigm corresponded with the explosive growth of academic and popular interest in Japan in the 1980s and early 1990s, making Japanese studies a "normal" part of the curriculum in higher education in much of the West. Japanese economic stagnation and China's emergence as a regional power in the late 1990s and 2000s temporarily drew attention away from the study of Japan. However, the recent popularity of Japanese popular culture, some of it driven by the government's "Cool Japan" soft-power offensive, has renewed interest in Japan among younger generations worldwide, a trend that has been highly noticeable also in Norway. This cultural renaissance is a reminder that Japan remains a leading global economic, political, and scholarly power. Language training, which remains critical to Japanese studies, is also a barometer of interest in Japan. By 2006, nearly three million students studied Japanese worldwide, a sharp uptick of 500,000 in just three years, evidencing a consensus on the importance of studying Japan and Japanese.

Japanese Studies in Norway

Japanese studies in Norway originated in 1971 at the University of Oslo (UiO), where the department of East-Asian studies was established in 1966. For several decades, East-Asian studies in Nordic countries remained exotic, and only a very small number of researchers in the field were proficient in an East-Asian language, which was commonly seen as near impossible to master for anybody outside East Asia. Student numbers were low, knowledge about the Far East among the general populace was highly limited, and news about the region in the media was scarce. Through the 1980s, in part as a result of Japan's internationalization policies and generous scholarship funding for overseas students and researchers, the field of Japanese studies gradually developed in Norway. A two-year Japanese language course was established at the linguistics department at the University of Bergen (UiB) in 1986, in collaboration with the Norwegian School of Economics (NHH), which still offers Japanese language as an elective subject. In the same period, UiO increased its academic staff somewhat, ensuring research and teaching competence in the three pillar disciplines of humanistic, philological studies, i.e., linguistics, literature, and history. Around the turn of the millennium and with the spread of the internet, both institutions saw a rapid increase in applicant numbers. As a result, both Oslo and Bergen have received roughly one hundred applicants every fall for the last 15 years.

The increased focus on East Asia during recent decades reflects both the critical role of the region in the rapidly changing global geopolitical situation, and also accompanying interest in the complicated balance between the two regional superpowers, China and Japan. This East-Asian focus is visible in the recent growth of East-Asian studies within higher education in Norway, as well as in the national *Panorama Strategy* (link below), which is concerned with bilateral cooperation within higher education and research with countries outside Europe, including Japan, China, and South Korea. Funding is provided through the Directorate for higher education and competence (HK Dir) and their program UTFORSK, which encourages the establishment of long-term partnerships between Norway and countries including Japan. UiB's internationalization strategy, enunciated in the *Handlingsplan for internasjonalisering* (link below), specifically mentions Japan and China among the countries targeted for strengthened cooperation. In response, the

Department of Foreign Languages has increased the number of academic staff in East Asian studies in order to further develop both the Chinese and Japanese programs. A Chinese MA program has recently been approved and will commence from fall 2022, and future research collaborations among staff are under discussion.

Regjeringens Panoramastrategi (2021-2027)

- <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/panoramastrategien-20212027/id2845286/>

UiBs Handlingsplan for internasjonalisering (2016-2022)

- <https://www.uib.no/strategi/102534/handlingsplan-internasjonalisering-2016-2022>

Japanese Studies at UiB

The current Japanese studies BA program is a high-quality and popular program, as evidenced by our consistently large number of applicants, low dropout rate, and high student satisfaction. On the *Studiebarometer* for 2019, the general satisfaction rate for our program was 4.9 points (out of 5), the seventh highest in our faculty (link below). Due to the high number of applicants to the Japanese program, admission to our BA program has for the last 8 years been limited to 30 new students each fall. The program has also been maturing rapidly. In 2017, we received our first professor position in Japanese linguistics. Shortly after that came our first PhD student, and in 2019 our first teaching professor (*dosent*) in Japanese linguistics. Since December 2019, we have had a permanent academic staff of three, plus two Japanese part time teachers. Until recently, our BA program has focused primarily on language training at UiB in preparation for a mandatory academic-yearlong exchange at a Japanese university. This structure has ensured students the chance to both develop their language proficiency and to study a wide variety of Japan-related topics during their year abroad. With this enlarged academic staff and continued student enthusiasm, we consider it possible, desirable, and sustainable to establish an MA program in Japanese studies oriented around the central methodology of *translation*.

There are several reasons for this choice of profile. The first is related to the national division of labor. The only other Norwegian higher-education institution offering full

Japanese studies programs, UiO (IKOS), has a permanent academic staff where the majority are active researchers in the intersecting fields of history, religion, and social anthropology. There is presently one linguist and one literary scholar among the academic staff, but we have learned that these two positions are not likely to continue within the same fields. IKOS will continue to offer BA-level practical Japanese language courses in the future, but without professional linguists among the staff, an MA in Japanese linguistics will probably no longer be an option. In other words, UiO's research profile differs from the one we propose to develop at UiB. This would ensure a well-founded national division of labor in Japanese studies that is agreed upon and accepted among the academic staff at both institutions. A second reason for our profile choice is that using translation between L1 and L2 as a contrastive, pedagogical tool in foreign language acquisition has seen a revival in recent years and has for some time been part of our own BA curriculum. Third, translation is a work and research relevant practice that demands an advanced understanding of the Japanese language and its cultural and historical context. Finally, all three of our academic staff are oriented towards translation (more below), be it as a theoretical subfield of linguistics, a source for research on language contrasts, or a complex practice involving diverse knowledge. The translation profile is further strengthened by the fact that the academic staff themselves are native speakers of Japanese, English and Norwegian, respectively, creating a rich and vibrant linguistic environment, and ensuring high quality linguistic output in all three languages.

We are already redesigning our BA program to better match the profile of the proposed MA program. In addition to including more translation-related topics and practices we are further integrating research theory and praxis throughout the program. This will both facilitate a smooth transition between the undergraduate and graduate programs and also provide additional opportunities to develop career-relevant skills and knowledge in the BA program.

Omtale av Studiebarometeret 2019

- <https://www.uib.no/aktuelt/133247/jevnt-over-tilfreds-med-studiene>

Presently, the UiB library has no librarian with Japanese language competence. However, we have for many years received excellent assistance from UiO librarian, Naomi Yabe Magnussen, who has made herself known and accessible to all Japan scholars in Norway. Magnussen ensures access to a variety of Japanese databases and media outlets and has for a long time helped our BA students search for Japanese language sources for their bachelor's theses. This spring, for example, she offered an online workshop for third-year students focused on finding and acquiring specialized Japan-related materials for their graduation theses.

Need for a Japanese Studies MA at UiB

Students and staff alike have wished for an MA program in Japanese studies at UiB for many years now. If anything, this interest appears to be growing. Over the years, we have seen increased interest in a potential MA program at UiB from our students. With an academic staff comprised of three permanent positions—one teaching professor (*dosent*) and two associate professors—we are now able to respond to this enthusiasm.

With this in mind, we have taken steps to better understand student needs and expectations vis-à-vis the current BA and proposed MA programs. For example, we arranged a half-day workshop in November 2021 for first- and second-year BA students. We prepared questions for them to discuss in advance. The talks were quite lively, starting with an assessment of the current BA program, moving on to our plans for the MA, and concluding with a discussion of student desires for an MA program in Japanese studies at UiB. Our proposed methodological focus on translation in the MA was well received, as was the idea of an annotated translation project as one option for the MA thesis (see below). After the workshop, the *fagutvalg* performed an online query on the interest for an MA program at UiB among 68 present and former BA students (attachment IV). The results indicate a strong interest for such a program at UiB among students.

In addition to this student enthusiasm, there are three major reasons that the faculty wish to establish a master's program in Japanese at UiB. The first is the recruitment of candidates to the PhD level. This would have multiple benefits, including helping to consolidate the

national and local research environment on Japan, making sure that research topics and practices are more strongly integrated into the educational side of our activities, and increasing the number of early-career faculty available to fill future positions. Considering the mismatch between the decreasing number of experts on Japanese language and linguistics in Norway at the same time that students' interest is increasing, it is particularly important to ensure high-quality candidates to grow that field.

The second reason is the amount of time required to acquire proficiency in a distant language such as Japanese. Three years of full-time study, even including learning time in a country where the language is spoken, is only rarely sufficient. A Japanese Studies Master's program of the proposed type will therefore not only prepare students well for research in the field, but also ensure a language proficiency that equips them to use the language in professional settings in both the private and public sectors. With the added focus on translation from Japanese to Norwegian and English through the BA and MA programs, candidates will also be able to stay competitive in the growing market of translation services involving Japanese language.

Finally, Japanese as a foreign language in public schools has become increasingly popular during the last decades. Japanese can now be chosen as an elective subject in several high schools in the Oslo and Bergen regions. Based on conversations with our BA students through the years, it is clear that the wish to learn Japanese among young people in all regions throughout Norway is strong. Our students come from all over the country, and many of them have been trying diligently to learn Japanese on their own through their school years. This strong fascination we see in many students is clearly triggered by Japanese popular culture, i.e., Japan's soft power, as mentioned above. We have through the years had contact with the national *Fremmedspråksenteret* at *Høgskolen i Østfold*, participated in their various symposia concerning distant foreign languages in Norwegian public schools, and developed semi-formal networks among Japanese language teachers in Oslo and Bergen high schools. With a master's degree now a prerequisite for teaching in Norwegian high schools, our proposed MA program will, in combination with the appropriate PPU courses offered at UiO, help to ensure a sufficient number of qualified

Japanese language teachers nationally. Recently, we joined the *Sakura Network* of the Japan Foundation (link below), which is a network consisting of more than 350 organizations/institutions that provide Japanese language courses. Through this network we hope to achieve cooperation with other universities for higher education and research activities.

Sakura Network, Japan Foundation

- <https://www.jpf.go.jp/e/project/japanese/education/network/>

Kryss av for type studium. Hver boks kan ha flere kryss

Typer laveregradsstudium (kryss av)	
	Bachelorgradsstudium
	Kortere studium på lavere grad som ikke fører til en grad (grunnutdanning), årsstudium
	Studieretning innenfor en bachelorgrad
	Fellesgrad
	Videreutdanning
Type mastergradsstudium (kryss av)	
X	Mastergradsstudium 120 studiepoeng - § 3
	Erfaringsbasert mastergradsstudium 90 studiepoeng - § 5
	Erfaringsbasert mastergradsstudium 120 studiepoeng - § 5
	Mastergradsstudium 300 studiepoeng
	Fellesgrad
	Videreutdanning
Hvorvidt studiet skal tilbys som (kryss av)	
X	Heltidsstudium
	Deltidsstudium
X	Campus-/stedbasert studium
	Samlingsbasert studium
	Nettstudium
	Nettstudium med samlinger

Oversikt som viser studiets oppbygging

Semester	Course	Credits	Lang.
1 (høst)	JAS301 Anvendt lingvistikk og japansk	10	Norsk
	JAS302 Readings in Modern Japanese History and Historiography	10	Engelsk
	JAS303 Japansk semantikk og oversettelse	10	Japansk/Engelsk
2 (vår)	JAS304 Methods in Advanced Japanese Studies	15	N/J/E
	*LING313 Metode for språklege mastergrader	15	Engelsk
	<i>Eller</i>		
	*HIS309 Historikarens arbeidsmåtar	15	Norsk
3 (høst)	Masteroppgave (veiledet) <i>Feltarbeid/utveksling mulig</i>		
4 (vår)	JAS350 Masteroppgave	60	Norsk/Engelsk

*Kursene tilbys ved hhv LLE og AHKR

2. Krav til studietilbudet

(Studietilsynsforskriften § 2-2)

2.1 Læringsutbyttet for studietilbudet skal beskrives i samsvar med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), og studietilbudet skal ha et dekkende navn.

The proposed MA program is named *Master's programme in Japanese Studies/ Masterprogram i japansk* and is offered at the Department of Foreign Languages, Faculty of Humanities of UiB. The program is developed in accordance with NKR (level 7), and educates students to achieve the relevant knowledge, skills and general competences upon completion. The program requires two years of full-time study (120 credits). For the general study plan and all four course descriptions, see **Appendices 2-7**.

2.2 Studietilbudet skal være faglig oppdatert og ha tydelig relevans for videre studier og/eller arbeidsliv.

The proposed MA in Japanese studies will prepare students both for future research and for careers in diverse fields in both the public and private sector. Students will improve their language proficiency and cultural competence by working closely with primary and secondary sources in Japanese, performing fieldwork in Japan, and establishing relationships with businesses connecting Norway and Japan. This last in particular will also be an opportunity to cultivate future employment options in both countries. While the proposed MA is not a translation training program per se, its focus on translation as a methodology and the chance for practical, hands-on translation experience makes the degree relevant for business sectors including the localization industry, i.e., cultural and visual adaptation for print and digital (including social) media, the culture industry (games, film, etc.), and more. More generally, the independent research required for the MA thesis will build critical skills for the knowledge economy: identifying a problem, gathering and analyzing data, and presenting evidence and conclusions in both oral and written forms.

Additionally, with courses on both Japanese language and linguistics and modern history and culture, the proposed program of Japanese Studies at UiB will prepare students to apply for PhD fellowships in their field of Japanese studies. The program's focus on translation as a methodology is particularly relevant to the humanities, where awareness of hermeneutic processes and insight into conceptual differences across languages form an important part of the research process.

In brief, successful candidates will have advanced knowledge of Japanese language, specialized knowledge of their chosen research subfield (linguistics or history), and several transferable skills that will qualify them for a wide variety of jobs as well as for further research and study. This is clear from the diverse career paths followed by graduates of peer European and North American MA programs in Japanese studies. Among other careers, MA graduates will be prepared to:

- continue research at the doctoral level
- teach Japanese language*

- work in public administration
- work in international business, including localization, imports-exports, etc.
- work in non-governmental organizations (NGOs), etc.
- work in hospitality

*With an MA in Japanese Studies, candidates can apply for *praktisk-pedagogisk utdanning* (PPU) at UiO, which now includes courses in Japanese didactics. Students with this combination of programs are qualified to teach in Norwegian secondary schools and high schools.

2.3 Studietilbudets samlede arbeidsomfang skal være på 1500-1800 timer per år for heltidsstudier.

The proposed MA program requires full-time study, which means approximately 850 hours of study per semester over the course of two years (four semesters). Students will have about three lectures and/or seminars per week in the first semester, and two lectures and/or seminars per week in the second semester. This will require a considerable amount of self-study on the part of students, including but not limited to reading prepared literature; working on translation tasks; writing research plans, literature reviews, and term papers, and preparing to present research findings both orally and in written form. During the two last semesters there will be no lectures or classes. Instead, all study time will be spent on research, writing, and close supervision. Additionally, the faculty will supervise weeklong writer's workshops at the end of each semester of the second year. These workshops will be an opportunity to promote progress in completing the thesis, to provide real-time feedback, and to maintain a sense of shared community and purpose.

2.4 Studietilbudets innhold, oppbygging og infrastruktur skal være tilpasset læringsutbyttet for studietilbudet.

The proposed program aims to balance the advancement of academic knowledge on modern and contemporary Japanese language, society, and history with the necessary skills for graduates to succeed more broadly in the present and future knowledge economy. To this end, using materials and case studies thoroughly grounded in modern and

contemporary Japanese linguistics and history, the courses are designed to develop the transferable skills of properly understanding or formulating questions; gathering, evaluating, and synthesizing relevant data; and communicating results clearly and succinctly in both speech and writing to specialized and general audiences. For instance, beginning with **JAS301**, students will be actively engaged in debates concerning translation, both as a theoretical field and through the practical application of Japanese-language skills (translating passages from Japanese).

Several features distinguish the proposed MA in Japanese Studies. First, our proposed course offerings are integrated with the existing course catalog of the university (semester 2). This gives students the opportunity to establish disciplinary foundations and skills that explicitly extend beyond Japan. Additionally, befitting the program's particular focus on language and the application of advanced Japanese language skills in both academic and real-world contexts, we also encourage fieldwork and direct engagement with private-sector Japanese companies and individuals as part of coursework, as in **JAS303** (*see below*).

Additionally, the course sequencing has been carefully designed to maximize limited resources and provide students with appropriate structure, depth, and breadth. The first semester prepares MA candidates for graduate work in the program's major fields of applied linguistics (**JAS301**), modern historiography (**JAS302**), and semantics (**JAS303**). Second-semester courses in either the Linguistics (**LING313**) or History (**HIS309**) faculties provide a broader context for this specialized work. In **JAS304**, we encourage students to apply the knowledge and skills acquired in these foundational disciplinary classes to academic research in Japanese studies. This class additionally requires candidates to revise and complete their initial research proposals to be ready for research, including the possibility of fieldwork, beginning in the third semester.

2.5 Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer skal være tilpasset læringsudbyttet for studietilbudet. Det skal legges til rette for at studenten kan ta en aktiv rolle i læringsprosessen.

Instruction and Learning

The proposed MA program utilizes diverse instruction and assessment techniques. The combination of directed and independent learning opportunities facilitates the acquisition and application of knowledge and skills. On the one hand, lectures and structured assignments provide an explicit introduction to specialized knowledge and techniques in academia in general and Japanese studies in particular. On the other hand, seminars and both group and independent research projects offer many practical chances to internalize and refine that knowledge and those techniques. These elements are combined both at the individual course level and in the overall curriculum to actively engage students in the production and communication of knowledge.

Community

Learning is not, of course, confined to the classroom or the seminar paper. It is also not possible to sustain excellence in learning and research without being part of a larger community. In addition to regular classes, we therefore plan to hold a biannual colloquium for MA student research presentations (*see below*), to invite guest lecturers, and to encourage both digital collaborations and in-class groupwork. In the colloquium, MA students will present in-progress research to BA students in Japanese as well as the faculty, and receive feedback. In addition to building a sense of community straddling the MA-BA divide at UiB and including the faculty, this opportunity to present and to get feedback will spur MA students' research progress and help to demystify the process of research for BA students.

Additionally, to maintain students' sense of belonging and motivation and maximize student retention and on-time graduation, we plan to hold regular, less formal meetings as well as *skrivestue*-style writing workshops for the second-year students, including virtual get-togethers for students doing fieldwork in Japan, etc.

Lectures

Lectures compactly convey the foundational knowledge required for independent research. Contents will include introductions to the animating concepts and theories, works, and figures in each field and relevant sub-fields, as well as a sense of the development of the subject history. Additionally, lectures will communicate relevant knowledge about research ethics, tools, etc. Paired with seminars and other activities, lectures provide the baseline for active and informed student participation in the program and the development of independent research capacity.

Lectures will be held in person to the extent possible and digitally (via Zoom, etc.) when that is unfeasible. Lectures may also be recorded to facilitate student review, to free up class time for interaction and discussions, and to accommodate different learning styles and needs as well as a diverse student body with heterogeneous health and other life conditions.

To the extent possible, the program plans to invite guest lecturers as well. In addition to enriching and expanding on classroom lecture content, guest lecturers can become key resources and collaborators for both students and faculty.

Seminars

Seminars are the backbone of the proposed program's commitment to participative education. Building on lecture and reading contents, students will actively lead and/or participate in discussion and perform both collaborative and individual work to develop and refine their understanding of the materials and their relevance to their individual thesis projects on the one hand and society at large on the other. A combination of group and individual work is relevant both to academic and nonacademic work contexts; success in all work is in some measure the result of both individual and collaborative effort. Seminars require students to apply subject knowledge and skills to the presentation—in both oral and written form—of their own interpretation of the knowledge introduced in readings and lectures. For this reason, assessment methods (*see below*) include both oral and

written formats. One important form of collaborative work in the proposed seminars is peer review; students will learn to give and receive constructive feedback on paper drafts. In addition to being a best practice for any workplace product, the peer review process teaches critical reading and communication skills and helps ensure that writing is processual (formative) rather than a last-minute dash without time for reflection and revision.

Independent Projects

Students in the proposed MA program will begin to perform independent, supervised research projects in year one. It is critical to begin early. This allows students the time to explore different ideas, techniques, themes, resources, etc., before having to produce the MA thesis in year two. Independent research is therefore a component of all first-year classes offered by the program faculty.

Colloquium

We plan to hold a colloquium twice per academic year. Holding the colloquium online in year two will allow students both on campus and performing fieldwork to participate. Both second- and first-year MA students will present their in-progress or completed research proposal, as appropriate, in the first year, and their ongoing research in the second. Each student will receive feedback from both peers and professors. This has five purposes: 1) to make students aware of the need to clearly and effectively communicate their research to a mixed audience; 2) to encourage students to make continual progress on their research; 3) to provide additional experience giving, receiving, and applying feedback; 4) to help first-year students understand the course of the program and set realistic goals for their own progress; 5) to facilitate a sense of community among students and professors even when working in separate spaces on separate projects. In short, the colloquium (mentioned above and detailed below) is a forum to practice communicating individual research, to get feedback, and to better understand the pace and course of progress through the program.

Collaboration

A distinguishing feature of the proposed MA program is an emphasis on building and sustaining a community of scholarship. One concrete example of this commitment is the use of both collaborative work (groupwork) in classes and peer review both for research papers and through the colloquium, as described above. Open, frank, constructive discussion is a best practice for any work environment, and our program is no exception. We have therefore built in these opportunities to allow students to experiment with the best ways to give, receive, and incorporate constructive feedback.

Another key component of both community-building and professional development in the proposed MA program is the use of digital collaboration. One example of this is the use of online tools such as Zotero Groups, hypothes.is, etc., to build up shared knowledgebases. Students and professors alike will be enabled and encouraged to share their research notes. Over time, this will result in a curated, networked, searchable database of critical readings and interpretations most relevant to the program and student research. This draws on the successful implementation of a similar project by Nathan Hopson at Nagoya University and is already in its initial phases of rollout in our undergraduate program (as of spring 2022).

Curriculum

	Kursbetegnelse	Arbeidsform	Arbeidskrav	Vurderingsform
Year 1 (Fall)	JAS301 <i>Anvendt lingvistikk og japansk</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Forelesninger • Seminar 	<ul style="list-style-type: none"> • Semesteroppgave, • Oversettelser • Prosjektskisse 	Hjemme-eksamen
	JAS302 <i>Readings in Modern Japanese History and Historiography</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Lectures • Seminars 	<ul style="list-style-type: none"> • Readings • Lead discussion • Research proposal • Literature review 	Mappe
	JAS303 <i>Japansk semantikk og oversettelse</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Forelesninger • Seminar 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktisk oversettelses-prosjekt 	Muntlig eksamen
Year 1 (Spring)	JAS304 <i>Methods in Advanced Japanese Studies</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Lectures • Seminars 	<ul style="list-style-type: none"> • Readings • Lead discussion • Research proposal • Literature review 	Portfolio
	<i>LING313 Metode for språklege mastergrader eller HIS309 Historikarens arbeidsmåtar</i>			
Year 2	<i>JAS350 Master's Thesis in Japanese Studies</i>			

The fall semester of year consists of three mandatory courses (**JAS301-303**), all offered and taught locally by the Japanese studies faculty. Two of these courses are oriented towards language and linguistics, and one towards contemporary history. These three courses provide the disciplinary and area-studies foundation for students to take either **LING313** or **HIS309** in spring term. Taken simultaneously to these classes, **JAS304** will further contextualize and ground these broader disciplinary approaches within the study of Japan. Finally, in second year, students will engage full-time in independent research on their MA topic. The circumstances for students will vary during this time, which is one reason we have decided to hold a colloquium and other community-building events: sharing a community and an experience will minimize dropout and burnout.

JAS301 is an introduction to the field of applied linguistics in a Japan-related context and focuses on three specific topics: the teaching of Japanese as a foreign language, translation theory and practice (from Japanese), and the *plain language* movements in Japan vs. Europe. The course will consist of lecture bits on each topic, followed by student active seminars. By critically reading and analyzing selected books and articles in each of these three areas, students will engage in discussions through presenting summaries, reflecting on ideas, formulating their own arguments, writing papers, and translating passages from Japanese. They will also work on and present their MA thesis topic proposals, by developing sound and realistic research questions after receiving comments and advice from teacher and co-students alike.

JAS302 is an introduction to major works and trends in the field of modern and contemporary Japanese historiography from the past quarter century or so. This seminar will center on 1) student-led discussions of weekly readings in Japanese history, and 2) the processual, scaffolded production of a final paper. The goals of (1) are for students to develop a clear understanding of the research themes currently animating modern and contemporary Japanese historiography, and to become proficient communicators and discussion leaders of these ideas. To this end, students will consult with the instructor in advance to prepare questions and explore discussion-leading techniques. English-language secondary sources will be supplemented by short, relevant primary-source readings in Japanese from newspapers, magazines, and other archival materials. In addition to deepening student knowledge and understanding of modern and contemporary Japanese history and historiography, the additional goal of (2) is to gain a greater understanding of the importance of giving, receiving, and responding to feedback in the writing process, both academic and non. Therefore, students will identify a research question, present a proposal to the instructor for approval, gather and read both secondary and (to the extent possible) primary sources, and produce a first draft for peer review. Each student will review the drafts of two other students using the provided rubric and format. Students will revise their papers based on this feedback and submit the second draft to the instructor for additional feedback. They will also present their work briefly to

the class before a final draft. In addition, as detailed in the course description, students will submit two short translations from Japanese into English and/or Norwegian, one of a pre-1945 source and one from the postwar period.

JAS303 is an introduction to the field of semantics with an emphasis on application to translation between Japanese and Norwegian/English. This course will provide a series of lectures on semantic theory. Assignments will include short essays on the understanding and use of language. Students will also engage in project-based learning, planning their own translation project where they make contacts with companies or organizations outside the university. Students will find material (e.g. pamphlets, websites, advertisings, books, etc.) suitable for translation into Japanese. They will contact the issuing company/organization to explain and get permission for the translation project. At the end of the course, students will orally present the outcome of the project and their translated products.

In their second semester, students will take courses offered at neighboring departments. The actual course will depend on their MA thesis topics. Students who choose a language and linguistics-oriented topic will take a 15-credit course on Methods in linguistics at LLE (**LING313**), while students who decide on a topic within the field of history will take a 15-credit historiography course at AHKR (**HIS309**). These courses will provide specialized disciplinary knowledge and methodology in linguistics or history. In other words, they are highly relevant to our proposed program even though they are detached from the field of Japanese studies, with little or no reference to Japanese circumstances. The remaining 15-credit course, **JAS304**, is mandatory for all students. The main purpose of this course is to contextualize and make relevant the knowledge and insights from the above two methods courses taken in parallel. Students will learn to apply linguistics or historiographical methods to Japanese data and discuss a variety of questions from a Japanese studies perspective. They will present summaries of the parallel lectures in linguistics and history methodology and lead seminar discussions on these topics, with a focus on their applicability to the study of Japan and Japanese. The course additionally

includes readings in the intersecting fields of linguistics, culture and history, encouraging an interdisciplinary approach to a variety of topics.

Assessment

The proposed program will employ diverse formative and summative assessment methods. For the former, students will lead discussions on assigned readings, peer review cohorts' work and present their own (orally) and submit paper drafts to receive feedback from the professors. Summative assessments will include written and oral examinations, translations, and both short and long papers. These forms of assessment will give students the opportunity to demonstrate their mastery of the knowledge, skills, and general competences described in the course descriptions. Assessment methods for each course are as follows. Formative assessment for **JAS301** will be a draft proposal for the MA thesis, two translations, and two short papers. Summative assessment will have the form of a one-week home exam. Formative assessment for **JAS302** will comprise a term paper draft, a peer review of a classmate's term paper, and two short primary source translations. Summative assessment for the course will be in the form of a term paper. A term paper, a term-long independent translation project and oral presentation of results will be the basis for formative assessment in **JAS303**; summative assessment will be based on the translation project. **JAS304** will employ formative assessment only; the portfolio will include presentation materials, and a literature review and revised research proposal for the MA thesis. Grades A-F will be applied for each course.

Workload

Due to the nature of independent work and the different content of each course in the proposed MA program, the workload for individual courses may vary despite designation with the same number of credit hours (credit points). However, efforts will be made to standardize the required workload within a narrow bandwidth comparable with that of peer MA programs in Norway and the world.

2.6 Studietilbudet skal ha relevant kobling til forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid.

As constituted, the proposed MA program balances the need for academic and professional knowledge and skills development in an environment that is multidisciplinary, innovative, and constantly evolving to incorporate current findings and perspectives. As described above, the faculty brings diverse professional, linguistic, and pedagogical experience to the program, allowing for a balanced approach to the study of modern and contemporary Japanese language, linguistics, history, and society. Additionally, the three core faculty are active participants in cutting-edge research and teaching. An excellent example illustrating the integration of academic and professional skills and knowledge development in a real-world context is the independent translation project for **JAS303** (see section 3.5). Similarly, the focus on applied linguistics in a Japanese context in **JAS301** represents a bridge between scholarly research and jobs outside academia, be it foreign language teaching, translation or information-related work.

2.7 Studietilbudet skal ha ordninger for internasjonalisering som er tilpasset studietilbudets nivå, omfang og egenart.

For our BA program, we have established well-functioning exchange agreements with 14 Japanese universities (link below) for the mandatory one-year exchange to Japan integrated into the program. The contacts we have established with these institutions are valuable assets that we plan to further develop to allow exchange at the MA level and possibly to open channels for faculty research collaboration. Fieldwork in Japan will be possible in the third semester of the MA. This will be arranged individually. A two-week visit to some of our partner institutions is being planned in fall 2022, with ideas for collaboration also on the MA level.

Anbefalte utvekslingsavtaler for japansk bachelor

- <https://www.uib.no/studier/BAHF-JAP/utveksling>

2.8 Studietilbud som fører fram til en grad, skal ha ordninger for internasjonal studentutveksling. Innholdet i utvekslingen skal være faglig relevant.

See 2.7

2.9 For studietilbud med praksis skal det foreligge praksisavtale mellom institusjon og praksissted.

N/A

Appendix List

Vedlegg til krav til studietilbudet: Marker med «Ikke relevant» dersom et vedlegg ikke er aktuelt for studiet	Vedlegg nr.
Tabell med oversikt over studiets oppbygning og innhold	<i>Vedlegg 1</i>
Studieplan	<i>Vedlegg 2</i>
Emnebeskrivelse JAS301	<i>Vedlegg 3</i>
Emnebeskrivelse JAS302	<i>Vedlegg 4</i>
Emnebeskrivelse JAS303	<i>Vedlegg 5</i>
Emnebeskrivelse JAS304	<i>Vedlegg 6</i>
Emnebeskrivelse JAS350	<i>Vedlegg 7</i>
Tabell 1 Studenter og ansatte	<i>Vedlegg 8</i>
Tabell 2 Forventet antall studenter ved studiet	<i>Vedlegg 9</i>
Tabell 3 Oversikt over fagmiljøet	<i>Vedlegg 10</i>
Tabell 4 Tilgjengelige ressurser	<i>Vedlegg 10</i>
Tabell 5 Ressurser til BA-programmet	<i>Vedlegg 10</i>
Tabell 6 MA-programmet (estimert timebruk)	<i>Vedlegg 10</i>
Studentundersøkelse	<i>Vedlegg 11</i>
Bekreftelser fra LLE og AHKR	<i>Vedlegg 12</i>
Avtaler om internasjonalisering	(lenke s. 16)
Signert(e) praksisavtale(r)	<i>Ikke relevant</i>
<i>For nettstudier (kun nettstudium eller i kombinasjon med stedbasert studium) kommer i tillegg:</i>	
Studieplan for nettstudiet (hvis relevant)	<i>Ikke relevant</i>

Prosedyre for opplæring i nettstudier for studenter og lærere	<i>Ikke relevant</i>
Dokumentasjon av læringsplattform for nettstudentene	<i>Ikke relevant</i>
Dokumentasjon av nett-/faglærernes rutiner for oppfølging av nettstudenter (som responstid osv.)	<i>Ikke relevant</i>

3. Krav til fagmiljø

(Studietilsynsforskriften § 2-3)

3.1 Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha en størrelse som står i forhold til antall studenter og studiets egenart, v re kompetansemessig stabilt over tid og ha en sammensetning som dekker de fag og emner som inngår i studietilbudet.

Japanese Faculty at UiB

Our academic staff consists of three full time scholars, and the proposed MA program reflects our respective areas of expertise. As mentioned, we wish to develop a translational profile in the proposed program, as can be seen from the individual MA course descriptions. An interdisciplinary endeavor in nature, translation serves as an excellent bridge between the areas of competence among our academic staff. All three have experience with translation, from a variety of different angles. We all collaborate on the teaching of courses at the bachelor's level, and will contribute evenly to the MA program in terms of both teaching classes and thesis supervision.

Teaching professor **Benedicte Mosby Irgens** specializes in Japanese linguistics, with a master's degree in modern Japanese linguistics from Osaka University from 1992, and her PhD degree at UiB from 2017. Her dissertation was a contrastive analysis of person deixis in Japanese and English, from a functionalist perspective. In the time between her degrees, she developed extensive experience teaching Japanese in the context of Norwegian higher education and has through more than two decades developed Japanese courses and programs, first at NHH and later at UiB. Early in her career, she took on a variety of smaller jobs involving interpreting and translation, typically between Japanese and Norwegian,

covering a variety of different topic areas ranging from Japanese gardens and social welfare institutions to the development of the Northern Sea Route. She has during the last decade been active in the Norwegian public sphere, by writing about a variety of Japan-related topics in newspapers and blogs, participating in news programs on TV and radio, and giving talks at local libraries and organizations. Trained as a linguist, Irgens' PhD research was in contrastive linguistics, a field located between foreign language acquisition and translation studies. She has wide experience with so-called TILT (translation in language teaching), i.e. using translation and mediation between L1 and L2 as a tool for language learning and for increased awareness of linguistic patterns in both languages, and she is well acquainted with the literature on translation studies and the mosaic of different schools involved. Irgens' research interests have always been in the field of contrastive studies, and during recent years they have gradually moved towards the interdisciplinary field of applied linguistics, which concerns itself with real-world practical problems of language and communication. Some of the areas that typically fall within the range of applied linguistics are foreign language teaching and translation studies, areas of which she has both theoretical knowledge and practical experience. Having supervised a high number of bachelors' theses on a variety of Japan-related topics through the years, she is well acquainted with the many challenges and pitfalls of the supervising process. She has also served as *sensor* of 10-20 MA theses in Japanese linguistics from UiO. Irgens is well acquainted with national strategies and policies for higher education and has served as initiator and member of academic networks like *Asianettverket* and *Forum for japansklærere i Norge*. The last year she has served as studies coordinator at IF, and is well acquainted with the UiB's *Studiekvalitetssystem* (Quality Assurance System). Her position as *dosent* further indicates that she is particularly focused on the teaching and learning process and of development of her field, locally and nationally. Her position holds a 75% teaching load and is thus essential for covering the teaching tasks at hand.

Associate professor **Misuzu Shimotori** specializes in cognitive semantics. She took a BA in Scandinavian studies at Tokai University, Japan, and came to Sweden as an exchange student. Her BA and MA degrees in linguistics are from Stockholm University, and in 2013 she received PhD at Umeå University on a concept study on dimensional adjectives in

Japanese and Swedish. After completing her doctoral degree, she worked as a part-time teacher at the department of oriental languages, Stockholm University. In 2016 she got a position as senior lecturer (50%) at the department of languages and literatures, University of Gothenburg, where she taught Japanese language and Japanese linguistics. She has worked as associate professor at UiB since December 2019. Shimotori's main research area is cognitive semantics in linguistics. She has presented many papers at different international conferences, especially on metaphorical expressions in Japanese and how people understand them. In 2020 she was awarded a fellowship from Hakuho foundation, Japan, for her research topic (metaphors and gender in Japanese), and went to Waseda University, Tokyo, as a visiting scholar for five months. In 2022, she received a research grant from RaAm (The Association for Researching and Applying Metaphor) for her project "Exploring the Irony Marked by Orthographic Deviances in Japanese Crime Novels" that runs from June 2022 to June 2023. Shimotori's research interests are mainly in cognitive semantics, as well as in pragmatics, language acquisition and translation. From 2018, she has been organizing translation competitions: in 2018 and 2019 at the University of Gothenburg (Japanese to Swedish) and 2021 at UiB, *Troll i ord* (Japanese to Swedish/Norwegian) with the aid of the Japanese book publisher, Kodansha Co., Ltd. In 2022 the translation competition will be held in cooperation with the Universities of Gothenburg and Helsinki. Further expansions to Denmark and Iceland are under consideration.

Nathan Hopson joined UiB as an associate professor of Japanese language and history in fall 2021. Hopson additionally has extensive experience teaching undergraduate and graduate research methods in the humanities, and as a professional translator-interpreter. He received a PhD in East Asian Languages and Civilizations from the University of Pennsylvania (2012). His dissertation, "Tōhoku as postwar thought: Regionalism, nationalism and culturalism in Japan's Northeast," built on work begun as an MA thesis in Advanced Japanese Studies through the University of Sheffield (2004). As an undergraduate at Earlham College, Hopson majored in Japanese Studies and minored in Teaching English as a Second Language (TESOL), completing his BA in 1997. He worked in Japan 1998-2005 as an English teacher (in both private schools and tertiary

education), translator and interpreter, radio personality, and project manager for a small translation firm. In addition to teaching Japanese language at the University of Pennsylvania and Grinnell College, he was a postdoctoral fellow at Yale University's Center for East Asian Studies (2013-2014); and taught Japanese history, East Asian history, and research methods at Nagoya University (2014-2021), where he also chaired the Japan-in-Asia Cultural Studies program (2019-2021). Hopson's dissertation research on the social meanings of the Tohoku region in Japan's modern history led to a 2017 monograph, *Ennobling Japan's Savage Northeast: Tōhoku as Postwar Thought, 1945-2011* (Harvard University Asia Center). Since then, his primary research interest has shifted to the social history of nutrition science in modern Japan, 1920-2020. He has been awarded several research grants for this project, including travel grants from the Association for Asian Studies and the Toyosaki Scholarship Foundation, and a fellowship at the École des Hautes Études en Sciences Sociales in Paris (2017). His recent publications on this topic include "Nutrition as National Defense: Japan's Imperial Government Institute for Nutrition, 1920-1940" (*Journal of Japanese Studies* 2019) and "Ingrained Habits: The 'Kitchen Cars' and the Transformation of Postwar Japanese Diet and Identity" (*Food, Culture & Society* 2020). Hopson's experience builds on and expands the Japanese program's strengths. On the one hand, his competence as a teacher of Japanese language fits well with existing course offerings. Additionally, his experiences as a professional translator, English teacher, and Anglophone learner of Japanese provide new perspectives to the curriculum. On the other hand, his experience at both undergraduate and graduate levels teaching Japanese history and humanities research methods and supervising thesis/dissertation research (BA, MA, PhD) allow the program to deliver new courses that both provide additional context to the language and linguistics at the program's core, and also prepare students for more advanced, independent thesis research. Hopson's career as a professional translator, interpreter, and software localizer included projects on history and culture, medicine and technology, business and tourism, and more. He also organized and taught local tourism interpreting courses in Japan and has several years of experience as a project manager in the translation industry. He has numerous translated publications in both Japanese and English, including Sawai, et al, *The state of telepathology in Japan* (2007) and "World's First Telepathology Experiments

Employing Ultra-high-speed Internet Satellite, Nicknamed ‘KIZUNA’” (2013); two chapters in *Peace in the East: An Chunggŭn’s Vision for Asia in the Age of Japanese Imperialism* (2017), and recent articles such as Maxson “Kakeibo to gendai Nihon no katei ryōri no seiritsu” (2020).

Reflecting the faculty’s skills, interests, and experiences with translation, the MA program in Japanese studies at UiB will offer students the choice of two types of MA thesis. The first will be a traditional academic thesis of roughly 25,000 words. The second will be an annotated translation of similar length. The annotated translation project combines a translator’s introduction with a translation to Norwegian or English of a Japanese-language source selected in concert with the supervisor. Sources might include literary, academic, and similar texts within the overall scope and goals of the program. In addition to the translated text, the translation shall include both the work’s original footnotes, and translator’s endnotes explaining all stylistic, lexical, and theoretical choices and considerations made in the process of producing the translated text. The translator’s introduction shall be a seminar-paper-length academic analysis of the work’s content and context. At a minimum, this will include a literature review and any additional material required to place the translated work in its historical, social, or other necessary context, and a biographical sketch of the author. In short, the translator’s introduction is an extended-length academic seminar paper.

Due to the small number of positions, we plan to limit admittance to the MA program to a maximum of 5 students every other fall semester. In this way, we will be able to run both programs (BA and MA) simultaneously without straining our resources. Based on conversations with BA students through the years, we consider it realistic and likely that we will receive at least 4-6 qualified applicants every other year.

3.2 Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal ha relevant utdanningsfaglig kompetanse (UH-pedagogikk og -didaktikk, inkludert kompetanse til å utnytte digital teknologi for å fremme læring).

The academic faculty of the Japanese program has extensive experience with digital and in-person teaching and employs best practices both in the classroom and online. Included in our teaching competencies is the use of appropriate new and established applications and platforms to enhance the learning experience for our current BA students. In addition to basic platform such as Mitt UiB (Canvas), Zoom, Teams, and Office, our shared digital competency includes educational tools such as Mentimeter, Padlet, and Quizlet; research and writing tools including Zotero and similar citation managers; and audiovisual and digital publishing tools that can be used both for teaching and for student work such as Scalar for born-digital research publication and Zencast and anchor.fm for podcasting. Additionally, we plan to coordinate with Læringslabben at Media City Bergen to expand our range of pedagogical possibilities.

Benedicte M. Irgens completed *Basismodul i universitetspedagogikk* in 2011 and has attended several Japanese language teaching workshops through the years. As studies coordinator at IF, she has attended and arranged a variety of events concerned with teaching and learning, including Læringslabben's *frokostmøter*; HF's *undervisningsforum*; and IF's *temamøter* on topics such as digitalization, student activation and constructive alignment. She regularly visits classes at the other foreign language programs, and initiates and engages in conversations about teaching and learning with her colleagues, both formally and informally.

Nathan Hopson has taught language, history, cultural anthropology, and research methods courses at universities and in private schools in the United States, Japan, and Norway. After minoring in Teaching English to Speakers of Other Languages (TESOL) as an undergraduate student, he taught English in private academies and universities in Japan for several years. Class levels ranged from absolute novice to TOEIC, TOEFL, and IELTS preparation, and included advanced courses in Japanese-English translation. Subsequently, he taught all levels of Japanese in American higher-educational institutions,

and also began to teach Japanese history and cultural anthropology. At Nagoya University (Japan), he taught Japanese and East Asian history for both non-majors and majors, and developed and taught research methods courses for undergraduates in the humanities. He is particularly interested in social learning, i.e., providing opportunities for students to collectively produce corpuses of knowledge that can be maintained and shared in the long term.

Misuzu Shimotori has received several certifications from pedagogical courses at the University level: *Teaching in higher education* from Umeå University (2011), *Skapa Pedagogisk meritportfölj* from Stockholm University (2013-2014), *Universitetslärarutbildning 1 och 2* from Stockholm University (2014-2015), and UPED691 *Becoming a Supervisor* from UiB (2021). She has taught Japanese language courses from elementary to advanced levels, topics in linguistics and intercultural communication, and supervised BA papers in Sweden and Norway, and MA theses in Sweden. In the spring semester 2022, Shimotori invited a PhD candidate from the University of Salamanca, Spain, to UiB and helped supervise the candidate's PhD thesis about translation skills applied to the teaching of Japanese as a foreign language.

3.3 Studietilbudet skal ha en tydelig faglig ledelse med et definert ansvar for kvalitetssikring og -utvikling av studiet.

Being an academic staff of three, we continuously collaborate on running our programs, with one of us having the role as course coordinator (*fagkoordinator*) for a period of four years at a time. Program board meetings are held about twice per semester and led by the course coordinator. All staff, the student advisor and at least one student are present at the meetings, where all major decisions are made, and transparency is a goal. We also have regular meetings for all teaching staff to coordinate the teaching tasks and discuss various challenges through the semester. At the BA program we have diligently followed UiB's system for quality assurance, by conducting course evaluation, engaging an external peer for program evaluation, writing periodical self-assessments, and producing one 5-year program report. This work will naturally continue also for the proposed MA program.

3.4 Minst 50 prosent av årsverkene tilknyttet studietilbudet skal utgjøres av ansatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være ansatte med førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studietilbudet. I tillegg gjelder følgende krav til fagmiljøets kompetansenivå:

a) For studietilbud på bachelorgradsnivå skal fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av minst 20 prosent ansatte med førstestillingskompetanse.

b) For studietilbud på mastergradsnivå skal 50 prosent av fagmiljøet tilknyttet studiet bestå av ansatte med førstestillingskompetanse, hvorav minst 10 prosent med professor- eller dosentkompetanse.

Currently, the program has three permanent faculty (two associate professors and one teaching professor (*dosent*) and two part-time instructors. Overall, this means that we have satisfactory competence in first position and professor level. The workload division will be arranged to ensure that at least 10% of the total faculty workload is dedicated to student training and thesis supervision for the MA program.

3.5 Fagmiljøet tilknyttet studietilbudet skal drive forskning og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid og faglig utviklingsarbeid og skal kunne vise til dokumenterte resultater med en kvalitet og et omfang som er tilfredsstillende for studietilbudets innhold og nivå.

The teaching and research expertise and experience of the faculty in the MA program in Japanese studies is well-suited to facilitate students' attainment of a combination of depth and sophistication in a specialized subfield and breadth of context for that knowledge and competence. Together, the faculty have an established record of teaching and research expertise that includes participation in international collaborative research, publication, and academic events (conferences, lecture series, etc.) The program is both internationally competitive in its standards when compared to peer programs both domestically and internationally, and also offers a focus on "translation" as a key concept and tool that distinguishes it from other MA programs in Japanese studies.

As *førstelektor* and later *dosent*, Irgens has mainly been involved in developmental work within the field of Japan Studies, mainly at the local and national level, and focusing primarily on language education. She has developed and consolidated the present BA program through many years and has created language teacher networks across the country. She has also contributed to the visibility of the field by participating in networks and councils, and by contributing to various media outlets and newspapers on Japan-related topics, as well as arranging a large international conference (NAJAKS) in collaboration with a small group of local colleagues. Her position has no allotted time for research, but she has managed to produce an acclaimed PhD thesis in contrastive linguistics. Contrastive language studies is a research field which originates from foreign language education and has developed in tandem with translation studies, both of which are included as topics in the proposed MA program

Associate professor Shimotori has many years of experience designing and teaching courses for all levels of Japanese. She has worked at four different universities in Norway and Sweden, and has established a wide network of colleagues in Japanese Studies in Scandinavia. Building on her PhD project in linguistics, Shimotori's current research focuses mainly on semantics and pragmatics in Japanese and Swedish. Through these studies in Japanese teaching and linguistics, she has participated in many international conferences and collaborative research.

Hopson joined the UiB faculty as associate professor in 2021. He brings with him experience teaching Japanese, Japanese and East Asian history, undergraduate and graduate research and writing methodology courses, as well in chairing the undergraduate and graduate Japan-in-Asia Cultural Studies (JACS) program of Japanese studies at Nagoya University, Japan. He has built up substantial professional networks in Japan, Europe, and North America as a researcher; host for the New Books Network's East Asian Studies, Japanese Studies, and Food podcasts since 2018; and as a contributor to the professional development of early-career historians through the Historians' Workshop project led by the University of Tokyo since 2019. Since arriving in Bergen, he has expanded his Nordic professional networks as the UiB representative for the Nordic NIAS

Council (NNC) and a co-organizer of the joint NIAS-NAJS (Nordic Association for the Study of Contemporary Japanese Society) conference at Bergen in summer 2023. This draws on Hopson's experience as organizer of conferences and workshops including "People, Nations, Food" and "Sexual Harassment and Sexual Violence in University Communities," (both Nagoya University, 2019).

3.6 Fagmiljøet tilknyttet studietilbud som fører fram til en grad, skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk som er relevante for studietilbudet.

UiB is represented by one of our staff in the *Nasjonalt fagorgan for asiatiske og afrikanske fag* (in the future probably *Nasjonalt fagorgan for Asia- og og Midtøsten-studier*). All our staff are members of *Asianettverket*, a national research network founded in 1996 for scholars oriented towards Asia. Irgens was a member of the network board for a number of years and served as chair of the board during two of them, and Shimotori has recently joined the board. The network has a weekly newsletter, arranges seminars and conferences, such as the annual ASIANET conference, and has established a prize for the best MA thesis on an Asian studies topic.

Our academic staff is well integrated into the Japanese studies community of the Nordic countries. At present, Japanese studies in various forms exist at three higher education institutions in Denmark, eight in Sweden, five in Finland and one in Iceland. Associations such as NIAS (the Nordic Institute of Asian Studies), NAJAKS (Nordic Association of Japanese and Korean Studies), and NAJS (the Nordic Association for the Study of Contemporary Japanese Society) are important resources and arenas for researchers, particularly for institutions with a small number of academic staff such as ours. In 2013, the University of Bergen (in collaboration with two Japan scholars at NHH and HVL) served as host for the international NAJAKS conference, which is held every three years. NAJS has annual conferences where we can meet and collaborate with fellow researchers. Finally, The Nippon Foundation has since 2016 worked actively to promote and help develop Japanese studies in the Nordic Countries, by providing funding and collaboration opportunities for researchers. One of the academic positions at UiB has been partly funded

by the Nippon Foundation during the startup years, and several networking conferences have been launched, the last in Copenhagen in March 2022. Additionally, Hopson is a mentor in the University of Tokyo's Historians Workshop program and its Research Showcases to assist early-career historians in preparing for their first conference presentations and subsequent publications in English.

As mentioned in 2.7, the BA program has well-functioning exchange agreements with up to 14 different Japanese universities. We have regularly visited these universities through the years and developed good working relationships among their relevant staff. As our MA program commences, we will contact a number of them to explore the possibility for exchange or research stays for our MA students as well.

3.7 For studietilbud med obligatorisk praksis skal fagmiljøet tilknyttet studietilbudet ha relevant og oppdatert kunnskap fra praksisfeltet. Institusjonen må sikre at praksisveilederne har relevant kompetanse og erfaring fra praksisfeltet.

N/A

Vedlegg 1

Tabell med oversikt over studiets oppbygning og innhold

Semester	Course	Credits	Lang.
1 (høst)	JAS301 Anvendt lingvistikk og japansk	10	Norsk
	JAS302 Readings in Modern Japanese History and Historiography	10	Engelsk
	JAS303 Japansk semantikk og oversettelse	10	Japansk/Engelsk
2 (vår)	JAS304 Methods in Advanced Japanese Studies	15	N/J/E

	*LING313 Metode for språklege mastergrader	15	Engelsk
	<i>Eller</i>		
	*HIS309 Historikarens arbeidsmåtar	15	Norsk
3 (høst)	Masteroppgave (veiledet) <i>Feltarbeid/utveksling mulig</i>		
4 (vår)	JAS350 Masteroppgave	60	Norsk/Engelsk

*Kursene tilbys ved hhv LLE og AHKR

Vedlegg 2

Studieplan

Namn på studieprogrammet, nynorsk	Masterprogram i japansk
Navn på studieprogrammet, bokmål	Masterprogram i japansk
Name of the programme of study, English	Master's Programme in Japanese Studies
Namn på grad Name of qualification	Master i japansk
Omfang og studiepoeng ECTS credits	Studiet har eit omfang på 120 studiepoeng og er normert til to år på full tid.
Fulltid/deltid Full-time/part-time	Om du vil ta heile eller delar av studiet som eit 50% deltidsstudium, må du levere formell søknad til instituttet. Les meir om dette i Rutinar for masterstudiet ved HF.
Undervisningsspråk Language of instruction	Sjå den einstilte emneplanen for emna som inngår i programmet.
Studiestart – semester Semester	Haust. Opptak til masterprogrammet i japansk skjer annan kvart år med opptak i oddetalsår.
Mål og innhald Objectives and content	Japansk snakkes av over 125 millioner mennesker og er fremmedspråk nummer to etter engelsk i en rekke land i Asia og Australasia. Det japanske språket er nøkkelen til dagens samfunn, der engelsk og andre fremmedspråk brukes lite. Som verdens tredje største økonomi er Japan en stor kulturnasjon der det publiseres en betydelig mengde litteratur og tekst på japansk som ikke er tilgjengelig på engelsk. Det gjelder ikke minst forskning på japanske forhold, enten det er snakk om det japanske språket, Japans historie eller japansk kultur og samfunn. I programmet legges det derfor

	<p>særlig vekt på oversettelsestematikk, både som teoretisk fagfelt og som praktisk metode for å forstå og analysere ulike tekster.</p> <p>Masterprogrammet i japansk bygger på en bachelorgrad med minst 90 studiepoeng i japansk språk og 30 studiepoeng i emner som er relevante for temaet i masteroppgaven. Søkere må videre ha tilbrakt minst ett semester på utveksling ved et japansk universitet eller kunne dokumentere gode muntlige og skriftlige ferdigheter i det japanske språket. Undervisningen på programmet foregår i utgangspunktet på norsk, engelsk og japansk og forutsetter derfor muntlige og skriftlige språkferdigheter i alle disse språkene.</p> <p>Det strukturelle oppsettet av masterprogrammet er 120 studiepoeng og er sett saman av to hovuddelar: emne (60 poeng) og masteroppgåve (60 poeng).</p> <p>Det er tre obligatoriske emne som vert tilbudd av fagmiljøet i japansk, og eit valfritt emne som kan veljast frå ei førehandsgodkjent liste over valfrie emne på Det humanistiske fakultet eller andre fakultet.</p> <p>Studentane vert oppmoda om å finne eit forskingstema for masteroppgåva og skrive rettleiingskontrakt så tidleg som mogleg i det andre semesteret.</p> <p>De første to semestrene brukes til å utforske og kritisk diskutere en rekke teorier og problemstillinger innen japansk lingvistikk og samtidshistorie, der særlig vekt legges på oversettelsesteori og på øvelser i oversettelse av tekster blant annet innen disse feltene. Det gis også innsikt i forskningsmetoder innenfor lingvistikk og historie, både generelt i de aktuelle disiplinene og spesifikt for japanske kontekster, som forberedelse til et eget, selvstendig forskningsprosjekt. De valgfrie emnene i andre semester dreier seg ikke direkte om Japan-relatert stoff, men på det parallelle JAS-emnet vil du få hjelp til å sette det du lærer inn i en Japan-relatert sammenheng.</p> <p>Det andre året i programmet er viet en veiledet masteroppgave med et Japan-relatert forskningsspørsmål innenfor fagfeltene lingvistikk eller historie. Det er også mulig å ha et større oversettelsesarbeid som masterprosjekt.</p>
<p>Læringsutbytte</p> <p>Required learning outcomes</p>	<p>Kandidaten skal ved avslutta program ha følgjande læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheiter og generell kompetanse:</p> <p>Kunnskap</p> <p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har avanserte kunnskaper om bestemte temaområder innen japansk lingvistikk og japansk historie • har solide kunnskaper om vitenskapelige teorier, metoder og diskurser som er relevante for Japan-studier, enten innen lingvistikk eller historie • er i stand til å analysere akademiske problemstillinger og anvende tilegnet kunnskap på andre og nye delfelt

	<ul style="list-style-type: none"> • kan oversette og kontekstualisere japanske fagtekster til norsk eller engelsk <p>Ferdigheter Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan kritisk vurdere og forklare problemstillinger knyttet til japansk språk, historie og samfunn • kan anvende språklig og kulturell kompetanse på spesialiserte oversettelsesprosjekter • kan reflektere nyansert over begreper, termer og ord fra et flerspråklig og flerkulturelt perspektiv • er i stand til å utføre et veiledet forskningsprosjekt med utgangspunkt i konkrete problemstillinger og i tråd med forskningsetiske normer • er i stand til å bruke ulike IT-verktøy og elektroniske databaser relevante for Japan-studier <p>Generell kompetanse Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan kommunisere om faglige problemstillinger, analyser og argumenter innenfor ett av de to fagområdene japansk lingvistikk og japansk historie • kan bruke kunnskapene sine til å formulere problemstillinger, analyser og konklusjoner ved hjelp av relevant og presis akademisk fagterminologi • kan formidle fagkunnskap innen akademiske miljøer, for eksempel i form av konferanseinnlegg • kan bidra med kunnskap om Japan-relaterte temaer i allmennheten, for eksempel i form av foredrag eller kronikker • kan oversette spesialisert tekst fra japansk til norsk eller engelsk
Opptakskrav Admission requirements	<p>For å kunne søke opptak på masterprogrammet, må søkeren ha ei bachelorgrad i japansk fra UiB eller tilsvarende, inkludert minst ett semesters opphold ved et japansk universitet. Søkeren må ha minst 80 ECTS innan relevante emne som japansk språk, historie, kultur eller liknande. Gjennomsnittleg karakter for bachelorgrada må vere C eller høgare.</p> <p>Søker må ha gode muntlige og skriftlige ferdigheter i norsk, engelsk og japansk språk. Språkkrava i både norsk og engelsk for dette studieprogrammet dekkjer du med generell studiekompetanse, anten på grunnlag av norsk vidaregåande skule eller på annan måte. Språkkrava i japansk dekkjer av en spesialisering i japansk.</p>
Tilrådde forkunnskapar Recommended previous knowledge	Ikkje relevant.
Innføringsemne Introductory courses	Det er ingen innføringsemne til masterstudiet.
Obligatoriske emne Compulsory units	JAS301 Anvendt lingvistikk og japansk (10 stp)

	<p>JAS302 Readings in modern Japanese History and Historiography (10 stp)</p> <p>JAS303 Japansk semantikk og oversettelse (10 stp)</p> <p>JAS304 – Methods in Advanced Japanese Studies (15 stp)</p> <p>Valgfritt emne innenfor lingvistikk eller historie: anten LING313 – Metode for språklige mastergrader (15 stp) eller HIS309 – Historikarens arbeidsmåtar (15 stp)</p> <p>JAS350 - Masteroppgave i japansk (60 stp)</p>
Spesialisering Specialisation	Japansk
Tilrådde valemne Recommended electives	LING313 eller HIS309
Rekkefølge for emne i studiet Sequential requirements, courses	<p>Alle JAS-emner er obligatoriske i programmet, mens i 2. semester kan en velge mellom LING313 og HIS309, avhengig av planlagt tema for masteroppgaven.</p> <p>1. semester (høst)</p> <p>JAS301 Anvendt lingvistikk og japansk (10 stp)</p> <p>JAS302 Readings in modern Japanese History and Historiography (10 stp)</p> <p>JAS303 Japansk semantikk og oversettelse (10 stp)</p> <p>2. semester (vår)</p> <p>JAS304 – Methods in Advanced Japanese Studies (15 stp)</p> <p>Valgfritt emne innenfor lingvistikk eller historie: anten LING313 – Metode for språklige mastergrader (15 stp) eller HIS309 – Historikarens arbeidsmåtar (15 stp)</p> <p>3. semester (høst) og 4. semester (vår)</p> <p>JAS350 - Masteroppgave i japansk (60 stp)</p> <p>Alle emna i kursdelen (totalt 60 stp) må være fullførte før innlevering av masteroppgaven.</p>
Delstudium i utlandet Study period abroad	<p>Det er sterkt tilrådd og tilrettelagt for at studentane tar delar av programmet som utvekslingsstudent i eit anna land.</p> <p>Tilrådde utvekslingsstader finn ein på UiBs nettsider: https://www.uib.no/studier/BAHF-JAP/utveksling</p> <p>Ein kan òg velje frå Universitetet i Bergen sine avtaler med studiestader i heile verda. All informasjon om utveksling finn ein på www.uib.no/utveksling.</p> <p>Det er lagt opp til at du kan reise på feltarbeid til Japan under masteroppgåva, i tredje eller fjerde semester. Lengde på opphaldet bestemmer du i samråd med rettleiar.</p>
Arbeids- og undervisningsformer	Gjennom ulike undervisningsformer får studentane moglegheit til å studere og nærme seg faget på ulike måtar. Undervisninga er forskningsbasert, variert og føreset aktiv deltaking frå

Teaching and learning methods	<p>studentane. Undervisningen foregår på norsk, engelsk og japansk, avhengig av faglærer.</p> <p>Arbeidsmetodar og undervisningsformer kan vere førelesingar, seminar, gruppearbeid, skriftlege og munnlege presentasjonar, omgreps- og problemfokuserte oppgåver, omsetjings- og samandragsoppgåver, rettleiing og praktisk bruk av digitale verktøy.</p> <p>En viktig undervisningsform er seminarer, som vanligvis tar utgangspunkt i pensumlitteratur og forelesningsstoff. På seminarane forventes studenter å delta aktivt ved å både lede og bidra i diskusjoner og slik få dypere forståelse for tematikken, formulere egne argumenter, samt utforske relevansen til eget forskningsprosjekt.</p> <p>Studenter skal med jevne mellomrom presentere eget prosjekt for faglærere, medstudenter og BA-studenter, samt gi og motta kommentarer på hverandres skriftlige arbeid.</p> <p>For nærare informasjon, sjå dei einskilde emneplanane.</p>
Vurderingsformer Assessment methods	<p>Gjennom studiet møter studentane varierte vurderingsformer, som rettleidd oppgåve, heimeeksamen, munnleg presentasjon, munnleg prøve og mappevurdering. Studiet avsluttes ved levering av Masteroppgave og påfølgende muntlig eksamen.</p> <p>Vurderingsformene er tilpassa læringsutbyttet i dei ulike emna.</p> <p>For nærare informasjon om vurderingsformer, sjå dei einskilde emneplanane.</p>
Litteraturliste Reading list	<p>Litteraturliste finn ein på det einskilde emnet si nettside.</p> <p>Litteraturlista skal være klar innan 01.06 for haustsemesteret, og innan 01.12 for vårsemesteret.</p> <p>Merk at det ikkje finst litteraturlister til alle emne – i nokre emne skal studentane til dømes sjølv velje litteratur i samråd med lærar eller rettleiar.</p>
Karakterskala Grading scale	<p>De individuelle emna og masteroppgåva er vurdert etter karakterskala A-F, der F er stryk.</p> <p>Sjå emneplanen for det einskilde emnet.</p>
Vitnemål og vitnemålstillegg Diploma and Diploma Supplement	<p>Vitnemål og vitnemålstillegg blir skrivne ut etter at graden er fullført.</p>
Grunnlag for vidare studium Access to further studies	<p>Fullført masterprogram med gode resultat kvalifiserer til å søkje om opptak på doktorgradsstudium i relevante fag, og deretter vidare til stillinger innen høgere utdanning og forskning</p> <p>Studentar som planlegg å ta PPU, må sørge for å få dekket opptakskravene i løpet av studieløpet sitt. Merk at UiB ikkje har PPU tilbod i japansk. Kombinert med relevant PPU-kurs ved UiO, blir du med en mastergrad i japansk kvalifisert som japansk lærer på vgs.</p>
Relevans for arbeidsliv Employability	<p>God kjennskap til et fjernt språk og kultur er ensbetydende med en kulturell sensitivitet som er svært verdifull i mange yrker i vårt</p>

	flerkulturelle samfunn. Studiet gir kompetanse som er relevant for diplomatiet, forlags- og mediebransjen, biblioteker, turistnæringen og en rekke typer kulturelt arbeid som oversettelse, tolking og undervisning.
Evaluering Evaluation	Masterprogrammet blir kontinuerleg evaluert i tråd med retningslinene for kvalitetssikring ved UiB. Emne- og programevalueringar finn ein på kvalitetsbasen.uib.no
Skikkavurdering og autorisasjon Suitability and authorisation	Programmet har ikkje krav om skikkavurdering eller autorisasjon.
Programansvarleg Programme committe	Programstyret har ansvar for fagleg innhald og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet.
Administrativt ansvarleg Administrative responsibility	Institutt for framandspråk ved Det humanistiske fakultet har det administrative ansvaret for studieprogrammet.
Kontaktinformasjon Contact information	studierettleiar.if@uib.no

Vedlegg 3

Emnebeskrivelse JAS301

Emnekode	JAS301
Navn på emnet (bokmål)	Anvendt lingvistikk og japansk
Navn på emnet (nynorsk)	Anvend lingvistikk og japansk
Navn på emnet (engelsk)	Applied linguistics and the Japanese language
Studiepoeng, omfang	10 stp
Studienivå (studiesyklus)	Master
Fulltid/deltid	Fulltid
Undervisningsspråk	Norsk
Undervisningssemester	Annenhver høst (oddetallsår)
Undervisningssted	Bergen
Mål og innhold	Studiet gir inngående innsikt i feltet anvendt lingvistikk generelt, og tre problemområder knyttet til japansk språk spesielt: <ul style="list-style-type: none"> • Fremmedspråksundervisning • Oversettelsesteori og -praksis • Klarspråkstematikk

Læringsutbytte Learning Outcomes	<p>Ved fullført emne har studenten følgende læringsutbytte definert i kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse:</p> <p>Kunnskap Kandidaten er godt kjent med feltet anvendt lingvistikk, hvordan det har utviklet seg historisk og hvilke problemområder feltet dekker. Kandidaten har inngående kjennskap til tre distinkte forskningsområder på feltet når det gjelder japansk språk.</p> <p>Ferdigheter Kandidaten er i stand til å lese og analysere engelskspråklige forskningsartikler innenfor tre definerte felt, samt diskutere og formulere ulike løsninger på anvendtlingsvistiske problemstillinger knyttet til japansk språk.</p> <p>Kandidaten er i stand til å lese og oversette japanskspråklige fagtekster innenfor anvendt lingvistikk til norsk.</p> <p>Generell kompetanse Kandidaten har innsikt i problemstillinger, begreper, metoder og diskusjoner innenfor feltet anvendt lingvistikk knyttet til det japanske språket.</p>
Krav til forkunnskaper	Bachelorgrad i japansk ved UiB eller tilsvarende, med gjennomsnittskarakter minimum C.
Tilrådde forkunnskaper	Mellomnivå i japansk og kjennskap til lingvistikkfaget. Det er anbefalt at kandidaten har studert i minst ett semester ved et japansk universitet.
Studiepoengsreduksjon	Ingen
Krav til studierett	Emnet er ope for studentar med opptak til Masterprogrammet i japansk ved Universitetet i Bergen.
Arbeids- og undervisningsformer	Det vil bli gitt: - Ett seminar i uken i 12 uker
Obligatorisk undervisningsaktivitet	<ul style="list-style-type: none"> - to korte semesteroppgaver innenfor to av de tre undertemaene på emnet - to utvalgte fagtekster oversatt fra japansk til norsk eller engelsk - en prosjektskisse for egen Masteroppgave <p>Godkjenning av obligatoriske arbeidskrav er gyldige i undervisningssemesteret og det påfølgende semesteret.</p>
Vurderingsformer	Hjemmeksamen med oppgaver som dekker alle de tre temaområdene, over et tidsrom på ca 2 uker.
Hjelpemiddel til eksamen	Alle hjelpemidler tillatt
Karakterskala	A - F

Vurderingssemester	Annenhver høst. Det er også mulig med vurdering i vårsemesteret etter undervisningssemesteret for studentar med gyldig godkjenning av obligatoriske arbeidskrav.
Litteraturliste	Pensum er: En introduksjonsbok om anvendt lingvistikk, samt fagartikler/bokkapitler innenfor hvert av de tre delfeltene, både på norsk, engelsk og japansk. Litteraturlisten vil være klar innen 01.06 for høstsemesteret.
Emneevaluering	Emneevalueringer blir gjennomført i tråd med UiB sitt kvalitetssikringsystem.
Programansvarleg	Programstyret har ansvar for faglig innhold og oppbygging av studiet og for kvaliteten på studieprogrammet og alle emnene der.
Emneansvarleg	Programstyret for japansk
Administrativt ansvarleg	Det humanistiske fakultet ved Institutt for fremmedspråk har det administrative ansvaret for emnet og studieprogrammet.
Kontaktinformasjon	Studieveileder: studierettleiar.if@uib.no Eksamensadministrasjon: eksamen.if@uib.no

Vedlegg 4

Emnebeskrivelse JAS302

Course code	JAS302
Course title	Readings in Modern Japanese History and Historiography
Namn på emnet (bokmål)	---
Namn på emnet (nynorsk)	---
Credits	10
Level of Study	Master
Full time or part time	Full time
Language of instruction	English
Course offered	Every other autumn in odd-numbered years
Place of instruction	Bergen
Objectives and Content	The primary objectives of this course are twofold. On the one hand, the course investigates the state of the field in modern and contemporary Japanese historiography, providing a clear overview of key themes, discourses, findings, and scholars working in modern Japanese history. In other words, the course prepares students to place their own historical research and writing within the conversations animating the field. On the other hand, summarization, presentation, translation, and other tasks hone the skills necessary to effectively synthesize and communicate the knowledge of both primary and secondary sources required to complete a Master's thesis.
Learning Outcomes	Upon successful completion of the course: Knowledge

	<p>The student</p> <ul style="list-style-type: none"> demonstrates understanding of the field of modern and contemporary Japanese history, including the history of the field itself and the academic and social issues it encompasses. has begun to develop in-depth knowledge of a research subfield within the field of modern and contemporary Japanese history. <p>Skills</p> <p>The student</p> <ul style="list-style-type: none"> is prepared to carry out limited independent research in the field of modern and contemporary Japanese history, using appropriate existing theories, methods, and interpretations in the field to formulate research questions and acquire, synthesize, and analyze the primary and secondary sources required to answer those questions. The candidate can translate primary and secondary source materials relevant to the study of modern and contemporary Japanese history from Japanese to English and/or Norwegian. In addition to the technical skills required for consistently high-quality translation, the candidate has demonstrated demonstrate sensitivity to issues around “cultural translation,” i.e., the effective apprehension and communication of the perilingual underpinnings of translated texts. <p>General Competence</p> <ul style="list-style-type: none"> The candidate is conversant in major issues, concepts, methods, and debates in the field of modern and contemporary Japanese history. The candidate can apply this knowledge to the analysis of academic, professional, and research problems. The candidate has the necessary critical reading, analysis, and both oral and written communication skills in academic English to communicate this knowledge and its broader relevance with diverse specialist and nonspecialist audiences. 	
Required Knowledge	Previous	<ul style="list-style-type: none"> Bachelor’s degree in Japanese or Japanese Studies at UiB or equivalent, with an average grade of at least C (GPA 2.5 or above).
Recommended Knowledge	Previous	<ul style="list-style-type: none"> Demonstrated knowledge of modern and contemporary Japanese and/or East Asian history
Credit Reduction due to Course Overlap		N/A
Access to the Course		<ul style="list-style-type: none"> Open to students enrolled in the Master's program in Japanese

Teaching methods and Extent of Organized Teaching	<ul style="list-style-type: none"> • Weekly seminar for 12 weeks • 6 lectures (asynchronous)
Compulsory Assignments and Attendance	Students will summarize in English or Norwegian all the weekly course readings in 250 words or less, will lead discussion of at least one of those readings, will prepare short translations from Japanese to English or Norwegian of one pre-1945 and one post-1945 primary historical source, and will complete a semester paper of approximately 3000 words. The paper will be assessed formatively and summatively, based on a first draft, peer review of a classmate's first draft, and a final draft. All activities must be completed in the same semester.
Forms of Assessment	<p>Course assessment will be based on a portfolio of work. This will consist of all weekly reading summaries; all materials used to lead discussion; short translations of one pre-1945 and one post-1945 primary source; and the semester paper first draft, peer review, and final draft.</p> <p>Peer review will be conducted using a rubric provided by the instructor. The rubric will make students familiar with best practices for peer review.</p> <p>Completed translations shall be approximately 500-1000 words.</p>
Examination Support Material	N/A
Grading Scale	The grading scale ranges from A- to F- F is a failing grade.
Assessment Semester	Every other autumn
Reading List	<p>English-language articles and book excerpts from particularly influential and/or representative works of modern and contemporary Japanese historiography published in the past 30 years or so.</p> <p>Short primary sources in Japanese for translation and analysis selected from a list provided by the instructor, or chosen by the student in consultation with the instructor.</p> <p>The reading list will be available by 1 June for the autumn semester.</p>
Course Evaluation	The course will be evaluated in accordance with the quality assurance system of the University of Bergen.
Programme Committee	The program board is responsible for the academic content and structure of the study program and for the quality of the study program and all courses therein.
Course Administrator	The Department of Foreign Languages
Contact Information	<p>Studierettleiar: studierettleiar@if.uib.no</p> <p>Eksamensadministrasjon: eksamen@if.uib.no</p>

Vedlegg 5

Emnebeskrivelse JAS303

Course code	JAS303
Course title	Japanese semantics and translation
Navn på emnet (bokmål)	Japansk semantikk og oversettelse
Namn på emnet (nynorsk)	Japansk semantikk og omsetjing
Credits	10
Level of Study	Master
Full time or part time	Full time
Language of instruction	Japanese, Norwegian
Course offered	Every other Autumn (odd-numbered years)
Place of instruction	Bergen
Objectives and Content	<p>The course aims to increase students' knowledge of Japanese language and/or culture through understanding of concepts in semantic theory and their application in translating work between Japanese and Norwegian. The course includes a work relevant, extensive translation project which involves direct contact with external enterprises. The student will work methodically and reflectively towards a high quality translation product.</p>
Learning Outcomes	<p>Knowledge</p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none">• will have a deeper understanding of semantic and pragmatic issues through the reading of various types of Japanese texts (e.g., formal and informal styles, different genres).• will have become familiar with recent research in the field treated in the course• will be familiar with the needs of the translation market <p>Skills</p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none">• will have further developed his/her skills of Japanese language (reading, writing, speaking, hearing)• will be able to formally contact Norwegian and/or Japanese enterprises with a targeted request.• will be able to produce a high quality translation in a specified genre

	<p>Competence</p> <p>The student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • is capable of conducting a well-defined translation project involving the Japanese language. • will have developed further his/her ability to express academic ideas on translation, both in writing and orally
Required Previous Knowledge	Bachelor's degree in Japanese or Japanese Studies or equivalent, with an average grade of at least C (GPA 2.5 or above).
Recommended Previous Knowledge	Basic knowledge of linguistics
Credit Reduction due to Course Overlap	Nor applicable
Access to the Course	Open to students enrolled in the master's program in Japanese at the University of Bergen
Teaching methods and Extent of Organized Teaching	Weekly seminar/lecture for up to 12 weeks
Compulsory Assignments and Attendance	<ul style="list-style-type: none"> • Written assignment (approx. 1500-2000 words) on Japanese semantics • Conducting a supervised translation project • Giving an oral presentation in Japanese/Norwegian about the written assignment and the translation project. <p><i>Compulsory assignments are valid for one semester following the semester of instruction.</i></p>
Forms of Assessment	<p>A translation project in the form of portfolio, containing</p> <ul style="list-style-type: none"> • original text and its translation • a project report (1-2 pages) • a reflection text (1-2 pages)
Examination Support Material	Not applicable.
Grading Scale	The grading scale ranges from A to F. F is a failing grade.
Assessment Semester	Every other autumn
Reading List	<p>Book chapters and articles on semantics and pragmatics. Selected Japanese literary works and texts from various genres.</p> <p>The reading list will be available by 1 June for the Autumn semester.</p>
Course Evaluation	The course will be evaluated in accordance with the quality assurance system of the University of Bergen.

Programme Committee	The program board is responsible for the academic content and structure of the study program and for the quality of the study program and all courses therein.
Course Administrator	The Department of Foreign Languages
Contact Information	Studierettleiar: studierettleiar@if.uib.no Eksamensadministrasjon: eksamen@if.uib.no

Vedlegg 6

Emnebeskrivelse JAS304

Course code	JAS304
Course title	Methods in Advanced Japanese Studies
Course title	Metoder i avanserte Japan-studier
Course title	Metodar i avanserte Japan-studier
Credits	15
Level of Study	Master
Full time or part time	Full time
Language of instruction	English, Norwegian, Japanese
Course offered	Every other spring in even-numbered years
Place of instruction	Bergen
Objectives and Content	<p>This course offers a deepened understanding of the intersection of history, culture, and language mainly in the context of modern and contemporary Japan. Students also gain insight into research methods in the fields of history and of linguistics when applied to a Japanese context. The course is to be taken in parallel with LING313 or HIS309 and will help students to apply knowledge from those courses in the specific context of Japanese studies.</p> <p>Through readings, presentations and discussions, students learn to apply their knowledge to original research and knowledge production in highly specialized fields, and to communicate this original knowledge both to other specialists and across disciplines.</p>
Learning Outcomes	<p>Knowledge</p> <p>The candidate</p> <ul style="list-style-type: none"> • is familiar with the skills and techniques of research and writing on modern and contemporary Japanese linguistics and/or history • has developed in-depth knowledge of specific archives, language corpora, and other primary sources within a research subfield in Japanese linguistics and/or history

		<p>Skills</p> <p>The candidate</p> <ul style="list-style-type: none"> • can use appropriate theories, methods, interpretations, tools, and resources in the chosen field to formulate research questions. • is able to carry out independent research in a subfield of modern and contemporary Japanese linguistics and/or history (including acquiring, synthesizing, and analyzing necessary primary and secondary sources), and to present the results in both written and oral forms, to both specialized and nonspecialized audiences. <p>General Competence</p> <p>The candidate</p> <ul style="list-style-type: none"> • is conversant in issues, concepts, methods, and debates within a subfield of modern and contemporary Japanese linguistics and/or history and are able to apply this knowledge to the analysis of relevant academic, professional, and research problems.
Required Knowledge	Previous	Bachelor's degree in Japanese or Japanese Studies at UiB or equivalent, with an average grade of at least C (GPA 2.5 or above).
Recommended Knowledge	Previous	Demonstrated knowledge of the fields of modern and contemporary Japanese linguistics and/or history.
Credit Reduction due to Course Overlap		N/A
Access to the Course		Open to all MA students
Teaching Methods and Extent of Organized Teaching		12 weekly seminars
Compulsory Assignments and Attendance		<ul style="list-style-type: none"> • Write one-paragraph summaries of weekly readings. • Lead discussion of at least one weekly reading. • Summarize and present content from at least one lecture from LING313 or HIS309. • Revise and complete the MA research proposal, including a preliminary literature review and research timeline. Present to faculty and BA students at Japanese colloquium. • Conduct and receive peer review of the proposal draft. <p>Compulsory assignments are valid in the semester of instruction only.</p>
Forms of Assessment		<p>Portfolio:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Summaries of selected readings • Presentation materials • Research proposal with literature review and timeline

Examination Support Material	N/A
Grading Scale	A-F
Assessment Semester	Every other spring
Reading List	<ul style="list-style-type: none"> • 2 readings selected by each professor in the Japanese program, representing high-quality, state-of-the-field, fundamental research in each MA program subfield (total: 6) • 1-2 readings selected by each student based on their own research. <p>The reading list will be available by 1 June for the Autumn semester.</p>
Course Evaluation	Carried out in line with UiB's quality assurance system
Programme Committee	The program board is responsible for the academic content and structure of the study program and for the quality of the study program and all courses therein.
Course Administrator	The program board
Contact Information	Studierettleiar: studierettleiar.if@uib.no Eksamensadministrasjon: eksamen.if@uib.no

Vedlegg 7

Emnebeskrivelse JAS350

Course code	JAS350
Course title (bokmål)	Masteroppgave i japansk
Course title (nynorsk)	Masteroppgåve i japansk
Course title (engelsk)	Master Thesis in Japanese Studies
Full time or part time	Full time
Language of instruction	English, Norwegian, Japanese
Course offered	Every other spring (even-numbered years)
Place of instruction	Bergen
Objectives and Content	<p>The thesis is the written summation of an independent research project. It is the formal product that serves as the culmination of the master's degree. Its aim is twofold: the thesis is an opportunity for candidates to develop and communicate advanced knowledge, understanding, and research and writing capabilities in a selected subfield of Japanese Studies. The thesis is written in English or Norwegian.</p> <p>The thesis format is either a traditional research paper or an annotated translation. Its length shall total 25,000-40,000 words unless the candidate has expressly received advance permission from the supervisor. It demonstrates, among other things,</p>

	appropriate theoretical and methodological perspectives, data collection and analysis, and effective written communication skills.
Learning Outcomes	<p>Knowledge</p> <p>The candidate</p> <ul style="list-style-type: none"> • has highly specialized knowledge in their research subfield within Japanese Studies, appropriate for beginning doctoral research • has broad knowledge of Japanese Studies in general • understands the central issues and methodologies animating both Japanese Studies and their chosen subfield <p>Skills</p> <p>The candidate</p> <ul style="list-style-type: none"> • can work independently and solve problems based on knowledge of Japanese Studies and the chosen subfield • is able to engage with and critically assess evidence, methods, and theories within the discipline • can perform a supervised research project in accordance with relevant research ethics regulations and norms, including acquiring, analyzing, and communicating diverse sources and data • is able to acquire and apply knowledge of new subfields within the discipline • understands and can comply with the norms of academic writing • can employ the relevant ICT tools necessary to carry out and report independent research within the discipline <p>General Competence</p> <p>The candidate</p> <ul style="list-style-type: none"> • is able to independently manage large, complex projects and develop new approaches to meet challenges and troubleshoot in real-world contexts • can continue to independently develop competence and specialization after graduation • is able to understand and independently formulate research questions; employ appropriate data collection and analysis methods; and competently communicate in either English or Norwegian, questions, methods, analyses and conclusions in the discipline and selected subfield of Japanese Studies • can contribute to public discourse and knowledge of issues and themes relevant to the discipline and selected subfield of Japanese Studies.

Required Previous Knowledge	<p>Completion of required coursework in the Master of Japanese Studies program at the University of Bergen.</p> <p>In consultation with their supervisor, the candidate must select a thesis topic and produce a written research proposal draft during the first year of the master's program.</p>
Recommended Previous Knowledge	First year courses in the MA program (JAS301, 302, 303 and 304)
Credit Reduction due to Course Overlap	None
Access to the Course	The course is open to students enrolled in the Master of Japanese Studies program at the University of Bergen who have successfully completed two semesters of required coursework.
Teaching Methods and Extent of Organized Teaching	Regular meetings with the supervisor are supplemented by colloquiums and <i>skrivestue</i> -style writing workshops to ensure progress and promote student retention.
Compulsory Assignments and Attendance	<p>A supervision contract outlining the rights and responsibilities of the student is signed by the student, supervisor, and department administration. Supervision shall be reduced if the thesis is not completed within two semesters.</p> <p>Additionally, regular check-in with the supervisor, on a pre-agreed schedule appropriate to the candidate's individual circumstances, is required.</p>
Forms of Assessment	<p>The thesis is a scholarly examination of an independent research project chosen by the candidate, with input from the supervisor. Two forms are accepted for the MA in Japanese Studies: a research paper, and an annotated translation. Each shall be 25,000-40,000 words in total length unless the candidate has expressly received advance permission from the supervisor.</p> <p>The thesis shall be submitted 1 February to 15 May in Spring semester and 1 September to 20 November in Fall semester. After submission and evaluation, the candidate will undergo an oral examination ("defense"). The subject of this defense shall be limited to the candidate's thesis. Based on the oral examination results, the evaluation of the thesis may be adjusted by one letter grade on the scale.</p>
Examination Support Material	Not applicable
Grading Scale	The Department uses a grading scale ranging from A to F. F is a failing grade.
Assessment Semester	Examination in JAS350 is offered in both Spring and Autumn semesters.
Reading List	Not applicable
Course Evaluation	The course is evaluated in accordance with the quality control system of the University of Bergen.

Program Committee	The Program Board is responsible for the academic content and structure of the study program, and for the quality of all the subjects therein.
Course Administrator	The Program Board for Japan Studies
Contact Information	Studierettleiar: studierettleiar@if.uib.no Eksamensadministrasjon: eksamen@if.uib.no

Vedlegg 8

Tabell 1: Studenter og ansatte

Tabellen skal gi informasjon om studiets størrelse i forhold til fakultetets øvrige studietilbud.

Enheter og program	Registrerte studenter	Opptatte studenter	Kandidater	Vitenskapelige årsverk
Ved fakultetet totalt	3700	ca. 1400	470	450
Ved instituttet for det omsøkte studiet	ca. 920	ca. 425	ca. 121	ca. 80
Ved det omsøkte studiet				3.2

Kommentar: Tallene for fakultetet totalt er hentet herfra:

- <https://www.uib.no/hf/97312/tall-og-fakta>

Tallene for instituttet er omtrentlige estimater og må sikres.

BA-programmet har hatt høye søkertall i mange år, og tar bare opp rundt en tredjedel av søkerne.

Vedlegg 9

Tabell 2: Forventet antall studenter ved studiet

Tabellen skal gi informasjon om forventet studenttall og rekrutteringsgrunnlag for studiet.

Antall studenter ved det omsøkte studiet	Studenter totalt første studieår	Studenter totalt ved full drift
Antall fulltidsstudenter	Maks 5	Maks 5
Antall deltidsstudenter		
Antall nettstudenter		

Kommentar: Bare opptak annenhver høst

Vedlegg 10

Tabell 3: Oversikt over fagmiljøet

Tabellen skal gi en kvantitativ oversikt over fagmiljøet studiet er forankret i. Innsatsen til de ansatte oppgis i undervisningsprosent, ved oppstart og ved full drift.

Samlet oversikt over planlagt dimensjonering av undervisningsressurser for studieprogrammet					
1	2	3	4	5	6
Professor/Dosent	1	75%	Professor/Dosent	1	75%
Førsteamanuensis	2	46%	Førsteamanuensis	2	46%
Post doc			Post doc		
Stipendiat			Stipendiat		
Universitetslektor	0.2	20%	Universitetslektor	0.2	20%

1. Stillingskategori første studieår
2. Samlet antall første studieår
3. Samlet undervisningsprosent per stillingskategori første studieår
4. Stillingskategori ved full drift
5. Samlet antall ved full drift
6. Samlet undervisningsprosent per stillingskategori ved full drift

Faget har 3.2 faste stillinger, hvorav én er dosent og dermed har høyere undervisningsmengde enn de to andre, som har 46% forskningstid. De to 10%-stillingene brukes bare på undervisning og retting på BA-programmet (tabell 4).

Tabell 4: Tilgjengelige ressurser

Stillinger antall	Timer pr semester pr ansatt	Timer pr år alle
Dosent	636 x 1	1272
Førsteamanuensis	390 x 2	1560
Universitetslektor	85 x 2	170
Til sammen		3002

Grunnet begrensede ressurser har faget lenge vært nøye med arbeidstids- og ressursregnskapene i henhold til stillingsprosenter. BA-programmet er godt etablert, og har vært drevet med 2.2 fast ansatte over flere år. Ressursregnskapet for BA-programmet er satt opp i tabell 5.

Tabell 5: Ressurser til BA-programmet

Høst	Undervisning/ emneansvar	Retting/veiledning/eksamen	Sum*
JAP100	154 timer	60 timer	214 timer
JAP120	590 timer	134 timer	724 timer
Vår			
JAP110	565 timer	120 timer	685 timer
JAP205	410 timer	38 timer	448 timer
EAS250	70 timer	40 timer	110 timer
Fagkoordinator			320 timer
Sum	1844 timer	470 timer	2314 timer

*Timetallet er estimert med utgangspunkt i instituttets ressursregnskap for japansk, men justert for senere endringer, deriblant maks studentantall (30 hver høst).

Samlet antall timer til undervisning/veiledning over hele BA-programmet i ett år er 2501 timer, mens samlet undervisnings-/veiledningskapasitet pr år er på 3002 timer. Med de 3.2 faste stillingene vi nå har fått, er kapasiteten nå derfor blitt større enn behovet på BA-programmet. Estimert timebruk på et MA-program er på 480 timer første året, og 310 timer andre året (tabell 6).

Tabell 6: MA-programmet (estimert timebruk)

Første år	Undervisning/emneansvar	Retting/veiledning	Sum
Høst			
JAS301	100 timer	20 timer	120 timer
JAS302	100 timer	20 timer	120 timer
JAS303	100 timer	20 timer	120 timer
Vår			
JAS304	100 timer	20 timer	120 timer
Sum første år	384 timer	80 timer	480 timer
Andre år			
JAS305 (MA-oppgave)	10 timer	300 timer	310 timer
Sum andre år	0 timer	300 timer	310 timer

Som tabellene viser, er det mer enn nok undervisnings-/veiledningskapasitet på faget til å drive både et BA- og et MA-program. Et viktig poeng blir å sikre at de to forskerstillingene får tilstrekkelig med sammenhengende tid til forskning. Faget er kjent med pilotprosjektet ved AHKR, der man prøver ut ulike modeller for dette, f.eks. i form av bolkundervisning. De ønsker å lære av dette og har diskutert muligheten for at to av dem underviser mer konsentrert i noen uker av gangen, mens den tredje har redusert undervisning i samme periode. Ettersom alle tre ansatte er kjent med samtlige emner på hele BA-programmet i detalj og lett kan steppe inn for hverandre, mener instituttet at en slik ordning skal være fullt gjennomførbart på programmet. Et annet tiltak som vurderes fortløpende er å bedre utnytte det potensialet som ligger i pandemi-ervert kompetanse innen digitalisering, i

form av forberedelsespakker og videoopptak av kunnskapsstoff. Ingen av underviserne er involvert i andre program ved instituttet.

Ettersom det planlagte MA-programmet bare har oppstart annenhver høst, vil det hvert annet år bare være veiledningsplikt på programmet. Forskningstermin for de to forskerstillingene vil derfor være mulig i høst- eller vårsemesteret annethvert år, mens de to andre ansatte tar seg av all undervisningen på BA-programmet. Høstsemesteret annethvert år er trolig gunstigst, ettersom det da er noe mindre undervisning på BA-programmet enn om våren. Det eneste som kan bli nødvendig under forskningsterminen er veiledning av en eller to MA-studenter, men dette vil avhenge av oppgavetema/fagfelt. I år med undervisning på MA blir det ikke mulig med forskningstermin.

Instituttleder opplever at japanskfaget har god kontroll på ressursituasjonen på faget og legger opp til et MA-program som tar hensyn til de tilgjengelige undervisningsressursene. Det er særlig det faktum at Irgens er ansatt i en dosentstilling, som gjør at hun både har høyere undervisningsandel og ikke har krav på forskningstermin, som gjør at regnestykket går opp, også i de semestrene når andre på faget har forskningstermin. Det er dessuten positivt at man har valgt å bruke emner fra lingvistikk (LLE) eller historie (AHKR) i andre semester for å gi studentene den faglige dybden de trenger på de områdene før de går løs på masteroppgaven, og at dette skjer på en måte som er ressurseffektiverende for japanskfaget.

Institutt for fremmedspråk planlegger å ta opp studenter på MA-programmet i japansk annenhvert år. Vi har gode erfaringer med slik praksis for italiensk og det tilsvarer den ordningen vi har innført for MA-programmet i kinesisk som starter opp for første gang høsten 2022. Vi vil sette av fire studieplasser til MA-programmet i japansk, dette vil være tilsvarende som det vi har hatt for italiensk en stund allerede og som vi ønsker for kinesisk MA i tiden som kommer. Vi mener at det er god grunn til å tro at vi vil kunne fylle disse plassene. Studiepoengproduksjonen har vært jevn på japansk BA de siste årene og opptakstallene var også relativt gode for studieåret 2022/23. Videre mener vi at fire

studenter vil gi et godt grunnlag for å bygge et bærekraftig studiemiljø og har lang erfaring med å jobbe studentgrupper på denne størrelsen på masternivå på instituttet.

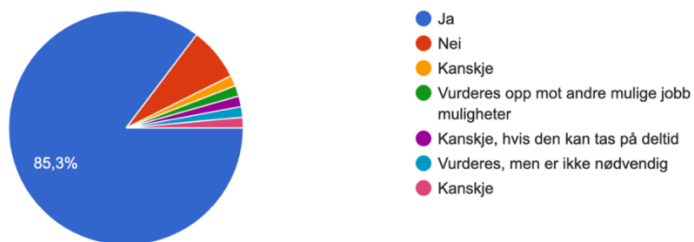
Vedlegg 11

Studentundersøkelse

04.11.21

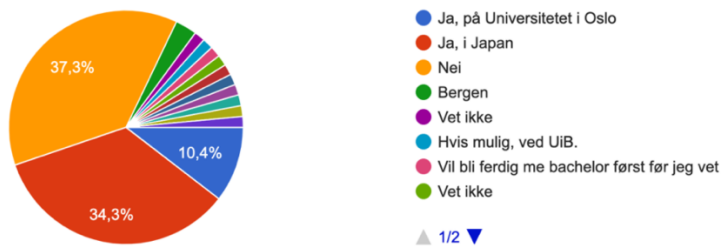
Har du lyst/ tenkt til til å ta en mastergrad i japansk?

68 svar

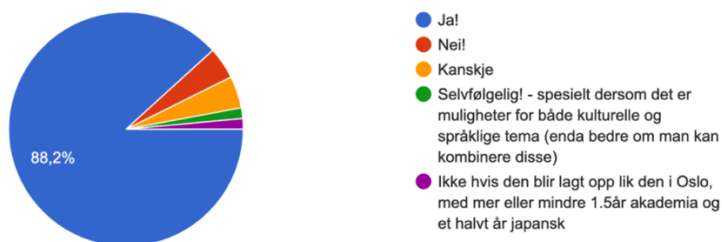
Har du lyst/ tenkt til å ta en mastergrad i japansk ved UiO eller i Japan?

67 svar

Hvis det hadde vært mulig å ta en Mastergrad i Japansk ved UiB, hadde du vært interessert i dette?

68 svar

Vedlegg 12

Bekreftelse fra LLE

UNIVERSITETET I BERGEN

Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier (LLE)

26. august 2022

LING313 tilbys til masterprogrammet i japansk

Programstyret i lingvistik opprettet et nytt emne LING313 *Metode for språklige mastergrader* (15 stp.) på møtet 20. januar 2022. Dette emnet er lagt inn i FS med 2023 vår som første undervisningstermin.

LING313 viderefører en interdisiplinær satsing som startet for ca. 20 år siden da Det historisk-filosofiske fakultet opprettet emnet LINGMET med mål om å tilby et bredt språkvitenskapelig metodegrunnlag i alle språkrelaterte masterprogrammer. Læringsmålene i LING313 berører i tillegg ferdigheter i språkvitenskapelig skriving med tanke på bedre gjennomstrømming ifm. masteroppgaver.

Emnebeskrivelsen for LING313 inneholder følgende krav til studierett: *Krav om gyldig studierett på eit av masterprogramma i framandspråk, nordisk eller lingvistik ved UiB.* Denne målgruppen inkluderer selvsagt også studenter på det planlagte nye masterprogrammet i japansk, som vi ønsker hjertelig velkommen.

Den nevnte interdisiplinære satsingen omfatter ikke bare studenter, men også lærere. Vi ønsker oss derfor også et visst bidrag fra vitenskapelig ansatte på språkfagene til undervisningsaktiviteter i LING313, inkl. veiledning og vurdering.

Hilsen,

Prof. Koenraad De Smedt
leder, Programstyret i lingvistik
LLE

Bekreftelse fra AHKR

Bekreftelse

Vi bekrefter med dette at AHKR og IF har gjennomført samtaler om hvordan komponenter fra vår masterutdanning kan inkorporeres i et mulig masterprogram i japansk ved IF. Vi kom i fellesskap frem til at det mest formålstjenlige vil være om japanskstudentene tar emnet *HIS309, Historikarens arbeidsmåter*. Det er et bredt anlagt metodekurs som har som mål om at studentene skal kunne meste ulike analysemåter; både kvalitative, kvantitative, komparative og metoder for ikke-tekstlige kildetyper. Emnet er dermed godt tilrettelagt for alle studenter som skal skrive historisk orienterte masteroppgaver.

HIS309 undervises hver vår, og undervisningen har de siste årene tatt form av 14 dobbelttimer med forelesninger/seminar, fordelt gjennom størsteparten av semesteret. I forbindelse med UiB FRAM, planlegger historiefaget å gå over til blokkundervisning på de fleste sine emner. Ut fra denne modellen vil HIS309 bli konsentrert til første halvdel av vårsemesteret, med avsluttende 7-dagers eksamen midtveis i semesteret.

Studenter i japansk er hjertelig velkommen til å ta emnet HIS309 hos AHKR.

Vennlig hilsen

Sissel Undheim
Undervisningskoordinator, AHKR

Arkivsaksnr.:

2022/6138

Dokumentdato:

26.08.2022

Styre:

Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:

42/22

Møtedato:

06.09.2022

Budsjettforslag 2023 og langtidsbudsjett - Det humanistiske fakultet

Vedlegg i saken:

- Budsjettforslag 2023 og langtidsbudsjett til 2026 - Det humanistiske fakultet
- Innspill fra institutt og sentre
- Brev om budsjettinnspill til institutt og sentre
- Foreløpige rammer for budsjett 2023 - videre budsjettprosess
- Budsjettprosessen for 2023

Fakultetet er bedt om å utarbeide budsjettforslag for 2023 og et utkast til langtidsbudsjett innen 1. september 2022. Etter behandling i fakultetsstyret 6. september sendes budsjettdokumentet til UiB sentralt, med eventuelle endringer. Budsjettdokumentet fungerer som innspill og bakgrunn for budsjettbehandlingen i Universitetsstyret i oktober. HF er invitert til et dialogmøte med UiB-ledelsen i september, der innspill i budsjettdokumentet står sentralt.

Etter budsjettbehandlingen i Universitetsstyret vil HF motta et tildelingsbrev med de økonomiske rammene for 2023. Fakultetsledelsen vil så legge frem et forslag til budsjettfordeling, med detaljerte disposisjoner, til fakultetsstyret 6. desember.

Vedlagte budsjettforslag følger mal og føringer fra økonomiavdelingen sentralt. UiB har over lengre tid vært opptatt av at fakultetene i større grad ser grunnfinansieringen og BOA-økonomien i sammenheng og som en økonomisk helhet. Fakultetet bes om å synliggjøre sine strategiske prioriteringer og egeninnsats. Det er signalisert at det ikke er troverdig å be om midler til strategiske prioriteringer uten at man selv viser til prioritering av aktivitetene.

Budsjettdokumentet er basert på instituttenes budsjettinnspill, dekanatets valgplattform samt kjente økonomiske realiteter og signaler fra rektorat og universitetsledelse. Målgruppen for budsjettforslaget er hovedsakelig UiB-ledelsen og økonomiavdelingen sentralt for å gi signaler om HFs ressursmessige prioriteringer fremover og hvordan sentrale UiB strategidokumenter følges opp. HF vektlegger i budsjettdokumentet særlig behovet for en ny UiB Humaniorastrategi og at det er på tide at HF prioriteres for arealoppgraderinger.

Fakultetsdirektør sin kommentarer

Det humanistiske fakultet viste i sitt budsjettinnspill for 2022 til en kontrollert økonomistyring over flere år, fra et betydelig underskudd til en forventet positiv overføring. Dette med bakgrunn i stor innsats fra alle ansatte ved HF, økt kostnadskontroll og økte resultatinntekter fra studieproduksjon og BOA, samt lavere driftskostnader i koronaårene.

Den økonomiske situasjonen har de siste 12 månedene endret det økonomiske bildet ved UiB og HF i negativ retning. Først kom et overraskende pensjonskutt til sektoren, for HF netto ekstra utgifter på ca. 9 mill, og i 2022 har energiutgiftene skutt i været med bakgrunn i Krigen i Ukraina og lite nedbør i Europa. I 2022 har UiB en underbudsjettering på 40 mill. til strøm. Til neste år forventes energikostnadene å bli enda større. Det er signalisert at fakultetene vil måtte bære en stor del av regningen selv, sannsynligvis gjennom økt husleie. I tillegg ser vi en økt pris og lønnsutvikling (LPK) som ikke vil bli fullt ut kompensert fra staten. Det er fremdeles usikkerheter knyttet til statsbudsjettet som legges frem i oktober og hvordan UiB velger å dekke inn økte energikostnader, men HF må forvente økte energikostnader og udekkede kostnader knyttet til lønns- og prisstigning på et sted mellom 5 og 10 mill. for 2023 og i flere år fremover. Usikkerheten er større jo lengre frem vi ser.

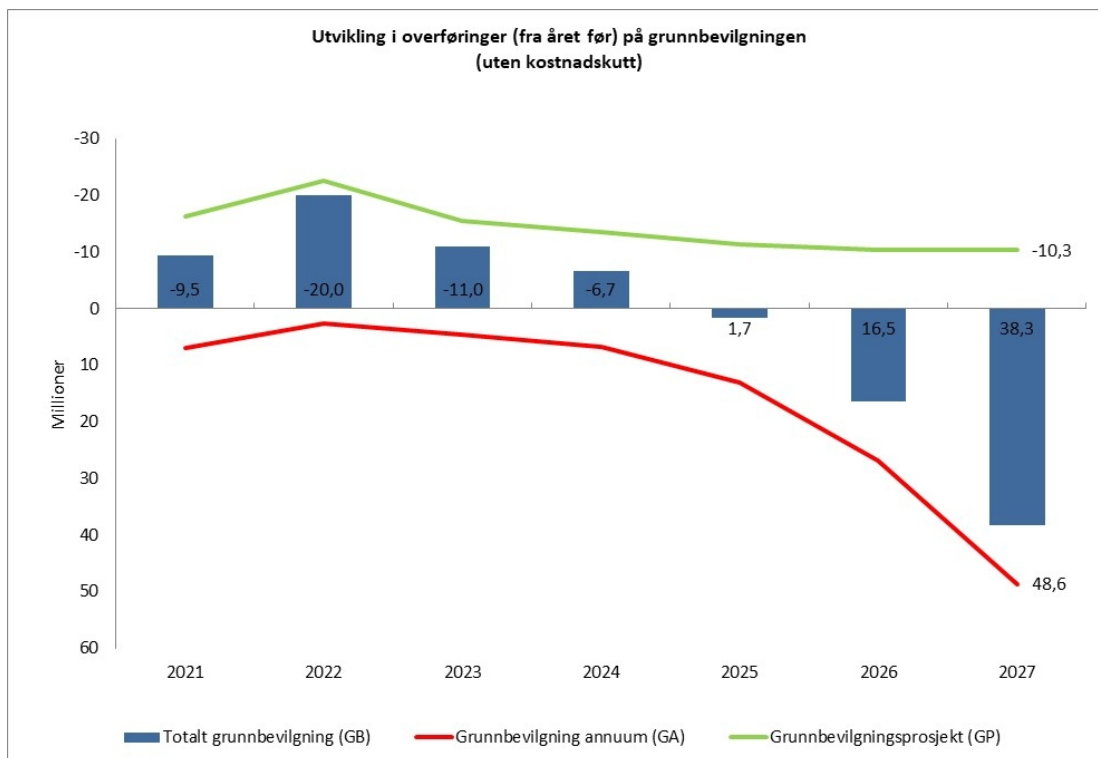
Ved HF ønsker vi å styre mot et budsjett i balanse, både år for år og langsiktig. Har vi gjeld så skal det foreligge en plan for å betale denne ned og har vi overskudd så skal dette brukes til å øke opp prioritert faglig aktivitet. For 2022 var pensjonskuttet så stort og kom så overraskende at vi ikke klarte å kutte kostnader tilsvarende, men måtte budsjettere med ca. 5 mill. i årsunderskudd på annuum. Dette gjorde vi med en visshet om at vi hadde med en positiv samlet overføring fra 2021. Men dette betyr også at selv om vi opprettholder de betydelig budsjettkuttene som vi gjorde for 2022 så starter vi budsjettprosessen for 2023 med et budsjettert overforbruk på 5 mill. I tillegg kommer nevnte energikostnader og udekkede lønnskostnader foreløpig estimert til et sted mellom 5-10 mill. for HF.

Samlet sett så er HF nå satt i en svært krevende økonomisk situasjon som vi ikke kan forvente bli løst alene gjennom økte resultatinntekter eller med betydelig støtte fra UiB sentralt. Tvert imot signaliserer UiB sentralt en svært anstrengt økonomi og årets lave opptakstall ved HF på mange studieprogrammer gjør situasjonen enda vanskeligere i forhold til forventning om fremtidig studiepoengproduksjon og resultatinntekter.

For å si det enkelt så bruker vi i 2022 betydelig mer penger enn vi har til disposisjon. Det kan ikke fortsette fremover. Det tar ofte tid før tiltak får effekt. Vi har derfor ingen tid å miste med tanke på å iverksette tiltak. Tøffe prioriteringer, kostnadskutt og nedbemanning ved avganger vil bli nødvendig i 2023 og sannsynligvis også de nærmeste årene. Vi må jobbe hardt for å sikre at disse kostnadskuttene kommer der vi tåler det best slik at ikke den økonomiske balansen ytterligere forverres.

Det er klar målsetting for HF å ha en bærekraftig økonomi som kan støtte aktivt opp om den faglige aktiviteten og en langsiktig strategi. HF skal i overskuelig fremtid fortsette å levere forskning og utdanning på høyeste nivå. De viktigste verktøyene vi har er vår strategi, den faglige bemanningsplanen, fornyelse og justering av studieporteføljen, rekruttere motiverte studenter og øke opp den eksterntfinansierte aktiviteten. Hvordan vi bruker disse verktøyene fremover vil bety mye for både HF sine studenter og ansatte, samt HF sin faglige posisjon nasjonalt og ved UiB.

Fakultetsledelsens prioriteringer er gjort rede for i budsjettdokumentet. Prioriteringene i budsjettforslaget gir signaler og vil legge føringer for den endelige budsjettfordelingen i desember.

Figuren over viser hvilken retning det går med overføringene dersom vi ikke justerer kostnadsveksten i langtidsperioden. Det er i figuren lagt til grunn en prisstigning på 4% på lønn og drift og 6% på husleie og energi.

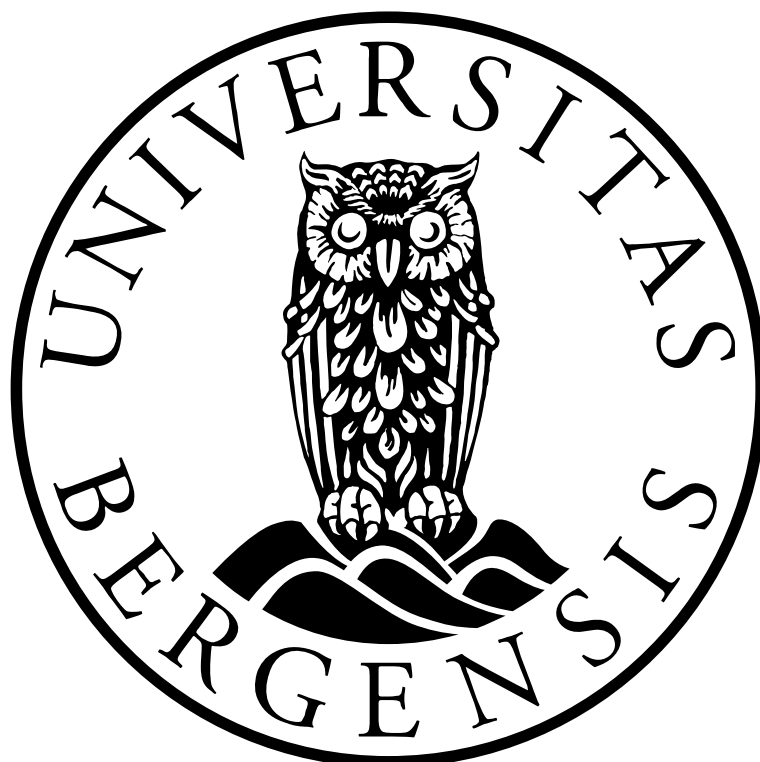
Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar budsjettforslag for 2023 og langtidsbudsjett, med de endringer som fremkom i møtet. Dekanen får fullmakt til å ferdigstille dokumentet.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Det humanistiske fakultet

Budsjettforslag 2023
Langtidsbudsjett 2024 - 2026

Fakultetsstyremøte 06.09.2022

Innledning.....	3
1. Anslag på samlede inntekter i 2023	4
1.1 Basisinntekter	5
1.2 Resultatinntekter (åpen og lukket ramme)	5
1.3 Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	5
1.4 Øremerkede midler annet.....	7
1.5 Instituttinntekter (annuum)	8
1.6 Inntekter som settes av til investeringer og avskrivningsinntekter.....	9
1.7 Bidrags- og oppdragsmidler.....	9
2. Omtale av planlagt disponering av 2023-budsjettet	9
2.1 Viktige mål og tiltak ved fakultetet i 2023.....	9
2.2 Fakultetets innspill til UiBs prioriterte formål (øremerkede avsetninger)	10
2.3 Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead	14
2.4 Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering.....	15
2.5 Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser.....	16
2.6 Investeringer.....	18
3. Langtidsbudsjett for 2024 - 2026	21

Innledning

Det siste året har vært preget av dramatiske endringer som i budsjettssammenheng best kan beskrives som “ytre sjokk”. Fred har blitt til krig i Europa. Vi har måttet lære oss å leve med pandemi. Flere tiår med prisstabilitet har blitt erstattet av kraftig inflasjonsvekst. Nye styringssignaler og styringsformer har gitt nye rammebetingelser for vår sektor generelt og for humaniora spesielt.

Selv med større usikkerhet enn på lenge, er det mulig å identifisere noen forventede utviklingstrekk på makronivå. Sittende regjering har en eksplisitt målsetting om å ta ned pengebruken i offentlig sektor for å kjøle ned en overopphetet økonomi. Vår sektor er ikke et unntak. I statsbudsjettet for 2022 ble institusjonene påført et stort, uventet pensjonskutt. Samtidig som dette kuttet videreføres, forventes også nye og andre kutt. I mai 2022 ble styret i Norges Forskningsråd overraskende kastet med begrunnelse om at det ikke er økonomisk dekning for bevilgninger rådet har foretatt. Situasjonen i Forskningsrådet påvirker alle kunnskapsfelt, men særlig humaniora som har færre alternative finansieringskilder å orientere seg mot.

Pensjonskuttet og situasjonen i Forskningsrådet bidrar begge til å redusere inntektsgrunnlaget vårt. Samtidig virker høy inflasjon – særlig prisen på strøm – sterkt kostnadsdrivende. Kombinasjonen av reduserte inntekter og økte kostnader skyldes i stor grad forhold som er utenfor vår kontroll. Endringer i makro gir ulike utslag på mikronivå. For vårt fakultet kommer disse ytre sjokkene etter en formidabel økonomisk snuoperasjon. Strategisk og systematisk arbeid rettet mot forvaltning av egne ressurser, vekst i eksternfinansieringen, økning av resultatinntektene samt å ta ned kostnadsnivået har gjort at fakultetet har kunnet betale tilbake store deler av et underskudd som hadde akkumulert seg over flere år. Det økonomiske løftet fakultetet allerede har gjennomført, innebærer at vi ikke har mer å gå på kostnadsmessig uten at det vil måtte gå ut over den faglige bredden ved fakultetet.

Vi har allerede slått på bremsene i fakultetsøkonomien ved å gjennomføre ytterligere og omfattende kutt i budsjettet for 2022. I absolutte termer er kuttet i 2022-budsjettet fordelt likt mellom fakultetsnivå og enhetene, men der fakultetsnivået bærer det største relative kuttet. Nå må vi gå enda mer drastisk til verks. Pensjonskutt, strømkostnader og manglende lønns- og priskompensasjon innebærer at de økonomiske prioriteringene vi står overfor nå vil gripe direkte inn i kjernevirksomheten. I tillegg til ytterligere kutt på drift, må vi nå omsette midlertidig stillingsstopp til nedbemanning. Hvor store disse kuttene blir avhenger både av statsbudsjettet og av UiBs egne prioriteringer fremover.

Vi har ambisjoner om å videreutvikle fakultetet på en måte som på sikt vil bidra til både å styrke den kvaliteten i kjerneoppgavene våre ytterligere og fakultetsøkonomien. Det innebærer at vi setter all vår innsats inn mot de forholdene vi faktisk kan påvirke. Det arbeidet er vi i full gang med. Her vil fakultets nye, ambisiøse strategi, organisasjonsutviklingsprosjekt og fornying av studieporteføljen være særlig viktige virkemiddel. Lykkes vi med dette arbeidet, lykkes også UiB. Men, skal vi lykkes forutsetter det at de følgende tre forutsetninger legges til grunn:

Vi trenger handlingsrom og forutsigbarhet.

Vårt handlingsrom har krympet markant de siste årene gjennom en rekke kutt og omfordelinger både i sektoren og internt ved UiB. For oss vil det være helt avgjørende å beholde det vi har igjen av økonomisk handlingsrom på fakultetet. Det siste året har den politiske styringen av sektoren blitt preget av større uforutsigbarhet. Det bidrar til å gjøre forutsigbarheten internt på institusjonene om mulig enda viktigere enn tidligere.

Vi trenger tid.

Vår organisasjon og våre kjerneoppgaver er som grunnforskningen – vi trenger tid og langsiktige tidshorisonter. Skal vi endre organisasjonen og virksomheten i en strategisk ønsket retning, trenger vi tid til å gjennomføre disse endringene og for organisasjonen til å omstille seg. De ulike virkemidlene vil gi effekt på ulike tidspunkt – de aller viktigste tiltakene er de som først vil gi effekt frem i tid og som dermed også stiller størst krav til tålmodighet.

Vi trenger bedre studentlokaler og nytt HF-bygg.

Hele fakultetet befinner seg i dag i gamle, utrangerte og umoderne bygg spredt over Nygårdshøyden. Dette rammer både faglig virksomhet og fellesskapet. Til tross for at HF tradisjonelt har hatt flest studenter ved UiB, har våre studenter i årevis ha måtte ta til takke med de minst attraktive lokalene ved UiB både når det gjelder undervisningsrom, lesesalsplasser og felles møteplasser. Tilbakemeldingene fra både ansatte og studenter er ikke bare unisone, men økende i styrke. Vi trenger hjelp fra UiB sentralt til å bedre situasjonen på både kort og lengre sikt.

Oppsummert

Budsjettkutt, nedbemanning og endring av studieportefølje er krevende prosesser hver for seg. Kombinasjonen av alle tre på en og samme tid er organisatorisk ekstremsport for et fakultet.

1. Anslag på samlede inntekter i 2023

Inntektene for 2023 er basert på universitetets og fakultetets strategi og handlingsplaner. Som skissert i brevet fra Universitetsdirektøren har vi lagt til grunn:

- Lønns- og priskompensasjon (LPK) på 3,3 %
- Strategisk omfordelingskutt ved UiB på 0,6 %
- Effektiviseringskutt på 0,5 %

Andre endringer er forklart nærmere under tabellen.

Selv om budsjettforslaget fokuserer på inntekter er det verdt å merke seg at pris og lønnsutgifter forventes å bli høyere enn det man får i LPK-kompensasjon fra staten. Dette vil spise ytterligere av handlingsrommet til fakultetet. Fordeling av økte energiutgifter oppleves å være den største usikkerheten fremover. Om de økte utgiftene ikke kan kompenseres på andre måter bør de følge den etablerte husleiemodellen med pr. brukt areal.

Tabell 1: Fakultetets budsjettforslag for inntekter 2023

Budsjettforslag for inntekter Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2022	Budsjettforslag 2023	Endring	Endring %
Basis	146 817	150 233	3 417	2,3 %
Resultatbasert uttelling åpen ramme	96 306	103 085	6 780	7,0 %
Resultatbasert uttelling lukket ramme	21 014	20 061	-954	-4,5 %
Delsum annuum	264 136	273 379	9 243	3,5 %
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	75 432	78 005	2 573	3,4 %
Øremerkede midler annet	16 695	15 089	-1 606	-9,6 %
Delsum øremerket	92 127	93 094	967	1,0 %
Sum KD-inntekt	356 264	366 473	10 209	2,9 %
Instituttinntekter annuum	3 300	3 300	-	0,0 %
Instituttinntekter øremerket	-	-	-	-
Sum instituttinntekter	3 300	3 300	-	0,0 %
GA-inntekt som settes av for investeringer	-3 220	-3 490	-270	8,4 %
GP-inntekt som settes av for investeringer	-164	-	164	-100,0 %
Investeringer finansiert av BOA	-	150	150	-
Avskrivningsinntekter	3 331	3 441	110	3,3 %
Inntekter til investering/avskrivning	-53	101	154	-289,9 %
Sum grunnbevilgning	359 511	369 874	10 363	2,9 %
Bidragmidler NFR	41 000	53 000	12 000	29,3 %
Bidragmidler EU	20 000	16 000	-4 000	-20,0 %
Bidragmidler andre inkl. oppdragsmidler	31 000	26 000	-5 000	-16,1 %
Sum bidrags- og oppdragsmidler	92 000	95 000	3 000	3,3 %
Sum totalt inntektsbudsjett	451 511	464 874	13 363	3,0 %

1.1 Basisinntekter

Basis blir kuttet 2 mill. kroner i omfordeling til UiB-prioriterte formål (0,6 %) og 1,7 mill. kroner i effektiviseringskutt (0,5 %).

I basis har vi lagt inn virkning av tildelte nye studieplasser med 1,5 millioner kr (tiltaksplan 2020 – 20 lektorplasser) og 0,2 millioner for endring av 5 studieplasser fra PPU.

En 50 % stilling i kinesisk fra 2021 er blitt lagt permanent inn i rammen fra 2022.

Det er lagt inn 0,6 mill. kr som andre halvårseffekt av lønnsmidlene knyttet til en Elitesatsing (Toppforsk) delfinansiert av Trond Mohn Stiftelse (TMS) som fra og med 2023 er fullt overført til fakultetets ramme.

Fakultetet ble i 2022 tildelt en førsteamanuensisstilling innen kulturhistoriske perspektiver på naturressurser («Grønn forskning»). I budsjettet for 2023 tilsvarer dette et beløp på 1,05 mill. kr.

1.2 Resultatinntekter (åpen og lukket ramme)

Resultatinntektene for 2023 er basert på resultater i åpen og lukket ramme fra 2021 og oppdaterte priser, inkludert LPK, fra Økonomiavdelingen. Vi finner en økning på 6,8 millioner i åpen ramme og en reduksjon på 1 million i lukket ramme.

1.3 Øremerkede midler rekrutteringsstillinger

HF har som kjent et stort mangfold og bredde i fagområder. I perioden 2013-2021 har fakultetet opplevd en nedskjæring i måltallet for rekrutteringsstillinger, bl.a. med bakgrunn i sentral avsetning av rekrutteringsstillinger til UiBs strategiske satsingsområder. Fakultet har i 2022 styrket strategiske og tverrfaglige satsinger innenfor: digitala humaniora, banebrytende forskning på visjoner og visualiseringer knyttet til Arktis, forskning på forholdet mellom kunnskap og politikk og Politisk filosofi (PPE). Tre av disse satsingene er inne som SFF finalister. I tillegg har fakultetet også styrket 3 ERC- initiativer med prosjektforsterkende rekrutteringsstillinger, og disse er alle videre til runde 2. En

videreføring av nåværende måltall vil sikre fakultetets forpliktelser og strategisk handlingsrom i tiden fremover.

Flere av fakultets postdoktorer har i 2022 sluttet før utløp av tilsetningsperioden på grunn av tilbud om fast vitenskapelig stilling utenfor UiB. Det er gledelig at våre kandidater hevder seg i internasjonal konkurranse. Det viser også at vi langt på vei lykkes med balansen mellom fagnære forskningsstøttefunksjoner og undervisning i pliktarbeidsdelen med tanke på kandidatenes kvalifiseringsplaner. Samtidig skaper dette, ikke minst i kombinasjon med usikkerhet knyttet til koronaforlengelser, utfordringer med tanke på å treffe måltallet. Fakultetet har vært tilbakeholden med å overbooke for ikke å påta seg forpliktelser som det ikke er dekning for.

Alle ledige rekrutteringsstillinger er allerede disponert og på vei inn, men med noen forsinkelser. Videreføring av midlertidige rekrutteringsstillinger er en absolutt forutsetning for å kunne møte det akutte behovet for forskerrekuttering innen AI/maskinlæring, datalingvistik, infrastruktur, Clarino/Språksamlingen, som er fagfelt fagmiljøene og fakultetet ønsker å styrke i fellesskap. Mens måltallet i 2013 lå på 86 årsverk, er fakultets måltall i 2022 på 77,42 årsverk. Uten tilføring av nye rekrutteringsårsverk vil måltallet reduseres ytterligere til 76,75 i 2023. Kutt i måltallet har over tid begrenset fakultetets handlingsrom for utlysning av nye stillinger, og vi ber om at dette handlingsrommet ikke reduseres ytterligere.

Tabell 2: Rekrutteringsstillinger på GB

Prosjekt 100520 Rekrutteringsstilling HF	Budsjettforslag				
	2022	2023	2024	2025	2026
Måltall i budsjetttramme	77,42	77,50	79,6	80,3	80,3
Sum faste rekrutteringsstillinger	61,25	61,25	61,25	61,25	61,25
Sum midlertidige rekrutteringsstillinger	16,17	16,25	18,33	19,00	19,00

Utvikling midlertidige rek.stillinger	Saksnr.	2022	2023	2024	2025	2026
1 fra 2018	18/4861	0,67				
1 fra MN knyttet strategiske satsningsområder	18/4861	0,50				
1 fra 2019 Humaniorastrategi	18/4861	1,00	0,50			
4 åpne stillinger fra høst 2020	19/5702	4,00	4,00	2,00		
1 fra 2020 Kinasatsning (eget brev)	19/5702	1	1	0,5		
2 nye tiltakspakke 2020 RNB2020	20/4684	2,00	2,00	1,33		
6 åpne stillinger fra høst 2021	20/4684	6	6	6	3	
2 nye fra 2022	20/4311	1	2,0	2,0	2	1

Ressursbehov i budsjettforslag	Saksnr.	2022	2023	2024	2025	2026
3 nye fra 2023			0,75	3	3	3
7 nye fra 2024				3,5	7	7
8 nye fra 2025					4	8

Vi ønsker primært å få fornyet stillinger som løper ut, og mener nivået bør ligge på minimum 80 rekrutteringsstillinger. HF har en særlig breddestruktur med mange fag som har behov for å sikre rekruttering og kontinuitet gjennom åpne utlysninger.

UiB sentralt har over flere år avsatt to rekrutteringsstillinger til hvert av de strategiske områdene pr. år. HF støtter at denne prioriteringen opphører og at fakultetene heller gis anledning til å forvalte flere rekrutteringsstillinger basert på egne fagstrategiske prioriteringer.

For 2023 ber HF om:

3 midlertidige rekrutteringsstillinger, med kvartalseffekt, for å følge opp Humaniorastrategiens fokus på kvalitet gjennom å styrke våre beste forskningsmiljøer:

- 1 rekrutteringsstilling til miljøhumaniora (grønn forskning).
- 1 rekrutteringsstilling til digital humaniora (Digital kompetanse, kunnskap og forståelse).
- 1 åpen rekrutteringsstilling.

Vi minner om at UiB har lovet to rekrutteringsstillinger som egenandel i oppbyggingen av språksamlingene. HF har selv bevilget og tilsatt én stipendiat knyttet til Revisjonsprosjektet i 2019. Vi ber om at UiB avsetter den andre rekrutteringsstillingen som egeninnsats til oppbyggingen av ordbokmiljøet, som del av innvilgete prosjekter. Det er nødvendig for HF at UiB sentralt involverer seg aktivt i språksatsningen og prioriterer denne.

Vi ber om fornying av 3 stillinger som utløper i 2022 og 2023, med kvartalseffekt for 2023.

For langtidsperioden legger vi til grunn 80 rekrutteringsstillinger. Det krever en økning på 7 nye fra 2024 og 8 nye fra 2025.

1.4 Øremerkede midler annet

Tabell 3: Øremerkede midler annet

Delprosjekt / tiltak	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Endring	Endring i %
100391100 Studiesentre Tyskland/England, HF	12 068 000	12 466 000	398 000	3,3 %
100465100 Verdensledende miljøer, HF	1 371 000	0	-1 371 000	-100,0 %
100494100 Klyngefasilitering, HF	1 026 000	1 060 000	34 000	3,3 %
100608100 Etableringsstøtte studieplasser, HF	717 000	0	-717 000	-100,0 %
102445100 Utv. tverrfaglig master i bærekraft, HF	1 513 000	1 563 000	50 000	3,3 %
	16 695 000	15 089 000	-1 606 000	-10 %

Øremerkede midler annet gjelder tiltak og inngåtte avtaler som skal videreføres. Behov for nye tildelinger blir omtalt under punkt 2.1.

Studiesentre Tyskland/England, HF. Disse midlene kommer årlig og øremerket fra KD og finansierer to studiesentre. Mesteparten av bevilgningen disponeres til Det norske studiesenteret i Storbritannia til finansiering av daglig leder og styreleder samt undervisningssamarbeid med Universitetet i York (UoY). Senteret har hatt en stabilt høy aktivitet. Kostnadsnivået påvirkes av valutakursen. Fra og med budsjettåret 2020 overtok fakultetet en rekke økonomiske og administrative oppgaver. På initiativ fra UoY er det igangsatt et arbeid for å gjennomgå kontraktsdokumentene for samarbeidet, inkludert finansiering og organisering.

Studiesenteret i Kiel har dreiet virksomheten til også å inkludere utvikling av forskningssamarbeid og får en fast bevilgning i kroner som ikke påvirkes av utviklingen i valutakursen. Det arbeides med en revidert 5-årig avtale med partneren i Tyskland.

Klyngefasilitering, HF. Vi legger til grunn en permanent finansiering i størrelsesorden 1 millioner i 2023 og videre. Denne bevilgningen går til å dekke funksjon og stilling som klyngekoordinator. Areal, driftsmidler og administrativ støtte er fakultetets egenandel. Middelalderklyngen gjennomgår i 2022 en evaluering og det avventes anbefalinger fra denne.

I henhold til dialog og avtale med rektoratet ble et *tverrfaglig masterprogram i bærekraft* opprettet ved Senter for vitenskapsteori i 2021. HF ble tildelt 1,5 mill. i øremerkede midler fra 2022. Av dette skal 1 million gå til en vitenskapelig stilling samt 0,5 mill. til administrativ koordinering av studieprogrammet fram til resultatinntektene fra studiepoeng og kandidatproduksjon kan dekke denne kostnaden.

Andre øremerkede prosjekter ved fakultetet (UiB-interne inntekter)

Det humanistiske fakultet har ansvar for examen philosophicum og norskkursene som finansieres utenom den ordinære budsjetttildelingen til fakultetet.

Examen philosophicum er et obligatorisk studietilbud til alle studenter, tradisjonelt i første semester. Størsteparten av undervisningen blir gjort av faste undervisningsressurser. Ex. phil har de siste årene blitt grundig gjennomgått med vekt på læringsdesign, blant annet med støtte fra DIKU. Alle fakultetene finansierer ex. phil. ved bruk av studiepoenginntekter og generelle inntekter. (studieplasser/basisfinansiering). Kostnadene blir fordelt på antallet kurs bestilt av fakultetene. Totalkostnad for 2023 ventes å bli om lag 25,4 mill. kroner. Flere fakulteter melder om revisjon av sin studieportefølje. Dersom dette medfører endring i plassering av ex. phil i studieløpet og dermed lavere inntekter, må dette må dette finne sin finansiering.

Norskkursene er et studietilbud til utenlandske studenter og ansatte samt flykninger og innvandrere. Tilbudet finansieres med bevilgninger fra Studieadministrativ avdeling (for studenter og flykninger) og fra HR-avdelingen (for ansatte). Disse avdelingene «bestiller» norskundervisning av fakultetet. En ny inntektsmodell ble innført i 2017, med en fast og en variabel komponent, og denne fungerer tilfredsstillende supplert med god dialog med SA og HR. Størsteparten av undervisningen blir gitt av faste undervisningsressurser. Totalkostnadene for 2023 ventes å bli om lag 13,4 mill. kroner. Den faste komponenten har ikke blitt prisjustert siden 2017. Dette har medført at den variable komponenten har økt med dobbel prisvekst, og derfor slått hardt inn på budsjettene til SA og HR.

Vi ber om at den faste komponenten i prismodellen til norskkursene oppjusteres til 6,7 mill. kroner med videre årlig prisjustering.

1.5 Instituttinntekter (annuum)

I 2021 ble økonomimodellen endret slik at Etter- og videreutdanning (EVU) ble definert som annuum. Vi har derfor, inntil videre, ikke lenger behov for å budsjettere instituttinntekter på øremerkede midler.

Budsjettet for instituttinntekter er på 3,3 millioner kroner, hvorav 2,3 millioner kroner er forventet inntekt fra studentbetaling på videreutdanningsemner, og ligger på samme nivå som budsjettet for 2022. Dette er lavere enn i tidligere år fordi flere av videreutdanningskursene med studentbetaling er omgjort til gratistilbud, grunnet stor konkurranse fra andre institusjoner. Gratistilbud er egenfinansiert og vil vise igjen som resultatinntekter i åpen ramme. Det er også en vridning mot

deltakelse i anbudskonkurranser innen studiefeltet f.eks. gjennom Utdanningsdirektoratet og DIKU, noe som resulterer i BOA-prosjekter ved tilslag (se kap.2.2.2. BOA), og på sikt uttelling i lukket ramme.

EVU er et viktig satsingsområde for fakultetet. De viktigste områdene innenfor EVU er videreutdanning for lærere og språkopplæring, og mange av tilbudene er nettstudier. Vi arbeider kontinuerlig med utvikling av nye tilbud eller videreutvikling av eksisterende. Det er et stort potensial ved HF for å videreutvikle flere digitale EVU tilbud.

Utfordringen knyttet til videreutdanning er ofte markedskjennskap og å identifisere den rette studentgruppen og informasjon om betalingsvilje. Manglende mulighet for å ansette midlertidig på videreutdanningstilbud og usikkert inntekspotensial, hemmer veksten på dette feltet, ettersom fakultet og enkeltinstitutter har begrenset mulighet til å ta investeringsrisikoen ved utvikling og oppretting av EVU-tilbud. En annen utfordring er UiBs budsjettmodell, eller manglende sådan, for EVU-prosjekter, noe som skaper unødvendige terskler i en EVU-satsing.

HF har i flere år etterlyst en insentivordning for oppstart av EVU-prosjekter og en fungerende budsjettmodell for EVU-tilbud.

1.6 Inntekter som settes av til investeringer og avskrivningsinntekter

Basert på tidligere års investeringer og avskrivninger budsjetterer vi med investeringer på totalt 3,4 mill. (mest kjøp av datautstyr). kr, hvorav det meste, ca. 2,3 millioner, er på instituttnivå. Om lag 150 000 av investeringene på instituttnivå er knyttet til BOA-aktivitet.

HF har fremragende miljøer, blant annet tre SFF finalister, som har behov for kostbar infrastruktur og utstyr, for eksempel digitalt utstyr/laboratorier. HF vil forsøke å prioritere egne midler til dette formålet, men med begrenset lokalt handlingsrom trenger vi også å ta del i UiB sine infrastrukturetsatsinger for å henge med i forskningsfronten. Det samme gjelder diverse behov for oppgradering av areal i en eldre, mangelfull og uhensiktsmessig bygningsmasse, med stort behov for opprustning av studentarealer. Investeringsbehovet ellers er stort sett knyttet til kjøp av datamaskiner, der vi har lagt inn en liten økning knyttet til slitasje og behov for ekstrautstyr på grunn av større bruk av hjemmekontor.

1.7 Bidrags- og oppdragsmidler

Se punkt 2.3 for spesifisering av de ulike finansieringskildene i budsjettforslaget.

2. Omtale av planlagt disponering av 2023-budsjettet

2.1 Viktige mål og tiltak ved fakultetet i 2023

For å nå våre strategiske mål for utdanningsporteføljen vil vi prioritere følgende strategiske prosesser.

- *Studentrekruttering.*

Fakultetet ønsker å gjennomføre en strategisk rekrutteringskampanje slik det er nedfelt en eksplisitt målsetting om i UiBs Humaniorastrategi. Årets opptak understreker at behovet ikke har blitt mindre siden strategien ble nedfelt i 2018.

- *Fornye studieporteføljen.*

Fakultetet ønsker å gjennomgå og fornye studieporteføljen. Vi ser et sterkt behov for å redusere kompleksiteten i studieporteføljen ved å redusere antallet studieprogram og emner. Vi ser også et tydelig behov for å følge opp Humaniorastrategiens ambisjoner om å styrke arbeidslivsrelevansen i de humanistiske utdanningene ved UiB. Fakultetet vil også sette ytterligere kraft og styrke bak å realisere et PPE-program. Vårt PPE-program skal være det mest attraktive i sitt slag i Norge og et flaggskip for både UiB og Kunnskapsbyen Bergen.

- *UiB FRAM.*

Fakultetet har to store pilotinstitutter i UiBs sentrale FRAM-prosjekt. Instituttene arbeider med oppfølging av FRAM-rapportens anbefalinger, særlig med å sikre sammenhengende tid til forskning. Fakultetet arbeider med en egen handlingsplan for FRAM som skal sikre at vellykkede tiltak i pilotene kan overføres til andre grunneheter.

- *Økt eksterntfinansiering.*

Fakultetet vil prioritere en fornyet forskergruppesatsing i perioden 2023-2026.

Forskergruppesatsingen er et virkemiddel for å styrke utvikling av prosjektsøknader til konkurransearenaer for BOA. Videre vil fakultetet arbeide frem en rekrutteringsstrategi der potensiale for prosjektutvikling og søknadstilslag vektlegges ytterligere.

2.2 Fakultetets innspill til UiBs prioriterte formål (øremerkede avsetninger)

Rammer for kvalitet i forskning

HF vil følge opp funnene og anbefalingene i «UiB FRAM» og arbeider systematisk videre med rapportens anbefalinger. Pilotinstituttene LLE og AHKR arbeider særlig med å følge opp utfordringer knyttet til bruk av forskningstid. Samtidig arbeider fakultetet sentralt med en egen handlingsplan for FRAM som vil sørge for både overordnet oppfølging av anbefalingene i rapporten, og at vellykkede tiltak i pilotprosjektene kan overføres til andre grunneheter. Blant handlingsplanens tiltak er en ny forskergruppesatsing spesielt innrettet mot å utvikle internasjonalt fremragende forskergrupper som kan konkurrere om ERC-finansiering. HF's forskergruppesatsing er også en oppfølging av Forskningsrådet HUMEVAL-finansiering som utløper i 2022.

I tillegg har fakultetet opprettet en ny seksjon for forskning og formidling som skal styrke administrativ forskningsstøtte som møter utfordringene beskrevet i UiB FRAM-rapporten

Fakultetet ber støtte til gjennomføring av HF's handlingsplan basert på anbefalingene i UiB FRAM rapporten og erfaringene fra HF's to pilotinstitutter – 1 mill.

Rammer for kvalitet i utdanningen

Fakultetet jobber systematisk og strategisk med å øke studiekvaliteten ytterligere i alle tre utdanningssyklusene, og der det legges særlig vekt på økt gjennomføring. Vi arbeider også for å etablere en tydeligere incentivstruktur for å fremme studiekvalitetsarbeid. Fakultetet gjennomfører i 2022 en større revisjon av sin faglige bemanningsplan. Her vil kvalitet i utdanningene inngå som ett eget kriterium. Videre er vi også i ferd med å fornye studieporteføljen. Et forprosjekt er allerede igangsatt høsten 2022, der arbeidsgruppen er bedt om å se særlig på studiekvalitet, robusthet og grunnlaget for studentrekruttering. Forprosjektet skal gi fakultetet både et solid kunnskapsunderlag, gi en retning for det videre arbeidet med studieporteføljen ved HF samt å identifisere interne og eksterne hovedutfordringer i utviklingen av fakultetets studieportefølje. En sentral del av forprosjektet vil være å perspektivere studieporteføljen komparativt, både for å identifisere særdrag og særlige utfordringer ved HF og for å drøfte og synliggjøre hvordan vår egen portefølje kan utvikles videre. Lykkes HF med dette så lykkes også UiB.

Fakultetet ber om støtte til å gjennomføre forprosjekt med å fornye egen studieportefølje – 1 mill.

HF er det største lektorutdanningsfakultetet ved UiB (med tre studieprogrammer). Fakultetet prioriterer dette feltet med administrasjon, faglige stillingsressurser og omdisponering av studieplasser. HF ser svært positivt på at UiB prioriterer lektorutdanningen, og at det nå er etablert et sentralt lektorsenter og det nye styringssystemet i lektorutdanningen er implementert. HF er særlig opptatt av å styrke sammenhengen mellom praksis, disiplin faglig og profesjonsfaglig undervisning. Fakultetet imøteser derfor tiltak fra UiB-ledelsen for å understøtte dette, som den pågående prosessen med redesign av lektorutdanningen og at ordningen med desentralisert kompetanseutvikling (DEKOMP) blir utviklet som en felles ordning for hele lektorutdanningen ved UiB. Om resultatet av den pågående redesignprosessen medfører ekstra utgifter for fakultetet – for eksempel ved at ex.phil. blir flyttet til et senere semester i lektorprogrammene – ber HF om at dette blir kompensert.

Digital kompetanse, kunnskap og forståelse

HF er nasjonalt ledende innenfor digital humaniora. Forskningsinitiativ som SFF-finalisten *Centre for Digital Narratives* og det tilhørende forskningsmiljøet i digital kultur kan nevnes som eksempler. Studieprogrammene knyttet til digital kultur er blant de mest populære humanistiske studieprogrammer vi har. For HF er det svært viktig at UiBs satsing på digital kunnskap og AI omfatter digital humaniora, digitalisering av språksamlingene og nasjonale infrastrukturer som SAMLA og CLARINO.

Fakultetet ber om rekrutteringsstillinger til å styrke digital kompetanse, kunnskap og forståelse, samt lovet rekrutteringsstilling knyttet til språksamlingene og ordbokmiljøet (se pkt 1.3 rekrutteringsstillinger).

Oppfølging av humaniora/humaniorastrategien

UiB forvalter landets nest største humanistiske forsknings- og undervisningsmiljø, og bør ha som mål å utvikle en humaniorastrategi som er minst like ambisiøs som den tilsvarende humaniorastrategien ved Universitetet i Oslo (2020-2030). For fakultetet er det spesielt viktig å satse videre på målsetningen om økt tilslag i Forskningsrådets og EUs forskningsprogram. På utdanningssiden vil fakultetet spesielt prioritere arbeide med studentrekruttering.

Fakultetet vil understreke behovet for ubrukte Humaniorastrategimidler (4,5 mill) i 2022 overføres til 2023 og kommer i tillegg til strategiske midler som bør øremerkes til en fornyet humaniorastrategi for perioden 2023-2033, i samme størrelsesorden. Forsinkelsene i bruken av allerede avsatte humanioramidler for 2022 er svært uheldig, og kan ikke lastes fakultetet. Det kan være verdt å merke seg at det ofte oppleves å være betydelige forsinkelser og transaksjonskostnader ved å fordele sentrale avsetninger ved intern utlysning.

Bærekraft

På undervisningssiden er det nye masterprogrammet i bærekraft (*Master i bærekraft*) ved SVT et viktig tiltak. HF la ned svært mye faglige og administrative ressurser i å få dette masterprogrammet klart til opptak høsten 2021. Masteren kan og bør bygges opp til å bli et flaggskip i UiBs satsing på bærekraft. Studiet fokuserer på bærekraft innenfor de tre feltene klima og energiomstilling, marin biologi, og globale samfunnsutfordringer og er et samarbeid med SV og MN. Det to første opptakene høsten 2021 og 2022 hadde svært gode søkertall.

Miljøhumaniora – «Grønn forskning» – Fakultetet ble i 2022 tildelt en førsteamanuensisstilling innen kulturhistoriske perspektiver på naturressurser som vil være en ytterligere styrkning inn mot satsingsområdet klima. Se også omtale av satsingsområdene.

Fakultetet ber om å disponere én av de 6 rekrutteringsstillingene som tidligere har vært avsatt sentralt mot satsingsområdene til å styrke forskning innen miljøhumaniora («grønn forskning») (se pkt 1.3 rekrutteringsstillinger).

Satsingsområdene

HF har i stor grad bidratt inn mot UiBs strategiske satsingsområder og vil fortsette med det. Fakultetet vil særlig fremheve det eksisterende SFF-senteret «Centre for Early Sapiens Behaviour» (SapienCE) som et eksempel på fremragende humanistisk bidrag inn i UiBs strategiske fokusområder. SFF- SapienCE skal i 2023 gjennomføre midtveisevaluering i tett samarbeid med MN og PSY. Senterets forskning har blant annet klare berøringspunkter med klimaforskning og marin forskning og en videreføring av SFF'en og dens verdensledende forskning vil sikre en fortsatt strategisk satsing på områdene. Fakultetet har en betydelig egenfinansiering og egeninnsats knyttet til SapienCE. I tillegg bidrar fakultetet i samarbeid med SVT og SFF 'en med egenfinansiering og egenandeler i form av rekrutteringsstillinger inn i Shaping European Research Leaders for Marine Sustainability (SEAS-COFUND).

Fakultetet kan skilte med flere BOA-prosjekter som må betraktes som et vesentlig bidrag mot satsingsområdet klima. NFR-finansierte prosjekter som *CLIMLIFE (KLIMAFORSK, 2020-2023)*, *The Future is Now (KLIMAFORSK, 2017-2021)* som tilbyr begge humanistiske perspektiver på klimautfordringer. Et ytterligere klimarelevant prosjekt («*Gardening the Globe*») med NFR-finansiering har startet i 2022. SVT har i tillegg et ERC Starting Grant prosjekt «*CALENDARS*» som tar opp hvordan vi tilpasser oss endringer i klimaet på nye måter, og NFR-prosjektet «*Managing Ethical Norwegian Seascape activities*» (MENZA) (MARINFORSK, 2020-2024).

På utdanningssiden har våre ulike studieprogrammer emner HF med en klimarelatert profil, for eksempel Institutt for fremmedspråk sitt tverrfaglige emne kalt «Klimafortellinger» på 200-nivå som startet i 2021.

Samlet sett kanaliserer HF betydelige midler inn mot UiBs strategiske områder marin, klima og globale samfunnsutfordringer, og vi har stor tiltro til de omtalte miljøenes gjennomføringsevne.

Infrastruktur og byggeprosjekter

Behov og ressursmessig dimensjonering knyttet til infrastruktur varierer mellom fagene. Det er viktig at universitetet samlet har mekanismer som ivaretar ulike behov, fra avanserte labor og utstyr til innkjøp av litteratur. For fakultetets behov for bygg og oppgradering av studentarealer, se kapittel 2.6 Investeringer og tabell 4.

Infrastruktur/digital humaniora

HF har i tråd med UiBs handlingsplan etablert og fulgt en egen handlingsplan for infrastruktur. Humanistisk infrastruktur er i første rekke bøker, arkiv og samlinger. UB og særlig bibliotek for humaniora er helt vesentlig som infrastruktur for humanistiske miljøer, både i kraft av kompetanse og som ressursbygg. HF har et godt samarbeid med UB, og i 2021 er det tatt kvantesteg i arbeidet med å overføre aktuelle arkiv og samlinger.

Humanistisk infrastruktur er et felt i sterk nasjonal vekst. Gjennom to tilslag på NFRs nasjonale veikart om infrastruktur, Clarino+ og Samla, blir fakultetet og UiB gjennom en koordinert satsing sammen med UB godt posisjonert for å innta en nasjonal rolle innen digital humaniora. UiBs interne infrastrukturetsatsing sikrer imidlertid ikke godt nok denne utviklingen og fakultets behov. HF mener derfor at UiB primært bør dele ut infrastrukturmidlene fakultetsvis, sekundært tilpasser søknadskriteriene.

HF ber om at UiB fordeler sitt interne infrastrukturbudsjett mellom fakultetene eller tilpasser søknadskriteriene fakultetenes ulike behov.

Kunnskapsbyen Bergen

Etableringen av det nye bachelorprogrammet PPE er resultat av initiativ fra fagmiljøene og fakultetets ønske om å realisere Humaniorastrategiens eksplisitte ambisjon om å «Utvikle utdanningsprogrammer eller forskerlinjer for særlig sterke og motiverte studenter» (UiBs Humaniorastrategi 2018-2022, s. 11). Vi har ambisjoner om å gjøre dette PPE-programmet til det mest attraktive av sitt slag i Norge. Vårt program skal utvikles i nært samarbeid med andre fagmiljøer og institusjoner i både Bergen og utlandet, næringslivet og være et flaggskip for både HF, UiB og Kunnskapsbyen Bergen.

HF ber om at det tilføres 10 studieplasser, subsidiært utviklingsmidler/finansering til PPE på 1,5 mill. kr årlig fra 2023. Se også tabell 4 og punkt 2,5 studieplasser.

Administrasjon tettere på kjernevirksomheten

Fagnær administrativ støtte, særlig knyttet til BOA prosjekter og støtte til undervisere, er identifisert som særlige forbedringsområder ved UiB. HF mener at disse områdene best vil utvikles gjennom kompetansebygging og styrking på fakultets- og instituttnivå. Fakultetet ser med bekymring på

sentralisering av HR- og økonomifunksjoner for å støtte opp om faglig og administrativ ledelse ved fakultetene. Bekymringen er særlig knyttet til at avstanden blir for stor mellom funksjon og ansvar. Samtlige enheter ved HF deler denne bekymringen.

Tabell 4 Innspill til dialogmøte med UiB-ledelsen

Nye tiltak	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Endring
UiB FRAM		1 000 000	1 000 000
Studieportefølje		1 000 000	1 000 000
Humaniorastrategi, HF:		5 000 000	5 000 000
- Rammer for kvalitet i forskning og utdanning			
- Digital kompetanse, kunnskap og forståelse			
- Bærekraft			
- Satsingsområdene			
- Infrastruktur og byggeprosjekter			
- Kunnskapsbyen Bergen			
EIA		10 000 000	10 000 000
- Oppgradering av eksisterende student- og fellesarealer			
	0	17 000 000	17 000 000

Tabell 4 oppsummerer hovedpunktene vi ønsker å drøfte i høstens dialogmøter. Disse beløpene har vi foreløpig valgt å holde utenfor tabell 1 og langtidsbudsjettet.

2.3 Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead

Tabell 5: Budsjettforslag BOA-inntekt

Spesifikasjon av budsjettforslag BOA for Det humanistiske fakultet (tusen kr)	Budsjett 2022 inntekt for aktivitet	Prognose 2022 inntekt for aktivitet	Budsjett 2023 Inntekt for aktivitet	Endring
Forskningsrådet	41 000	41 535	53 000	12 000
EU	20 000	16 796	16 000	-4 000
herav EU - forskning	20 000	16 796	16 000	
herav EU - utdanning og annet	-			
Andre	31 000	28 474	26 000	-5 000
herav andre - andre bidragsytere	2 000	2 190	2 600	600
herav andre - gaveforsterkningsmidler	-			-
herav andre - gaver som utløser gaveforsterkningsmidler	1 000	412	700	-300
herav andre - kommunale/flykkeskommunale etater	-			-
herav andre - næringsliv/privat	-	14		-
herav andre - organisasjoner og stiftelser	9 000	6 642	5 700	-3 300
herav andre - regionale forskningsfond	-			-
herav andre - statlige etater	19 000	19 216	17 000	-2 000
Sum	92 000	86 805	95 000	3 000

Budsjettmålet for 2023 er satt til 95 millioner kr, 3,2 % opp fra årets budsjett (92 mill.). Dette er ca. 20% av totalbudsjettet. Prognosen for 2022 ser ut til å bli en del lavere enn budsjett (87 millioner)

med bakgrunn i koronasituasjonen og redusert aktivitet. Ambisjonen for langtidsperioden er en gradvis økning av BOA-inntekter, opp mot 110 millioner i løpet av 2026.

Inntekter fra *Forskningsrådet* utgjør den største andelen av eksterne finansieringskilder med 53 millioner kr. Det største prosjektet i 2023 vil fortsatt være SFF-en, SapienCE, men vi har også lagt til grunn tilslag på én av de tre SFF-søknadene som har gått videre til finalerunden med oppstart halvveis i 2023. Usikkerheten rundt NFR og deres økonomiske handlingsrom gjør prognosene ekstra usikre. Dette gjelder også utlysningen knyttet til nytt veikart for Nasjonal infrastruktur. Inntekter fra *EU* forventes å ligge på 16 millioner kr, gitt en forventning om tilslag på nye søknader. Porteføljen i 2023 forventes hovedsakelig å bestå av MSCA- og ERC-prosjekter, som er fakultetets satsingsområder.

Det er viktig med forutsigbare rammebetingelser når det gjelder f.eks. toppfinansiering på beslutningstidspunktet.

Vi forventer inntekter fra *andre finansieringskilder* på 26 millioner kr, inkludert oppdragsprosjekter. De viktigste finansieringskildene er statlige etater og stiftelser. Innen statlige etater er prosjekter i tilknytning til språksamlingene betydelige. Videreutdanning for lærere (Kompetanse for kvalitet) og utarbeiding av nasjonale prøver og eksamen i engelsk for lavere skoletrinn er også innen statlige etater. Fakultetet har også tre prosjekter med finansiering fra Trond Mohn stiftelse.

Egeninnsats og indirekte kostnader i 2023

For 2023 tar vi utgangspunkt i det som nå ligger inne i prosjektbudsjettet vårt («BOAPRO»). Her finner vi en egenandel av indirekte kostnader på 17,6 mill. kroner, synliggjøring av GB-ansatte med 7,2 mill. kroner og sentral egenfinansiering med 5,8 mill. kroner. Til sammen utgjør dette en egeninnsats på rundt 30,7 mill. kroner.

BOA-prosjektene dekker indirekte kostnader med 22,7 mill. kroner, frikjøp med 7,9 mill. kroner. I tillegg er det lagt inn prosjektavslutning oppdrag med 1,3 mill. kroner og dekking av leiestedskostnader med 0,4 mill. kroner. Til sammen bidrar dette med rundt 32,4 mill. kroner til å dekke kostnader på grunnbevilgningen.

Vi er bekymret over at planlegging og bruk av sentral egenfinansiering ser ut til å komme i slutten av prosjektperiodene. Antakelsen om at inntekter skal være lik kostnader hvert år i budsjetteringen av sentral egenfinansiering, bidrar til å kamuflere dette problemet. Dette betyr at overføringene på sentral egenfinansiering ser ut til å øke enda mer.

2.4 Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering

HF arbeider kontinuerlig med å sikre etterlevelse av lover og regler samt å effektivisere arbeidsflyten. Vi har stadig pågående effektiviseringsprosjekter. Høsten 2022 starter HF opp et større organisasjonsforbedringsprosjekt med arbeidstittelen «Fokus på samarbeid». I prosjektet vil vi være opptatt av helheten i fakultetets administrative tjenester og støtteapparat med vekt på

brukerperspektivet, arbeidsflyt og samarbeid mellom ulike nivåer og seksjoner. Prosjektet vil være støttet med ressurser fra UiB tjenesteutvikling.

HF har de siste årene hatt en betydelig aktivitetsvekst både i forhold til eksternfinansierte prosjekter og i studenttilfang. Dette samtidig med koronaår og innføring av nye HR og økonomisystemer. Dette har vært svært krevende med stor involvering og slitasje i organisasjonen. Det er samtidig utfordrende å identifisere administrative oppgaver som har falt bort og dermed identifisere gevinster.

HF har fulgt opp ABE-kuttet gjennom å øke den faglige aktiviteten uten å øke administrasjonen tilvarende. Det har vi klart. Vi opplever nå å gå over en terskel der økt faglig aktivitet eller nye oppgaver krever at det administrative apparatet må styrkes. Dette gjelder særlig i forhold til oppfølging av eksternfinansiert virksomhet, så vel forskning, infrastruktur og på utdanningssiden. I UiB Fram rapporten ble det blant annet etterlyst et sterkere lokalt administrativt støtteapparat. Fakultetet er generelt bekymret for en sentralisering av tjenester ved UiB der avstanden blir større mellom støtteapparatet, faglig aktivitet og lokalt ansvar.

Med UiB sin innføring av nye HR og økonomisystemer opplever vi dessverre at det administrative effektiviseringsarbeidet ved UiB er satt betydelig tilbake. Dette gjelder både i forhold til forenkling, datakvalitet, effektivitet, kontrollmuligheter og ressursbruk. Vi ber om at UiB sentralt er proaktive og lydhøre for enhetenes utfordringer på dette området og legger økt vekt på fakultetenes behov i det videre utviklingsarbeidet. Vi er bekymret for årelange prosesser med forbedringsarbeid på systemer som ikke oppleves å gi merverdi for våre kjerneoppgaver. Dersom de nye systemene viser seg å kreve endring av organisasjonsstrukturer ved UiB for å kunne fungere tilfredsstillende, vil det inkludere faglig-administrative ledelseslinjer og kreve en bredere involvering enn det som i dag er tilfelle. En viktig lærdom er at nye systemer ALLTID må brukertestes før implementering.

HF har fremdeles forhåpninger til at BOTT-samarbeidet på sikt kan medføre standardiseringer som kan gi kvalitetsheving og effektiviseringsgevinster. Noen steder ser vi begrensede positive endringer i den retning. Fakultetet ønsker og forventer å fortsatt være tett inkludert i disse prosessene, men at ressursbruken må sees i sammenheng med forventet resultat.

Innføringen av nye økonomi- og HR systemer krever fortsatt store administrative ressurser til forbedringsarbeid og forsterker inntrykket av behov for mere lokal administrasjon og ikke mindre.

2.5 Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser

Fakultetet har 1049 studieplasser til grunnstudier, utlyst i Samordna opptak for 2022-2023 og 200 studieplasser på toårig master. Etter målrettet arbeid med omdisponering av studieplasser og opptak har HF de siste årene nå fylt sine studieplasser både på grunn- og masterstudier samtidig som den totale studentmassen har økt betydelig over flere år. Fakultetet har derfor kommet langt i å sikre en best mulig utnyttelse av studieplassene på vegne av UiB og både kandidatproduksjon og studiepoengproduksjon har vært i vekst de siste årene. Lektorstudentene utgjør en betydelig del av fakultetets studentmasse. Det må forventes konjunktursvingninger i opptakstall og fakultetet vil

internfordele studieplasser årlig ved behov. Opptaket til studieåret 2022/23 var svakere enn de siste årene og fakultetet vil jobbe aktivt fremover med å fornye studieporteføljen og gjøre denne mere attraktiv og robust for svingninger i søkertall.

Det er betydelig vekst i videreutdanningstilbudet ved fakultetet og vi har tatt i bruk digitale og fleksible løsninger på flere av språkfagene, som sikrer muligheter for fleksibel og livslang læring også for studenter som ikke har anledning til å være på campus.

Fakultetet bidrar til UiBs ambisjon om å tilrettelegge for flere tverrfaglige studieprogram. Det er etablert MA i bærekraft. Fakultetet har økt innsatsen i form av strategiske årsverk i form av fast vitenskapelig stilling og øremerket rekrutteringsstilling for å realisere studieprogram i Politics, Philosophy and Economics (PPE).

I tiltakspakken høsten 2020 mottok UiB en del tematiske studieplasser som kunne knyttes til tverrfaglige programmer, men ingen av disse ble lagt til HF (jfr. omtale av MA i bærekraft). Uten tildeling av studieplasser er fakultetet avhengig av sentrale strategimidler for å utarbeide og implementere tverrfaglige programmer. På sikt vil det være formålstjenlig at fakultetet tildeles studieplasser for å opprettholde slike programmers finansiering.

Omdisponering av studieplasser

Fakultetet opprettet i 2021 et nytt tverrfakultært studieprogram, **Master i bærekraft**, med en opptaksramme på 20 studieplasser. HF omdisponerte i den forbindelse 5 av våre toårige masterplasser til programmet, samtidig som vi økte antall studieplasser med 15, uten basisfinansiering. Samlet opptaksramme på toårig master gikk da fra 185 til 200. Opprettelsen av studieprogrammet var bestilt av Utdanningsutvalget og en del av UiBs målsettinger for SDG. Ved opprettingen av det tverrfakultære masterprogrammet i bærekraft, ble basisfinansieringen av studieplassene liggende ved samarbeidsfakultetene MN og SV, mens HF fikk en tilførsel i budsjettammen på 1 mill. til vitenskapelig stilling og 500.000 kr til midlertidig finansiering av en administrativ stilling. Vi gjentar signalene fra rektoratet og at forutsetningene for HF har vært at den ene millionen skal fast inn i rammen og de 500 000 kr tildeles frem til resultatinntektene vil nå samme størrelsesorden. Se også *1.6 Øremerkemidler, annet*.

Nye studieplasser

Studieprogram i Politics, Philosophy and Economics (PPE)

Det humanistiske fakultet planlegger oppretting av et nytt studieprogram: Politics, Philosophy and Economics (PPE). Studieprogrammet vil være basert på en veletablert modell for tverrfaglig utdanning med stor internasjonal utbredelse. Et slikt PPE-program vil ha spesielt gode forutsetninger ved UiB fordi det kan bygges på sterke forskningsmiljøer som allerede inngår i tverrfaglige samarbeid. Fakultetene vil gi ambisiøse studenter et forskningsbasert studium hvor store samfunnsproblemer diskuteres i krysningpunktet mellom fagene. Opptakstill fra tilsvarende programmer tyder også på at studiet er et svært godt rekrutteringstiltak. En arbeidsgruppe oppnevnt våren 2019 la grunnlaget for videre satsing på studieprogrammet, og fakultetene vil starte programutviklingen med mål om opptak høsten 2024. Fakultetet ønsker å ta opp 20 studenter på PPE ved opptaket 2024/25 der 50% av studieplassene kommer fra internfordeling ved HF, gitt at vi får finansiert 10 nye studieplasser

HF ber primært om at det tilføres 10 studieplasser, subsidiært om utviklingsmidler/finansiering til PPE på 1,5 mill. kr årlig fra 2023.

Studieplasser til Ukraina studenter

Fakultet har vært en engasjert støttespiller i UiB sin solidaritet til Ukraina og Ukrainske flyktninger. Vi har blant annet gitt egne tilbud på språkkompetanse i akademisk engelsk og norsk som andrespråk. HF har i år øremerket en strategisk stipendiathjemmel til å styrke Russland og Ukraina kompetansen ytterligere. HF vil veldig gjerne fortsatt være en viktig støttespiller ved UiB og vil kunne tilby ekstra studieplasser på alle våre studieprogrammer. Ved HF har vi også den fordel at vi kan kommunisere med flyktningene på deres eget språk og tilby en stor bredde av aktuelle studier.

Vi ber om 40 studieplasser til Ukrainske flyktninger.

Tabell 6: Forslag til nye studieplasser

Nye studieplasser, type studieplass	Antall	Kategori	Oppstartsår	Varighet (i år)
Bachelorprogram i Politics, Philosophy and Economics (PPE)	10	F	2024	3-årig
Ukrainske flyktninger	40	D	2023	4-årig

Vi har ikke regnet studieplasser knyttet til Ukrainske flyktninger inn i budsjetttabell eller langtidsbudsjett, siden vi regner dette som midlertidig og svært usikker finansiering. I tillegg til økt studiepoengproduksjon ville 40 nye plasser bidratt til å øke våre basisinntekter med rundt 3 mill. kroner årlig.

2.6 Investeringer

Nytt HF-kvartal, arealbehov og oppgraderinger

Nytt HF-kvartal

Med utgangspunkt i UiBs masterplan for areal har HF i samarbeid med EiA gjennomført en mulighetsstudie for fornyelse av HF-kvartalet. Planen omfatter nybygg i Dokkeveien som integreres med Sydneshaugen skole og det eksisterende HF-bygget. Prosjektet finansieres ved salg av eksisterende bygningsmasse i Øisteins gate. En revitalisering av Sydneshaugen skole sammen med eksisterende og nye arealer vil være en viktig oppfølging av UiBs humaniorastrategi og vil kunne medføre en rekke faglig-sosiale forbedringer ved at alle HFs institutter kan samlokaliseres, fakultetsadministrasjonen kan komme nærmere instituttene og ved at man kan få mer velfungerende fellesarenaer for studenter og ansatte, samtidig som et energi- og arealeffektivt bygg har potensiale for en betydelig reduksjon i årlig husleie. Det forutsettes at prosjektet er økonomisk lønnsomt for fakultetet gjennom redusert internhusleie.

Reguleringsøknad er under behandling hos Bergen Kommune, og med forbehold om positive signaler kan en brukermedvirkningsprosess i samarbeid med EiA starte opp i 2023.

HF ber om at UiB og EIA prioriterer dette byggeprosjektet også i 2023 og det må settes av nødvendige prosjektkressurser sentralt til koordinering og fasilitering av brukergrupper.

Oppgradering av eksisterende student- og fellesarealer

Det humanistiske fakultet har i en årrekke vært det fakultetet ved UiB som har hatt flest antall studenter og samtidig de desidert dårligste studentarealene. Fakultetet har år etter år bedt om støtte til å oppgradere studentarealene, men uten å få gehør. Våre studenter sammenligner egne arbeidsforhold med studenter på andre fakulteter, og kjenner seg ikke prioriterte.

Internhusleien ved UiB har økt markant siste årene, og forutsettes å øke ytterligere i årene fremover. Husleieinntektene har bidratt til en massiv og etterlengtet opprustning av UiBs campus. Samtidig har forskjellene mellom fakultetene blitt tydeligere. UiB tilbyr nå studentene svært ulike studieforhold avhengig av hvilket fakultet de studerer på. HF opplever å ikke ha blitt tilgodesett i den opprustningen som har skjedd de siste årene. Det meste av undervisningen finner sted på Sydneshaugen skole og der er også de fleste lesesalsplassene. Bygget ble oppført for over 100 år siden (1921) og har ikke blitt vesentlig modernisert på mange tiår. Lesesalene er mørke, undervisningslokalene preges av fastlåste stolrader, tavle og kritt. En eneste gang har fakultetet flyttet inn i ett bygg tilpasset vår virksomhet. Det skjedde i 1967 da HF-bygget åpnet dørene. Heller ikke her har det skjedd vesentlig modernisering de siste tiårene. Det eneste som har endret seg er at plassmangelen har blitt enda mer prekær.

Våre ansatte og våre studenter sitter nå spredt over en rekke umoderne bygg som verken er tilpasset virksomheten vi driver eller det 21. århundre. For oss er dette en prekær situasjon og vi har et sterkt behov for at UiB sentralt etablerer en forpliktende arealplan for fakultetet og setter kraft og tyngde bak planene om et nytt HF-bygg. Det aller mest prekære for fakultetet er studentenes arbeidsforhold. Våre studenters arbeidsforhold og trivsel er for viktig til at de kan vente til en eventuell realisering av et nytt HF-bygg.

Vi ber derfor om at UiB sentralt setter av 10 mil for oppgradering av HF sine arealer, se tabell 4.

Arealbehov på kort og mellomlang sikt

HF har i senere år arbeidet aktivt med arealeffektivisering, og vi gjentar at miljøene i HF-bygget og sentrene melder om at arealkapasiteten nå er sprengt. Fakultetet arbeider for økt eksternfinansiering og prosjektaktivitet som vil utløse ytterligere rombehov i tilknytning til HFs nåværende og fremtidige arealer. Fakultetet har tre SFF-finalister som ved tilslag vil utløse ytterligere arealbehov som ikke kan løses innenfor eksisterende arealramme. Fakultetet har vært på befaringsavfering av aktuelle lokaler. Samlokalisering av det enkelte SFF-miljøet skal skje innen ett år etter senteroppstart.

Fakultetet ber om at SFF-arealbehov prioriteres i tråd med tilbakemeldingen til EiA.

Inndekning av økte energiutgifter ved UiB

Med mindre statsbudsjettet vil inneholde en form for strømkompensasjon for sektoren, kommer denne merkostnaden til å treffe alle hardt. Signalene på årets budsjettkonferanse tilsier at i alle fall store deler av disse merkostnadene må bæres av enhetene. På budsjettkonferansen ble ulike kostnadsmodeller diskutert. For HF fremstår det som svært urimelig å innføre en ny modell for fordeling av merkostnader på strøm som avviker fra hvordan strømkostnadene fordeles ellers. Strøm inngår i UiBs internhusleie. Denne husleien baseres på arealet de enkelte enhetene disponerer. Merkostnader på strøm vil i praksis innebære at vi må redusere antallet fast ansatte på fakultetet i 2023. Å måtte gjøre ytterligere reduksjoner i antallet ansatte fordi vi i tillegg skal betale for oppvarming av lokaler som disponeres av andre enheter vil oppleves som fullstendig urimelig og vil stille særlige krav til hvilke argumenter som eventuelt legges til grunn.

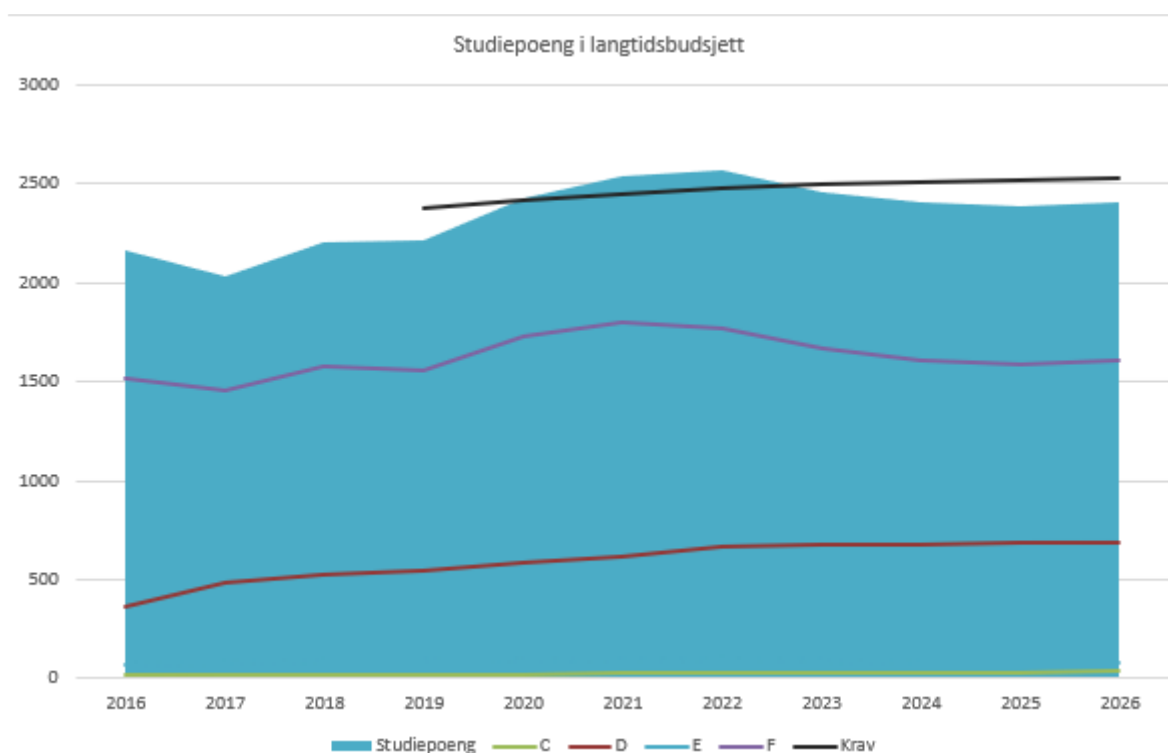
Andre bygningsmessige tiltak

Som tidligere år vil vi sende budsjettinnspill til EIA i et eget dokument innen 1. september med kopi til Økonomiavdelingen.

3. Langtidsbudsjett for 2024 - 2026

Langtidsbudsjettet i tabell 7 viser fakultetets forventede inntektsutvikling i årene fremover. Inntektsanslagene i åpen og lukket ramme er basert på instituttene ambisjoner, med noen justeringer. Vi har justert ned tallene på studiepoeng, fordi vi regner med lavere studenttall fremover. Dette bidrar til at vi ikke vil klare å nå måltall for studiepoengproduksjonen, på kort sikt. Figur 1 viser utvikling i studiepoengproduksjon, totalt og per finansieringskategori, fra 2016 til 2021, og forventninger for langtidsperioden fra 2022 til 2026. Den sorte streken viser kravet UiB har satt til studiepoengproduksjonen.

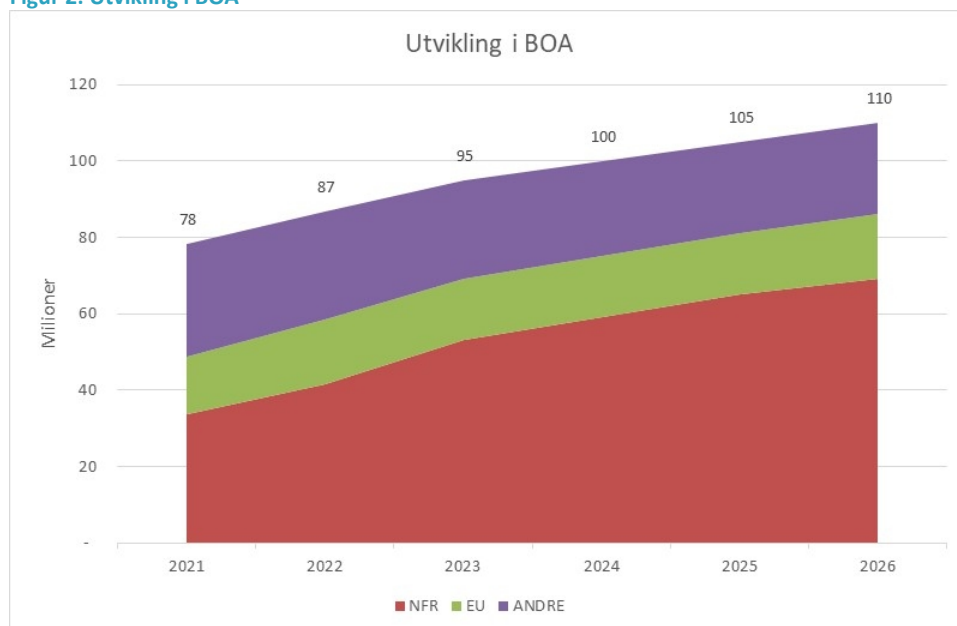
Figur 1: Utvikling i studiepoeng

På lengre sikt regner vi med at arbeidet med å utvikle studieporteføljen vil bidra til at vi holder oss innenfor kravet til studiepoengproduksjon.

BOA-inntektene forventes å øke gradvis frem mot slutten av langtidsperioden. Det er lagt til grunn tilslag på ett nytt ERC-prosjekt annet hvert år i perioden og ett nytt senter for fremragende forskning i langtidsperioden. Vi har justert ned BOA-tallene som vi har mottatt fra instituttene, i begynnelsen av perioden, og økt mot slutten.

Figur 2: Utvikling i BOA

Figur 2 viser forventet utvikling i BOA, totalt og per kategori. BOA-inntektene vil utgjøre over 20 % av fakultetets samlede inntekter i hele langtidsperioden.

Forventet utvikling i øremerkede tildelinger og rekrutteringsstillinger ligger inne i tabell 7, i tråd med budsjettinnspill. Vi har i tillegg lagt inn en forventning om 10 studieplasser knyttet til PPE, fra 2024.

Tabell 7: Langtidsbudsjett for inntekter

Budsjett GB (i 1000 kroner)	Bud 2022	Bud 2023	Bud 2024	Bud 2025	Bud 2026
Basis	146 817	150 233	152 048	153 181	154 286
Resultatbasert uttelling åpen ramme	96 306	103 085	111 855	113 463	115 933
Resultatbasert uttelling lukket ramme	21 014	20 061	20 614	20 409	20 822
Delsum annuum	264 136	273 379	284 517	287 053	291 041
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger	75 432	78 005	80 344	84 997	88 314
Øremerkede midler annet	16 695	15 089	15 542	16 008	16 488
Delsum øremerket	92 127	93 094	95 886	101 005	104 802
Sum KD-inntekt	356 264	366 473	380 403	388 058	395 844
Instituttinntekter annuum	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
Instituttinntekter øremerket	-	-	-	-	-
Sum instituttinntekter	3 300	3 300	3 300	3 300	3 300
GA-inntekt som settes av for investeringer	-3 220	-3 490	-3 587	-3 692	-3 799
GP-inntekt som settes av for investeringer	-164	-	-	-	-
Investeringer finansiert av BOA	-	150	150	155	159
Avskrivningsinntekter	3 331	3 441	3 590	3 693	3 800
Inntekter til investering/avskrivning	-53	101	153	155	160
Sum grunnbevilgning	359 511	369 874	383 856	391 514	399 304
Bidragmidler NFR	41 000	53 000	59 000	65 000	69 000
Bidragmidler EU	20 000	16 000	16 000	16 000	17 000
Bidragmidler andre inkl. oppdragsmidler	31 000	26 000	25 000	24 000	24 000
Sum bidrags- og oppdragsmidler	92 000	95 000	100 000	105 000	110 000
Sum totalt inntektsbudsjett	451 511	464 874	483 856	496 514	509 304

Kuttene som kommer i basis hvert år må enten tas med å kutte faktiske kostnader, eller ved å øke inntektene. De siste årene har vi fått hjelp av aktivitetsvekst i åpen og lukket ramme. Vi finner aktivitetsendringen ved å korrigere for lønns- og priskompensasjon. Dersom vi holder endringen i

resultatinntekter opp mot forventede endringer i basis finner vi en årlig resultatpåvirking fra inntektssiden. Tabell 8 viser at vi må ta betydelige kostnadskutt for å komme i balanse i årene 2025, 2026 og 2028, i tillegg til det vi allerede må hente inn i 2022 og i 2023-budsjettet.

Tabell 8: Resultatpåvirking i langtidsbudsjettet

(tall i mill. kroner)	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Aktivitetssendring basis	-1,4	-2,7	-3,4	-3,5	-1,6	-2,0
Aktivitetssendring resultatinntekter	2,0	5,2	-2,5	-1,4	2,1	-0,9
Resultatpåvirking	0,6	2,5	-6,0	-4,9	0,5	-2,9

Langtidsbudsjettet for inntekter inneholder mye usikkerhet. Vi får trolig en ny finansieringsmodell samtidig som vi får tydelige signaler om at pengebruken i offentlig sektor skal ned. Uten annen inntektsvekst vil vi derfor måtte kutte i kostnadene, noe som vil gå utover den faglige aktiviteten ved fakultetet.

På kostnadssiden må vi, i tillegg til å kutte fordi inntektene blir lavere, prioritere hvilke kostnader vi skal ha, fordi alt blir dyrere. Prisveksten vil være høyere enn det vi får kompensert i LPK, og vi får sannsynligvis enda høyere energikostnader. Budsjettarbeidet vårt fremover vil derfor ha sterkt fokus på strategiske prioriteringer og kostnadskontroll.

Vi skal klare mye selv, men fra UiB sentralt trenger vi handlingsrom og forutsigbarhet, vi trenger tid til å gjennomføre endringer og vi trenger attraktive studentlokaler, og ikke minst, et nytt HF-bygg.

Universitetet i Bergen

Referanse

2022/6138-TERY

Dato

21.06.2022

Budsjettinnspill 2023 AHKR

Utdanning

- **Planer for hvordan undervisningsaktiviteten kan tilpasses enhetens ressurstilgang**
 - AHKR bruker ressursbudsjettverktøyet vi har utviklet aktivt i planleggingen av undervisningstilbudet.
 - På flere emner legges det opp til fleksible seminartilbud (seminar når ressursene tillater det)
 - AHKR ønsker fortsatt at arkeologiutdanningen skal finansieres i en annen (høyere) kategori enn de øvrige BA-utdanningene ved HF, på grunn av krav til praksis og utdanningens profesjonsartede karakter.
- **Prioriteringer knyttet til endring og dimensjonering av studietilbudet og opptaksrammer og vurdering av eventuelle økonomiske konsekvenser**
 - Omlegging av emnerekkefølgen på historie bachelornivå skal føre til en mer logisk oppbygning og progresjon av studentenes utdanningsplaner, og minske frafallet. Endringen er en følge av UiB FRAM-piloten, og vil i en omleggingsfase føre til behov for dublering av enkelte emner (hovedsakelig HIS101) for lektorstudenter og andre programstudenter med lite fleksibel utdanningsplan.
 - AHKR har en delvis etablert praksis med å tilby emner der det tematiske innholdet varierer fra gang til gang. UiB FRAM-prosessen har vist at en denne praksisen på en ideell måte tilrettelegger for at undervisningsarbeidet kan støtte opp under forskningen til den ansatte, i stedet for å konkurrere med forskningen om den ansattes tid. AHKR vil jobbe for strømlinjeforming på tvers av fagene av denne formen for tematilbud, og utvikling av gode administrative løsninger for driften av denne typen emner.
 - AHKR opplever praksisemner som for eksempel AHKR201 som svært vellykket og etterspurt av både studenter og eksterne praksispartnere. Vi ønsker å

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Telefon 55589380
post.hf@uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Nygårdsgt. 5
Bergen

Saksbehandler
Teemu Sakari Ryymin
55583879

videreutvikle og utvide dette og tilsvarende tilbud i den grad ressursene tillater det.

- **Planer og mål knyttet til å styrke enhetens studieprogram for økning/kalibrering av:**
 - **Studiepoengproduksjon og studiepoeng per student**
 - Tanken er at blokkundervisningen som ligger i FRAM-piloteringen vil føre til større oppmøte til vurdering, og dermed bedre gjennomføring. Dette vil vi få prøvd ut i praksis i 2023.
 - **Gjennomføring på normert tid**
 - Det arbeides kontinuerlig for at masterstudentene skal fullføre studiet på normert tid. Administrativt ser vi at et virkemiddel for dette er å få studentene til å benytte seg av retten til å søke om utsatt levering av masteroppgaven i samme semester, der det foreligger gyldig årsak til det, i stedet for å søke om et 5. semester. Disse sakene behandles med stort fokus på likebehandling ut ifra individuelle forutsetninger.
 - **Kandidatproduksjon (mindre frafall)**
 - AHKR er i innledende samtaler med Sammen karriere for å få til et samarbeid/tettere kommunikasjon rundt formidling og bevisstgjøring av yrkeslivsrelevansen i studiene ved instituttet. Dagens studenter, ikke minst de nyeste kullene, er svært opptatt av veien videre og hva som er lurt å velge/gjøre for at graden skal se best mulig ut for en fremtidig arbeidsgiver. Revidering av formuleringene i rekrutterings- og studieinformasjonen, rutinemessig kompetanseheving hos studiekonsulentene og økt bevisstgjøring blant forelesere er blant tiltakene som diskuteres. Studenter som tidlig i studieløpet etablerer en trygghet på programmets karrieremuligheter etter studiene, vil i mindre grad falle fra.
 - **Studentmobilitet**
 - Historie deltar i SAs pilot for økt studentutveksling for å få opp andelen studenter som reiser ut. Arbeidet med piloten har ført frem til enkle, men forhåpentlig gode tiltak. Fagmiljøet er aktivt involvert, noe som er en stor fordel. Vi forventer økt mobilitet som følge av dette – på sikt også på de andre fagene ved instituttet.
 - AHKR tilbyr flere emner som undervises ved de norske instituttene i Roma og Athen. Dette er også å betrakte som en form for studentmobilitet som vil kunne bidra til økt studentutveksling.
 - AHKR vil høsten 2022 arbeide systematisk med studentrekruttering frem mot samordnet opptak våren 2023.

- AHKR ønsker at fagmiljøene kobles tettere på profileringsarbeidet av studietilbudene enn tilfellet har vært de senere år. Instituttet trenger også hjelp fra Kommunikasjonsavdelingen og UiB Videre til promotering og profilering av våre studietilbud. Konkret vil dette kunne dreie seg om gjennomføring av markedsundersøkelser og støtte til markedsføring av studietilbud.
- **Planer og ambisjoner for søknader om eksternfinansiering for utdanningsiden, for eksempel til HKDIR**
 - AHKR har valgt å prioritere UiB FRAM og lektorredesignprosessene i inneværende år. Når arbeidet med disse prosessene er landet, har vi en ambisjon om å utvikle søknader om eksternfinansiering for utdanningsiden.
- **Planer for EVU-tilbud og fleksible utdanningstilbud**
 - AHKR planlegger å videreføre de eksisterende EVU-tilbud ved instituttet så lenge det finnes etterspørsel etter tilbudene. AHKR arbeider for at stadig flere studenter på ulike program vil kunne bruke de mange tematiske emnene som er utarbeidet i tilknytning til det heldigitale masterprogrammet Religious minorities som valgemner, noe som vil øke fleksibiliteten i studentenes utdanningsplaner. For lektorstudenter og andre med behov for å tilpasse studiene til andre studier eller eksterne forpliktelser, vil disse heldigitale emnene uten undervisning i sanntid, være gode alternativ.
- **Planlagte effektiviseringstiltak for eksempel knyttet til vurderingsformer**
 - AHKR innførte i 2020/2021 faste satser for vurdering av skriftlige arbeid, basert på besvarelsenes lende/ordantall. Innarbeiding av dette prinsippet blant studenter og stab fortsetter, men ordningen har allerede hatt effektiviserende virkning.
 - Det arbeides med en ordning for elektronisk registrering av oppmøte på emner med obligatorisk oppmøte. Enklere oppmøtere registrering kan føre til at det blir å anse som mer aktuelt å kreve oppmøte, også på store emner. Dette vil kunne føre til mindre frafall.
 - Vurderingsformene på instituttets emner er under vurdering i forbindelse med UiB FRAM, og det er sannsynlig at mange av dagens vurderingsformer vil forenkles noe for å tilpasse dem til blokkundervisningen. Kombinerte vurderingsformer er mindre ønskelig. I tillegg til å forenkle eksamensavviklingen, sensurprosessen, og begrunnelse- og klageprosessen, gjør enklere vurderingsformer det lettere for studentene å ta eksamen igjen ved stryk.

Forskning

- **Planer og ambisjoner for forsknings- og søknadsaktivitet for eksternfinansierte prosjekter**

- **Hvilke konkrete planer har enheten for Forskningsrådets frister februar 2023 og fremover? Forventet tilslag og inntekt?**
- **Planlegger enheten å posisjonere seg for større satsinger finansiert av Forskningsrådet (f.eks. SFF- eller infrastrukturutlysninger)?**
- **Hva er planene for søknader til MSCA og det øvrige Horizon Europe-programmet? Hvilke budsjettmessige prioriteringer har allerede meldte innspill (ERC strategi og ambisjonstall (ePhorte sak 2022/5888)?)**
- **Har enheten planlagt egenfinansiering til søknader f.eks. egne rekrutteringsstillinger, andel av faste stillinger, m.m. til planlagte søknader og fakultetets forskergruppesatsing?**
- **Hvilke budsjettmessige behov og prioriteringer har enheten for drift og vedlikehold av infrastruktur?**
- **Viser også til fakultets vedtatte plan for støtte til store forskningsprosjekter i Fakultetsstyresak 2/21 fra 2.2.2021. Se også vedlegg om toppfinansiering fra budsjettfordeling 2022 (S 85/21, vedlegg 6). Planer og ambisjoner for forsknings- og søknadsaktivitet for eksterntfinansierte prosjekter**
- Instituttet vil her svare samlet på disse punktene. AHKR vil også i år fremheve at vi har ett fagmiljø i verdensklasse (SapienCE) og flere fagmiljøer og enkeltforskere av svært høy internasjonal standard (for ARK gjelder det særlig steinalderarkeologi, klassisk arkeologi og middelalderarkeologi; for RELV, bl.a. nyreligiøsitet, antikke religioner, urfolksreligion og sørasiatiske religioner; i KUVI bl.a. seksualitet og klima- og miljøforskning; I HIS bl.a. antikkens historie, middelalderens rettshistorie og intellektuelle historie, migrasjons og minoritetshistorie, miljøhistorie og Midtøstens historie.) Instituttet oppfyller slik sett derfor allerede UiBs strategiske mål. Denne høye standarden er oppnådd delvis gjennom eksterntfinansierte prosjekter. Men dette er ikke et nødvendig premiss for forskningskvalitet. Mange av instituttets internasjonalt ledende forskere har oppnådd en slik posisjon ved å utnytte forskningstiden i stillingene. Den ordinære forskningstiden er også den tiden forskerne bruker for å utvikle eksterntfinansierte prosjekter. AHKR's primære forskningsstrategi har derfor vært å sikre forskningstiden til de ansatte og legge til rette for best mulig bruk av den. Dette har vi de siste årene gjort ved tildeling av ekstraordinære forskningsterminer for ansatte med betydelige overskudd i timeregnskapet. Dette tiltaket vil bli videreført. Samtidig legger vi til rette for at ansatte skal kunne søke eksterne midler, i samarbeid med fakultetet (ved deltagelse i søkerseminarer etc).
- Fra høsten 2021 har AHKR vært pilotinstitutt for å implementere de anbefalte tiltakene i FRAM-rapporten, først og fremst sammenhengende tid til forskning. For instituttet er målet tredelt: 1) øke forskningskvaliteten og forskningsaktiviteten, 2) sørge for at forskningstiden faktisk går med forskning, 3) legge til rette for utvikling av eksterntfinansierte prosjekter. Gjennom reorganisering av undervisningstiden, og dimensjoneringen av undervisningen til de tilgjengelige ressurser, søker vi å sikre mest mulig sammenhengende forskningstid til de ansatte. Tiltakene implementeres i hovedsak fra vårsemesteret 2023, og vil på sikt gi de ansatte enda bedre vilkår for å

utnytte forskningstiden bedre.

- Med bedre forskningskvalitet, mer forskningsaktivitet og potensielt sett flere eksterntfinansierte prosjekter, melder også behovet seg for mer lokal forskningsadministrativ støtte. Opplevd mangel på slik administrativ støtte skaper stor belastning for de ansatte som leder eksternt finansierte forskningsprosjekter, og slik støtte trengs også for den forskningen som gjennomføres på forskningstiden. Med unntak av SFF-senteret SapienCE har AHKR lite tilgjengelig administrativ kapasitet til å støtte forskerne. Med dagens aktivitetsnivå er det allerede et prekært behov for slik støtte, blant annet koordineringsarbeid knyttet til prosjekter, for eksempel i forbindelse med konferanser og workshops, til å spre informasjon om slike hendelser, og til formidling av forskningsresultater. I dag faller mye av dette arbeidet på prosjektleder med det paradoksale resultat at noen av instituttets toppforskere bruker forskningstiden på forskningsadministrasjon heller enn forskning. Instituttet har dermed behov for ressurser til slik administrativ støtte (se også under Bemanning).
- AHKR har allerede en solid portefølje av eksterntfinansierte prosjekter. De største er SapienCE (SFF9) og SAMLA (INFRASUKTUR, NFR), i tillegg har instituttet en rekke NFR-prosjekter, enten som prosjekteier eller som partner. Anslagsprosenten for instituttet hos NFR i 2020 og 2021 har vært 33 prosent (4 av 12 søknader som prosjekteier). I årene fremover ønsker instituttet å legge til rette for fortsatt høy BOA-aktivitet. Med dagens uavklarte situasjon hos NFR vil det være vanskelig å anslå hvor sentral NFR vil være som finansieringskilde. Det var opprinnelig planlagt minst to helt nye prosjekter til NFRs frist i februar 2023, men det må trolig legges på is. Derimot planlegger flere av instituttets forskere ERC-søknader. I 2023 og 2024 planlegger tre forskere å søke advanced grant, én forsker planlegger å søke consolidator grant, mens to planlegger starting grant-søknader. Vi er også bedt om å være host institution for en i utgangspunktet eksternt søker (consolidator grant) i 2023. Vi vil prioritere midler til forskningsformål, publiseringsstøtte og forskergrupper, herunder søknadsutvikling, innen de budsjetttrammene instituttet rår over.
- Ett av instituttets tiltak for å styrke forskningskvaliteten, øke forskningsaktiviteten og arbeide frem søknader for eksterntfinansierte prosjekter er å etablere gode møtearenaer. Instituttet er fortiden inne i en omorganisering av forskergruppene, og nye, aktive forskergrupper er i ferd med å konsolidere seg. I løpet av høsten 2022 tar instituttet sikte på å sende fakultetet minst tre søknader om driftsmidler for forskergrupper for perioden 2023-2025. Det er forventet at de samme forskergruppene også utvikler søknader til eksterne finansieringskilder (NFR eller ERC) i løpet av denne perioden.
- AHKR prioriterer forskingsinfrastruktur høyt. SAMLA er et infrastrukturprosjekt som allerede har oppnådd høy internasjonal anseelse, på grunn av omfang ambisjoner og det arbeidet som allerede er utført. Gjennom SAMLA opparbeider instituttet også kompetanse på felt som design av e-infrastruktur, AI (maskinlært transkribering og

annotering, maskingenererte oversettelse), og digital sikring av kilder. Samtidig viser dette prosjektet at e-infrastruktur åpner for nye forskningsmuligheter. AHKR har derfor også andre e-infrastruktursatsninger, som planlegging av en database over middelalderens tremateriale fra Bryggen (arkeologi).

- Instituttet mener også at det er viktig å ivareta mindre databaser som instituttets forskere har bygd opp gjennom sitt faglige virke. Disse ligger nå på servere som IT-avdelingen varsler skal legges ned i løpet av 2022, det gjelder blant annet databaser over de norske trolldomsprosessene og en database med GIS-data for historisk befolkningsregister. I tillegg kan nevnes ressursider som både kommer forskere og undervisere til gode, som base over populærikonografi (religionsvitenskap), antikkstudier (historie og arkeologi) og nettkurs i gotisk håndskrift (historie). Dette er databaser som instituttet ønsker å skire etter FAIR-prinsippet og det kan ikke være knyttet til enkeltforskeres personlige nettsider og brukerkontoer. Arbeidet med å gjøre den allmentilgjengelige vil kreve både midler og samarbeid andre enheter ved UiB, som UB og IT-avdelingen.
- Kuttene i NFR får også direkte konsekvenser for infrastruktursatsningen til AHKR. SAMLA planla opprinnelig å sende inn en søknad til en fase 2 i 2022. I 2021 ble denne søknadsfristen utsatt til 2023, og nå blir den sannsynligvis utsatt til 2024. SAMLA's fase 1 fikk 32 millioner av de 62 det ble søkt om. For å utføre et fullverdig prosjekt, er derfor finansiering i fase 2 påkrevd. De erfaringene prosjektet har opparbeidet seg i løpet av fase 1 tilsier også at det er andre komponenter og samlinger som vil være aktuelt å inkorporere i fase 2. Det er allerede satt i gang en pilot i samarbeid med UC Berkeley om maskinlært oversettelse mellom ikke-normerte språk. Dette vil det arbeides videre med for fullt i fase 2. I fase 2 vil også materialet i digitalarkivet transkribes fullt ut ved en kombinasjon av AI og folkeforskning. Kombinasjonen med maskinlært oversettelse og transkribering vil gjøre det mulig med fritekstsøk på en helt ny måte. Og det vil kunne la seg gjøre høste fra SAMLA i internasjonale søk på tvers av landegrenser og språkgrenser. Dermed kan materiale brukes i stordatasøk for å undersøke tendenser og mønstre over hele transnasjonale områder, i første omgang Nord-Europa. I tillegg er det etablert samarbeid med Språksamlingene, UiB, Skeivt arkiv, UiB og Norges arktiske universitetsmuseum, UiT om fase 2. Samiske, kvenske og skeive kulturuttrykk vil skape et bredere og mer representativt arkiv.
- Med en utsettelse av søknadsfristen for NFR INFRASTRUKTUR vil SAMLA være avhengig av mellomfinansiering for å kunne holde på kompetansen som er opparbeidet i fase 1. Det vil altså være nødvendig for AHKR å finne instituttekstern mellomfinansiering til prosjektet fra november 2024 til en eventuelt ny oppstartsdato i 2025.
- For å styrke kompetansen i SAMLA vil det også være hensiktsmessig å lyse ut en stipendiatstilling i tilknytning til prosjektet. AHKR viser til Fakultetsstyresak 2/21 som åpner opp for individuell vurdering av toppfinansiering fra HF av stipendstillinger i infrastrukturprosjekter.

Bemanning

- AHKR har ingen planlagte avganger før ordinær pensjonsalder.
- **Administrativ bemanning:**
 - Den administrative staben opplever stort arbeidspress og preges av slitasje. Koronasituasjonen medførte en betydelig merbelastning, og innføring av nye personal- og økonomisystem har bidratt til ytterligere arbeidsbelastning.
 - ARK-undersøkelsen og tilbakemeldingene fra en samlet stab uttrykker bekymring for reduksjon av den lokale administrative støtte som trengs for den faglige virksomheten, for personalet i sin helhet, og for ledelsen. Redusert opplevelse av autonomi og motivasjon er forståelig, men urovekkende. Også FRAM-prosessen viser at faglig stab har et stort behov for fagnær forskningsadministrativ støtte, inkludert informasjons- og formidlingsstøtte.
 - Bortfall av stillingen som forskningsrådgiver og instituttinterne administrative forpliktelser til SapienCE med om lag 0,75 stillingsressurs har gjort det nødvendig å gjennomføre en omfattende effektivisering av administrasjonen og en strengere prioritering av hvilke administrative tjenester som kan tilbys. De administrative tjenestene er derfor i dag effektivisert så langt mulig, og det er nødvendig å frigjøre ressurser fra andre formål for å kunne møte behovene.
 - Vår intensjon er at omleggingen av undervisningstilbudene i noen grad skal effektivisere det studieadministrative arbeidet, og gi en liten mulighet til å kunne yte noe forskningsadministrativ støtte. Derfor imøteses også fakultetets planlagte gjennomgang av de samlede administrative ressurser, ansvars- og arbeidsdeling. Behovet for en forskningsrådgiver ved AHKR er åpenbar, men instituttet ser det som lite realistisk å forvente tilførsel av stillingsressurser slik fakultetet økonomiske situasjon er i dag.
- **Investeringer**
 - Det foreligger ingen planer om større investeringer i 2023.
- **Prioritering av faste, delte stillinger – hvilke stillinger og hvorfor?**
 - Fagene ved AHKR er midt i prosessen med å utarbeide nye fagstrategier som skal legges frem til instituttrådet høsten 2022. Inntil disse strategier foreligger, er det ikke mulig å foreta en faglig prioritering av faste vitenskapelige stillinger. AHKR vil imidlertid fremheve nødvendigheten av å opprettholde bemanningen i alle våre fag på samme nivå som nå, ikke minst sett i lys av AHKRs bidrag til fakultetets resultatinntekter.
- **Bruk av midlertidige stillinger?**
 - AHKR søker å unngå bruk av midlertidige stillinger så langt som det lar seg gjøre, og prioriterer bistillinger og utlyste vikariater for navngitte personer.

Annet

- **Interntansaksjoner eller inntekter fra andre fakulteter**
 - AHKR har interntansaksjoner til UM, knyttet til undervisning og feltkurs (ARK).

- **Leiestedsinntekter**
 - ARK tørrlab gir nominelt inntekter da SFF SapienCE betaler for bruken av tørrlaben. I realiteten utgjør dette svært lite inntekt.

- **EVU-inntekter i grunnbevilgningen**

AHKRs EVU-inntekter i grunnbevilgningen er per nå helt marginale (EVU-master RELMIN). De øvrige EVU-tilbud bidrar i form av studiepoengproduksjon. Vi har i tillegg ett oppdragstilbud (EVU-AHS) som bidrar med direkte inntekt.

Vennlig hilsen

Teemu Ryymin
Instituttleder

Vedlegg

1 Budsjetttinnspill 2023 AHKR

Universitetet i Bergen

Referanse

2022/6138-STT

Dato

27.06.2022

Budsjettforslag 2023 - innspel frå FoF

Utdanning

Studiepoengproduksjonen ved Institutt for filosofi og førstesemesterstudier har hatt ein stor auke, med noko nær ei dobling dei siste fem åra. Dette kjem dels av høg overbooking, og dels av at fleire studentar utanfor instituttet sine program tek våre emne, noko som viser at filosofi er attraktivt som støttefag i andre utdanningar, både som frie studiepoeng og som obligatoriske emne i andre program. Trass i den store poengproduksjonen, slit filosofi og retorikk med gjennomføringa, på same måte som mange andre bachelorprogram på fakultetet. Til saman gjer dette at instituttet må ha følgjande to overordna mål i åra som kjem. For det første må halde fram arbeidet med å tilpasse studietilbodet til ressursituasjonen. For det andre må me halde fram arbeidet med å redusere fråfallet.

Med omsyn til det første har me vore gjennom to større effektiviseringsrundar på instituttet sidan 2020. Ved å redusere undervisinga på fagstudia oppnådde me ei innsparing på om lag 1500 timar pr. år, som svarar til om lag to førstestillingar med ordinære vilkår. Diverre betydde dette også ei reduksjon av studentaktiv læring, ved at me har heldt på talet på emne, men nytta færre timar pr emne. Slik er det ei spenning mellom breidde og studiekvalitet: studentane får stor valfridom, men lite oppfølging på kvart emne. Den totale ressursbruken på fagstudia er framleis noko for høg, men det er ikkje mogleg å redusere timebruk pr. emne meir. Dersom me må gjere fleire innsparingar, må dette skje ved å redusere talet på emne. Instituttet vil foreta ei større gjennomgang av ressursituasjonen, både på fagstudia, exphil og dei tidlegare exfac-emna, for å vurdere dette.

Med omsyn til det andre så varierer fråfallet frå kull til kull, men det ligg i snitt på rundt 75 % på bachelor. Under 20 % fullfører på normert tid. Som desse tala viser er det slik at av dei som gjennomfører, så gjennomfører dei fleste på normert tid. Det kan godt vere at studentane sin bakgrunn, situasjon og motivasjon gjer at me aldri vil få eliminert fråfallet heilt, men det er ingen tvil om at 75 % er altfor høgt. Det burde vere mogleg å redusere dette. Instituttet har difor oppretta ei arbeidsgruppe skal analysere årsakene til fråfallet og å føreslå tiltak for å redusere dette, innanfor eksisterande ressursrammer. Dette må sjåast i samheng med ein eventuell revisjon av studietilbod, som skissert i førre avsnitt. Det kan til dømast tenkjast at reduksjon av emne også vil gi reduksjon i fråfall, gjennom å betre samheng i programmet, meir ressursar pr emne, og dermed meir varierte og studentaktive læringsformer

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for filosofi og
førstesemesterstudier
Telefon 55 58 23 82
fof@hf.uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
Sydnesplass 12-13
Bergen

Saksbehandler
Steinar Thunestvedt
55582384

Som kjend har examen philosophicum hatt økonomiske utfordringar dei siste åra, grunna det mellombelse bortfallet av MN og JUS. For å dempe effekten av dette bortfallet reduserte me i 2021 undervisinga på exphil, og delvis på exfac-emna (tilsvarande cirka 3000 timar pr år). Dette var nødvendig, men ein kan ikkje gjere ytterlegare nedskjæringar utan at det også går ut over inntektene. Når MN og etter kvart også JUS er tilbake på exphil, aukar talet på exphil-kurs igjen, noko som tyder vekst i inntektene, og dermed nedbetaling av det akkumulerte underskotet, men som også tyder press på undervisningsressursane. Med normal drift på exphil er det liten tvil om at dette emnet er underbemanna.

At emne i filosofi er attraktive for studentar frå andre fag er ein viktig grunn til at me har stor tru på at det er rom for tverrfaglege studieprogram der filosofi har ei sentral rolle. Derfor har me vore tungt inne i planane om PPE- og HD-program. Medan HD no ser ut til å ligge på is, er me framleis av den oppfatning at PPE ville vore svært bra både for instituttet, fakultetet og universitetet. Ikkje minst har eit PPE-program potensiale til å trekkje til seg spesielt dyktige studentar, slik at ikkje alle desse forsvinn til prestisjestudium andre stader. Eit tilsvarende program er i dag mellom dei vanskelegaste programma å kome inn på ved UiO, nesten på høgde med medisinstudiet, som tyder på at det er ein stor marknad for eit slikt studium. Difor har me dedikert ei utlyst stilling som no er i prosess til fagområde som fell inn under PPE (sjå under).

Som kjend vedtok instituttrådet ved FoF i 2019 at «FoF ikke lenger kan ta ansvaret for Retorikkprogrammets faglige og administrative drift dersom ikke den faglige og administrative bemanningen styrkes». Sidan den tid har programmet vore i limbo, men no er det i gang ein prosess for å leggje dette ned. Studenttala har vore låge lenge, programmet har verka fragmentert, og retorikk er ikkje eit sentralt forskingsområde på instituttet (av instituttets 66 publikasjonspoeng i 2021, var ingen innan retorikk). Det er viktig å understreke at ei eventuell nedlegging av *studieprogrammet* retorikk, ikkje tyder å leggje ned *faget* retorikk. Tvert imot gir det oss høve til ei fornya satsing på retorikkemne innanfor og tettare knytt til filosofiprogrammet.

Forsking

Publikasjonar er på mange måtar målet for forskinga vår. Det er difor gledeleg at instituttet har hatt ein svært stor auke her dei siste åra, med ei firedobling sidan 2014, til tross for at mange av våre tilsette ikkje har ordinær forskningstid i stillingane sine. Publikasjonstala viser ein liten nedgang i 2021, som kan vere ein naturleg korreksjon etter fleire år med oppgang, men det viser også at me må arbeide for å halde oss på eit høgt nivå. Til å vere eit lite institutt har me også hatt fleire tilslag på eksterne prosjekt, særleg hjå NFR.

Eksternfinansiering utgjør ein stadig større del av instituttbudsjettet, faktisk meir enn «basisfinansieringa» frå fakultetet. Dette er mykje for eit relativt lite institutt, men gjer oss også litt sårbare, sidan desse prosjekta vil ta slutt. I tillegg har me få fakultetsfinansierte stipendiatstillingar, som gjer det særleg viktig for oss med eksternfinansiering. Til saman gir dette oss følgjande to hovudmål i åra som kjem: me må konsolidere oss på det høge publiseringnivået, samt sikre ny eksternfinansiering når eksisterande prosjekt går ut.

Målsettinga til FoF er å få tilslag på eit NFR-prosjekt annakvart år, og eit ERC-prosjekt kvart fjerde år. Det kan verke defensivt, men når ein ser kor få filosofiprojekt som blir tildelt, er faren snarare at det er for offensivt: det er ikkje uvanleg med berre 1-2 NFR-prosjekt til

filosofi i Norge pr. år, og til dømes 1-2 ERC Advanced Grants til filosofi i Europa pr. år. For å oppnå dette målet er det nødvendig å få våre sterkaste fagpersonar til å søkje. Og for få det til, må instituttet vurdere å utarbeide ein insentivmodell for prosjektsøknadar, til dømes gjennom forskingsstøtte, val av undervisningsoppgåver m.m. Sidan instituttet har få stipendiatstillingar, kan me ikkje lage nokon generell regel om å gå inn med stillingar i planlagde søknadar eller i fakultetets forskingsgruppesatsing. Men det er opning for dette i instituttrådets vedtak om innretning på stipendiatstillingar, så det er noko leiinga skal vurdere frå tilfelle til tilfelle.

Instituttet har ingen spesielle utfordringar knytt til gjennomstrøyming, underkjenning og fråfall hjå stipendiatane. Dei aller fleste leverer på tilnærma normert tid, og dei siste ti åra har me ikkje hatt ei einaste underkjenning på FoF. Slik sett er det synd at FoF har så få stipendiatstillingar i høve til størrelsen på instituttet, noko som skuldast at studiepoengproduksjon på exphil og exfac ikkje tel med i beregningsgrunnlaget. Difor bør instituttet få tildelt ei av fakultetet sine midlertidige rekrutteringsstillingar. Dette kan ein sjå i samanheng med vårt ønskje om å få opprette eit PPE-program. Ei slik stilling kan nettopp vise verdien av ei tverrfagleg tilnærming til tema som ulikskap og demokrati.

Som nemnd i tidlegare budsjettinnspel ønskjer instituttet vidare å få bruke av kvoten for postdoktorstillingar, når det igjen blir rom for det. Når me lyser ut postdoktorstillingar, får me rekruttert kandidatar av høg internasjonal klasse, som vil bidra både med søknadsaktivitet og med publikasjonar på høgt nivå. Det er difor ein god strategi både for instituttet og fakultetet å lyse ut postdoktorstillingar i filosofi, gjerne med krav i utlysinga om at den som blir tilsett skal levere ein ERC-søknad i løpet av perioden.

Wittgensteinarkivet (WAB) er no si slutfasen av infrastrukturprosjektet sitt (WABe), der siktemålet er å utvikle ei nyttgåve av «Bergen Electronic Edition» av Wittgenstein sitt «nachlass» (i samarbeid med Oxford University Press). Tildelinga av desse midlane har vore av uvurderleg stor verdi for arkivet, og har forsert arbeidet med ei nyttgåve med fleire år. Korvidt dette for å kome i mål med prosjektet innan rimeleg tid, og i kor stor grad det vidare arbeidet må finansierast av FoF sine driftsmidlar, er i skrivande stund uklart.

Vi nyttar høvet også her til å påpeike det urimelege i at drifta av Wittgensteinarkivet i realiteten må finansierast av FoF sine resultatinnkteter.

Bemanning

I 2022 har instituttet avgangar for Paola De Cuzzani og Reidar Lie. Stillingane etter desse to er no i prosess og vil bli fylt i 2023. Ei av desse stillingane har me øyremerka til tematikk som fell inn under ein PPE-paraply, slik at den nyttilsette kan få ei sentral rolle i eit slikt program. Dei neste avgangane på fagstudiet er etter planen ikkje før i 2027 og 2029, så spørsmålet om prioritering av desse har ikkje oppstått endå, bortsett frå at det er og bør vere ein sentral del av strategien til instituttet å satse der me er sterke heller enn å spreie oss tynt ut over.

Me hadde i 2022 også avgang for Helge Pettersen, som ikkje er erstatta endå, slik at me reelt har blitt nedbemanna i 2022. Denne stillinga har vore delt mellom fagstudiet og exphil, om enn det har vore ei viss uklarheit om korleis denne stillinga var fordelt.

På exphil har me neste avgang i 2024. Gitt den økonomiske situasjonen har det ikkje vore aktuelt med nye stillingar på exphil dei siste par åra, men når me i løpet av dei neste par åra får ein auke i aktiviteten igjen, bør ein vurdere å lyse ut faste stillingar, sidan det er lite tvil om at exphil er underbemanna, i det minste i normalår. For å redusere bruken av midlertidig arbeidskraft på exphil, vil ein difor måtte tilsette fleire i faste stillingar. Med tanke på den nye, krevjande exphil-varianten på Juridisk Fakultet, som vil starte opp våren 2023 for studentar i fjerde semester, bør ei ny exphil-stilling vere spesifikt knytt til dette fakultetet, sidan me her vil trenge ein kombinasjon av filosofisk og rettsvitskapeleg kompetanse. Denne bør me lyse ut i løpet av 2023.

Trass i at både Ole Hjortland (prodekan) og Michael Baumgartner (tildeling av større NFR-prosjekt) genererer behov for vikarar ved filosofistudiene reknar vi med at vi også i 2023 vil greie dette med moderat vikarbruk her. P.g.a. det ovanfor nemnde misforholdet mellom aktivitet og bemanning ved Examen philosophicum vil vi likevel ha stort behov for vikarmidlar for desse ved Examen philosophicum. Vi reknar såleis med at det blir full økonomisk kompensasjon for undervisningsdelen for desse to stillingane også i 2023.

I tida som kjem vil vi vurdere behovet for fleire faste tilsetjingar ved Examen philosophicum, i tillegg til den som er nevnt over. Dersom ambisjonen er å redusere bruken av mellombels tilsette monaleg, er det i realiteten ikkje noko alternativ til å tilsetje 3 eller 4 faste lektorstillinger i åra som kjem. Vi vurderer det som svært lite realistisk med ytterlegare effektiviseringstiltak i tillegg til dei tiltaka vi har gjort dei siste åra.

Steinar Bøyum
instituttleder

Steinar Thunestvedt
administrasjonssjef

Det humanistiske fakultet

Referanse

2022/6138-SISTA

Dato

01.07.2022

Innspel til budsjett 2023 frå Institutt for framandspråk

Institutt for framandspråk takkar for høvet til å kome med innspel til budsjettet for 2023. Instituttet skifta leiing våren 2022 og er inne ein fase kor strategien for kommande periode skal meislast ut. Innspela ber i nokon mon preg av det.

Utdanning

Instituttleiinga har eit fokus på utgiftssida og har nytta våren 2022 til å kvalitetssikre oversikt over ressursbruken på instituttet knytt til undervising. Desse dataa skal hausten 2022 danne grunnlaget for møte med alle dei ni fagmiljøa på instituttet. Formålet med desse møta er å gjere fagmiljøa medvitne om ansvaret for å halde ressursbruken innafor dei ressursane ein har og å utfordre dei til å kome opp med løysingar for å redusere undervisinga der dette er naudsynt. Slik det ser ut i dag vil ein slik reduksjon vere naudsynt for fleire av faga. Aktuelle tiltak er mellom anna å endre vurderingsformer, endre frekvensen på studietilbod, leggje ned studieprogram (særleg der ein har fleire studieprogram innafor same fag).

Instituttet jobbar kontinuerleg med studiekvalitet, men ser samstundes at det er viktig å gjere meir for å auke inntektsgrunnlaget gjennom høgare studiepoengproduksjon, auke talet på studiepoeng per student og betre gjennomføringsgraden. Vi ser at det er rom for å gjere meir og vil ha dette som sentrale problemstillingar i utforminga av strategien for kommande periode.

IF har vore ein viktig aktør innanfor vidareutdanning gjennom mange år, og vi er det framleis – særleg gjennom nye gratiskurs på 100-nivået på fleire fag, gjennom vidareutdanningsordninga Kompetanse for kvalitet (KFK) og gjennom Nettarabisk. Dette er format som instituttet har lang erfaring med og kor vi opplever å ha ein konkurranseføremon blant tilbydarane av høgare utdanning i framandspråk. Det er ikkje minst grunn til å leggje merke til at vi her har sett ein auke i studiepoengproduksjonen for fag som elles har utfordringar på det feltet. Vi ser eit stort potensiale her og ønskjer å byggja på denne kompetansen og vidareutvikla dette tilbodet vi har. Men tilsetjingsform er ei utfordring her om vi skal unngå å koma på kollisjonskurs med målsetjinga om å redusera bruken av mellombels tilsette: Modellen med fast, eksternfinansiert tilsetjing (som på engelsk KFK) er betre enn å bruka mellombels tilsette i vidareutdanninga. For instituttet vil det vere ønskjeleg å jobbe vidare innanfor denne modellen, men vi vil trenge støtte frå HF og UiB for å få det til.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for fremmedspråk
Telefon 55589380
post.hf@uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
HF-bygget, Sydnеспlassen
7
Bergen

Saksbehandler
Silje Grønner Stang
55589375

IF satsar offensivt på to nye masterstudium, i kinesisk og japansk. Master i kinesisk startar opp hausten 2023 og vi er i ferd med å ferdigstille ein søknad om å få opprette master i japansk. Begge desse faga har hatt gode søknadstal dei siste åra, så vi har god tru på at mastertilbodet vil vere populært.

Internasjonalisering ligg i naturen til eit framandspråksinstitutt. IF er aktive innan studentutveksling, og vil halde fram med det. Samstundes må internasjonaliseringa sjåast i ein større samanheng. IF jobbar med tradisjonell studentutveksling og med ulike formar for utanlandsopphald for studentar i studieprogramma instituttet tilbyr. I 2022 har det vore særlege utfordringar knytte til russiskfaget, kor ein som eit resultat av Russland sin krig mot Ukraina ikkje har moglegheit til å sende studentar til Russland og har måtta finne alternativ til dette. Det har vore ressurskrevjande for instituttet, men vi vonar at det vil verte lettare å jobbe langsiktig med dette i tida framover. I dette semesteret har instituttet òg sett på samarbeidet om utveksling med Kiel i Tyskland og Caen i Frankrike. IF meiner sentra i Kiel og Caen er viktig infrastruktur for internasjonalisering både for studentar og tilsette og er opptatt av at det skal finnast midlar til å finansiere desse ordningane òg i tida framover.

Forsking

Instituttet har det siste året sett ein auke i talet på søknadar om ekstern finansiering av forskingsprosjekt. Ambisjonane for 2023 vert påverka av situasjonen i Forskningsrådet, men instituttet skal ha ei samling i september kor vi ser på korleis satsinga kan tilpassast situasjonen slik han er i dag.

I den neste femårsperioden planlegg IF å levere minst 10 søknadar til ERC, det vil seie eit snitt på to søknadar per år. Nokre av desse vil vere nye søknadar, andre vil vere reviderte søknadar frå tidlegare utlysingar. Instituttet vil jobbe med ulike tiltak lokalt for å få til dette, men ser at det vil vere avgjerande med tilgang til SPIRE- og PES-midlar for at slike søknadar skal kunne ha suksess.

For tida jobbar instituttet med to konkrete MSCA-søknadar. Desse vil styrke forskinga i fagmiljøa på arabisk og engelsk dersom dei vinn fram. Det er positivt å sjå at forskinga i forskargrupper og -prosjekt på instituttet trekk til seg interesse på denne måten.

Per i dag er det ikkje planlagt for eigenfinansiering i prosjektsøknadar i form av rekrutteringsstillingar. Instituttet har 12 ph.d.-heimlar. I august vil instituttet tilsette i seks av desse etter ei open utlysing. I neste runde vil instituttleiinga gå i dialog med instituttrådet om prioriteringar for kommande utlysingar. Det kan vere aktuelt å kople utlysingar av ph.d.-stillingar på forskargrupper på instituttet som ei ytterlegare styrking av desse i forlenginga av fakultetet si satsing på forskargrupper. Instituttet har elles allereie brukt koronamidlar til å støtte opp om satsinga på forskargrupper.

Instituttet har ikkje egne særskilte behov for infrastruktur i inneverande periode, men ein skilde fagmiljø på instituttet rapporterer om utfordringar i forskinga knytte til manglande ressursar på Universitetsbiblioteket (dei opplever til dømes om reduserte moglegheiter for fjernlån). Instituttleiinga vil understreke at biblioteket utgjer ein svært viktig del av forskingsinfrastrukturen for forskarane på vårt institutt og det er avgjerande at UB er godt finansiert.

Bemanning

Den overordna bemanningssituasjonen på instituttet er pressa og instituttleiinga ser det som eit viktig mål å halde på den bemanninga dei ulike faga har per i dag, innafør rammene av den eksisterande bemanningsplanen. Instituttleiinga støttar arbeidet med å revidere prinsippa for bemanningsplanen og ser fram til vidare avklaring av denne hausten 2022.

Vi opplever ein særleg utfordrande situasjon på engelskfaget, kor det i løpet av ein toårsperiode (desember 2021-desember 2023) vil vere fem avgangar, fire av desse kjem før ordinær pensjonsalder. Per no har vi gåande ein rekrutteringsprosess som dekkjer den eine av desse avgangane som er ordinær (amerikansk litteratur), mens det førebels er uklårt kva som vil skje med dei fire andre stillingane. Engelsk er samstundes eit fag som opplever stor søknad, særleg gjeld dette lektorutdanninga. Instituttleiinga vil i august gå i dialog med fagmiljøet for å prioritere rekrutteringar til desse stillingane og ber om ein vidare dialog med fakultetet i etterkant av dette.

Instituttleiinga er opptatt av situasjonen på arabiskfaget, kor vi har ei forplikting om å lyse ut ei stilling i samband med TMS-prosjektet CanCode. Denne stillinga er delt mellom IF og AHKR og dei to institutta har god dialog om oppfølginga. Det er ein planlagt avgang på arabisk i 2025 og IF si leiing ser at det ville ha vore ein føremon å kunne forskotere denne avgangen for å leggje til rette for kontinuitet. Arabiskfaget er i ein fase med redesign av bachelorprogrammet og CanCode-prosjektet har mykje aktivitet. Ei tidleg utlysing av førsteamanuensisstilling vil kunne bidra til å gi meir ro rundt desse prosessane og sørge for at forskinga i CanCode-prosjektet får langsiktige effektar for forskingsmiljøet på instituttet.

IF vil følgje opp målsetjinga om reduksjon i mellombelse tilsetjingar gjennom separate møte med kvart enkelt fag hausten 2022. Ressursrekneskapen vil vera ein viktig del av grunnlaget for desse møta. Instituttet har allereie gått gjennom og gjort ein detaljerte analyse av bruken vår mellombels tilsette dei siste tre semestera.

Martin Paulsen
instituttleiar

Det humanistiske fakultet

Referanse

2022/6138-ANFA

Dato

08.07.2022

Budsjettforslag 2023 - innspill fra LLE

Utdanning

Ved LLE har vi i flere år arbeidet med å tilpasse undervisningen til de ansattes arbeidstimer, og vi nærmer oss balanse i nesten alle fag. Samtidig ser vi at flere fag har problemer med å tilby et forsvarlig studietilbud, og med å utvikle forskningsterminer. I 2023 må instituttet forsøke å få til samarbeid mellom fag for å kunne gi undervisning vi er stolte av også i fag med få ansatte. Dette gjelder særlig teatervitenskap, norsk som andrespråk, norrøn filologi og allmenn lingvistikk. Noen studieprogrammer har svært få studenter, som klassiske fag, norrøn filologi og norsk som andrespråk (bachelor). Det er på tide å vurdere om disse studieprogrammene skal fortsette slik de ser ut i dag. Noen av dem bør kanskje erstattes med bredere programmer som flere vil søke.

De fleste studieprogrammene våre har større frafall enn vi skulle ønske. Her vil vi begynne med å revidere de største studieprogrammene med tanke på å holde på studentene: Digital kultur, kunsthistorie og allmenn litteraturvitenskap. Vi vil få bedre progresjon og sammenheng fra emne til emne, mer tydelig arbeidslivsrelevans og mer studentaktive undervisningsformer. Kunsthistorie er allerede godt i gang med dette arbeidet, og vi håper å kunne se resultater. Disse fagene har også gode internasjonale nettverk, og det er på tide å utnytte dem for å få til mer utveksling. LLE ønsker å legge opp til gode utvekslingstilbud med ferdige pakker av relevante emner som gjør det enkelt å reise ut.

Mange fag ved LLE burde både kunne konkurrere om HK-DIR-midler og lage attraktive EVU-tilbud. Problemet er at det ikke finnes noen ledig kapasitet til å utvikle slike tilbud. Det må være et langsiktig mål å innrette undervisningen slik at det finnes overskuddskapasitet som kan investeres i slik utvikling.

Noen få fag kan fortsatt effektivisere vurderingsformene sine, men de aller fleste har allerede gjort det, så her er det neppe mye å hente.

Forskning

Når dette skrives er det varslet kutt i NFRs FRIPRO-program, og det ser ut til at det vil være færre muligheter for å søke midler til våre fag. Vi vil likevel se på mulighetene i andre programmer for fag som norsk som andrespråk, didaktikk, lingvistikk og digital kultur. Det vil bli enda viktigere enn før å orientere seg i EUs utlysninger, og her er UiBs nye verktøy forhåpentlig en god hjelp. For tiden er tre søknader til EU og en til NFR under utvikling. For

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Institutt for lingvistiske, litterære og
estetiske studier
Telefon 55582400
post.hf@uib.no

Postadresse
Postboks 7805
5020 Bergen

Besøksadresse
HF-bygget, Sydneplassen
7
Bergen

Saksbehandler
Anders Fagerjord

øvrig må vi regne med at 2023 blir et år der vi posisjonerer oss mot søknader i 2024 og 2025.

LLE har to søknader i finalerunden for et SFF, og vi bør kunne håpe på å få ett av dem. Det vil prege mye av virksomheten i 2023. Da skal vi også sette i gang et Starting Grant, samtidig som et Consolidator Grant går mot avslutning.

I tillegg skal instituttet bygge opp et avansert laboratorium for brukerstudier innen digital kultur og lingvistikk finansiert av UiB. Utstyret er finansiert, men rommet vil kreve stor oppgradering, noe instituttet håper fakultetet vil sette av penger til.

Det er et stort spørsmål om vi har nok arbeidskraft i administrasjonen til å håndtere så mange eksterne prosjekter. Budsjettet for 2023 bør ta høyde for mer forskningsadministrasjon på fakultetet eller instituttet.

Bemanning

Instituttet kjenner kun til én person som planlegger å gå av før aldersgrensen: Atle Kristiansen ved Norskursene går av 1. april. Denne stillingen regner vi med å reansette så raskt som mulig.

I 2023 går også Rolf Beev av fra sin stilling i digital kultur. Denne håper vi blir reansatt som en kombinert stilling. Digital kultur må prioriteres høyt, dette faget skårer sterkt på alle parametre, og har svært mange studenter for en liten stab.

Stillingen som blir ledig etter Ivar Utne (nordisk) bør også prioriteres. Nordiskfaget er viktig for lærerutdanningen, og har stort veiledningsbehov. Det er også nødvendig å lage en langsiktig plan for didaktikkundervisningen i nordisk, der kapasiteten i dag er langt under det som behøves for å dekke den praksisundervisningen som forskriften krever.

Stillingen i teatervitenskap som ble ledig etter Clemens Räthel ønsker også instituttet å prioritere. Selv om teatervitenskap ikke har svært mange studenter, er det et fag med et tydelig og definert samfunnsbehov. Et samlet teatermiljø sier tydelig at det er behov for ekspertisen i faget og kandidatene som utdannes, og UiB er det siste lærestedet i landet som tilbyr teatervitenskap. Uten tre ansatte virker det lite trolig at programmet kan opprettholdes.

Instituttet og fakultetet må finne en langsiktig løsning for praksis i studieprogrammene. I dag er ett emne, Praktisk informasjonsarbeid, en stor del av tilbudet på hele HF, og det drives av kun én person i deltidsstilling. Det er sårbart, og vi må finne en løsning som omfatter flere personer. Det kan hende en ny, fast stilling er nødvendig, om ikke vi finner ledig kapasitet et sted på fakultetet.

Fra 2022 har instituttet fått en fast, delt stilling i fagspråk og terminologi. Denne finansieringen kommer fra kulturdepartementet via Språksamlingene. I 2023 må vi prioritere å samordne denne stillingen med den øvrige virksomheten.

Revisjonsprosjektet skulle opprinnelig være ferdig i 2023, men blir nå forlenget ut 2024. I 2023 må instituttet legge planer for hvordan leksikografistillingene skal videreføres etter 2024. Vi har søkt Kulturdepartementet om ytterligere støtte til terminologi, og om en styrking av prosjektet Norsk Ordbok A-H. Om disse søknadene blir innvilget, blir det behov for flere hender.

Om LLE skulle få tildelt et Senter for fremragende forskning, må man også finne en løsning for å opprettholde undervisningen i faget. Det er særlig utfordrende om senteret i digital kultur får støtte, da vil fire av seks ansatte trekkes helt ut av undervisningen. Det kan trolig bare løses med faste stillinger.

Investeringer

Som nevnt over, vil det være mulig å utvikle gode og relevante studietilbud om vi kan investere arbeidstid i å utvikle dem.

LLE ser ikke for seg nye investeringer i utstyr eller databaser i 2023, annet enn det som ligger inne i forskningssøknader.

Vennlig hilsen

Anders Fagerjord
instituttleder

Det humanistiske fakultet

Referanse

2022/6138-TONLU

Dato

01.07.2022

Budsjettforslag 2023 - innspill fra SKOK

Utdanning

- **Planer for hvordan undervisningsaktiviteten kan tilpasses enhetens ressurstilgang.**

SKOK har de siste årene hatt stor økning i antallet studenter til våre programmer og til emnene våre. Vi har nå et gjennomsnittlig antall uteksaminerte studenter per emne som er mellom to og tre ganger hyere enn det vi har studieplasser til. Vi har også den høyeste studiepoengproduksjonen per ansatt ved HF. Dette er dessverre ikke en bærekraftig situasjon for SKOK med den bemanningen vi har per i dag. Vi har de siste årene skåret undervisningstilbudet ned til et minimum for å tilpasse oss ressurstilgangen ved senteret. Dette gjelder også variasjonen i og gjennomføringen av vurderingsformer, samt tilbud om seminarer/kollokvier. Vi har forsøkt å kompensere for redusert undervisning/effektivisering av vurderingsformer ved å tilby flere sosiale møteplasser og plattformer, for å skape kullfølelse og tilhørighet.

Til tross for dette har nedskjæringen av undervisningstilbudet ført til en markant nedgang av antall uteksaminerte BA-studenter. Antallet studenter gjør også at vi likevel har svært mye sensurarbeid og at det ene emnet vi fremdeles har kollokvier på (førstesemester) må kjøre mange parallelle grupper. Slik situasjonen er nå, vurderer vi det slik at vi bruker for mye tid og krefter på å drifte og administrere et BA-program som, selv om vi har økt tilstrømning på studiet, ikke evner å få studentene gjennom. Dette er ikke forenelig med vår ambisjon om å være et internasjonalt forskningssenter. Vi planlegger derfor å legge ned BA-studiet, samtidig som vi opprettholder årsstudiet og de fleste (men ikke alle) emnene. Vi legger på is det emnet som har lavest studiepoengproduksjon og vurderer også å legge på is et emne til, alternativt forenkle det ytterlige og innføre en praksisdell i emnet (hvis dette lar seg gjøre administrativt).

På sikt ønsker vi å opprette et MA-program i tillegg til årsstudiet, noe som vi anser å være mer i tråd med vår status som forskningssenter. Per i dag har vi bare undervisning på grunn-nivå og på phd. En MA vil fylle et hull i vår undervisningsportefølje, gi oss anledning til å følge opp og samarbeide med talentfulle studenter og bidra til å styrke rekrutteringen til kjønnsforskning både lokalt, nasjonalt og internasjonalt. Kjønnsforskning er et felt i stor vekst både nasjonalt og internasjonalt. SKOK har dessuten en profil som skiller seg markant fra andre kjønnsforskningssentre i Norge og vil derfor kunne tilby et unikt og etterspurt utdanningstilbud med solid forankring i internasjonal forskning og forskernettverk.

Ressurssituasjonen tilsier imidlertid at dette ikke er mulig å opprette en MA på nåværende tidspunkt, til tross for at vi kan frigjøre hele tre emner fra BA-graden (og fremdeles ha et variert og faglig

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

forsvarlig årsstudium) og enkelt omgjøre disse til emner på MA-nivå. For at dette skal være mulig trenger vi en halv stilling ekstra. Vi prioriterer dessuten også å videreføre tradisjonen vår å arrangere minst et internasjonalt, engelskspråklig phd-kurs i året. Dette til tross for at det legger beslag på en hel del ressurser (vi mistet også vår ene professor II-stilling for en del år tilbake). Vi opprettholder tradisjonen fordi vi vurderer phd-kurs som er en ypperlig mulighet til å markere SKOK internasjonalt og knytte internasjonale kontakter, noe som er i tråd med vårt mandat som forskningscenter. Vi søker kontinuerlig eksterne midler for å gjennomføre phd-kursene.

- **Prioriteringer knyttet til endringer og dimensjonering av studietilbudet og opptaksrammer og vurdering av ev. økonomiske konsekvenser.**

Vi prioriterer å legge til rette for at vi kan ha mest mulig undervisning på høyere nivå, samtidig som vi opprettholder studiepoengproduksjonen mest mulig på lavere nivå. Hvor høyt vi opprettholder studiepoengproduksjonen avhenger av hvor mange emner vi legger foreløpig på is. Dette er et dilemma for oss, siden vi er klar over at vi må opprettholde produksjonen for å beholde stillingene. Vi ønsker dessuten å være en aktuell kandidat for økte stillingsressurser ved en eventuell strategisk omprioritering av ressurser fra fakultetet. Kjønnforskning er i stor vekst; vi er ett av få programmer ved HF som opplever økt søknadsmasse også i år. Det er ingenting ved situasjonen i verden i dag – behov for kunnskap, politisk, sosialt og kulturelt – som tilsier at tilstrømning til kjønnforskning vil avta. Vi tilbyr dessuten et genuint tverrfaglig og tverrfakultært utdanningstilbud, som vil bli mer og mer etterspurt i fremtiden.

Siden vi er et tverrfaglig utdanningstilbud, finnes det flere måter å effektivisere emnetilbudet i årsstudiet på. Dette vil frigjøre forskningsressurser, men det vil også bety at studiepoengproduksjonen vil gå ned, både for SKOK og for fakultetet (siden svært mange studenter tar emnene som frie studiepoeng, uten å være tilknyttet et program i kjønnsstudier). Dette er et dilemma for oss, men bør også være det for fakultetet. Vi har over hundre oppmeldte til de fleste av våre emner; det gjelder også for flere av kjønnsstudieemnene som tilbys av våre samarbeidspartnere. Til sammen utgjør studiepoengproduksjonen fra kjønnssemner en betydelig andel av samlet antall studiepoeng.

Innføringen av kravet om ekstern sensor på alle emner vil være en betydelig økonomisk utfordring for oss. Vi har lenge hatt behov for eksterne sensorer og prøvd å opprettholde idealet om tomannskommisjoner på alle emnene våre. Men i det siste har vi (svært motvillig) måttet fire på dette idealet og innføre enmannskommisjoner for i det hele tatt å få budsjettet til å gå opp. Vi ser for oss at vi vil måtte be om økte ressurser til gjennomføring av vurdering når kravet innføres til neste år. Dette til tross for at vi legger emner på is og avviker BA-programmet. Den største utfordringen for oss er ikke antall emner, men antallet studenter per emne.

- **Planer og mål knyttet til å styrke enhetens studieprogram for økning/kalibrering av:**
 - studiepoengproduksjon
 - studiepoeng per student
 - gjennomføring på normert tid
 - kandidatproduksjon (mindre frafall)
 - studentmobilitet

Vi vurderer å legge inn en praksisdel på ett av emnene på årsstudiet og mener dette vil øke gjennomføringen og studiepoeng per student betraktelig. Dette er noe studentene selv er svært opptatt av. Vi allerede et velfungerende «jobbskyggingstilbud» på frivillig basis. Dette vil kunne gjøres om til poenggivende del av studiet. En slik omlegging vil igjen frigjøre forskningsressurser ved

å kutte noe tilbake på undervisningen. Men det er administrativt svært krevende. Vi undersøker nå mulige løsninger på dette.

Ellers er vi overbevist om at økt gjennomstrømning og økt studiepoengproduksjon krever en tettere oppfølging av studentene gjennom veiledning og seminarvirksomhet. Dette har vi dessverre ikke ressurser til.

Vi har per i dag to velfungerende utvekslingsavtaler for internasjonal studentmobilitet. Men siden vi planlegger å legge ned BA-studiet, er ikke dette et prioritert område for oss.

- **Planer og ambisjoner for søknader om eksternfinansiering for utdanningsiden, for eksempel til HKDIR.**

Vi har en intensjonsavtale med universitetet i Nipissing, Canada, om å søke midler for å utvikle bruken av feministisk pedagogikk i tverrfaglige utdanningstilbud, både på lavere og høyere nivå. Meningen er at dette skal komme ikke bare universitetene, men også den bredere offentligheten til gode, ved å kunne iverksette tilbud også for lokalbefolkningen, gjerne i samarbeid med andre kulturinstitusjoner lokalt. Universitetet i Nipissing har lang erfaring med slike tverrfaglige tilbud og ønsker å utvikle dette videre i samarbeid med oss. Foreløpig leter vi etter relevante utlysninger hos HKDIR og NFR, mens Universitetet i Nipissing undersøker finansieringsmuligheter i Canada.

- **Planer for EVU-tilbud og fleksible utdanningstilbud.**

Vi har utviklet et EVU-tilbud, men ikke fått tilstrekkelige søkere til at vi har funnet det verdt å igangsette det. Vi har en rekke ideer til hvordan et slikt tilbud kan gjøres mer attraktivt, men har ikke ressurser per i dag å bruke på videreutvikling og drifting av tilbudet.

- **Planlagte effektiviseringstiltak for eksempel knyttet til vurderingsformer.**

Vi har allerede effektivisert vurderingsformenene våre, men på grunn av antallet studenter er gevinsten av dette ikke stor. Vi ser ikke andre muligheter for effektivisering, bortsett fra å kutte vurderingen helt på noen emner og ha en større evaluering på slutten av året.

Forskning

- **Planer og ambisjoner for forsknings- og søknadsaktivitet for eksternfinansierte prosjekter.**

SKOK har per i dag en søker videre til andre runde i ERC Starting Grant. Hvis denne ikke går gjennom, er den planlagt å sendes til NFR i februar (migrasjon, velferd).

Vi har også en søknad inne til NFRs fripro (dekolonisering/Øst-Europa). Med usikkerhetene rundt NFR (og manglende fripromidler de neste årene) undersøker vi nå mulighetene for å videreutvikle denne søknaden til Horizon, i tilfelle den ikke går gjennom i NFR i år.

Tidligere i år, var vi også partner i en større EU-søknad som fikk svært høy score (13/15), men ikke finansiering. Søknaden involverte samarbeid med museer og kunstinstitusjoner. Vi vurderer å

gjenbruke noe fra denne søknaden til NFR sin utlysning om samarbeid med muséer i september, i samarbeid med kunsthistoriker Sigrun Åsebø.

Vi har også en talentfull phd-kandidat som vi regner med disputerer i løpet av året. SKOK støtter nå henne i utviklingen av en søknad om mobilitetsstipend fra NFR. Denne søknaden kan også oversettes i en MSCA-søknad.

Når det gjelder egenfinansiering til søknader har vi svært begrenset spillerom på SKOK, siden vi bare har en fast phd-hjemmel (som følgelig utlyses en gang hvert fjerde år). Vi holdt utlysningen tilbake i år, siden vi hadde brukt den inn som egenandel i EU-søknaden. Denne muligheten får vi ikke igjen på mange år.

Andel av faste stillinger vil gå inn i alle søknader nevnt under foregående punkt. Vi er også del av fakultets forskergruppesatsing, men har per i dag ingen stillinger eller annet å tilby satsingen, utover egeninnsatsen/arbeidstid fra forskergruppens medlemmer.

Bemanning

- **Vi er i en situasjon der vi både må gå ned i antallet faste, delte stillinger og redusere bruken av midlertidig ansatte. Vi ber derfor om innspill om både informasjon som er relevant for fakultetets langsiktige bemanningsplan, inkludert prioritering av stillinger.**

Se punkt over om planlagte undervisningstilbud og muligheten for omstrukturering av tilbud i kjønnsstudier.

- **Informasjon knyttet til langsiktig faglig bemanningsplan, f.eks.:**
 - **Planlagte avganger før ordinær pensjonsalder.**
 - **Forslag til forskuttering av avganger gjennom eksternfinansiering, osv.**

Vi har per i dag ingen planlagte avganger før pensjonsalder.

- **Prioriteringer av faste, delte stillinger:**
 - **Hvilke stillinger vil enheten prioritere og hvorfor?**

Vi prioriterer å beholde de to faste, delte stillingene vi har, samt å øke den halve faste stillingen til én hel stilling. Med tre hele, faste stillinger vil SKOK stå langt bedre rustet til å oppfylle det universitetspålagte mandatet som ligger til senteret. Vi har per i dag færrest ansatte av alle kjønnsforskningssentrene i Norge, samtidig som vi har like store oppgaver. Til tross for dette har SKOK maktet å være det nasjonale senteret som har markert seg sterkest internasjonalt. Vi frykter at dette ikke er mulig å opprettholde slik situasjonen på senteret er nå. Vi er allerede blitt reelt nedbemannet de siste årene (vi har mistet stipendiathjemler og professor II-stillinger), samtidig med at alluniversitetsoppgavene er de samme og undervisningsoppgavene har økt grunnet eksplosiv vekst i studentantall.

Om det hadde vært mulig, ville SKOK også ha prioritert midler til en fast postdoc-hjemmel, for å styrke senterets internasjonale forskningsprofil og for å kunne ha et eventuelt tilbud til de mange internasjonale phd-kandidatene vi allerede tar opp. Vi ville også ha prioritert midler til å søke om en professor II-stilling via UiBs likestillingsmidler. Siden UiB krever 50% delfinansiering av den enkelte enheten for å søke, er det umulig for oss å delta i en slik søknadsrunde.

Det vil være en avgang i ei 60 % stilling i den administrative staben ved utgangen av 2022. Denne venter vi å få reansette.

Det er ingen kjente behov for bruk av vikar anna enn vikariatet for senterlederstillinga som alt er i gang.

Investeringer

Det er ingen planer om større investeringer i 2023.

Vennlig hilsen

Kari Jegerstedt
senterleder

Tone Lund-Olsen
adm.sjef

Det humanistiske fakultet

Referanse

2022/6138-TONLU

Dato

01.07.2022

Budsjettforslag 2023 - innspel frå SVT

Senter for vitenskapsteori (SVT) er eit interfakultært senter med arbeidsoppgåver på tvers av fakulteta. Senterets kjerne driv undervisning i vitenskapsteori og etikk i ph.d.-programma ved HF, SV, MN, MOF (CCBIO) og Den psykologiske fakultet. Senteret er programansvarleg for UiBs 2-årige masterprogram i berekraft, og har i tillegg fagansvar og undervisning i Dannelsesemnene ("Sentrale spørsmål i vitenskap og samfunn"), som er ope for alle studentar ved Universitetet.

Utdanning

SVT har koordineringsansvaret for det nyoppretta 2-årige Masterprogram i berekraft som starta opp i august 2021. Etableringa av eit masterprogram ved SVT var eit viktig mål i SVTs strategi, og programmet samsvarer tematisk godt med SVTs forskingsportefølje og er i tråd med dei sentrale måla i UiBs humaniorastrategi og i HFs strategi om å styrke humanistiske innslag og perspektiv innan marine fag, klima- og energiomstilling og globale samfunnsutfordringar.

Programmet er tverrfagleg og byggjer på undervisningssamarbeid mellom seks av fakulteta ved UiB. Dette stiller ekstraordinære krav til programansvarleg eining, både administrativt og fagleg. Som forventa er det ressurskrevjande for SVT å drive eit radikalt tverrfagleg program der andre fakultet og institutt har studieplassar som dei rår over og har plikt til å følge opp, og det krev særskilt tett oppfølging frå programstyreleiar, studieadministrasjon og samarbeidsinstitutt.

Ressursmessig er programmet førebels underfinansiert for SVTs vedkommande med berre éi førstestilling og ein halv studieadministrativ stilling knytt til programmet, men masteren er eit viktig satsingsområde for SVT, og vi prioriterer derfor å sette av eigne undervisningsressursar.

Masteren hadde i fjor mange søkarar per studieplass, men vi fekk likevel ikkje fylt alle 20 studieplassane på programmet. Søknadstalet for hausten 2022 var også svært godt, og vi håper å få fylt alle studieplassane denne gong. Alle dei 17 studentane som møtte til studiestart i fjor, er fortsatt med, noko som lovar godt for fråfallsstatistikken og studiepoeng- og kandidatproduksjonen framover. Vi er også godt i gang med å få på plass utvekslingsavtalar og ventar at det vil gi høg grad av studentmobilitet.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Forskning

Planer og ambisjoner for forsknings- og søknadsaktivitet for eksternfinansierte prosjekter.

Senteret har gjennom dei siste 10 åra hatt ei omfattande portefølje av eksternfinansierte prosjekt frå ulike finansieringskjelder (NFR, ERC, FP5-7, H2020) og har ambisjonar om å oppretthalde forsknings- og søknadsaktiviteten i 2023 og dei komande åra. Vi har høg søknadsaktivitet i eit breitt spekter av utlysingar, og prioriterer finansieringskjelder som gir lønnsmidlar, ikkje berre nettverksmidlar.

Senteret har førebels ikkje fullstendig oversikt over søknader i 2023, men det blir fleire NFR-søknader sjølv om vi ikkje heilt har oversikt over kva konsekvensar kutta i Forskningsrådet sine budsjett evt vil medføre. Vi vurderer også Horizon Europe inkl. MSCA og ERC Synergy grants.

SVT er med i 2. runde av søknader til SFF, og vil få ei avgjerd på dette i løpet av hausten. Dersom søknaden blir innvilga blir den totale forskningskapasiteten i vitenskapsteori ved UiB monaleg styrka, noko som vil ha ringverknader både ved UiB og nasjonalt. Vi er også med i 2. runde på ein ERC-2022-COG søknad.

Bemanning

SVT har universitetspålagte kjerneoppgåver som oppgaver som ikkje vert spegla i bemanningsplanen. Dette gjeld særleg undervisninga på ph.d.-nivå som ikkje gir utteljing i form av studiepoengsproduksjon. I tillegg har SVT, i følgje sitt mandat, til oppgåve å bidra til vitenskapsteoretisk og forskningsetisk utdanning og diskusjon ved UiB. Samfunnsansvar og etikk, samla under paraplyen RRI (Responsible Research and Innovation) har blitt stadig viktigare forskingspolitiske prinsipp nasjonalt så vel som i EU-samanheng. SVT er allereie involvert i UiBs forskingsbaserte beredskap på dette feltet, og ser behov for ei satsing både på undervisnings- og forskingssida for å bidra i arbeidet med ansvarleg forskning og innovasjon ved UiB. Desse tillegg-oppgåvene bør tenkast inn når planar for bemanninga blir lagt.

SVT har ingen planlagde avgangar før ordinær pensjonsalder. Det er heller ingen kjente behov for bruk av vikar anna enn vikariatet for senterleiarstillinga som alt er i gang. Vi vil nok fortsatt ha behov for enkelte mellombelse tilsettingar tilknytt eksternfinansierte prosjekt, men prøver i størst mogleg grad å bruke åremålsstillingar.

Det vil vere ein avgang i ei 60 % stilling i den administrative staben ved utgangen av 2022. Denne ventar vi å få retilsette.

Investeringar

Det er ingen planar om større investeringar i 2023.

Andre relevante moment

SVT har, som tidlegare varsla, behov for fleire kontorplassar. I Parkveien 9 er det fullt og vi har også tatt i bruk alle ledige kontorplassar i 5. etasje i Harald Hårfagres gt 1. Det er akutt behov for nye kontorplassar, medan vi på lengre sikt ser at det må vurderast om senteret bør flytte til eit bygg med fleire kontorplassar. Ved tilslag på SFF-søknaden Acknowledges blir dette problemet akutt. Senteret er i dialog med EIA og fakultetet om moglege lokaliseringsalternativ.

Venleg helsing

Rasmus Slaattelid
senterleiar

Tone Lund-Olsen
Adm.sjef

Bruksanvisning	
1. Velg sted:	IF
2. Fyll ut de grønne feltene, under BOA ber vi dere fylle ut under spesifisert finansieringskilde.	
3. I tabellene på siden beregnes hvor mye instituttet bidrar til fakultetets resultatinntekter.	
4. Lagre filen med nytt navn som inkluderer sted (f. eks. Inputskjema langtidsbudsjett 2022- AHKR)	

Åpen ramme

Blå felter viser historiske data

Vennligst fyll ut de grønne feltene

Utveksling		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Erasmus +		21	15	23	14	15	20	20	22	22	25
Øvrige utvekslingsstudenter		61	74	75	64	58	75	75	78	78	78

Studiepoeng		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kategori	A	0	0	0	0	0					
	B	0	0	0	0	0					
	C	0	0	0	0	0					
	D	176	168	173	183	196	200	200	210	210	210
	E	0	0	0	0	0					
	F	231	229	239	303	356	350	320	320	320	320

Uteksaminerte kandidater		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kategori	A										
	B										
	C	0	0	0	0	0					
	D	28	32	51	37	31	25	25	30	30	35
	E	0	0	0	0	0					
	F	99	66	62	90	85	85	85	85	90	90

Uteksaminerte kandidater - Integtrert master		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kategori	A										
	B										
	C	0	0	0	0	0					
	D	8	18	15	18	21	20	20	22	22	22
	E	0	0	0	0	0					
	F	0	0	0	0	0					

Doktorgrader		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
		5	2	7	3	5	4	5	4	5	4

Lukket ramme

Publiseringspoeng		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
		92,0	90,0	62,5	81,5	93,5	90	90	95	95	100

Vennligst fyll ut BOA-tall på underkategorier (også gaver, selv om disse ikke gir resultatinntekter)

BOA spesifisert på underkategori	2017	2018	2019	2020	2021	Prognose				
						2022	2023	2024	2025	2026
NFR	2 418 169	2 991 294	3 295 982	4 949 601	6 186 429	4 825 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
EU	405 352	155 635	10 600	0	216 511	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
Statlige etater	9 481 316	6 813 848	6 968 993	7 935 600	10 146 386	11 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Organisasjoner og stiftelser	308 207	327 756	173 772	481 741	1 665 287	2 200 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Gaver	1 075 469	202 778	334 830	146 633	44 641	310 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Næringsliv og privat	300 000	0	62 000	-41 110	0	-	-	-	-	-
Andre bidragsytere	27 638	39 553	356 129	1 192 781	1 168 631	800 000	750 000	750 000	750 000	750 000
Sum	14 016 150	10 530 864	11 202 305	14 665 246	19 427 885	19 735 000	18 650 000	18 650 000	18 650 000	18 650 000

BOA-aktivitet som gir uttelling	2017	2018	2019	2020	2021	Prognose				
						2022	2023	2024	2025	2026
EU-aktivitet	405 352	155 635	10 600	0	216 511	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000
NFR-aktivitet	2 418 169	2 991 294	3 295 982	4 949 601	6 186 429	4 825 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Annen BOA-aktivitet *	11 192 629	7 383 935	7 560 894	9 569 012	12 980 304	14 000 000	10 750 000	10 750 000	10 750 000	10 750 000
Sum	14 016 150	10 530 864	10 867 476	14 518 613	19 383 244	19 425 000	18 350 000	18 350 000	18 350 000	18 350 000

* Annen BOA-aktivitet består av BOA-aktivitet som ikke er EU eller NFR, herunder oppdrag, med unntak av gaver og gaveforsterkningsmidler.

Kommentarer:

Bruksanvisning
1. Velg sted: LLE
2. Fyll ut de grønne feltene, under BOA ber vi dere fylle ut under spesifisert finansieringskilde.
3. I tabellene på siden beregnes hvor mye instituttet bidrar til fakultetets resultatinntekter.
4. Lagre filen med nytt navn som inkluderer sted (f. eks. Inputskjema langtidsbudsjett 2022- AHKR)

Åpen ramme

Vennligst fyll ut de grønne feltene

Utvexling	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Erasmus +	2	14	5	2	15	20	25	30	35
Øvrige utvexlingsstudenter	64	55	48	36	50	60	70	75	80

Studiepoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A	0	0	0	0					
B	0	0	0	0					
C	17	20	20	31	30	30	32	34	35
D	139	165	199	200	205	210	210	210	210
E	93	87	95	93	95	85	80	75	75
F	506	495	501	521	520	500	500	480	500

Uteksaminerte kandidater	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A									
B									
C	6	4	10	7	10	15	20	25	30
D	31	36	34	43	42	40	40	44	45
E	19	21	21	35	35	39	39	43	46
F	78	80	70	58	70	75	70	75	70

Uteksaminerte kandidater - Integrrert master	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A									
B									
C	0	0	0	0					
D	19	10	16	19	20	21	22	23	24
E	0	0	0	0					
F	0	0	0	0					

Doktorgrader	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	5	5	3	2	7	8	3	3	8

Lukket ramme

Publiseringspoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	82,7	84,3	122,0	135,1	100	100	100	100	100

Vennligst fyll ut BOA-tall på underkategorier (også gaver, selv om disse ikke gir resultatinntekter)

BOA spesifisert på underkategori	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
NFR	4 861 818	2 075 154	3 073 093	6 731 841	10 100 000	12 600 000	17 200 000	14 200 000	14 200 000
EU	1 921 940	5 709 390	6 606 848	5 049 339	4 500 000	6 600 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Statlige etater	5 422 959	7 352 697	10 194 312	9 927 691	9 300 000	8 900 000	5 200 000	4 000 000	4 000 000
Organisasjoner og stiftelser	860 297	1 294 521	1 189 713	1 570 145	1 800 000	800 000	-	-	-
Gaver	207 537	313 526	219 422	34 831	360 000	300 000	300 000	300 000	300 000
Næringsliv og privat	0	36 400	0	13 529	-	-	-	-	-
Andre bidragsytere	42 934	200 129	8 754	334 519	50 000	-	-	-	-
Sum	13 317 485	16 981 818	21 292 142	23 661 895	26 110 000	29 200 000	26 700 000	22 500 000	22 500 000

BOA-aktivitet som gir uttelling	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
EU-aktivitet	1 921 940	5 709 390	6 606 848	5 049 339	4 500 000	6 600 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
NFR-aktivitet	4 861 818	2 075 154	3 073 093	6 731 841	10 100 000	12 600 000	17 200 000	14 200 000	14 200 000
Annen BOA-aktivitet *	6 533 727	8 883 748	11 392 779	11 845 883	11 150 000	9 700 000	5 200 000	4 000 000	4 000 000
Sum	13 317 485	16 668 291	21 072 720	23 627 063	25 750 000	28 900 000	26 400 000	22 200 000	22 200 000

* Annen BOA-aktivitet består av BOA-aktivitet som ikke er EU eller NFR, herunder oppdrag, med unntak av gaver og gaveforsterkningsmidler.

Kommentarer:

På grunn av tidsnød er disse tallene fylt ut raskt, uten særlig grundig beregning.

Bruksanvisning	
1. Velg sted:	AHKR
2. Fyll ut de grønne feltene, under BOA ber vi dere fylle ut under spesifisert finansieringskilde.	
3. I tabellene på siden beregnes hvor mye instituttet bidrar til fakultetets resultatinntekter.	
4. Lagre filen med nytt navn som inkluderer sted (f. eks. Inputskjema langtidsbudsjett 2022- AHKR)	

Åpen ramme

Vennligst fyll ut de grønne feltene

Utteksling	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Erasmus +	8	8	10	4	20	25	30	30	30
Øvrige utvekslingsstudenter	16	19	18	15	20	20	20	20	20

Studiepoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
kategori	A	0	0	0	0				
	B	0	0	0	0				
	C	0	0	0	0				
	D	190	178	185	194	220	220	220	220
	E	0	0	0	0				
	F	514	501	531	564	550	550	550	550

Utteksaminerte kandidater	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
kategori	A								
	B								
	C	0	0	0	0				
	D	67	75	43	66	50	50	50	50
	E	0	0	0	0				
	F	107	86	102	87	110	110	110	110

Utteksaminerte kandidater - Integtrert master	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
kategori	A								
	B								
	C	0	0	0	0				
	D	0	0	0	0	20	20	20	20
	E	0	0	0	0				
	F	0	0	0	0				

Doktorgrader	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	8	4	6	3	4	4	4	4	4

Lukket ramme

Publiseringspoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	157,1	99,2	137,7	147,9	149	140	150	150	155

Vennligst fyll ut BOA-tall på underkategorier (også gaver, selv om disse ikke gir resultatinntekter)

BOA spesifisert på underkategori	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
NFR	12 420 133	11 008 088	11 599 459	10 432 813	24 000 000	25 000 000	23 000 000	21 000 000	25 000 000
EU	852 937	928 141	1 403 152	2 720 073	2 000 000	1 500 000	2 000 000	2 000 000	3 500 000
Statlige etater	1 972 614	2 805 150	632 754	0	-				
Organisasjoner og stiftelser	24 300	44 815	325 281	1 580 439	3 400 000	2 200 000	2 300 000	400 000	400 000
Gaver	256 410	166 336	38 449	65 915	331 000				
Næringsliv og privat	-23 598	21 095	0	0	-				
Andre bidragsytere	211 202	133 778	-180	110 396	130 000	133 000	69 000		
Sum	15 713 998	15 107 404	13 998 915	14 909 636	29 861 000	28 833 000	27 369 000	23 400 000	28 900 000

BOA-aktivitet som gir uttelling	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
EU-aktivitet	852 937	928 141	1 403 152	2 720 073	2 000 000	1 500 000	2 000 000	2 000 000	3 500 000
NFR-aktivitet	12 420 133	11 008 088	11 599 459	10 432 813	24 000 000	25 000 000	23 000 000	21 000 000	25 000 000
Annen BOA-aktivitet *	2 440 928	3 004 839	957 855	1 690 835	3 530 000	2 333 000	2 369 000	400 000	400 000
Sum	15 713 998	14 941 069	13 960 466	14 843 721	29 530 000	28 833 000	27 369 000	23 400 000	28 900 000

* Annen BOA-aktivitet består av BOA-aktivitet som ikke er EU eller NFR, herunder oppdrag, med unntak av gaver og gaveforsterkningsmidler.

Kommentarer:

Bruksanvisning	
1. Velg sted:	FOF
2. Fyll ut de grønne feltene, under BOA ber vi dere fylle ut under spesifisert finansieringskilde.	
3. I tabellene på siden beregnes hvor mye instituttet bidrar til fakultetets resultatinntekter.	
4. Lagre filen med nytt navn som inkluderer sted (f. eks. Inputskjema langtidsbudsjett 2022- AHKR)	

Åpen ramme

Vennligst fyll ut de grønne feltene

Utteksling	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Erasmus +	2	3	1	0	2	2	2	2	2
Øvrige utvekslingsstudenter	15	16	13	9	10	10	10	10	10

Studiepoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A	0	0	0	0					
B	0	0	0	0					
C	0	0	0	0					
D	30	29	23	25	30	30	30	30	30
E	0	0	0	0					
F	194	200	237	205	200	200	200	200	200

Utteksaminerte kandidater	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A									
B									
C	0	0	0	0					
D	15	26	15	9	10	10	10	10	10
E	0	0	0	0					
F	15	12	29	20	20	20	20	20	20

Utteksaminerte kandidater - Integtrert master	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A									
B									
C	0	0	0	0					
D	0	0	0	0					
E	0	0	0	0					
F	0	0	0	0					

Doktorgrader	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	4	4	3	2	4	3	2	3	3

Lukket ramme

Publiseringspoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	59,0	77,1	82,5	65,6	75	75	80	80	80

Vennligst fyll ut BOA-tall på underkategorier (også gaver, selv om disse ikke gir resultatinntekter)

BOA spesifisert på underkategori	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
NFR	2 998 352	3 261 595	3 102 286	3 735 829	6 100 000	6 129 000	8 242 000	4 579 000	3 700 000
EU	1 184 665	1 266 349	389 588	180 098	-	-	-	-	-
Statlige etater	0	0	0	235 884	-	-	-	-	-
Organisasjoner og stiftelser	1 032 541	1 209 603	1 640 946	1 825 291	2 500 000	573 000	250 000	275 000	300 000
Gaver	112 758	606 343	282 717	230 800	300 000	-	-	-	-
Næringsliv og privat	0	0	83 426	0	-	-	-	-	-
Andre bidragsytere	1 481 455	662 370	604 044	546 471	870 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Sum	6 809 772	7 006 261	6 103 007	6 754 373	9 770 000	8 402 000	10 192 000	6 554 000	5 700 000

BOA-aktivitet som gir uttelling	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
EU-aktivitet	1 184 665	1 266 349	389 588	180 098	-	-	-	-	-
NFR-aktivitet	2 998 352	3 261 595	3 102 286	3 735 829	6 100 000	6 129 000	8 242 000	4 579 000	3 700 000
Annen BOA-aktivitet *	2 626 755	1 871 973	2 328 416	2 607 645	3 370 000	2 273 000	1 950 000	1 975 000	2 000 000
Sum	6 809 772	6 399 918	5 820 290	6 523 572	9 470 000	8 402 000	10 192 000	6 554 000	5 700 000

* Annen BOA-aktivitet består av BOA-aktivitet som ikke er EU eller NFR, herunder oppdrag, med unntak av gaver og gaveforsterkningsmidler.

Kommentarer: Det budsjetteres her med et nytt NFR-prosjekt i 2024. I tillegg er målsetningen å få et EU-prosjekt de neste årene, men det er her ikke budsjettert med noe slikt.

NIH-prosjektet til Reidar Lie er her tenkt videreført også etter 2023, men det er stor usikkerhet knyttet til dette.

Bruksanvisning
1. Velg sted: SKOK
2. Fyll ut de grønne feltene, under BOA ber vi dere fylle ut under spesifisert finansieringskilde.
3. I tabellene på siden beregnes hvor mye instituttet bidrar til fakultetets resultatinntekter.
4. Lagre filen med nytt navn som inkluderer sted (f. eks. Inputskjema langtidsbudsjett 2022- AHKR)

Åpen ramme

Vennligst fyll ut de grønne feltene

Utteksling	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Erasmus +	0	0	1	0	-	1	1	-	-
Øvrige utvekslingsstudenter	0	0	0	0					

Studiepoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
kategori	A	0	0	0					
	B	0	0	0					
	C	0	0	0					
	D	0	0	0					
	E	0	0	0					
	F	44	37	47	59	55	55	55	55

Utteksaminerte kandidater	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
kategori	A								
	B								
	C	0	0	0	0				
	D	0	0	0	0				
	E	0	0	0	0				
	F	4	5	6	2	2	5	10	10

Utteksaminerte kandidater - Integtrert master	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
kategori	A								
	B								
	C	0	0	0	0				
	D	0	0	0	0				
	E	0	0	0	0				
	F	0	0	0	0				

Doktorgrader	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	1	1	0	2	1	2	-	-	1

Lukket ramme

Publiseringspoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	0,7	11,5	10,6	10,5	10	10	10	10	10

Vennligst fyll ut BOA-tall på underkategorier (også gaver, selv om disse ikke gir resultatinntekter)

BOA spesifisert på underkategori	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
NFR	2 009 544	2 120 932	1 664 250	915 735	1 375 000	1 400 000	1 300 000	1 500 000	1 500 000
EU	775 876	563 358	664 002	1 050 411	900 000	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Statlige etater	0	0	0	0	-				
Organisasjoner og stiftelser	90 001	39 024	26 475	0	150 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Gaver	0	132 861	0	15 558	50 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Næringsliv og privat	0	0	0	0	-				
Andre bidragsytere	13 546	0	0	0	-				
Sum	2 888 968	2 856 175	2 354 727	1 981 704	2 475 000	2 040 000	2 440 000	2 640 000	2 640 000

BOA-aktivitet som gir uttelling	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
EU-aktivitet	775 876	563 358	664 002	1 050 411	900 000	500 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
NFR-aktivitet	2 009 544	2 120 932	1 664 250	915 735	1 375 000	1 400 000	1 300 000	1 500 000	1 500 000
Annen BOA-aktivitet *	90 001	39 024	26 475	0	150 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Sum	2 875 421	2 723 314	2 354 727	1 966 146	2 425 000	2 000 000	2 400 000	2 600 000	2 600 000

* Annen BOA-aktivitet består av BOA-aktivitet som ikke er EU eller NFR, herunder oppdrag, med unntak av gaver og gaveforsterkningsmidler.

Kommentarer:

Bruksanvisning

1. Velg sted: **SVT**
2. Fyll ut de grønne feltene, under BOA ber vi dere fylle ut under spesifisert finansieringskilde.
3. I tabellene på siden beregnes hvor mye instituttet bidrar til fakultetets resultatinntekter.
4. Lagre filen med nytt navn som inkluderer sted (f. eks. Inputskjema langtidsbudsjett 2022- AHKR)

Åpen ramme

Vennligst fyll ut de grønne feltene

Utteksling	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Erasmus +	0	0	0	0	3	3	3	3	3
Øvrige utvekslingsstudenter	0	0	0	0					

Studiepoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
kategori	A	0	0	0					
	B	0	0	0					
	C	0	1	0	0				
	D	0	0	0	6	16	25	25	25
	E	0	0	0	0				
	F	5	8	5	7	7	7	7	7

Utteksaminerte kandidater	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
kategori	A								
	B								
	C	0	0	0	0				
	D	0	0	0	0	-	15	20	20
	E	0	0	0	0				
	F	0	0	0	0				

Utteksaminerte kandidater - Integtrert master	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
kategori	A								
	B								
	C	0	0	0	0				
	D	0	0	0	0				
	E	0	0	0	0				
	F	0	0	0	0				

Doktorgrader	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	0	1	0	1	-	2	1	-	3

Lukket ramme

Publiseringspoeng	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
	12,1	36,6	32,8	44,5	35	32	32	32	32

Vennligst fyll ut BOA-tall på underkategorier (også gaver, selv om disse ikke gir resultatinntekter)

BOA spesifisert på underkategori	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
NFR	1 720 176	1 332 491	2 760 204	5 251 932	9 760 000	9 700 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
EU	5 329 389	8 281 404	6 664 768	5 825 273	4 850 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Statlige etater	302 030	37 307	0	0	-				
Organisasjoner og stiftelser	46 750	13 250	0	0	80 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Gaver	0	16 000	67 421	20 626	100 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Næringsliv og privat	0	0	0	0	-				
Andre bidragsytere	0	0	0	0	-				
Sum	7 398 345	9 680 452	9 492 393	11 097 831	14 790 000	15 790 000	13 090 000	13 090 000	13 090 000

BOA-aktivitet som gir uttelling	2018	2019	2020	2021	Prognose				
					2022	2023	2024	2025	2026
EU-aktivitet	5 329 389	8 281 404	6 664 768	5 825 273	4 850 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
NFR-aktivitet	1 720 176	1 332 491	2 760 204	5 251 932	9 760 000	9 700 000	7 000 000	7 000 000	7 000 000
Annen BOA-aktivitet *	362 326	50 557	0	0	80 000	40 000	40 000	40 000	40 000
Sum	7 411 891	9 664 452	9 424 972	11 077 205	14 690 000	15 740 000	13 040 000	13 040 000	13 040 000

* Annen BOA-aktivitet består av BOA-aktivitet som ikke er EU eller NFR, herunder oppdrag, med unntak av gaver og gaveforsterkningsmidler.

Kommentarer:

Tilslag på SFF-søknaden som er til vurdering vil føre til at tala for NFR-aktivitet, samt publiseringspoeng, vil auke radikalt.

Senter for vitenskapsteori
Institutt for fremmedspråk
Senter for kvinne- og kjønnsforskning
Institutt for filosofi og førstesemesterstudier
Institutt for arkeologi, historie, kultur- og religionsvitenskap
Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier

Referanse

2022/6138-ANDDA

Dato

18.05.2022

Budsjettforslag 2023 - innspill fra institutt og sentre

Vi ber med dette om innspill fra institutt og sentre til budsjettforslaget for 2023 og langtidsperioden 2024-2026 innen fredag **1. juli 2022**.

Som kjent er UH-sektoren, UiB og HF på vei inn i økonomisk mer krevende tider. Betydelige kutt i rammen (pensjonskutt m.m.), ny finansieringsmodell og synkende søknadstall i hele sektoren – inkludert ved HF – er sterke indikatorer på dette. Vi har stor tro på at et offensivt og ambisiøst HF skal kunne komme styrket ut av disse prosessene på sikt, men budsjetteringen for 2023 og de nærmeste årene fremover vil bli svært krevende med redusert handlingsrom både sentralt og lokalt. Nøkkelordene for de prosessene vi nå har foran oss vil være prioritering, faglige ambisjoner innen både forskning og utdanning, kostnadskontroll og økt vektlegging av inntektsgenererende virksomhet. Sagt med litt andre ord – vi må bruke en periode der handlingsrommet vil bli redusert, til å foreta prioriteringer som vil gi oss økt handlingsrom på sikt.

Fakultetsledelsen ønsker en tett dialog og nært samarbeid med enhetene om hvordan vi i fellesskap bør takle de økonomiske og faglige utfordringene vi står overfor fremover. Enhetenes innspill til budsjettforslag for 2023 og langtidsbudsjett frem til 2026 vil derfor både være viktige innspill til budsjettprosessen og for veivalgene vi skal ta fremover.

Innspillene fra institutt og sentre har to funksjoner i fakultetets budsjettbehandling:

- de danner grunnlag for fakultetets budsjettforslag og langtidsbudsjett til universitetsledelsen, med frist 1. september, og
- de er viktige for å synliggjøre og justere fakultetets faglige ambisjoner, prioriteringer og målsettinger fremover i budsjettfordelingen i desember.

Se vedlegg 1 for tidsplan for hele budsjettprosessen.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Foreløpig resultatbasert uttelling og fordeling til institutt og sentre

I åpen ramme får institusjonene uttelling med en åpen enhetspris for alle resultater knyttet til studiepoengproduksjon, kandidattall, utvekslingsstudenter (med særlig vekt på Erasmus +) og doktorgrader. Publiseringspoeng, NFR-inntekter, EU-inntekter andre BOA-inntekter gir uttelling i lukket ramme. I lukket ramme får man resultatuttelling basert på hva man oppnår i forhold til andre i sektoren. Totalrammen på nasjonalt nivå er begrenset for lukket ramme, dermed går satsen per enhet ned dersom resultatene nasjonalt går opp. Ved UiB får fakultetene 75 % av resultatmidlene.

Vi benytter de samme indikatorene til innbyrdes fordeling av punkt D i fakultetets budsjettfordelingsmodell. For 2022 var det satt av 9 mill. kroner til fordeling i punkt D. Se vedlegg 2 for foreløpig resultatberegning per enhet basert på samme sum.

Utforming av budsjettinnspillet

Budsjettinnspillet består av en skriftlig del (max. 4 sider) og ett skjema med viktige forutsetninger for budsjett og langtidsbudsjett.

I den skriftlige delen inviteres enhetene til å skrive om ambisjoner, planer og prioriteringer fremover, og budsjettforutsetningene i skjemaet bør være i samsvar med disse. Det er ønskelig at effekten av satsinger sees i sammenheng med forventede resultater, særlig i langtidsprognosene. Oversikter over gjeldende BOA/EVU-portefølje (vedlegg 5-7) er ment å gi en hjelp til å finne riktig budsjettnivå i langtidsperioden.

Utdanning

- Planer for hvordan undervisningsaktiviteten kan tilpasses enhetens ressurstilgang.
- Prioriteringer knyttet til endringer og dimensjonering av studietilbudet og opptaksrammer og vurdering av ev. økonomiske konsekvenser.
 - Planer og mål knyttet til å styrke enhetens studieprogram for økning/kalibrering av:
 - studiepoengproduksjon
 - studiepoeng per student
 - gjennomføring på normert tid
 - kandidatproduksjon (mindre frafall)
 - studentmobilitet
 - Planer og ambisjoner for søknader om eksternfinansiering for utdanningssiden, for eksempel til HKDIR.
 - Planer for EVU-tilbud og fleksible utdanningstilbud.
 - Planlagte effektiviseringstiltak for eksempel knyttet til vurderingsformer.

Forskning

- Planer og ambisjoner for forsknings- og søknadsaktivitet for eksternfinansierte prosjekter.
 - Hvilke konkrete planer har enheten for Forskningsrådets frister februar 2023 og fremover? Forventet tilslag og inntekt?
 - Planlegger enheten å posisjonere seg for større satsinger finansiert av Forskningsrådet (f.eks. SFF- eller infrastrukturutlysninger)?
 - Hva er planene for søknader til MSCA og det øvrige Horizon Europe programmet? Hvilke budsjettmessige prioriteringer har allerede meldte innspill (ERC strategi og ambisjonstall (ePhorte sak [2022/5888](#))?)

- Har enheten planlagt egenfinansiering til søknader f.eks. egne rekrutteringsstillinger, andel av faste stillinger, m.m. til planlagte søknader og fakultetets forskergruppesatsing?
- Hvilke budsjettmessige behov og prioriteringer har enheten for drift og vedlikehold av infrastruktur?
- Viser også til fakultets vedtatte plan for støtte til store forskningsprosjekter i [Fakultetsstyresak 2/21 fra 2.2.2021](#). Se også vedlegg om toppfinansiering fra budsjettfordeling 2022 (S 85/21, vedlegg 6).

Bemanning

- Vi er i en situasjon der vi både må gå ned i antallet faste, delte stillinger og redusere bruken av midlertidig ansatte. Vi ber derfor om innspill om både informasjon som er relevant for fakultetets langsiktige bemanningsplan, inkludert prioritering av stillinger.
- Informasjon knyttet til langsiktig faglig bemanningsplan, f.eks.:
 - Planlagte avganger før ordinær pensjonsalder.
 - Forslag til forskuttering av avganger gjennom eksternfinansiering, osv.
- Prioriteringer av faste, delte stillinger:
 - Hvilke stillinger vil enheten prioritere og hvorfor?
- Bruk av midlertidige stillinger:
 - Forventede vikarmidler knyttet til lovfestede permisjoner og lignende.

Investeringer

Vi har behov for enhetenes planer for større investeringer i 2023, inkludert investeringer i BOA, så vi kan melde inn et fornuftig nivå for fakultets samlede investerings- og avskrivningsbudsjett.

Fra og med 2022 er det lagt opp til at alle investeringer skal gjennomføres på enhetenes annuum, slik at også alle fremtidige avskrivningseffekter vil løpe her. Enhetene vil få et budsjett for interne inntekter i kontoklasse 9 på annuum som tilsvarer investeringer planlagt over øremerkede tiltak og med finansiering fra BOA. Dette bør også sees i sammenheng med leiestedsinntekter.

Annet

Andre relevante momenter med økonomiske konsekvenser på kort og lang sikt, som er nødvendig for å beregne fakultetets inntekter og kostnader, f.eks.

- internttransaksjoner eller inntekter fra andre fakulteter
- leiestedsinntekter
- EVU-inntekter i grunnbevilgningen

UiBs budsjettforslag for 2024

Eventuelle innspill UiB kan gi Kunnskapsdepartementet (KD) for budsjettåret 2024.

Inputskjema

Vennligst fyll ut Excel-skjemaet i vedlegg 3 «Langtidsbudsjett 2023-2026» som inneholder resultatelementer for langtidsperioden til og med 2026. Dette tallgrunnlaget vil hjelpe oss til å beregne fremtidige inntekter og kostnader i langtidsbudsjettet. Innspillene må reflektere enhetenes planer og ambisjonsnivå for utdanning, forskning, formidling og innovasjon, som skissert over.

Vennlig hilsen

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Universitetsmuseet
Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Det medisinske fakultet
Det humanistiske fakultet
Det juridiske fakultet
Det psykologiske fakultet
Fakultet for kunst, musikk og design

Referanse

2022/2735-SVB

Dato

20.05.2022

Foreløpige rammer for budsjett 2023 - videre budsjettprosess

Plan for budsjettprosessen i sak 23/22 og foreløpige rammer for 2023 ble behandlet i sak 38/22. Dette brevet omtaler hovedretningen for budsjettet, kunngjør foreløpige rammer for 2023 og opplegget for budsjettprosessen videre frem mot endelig vedtak for 2023.

Budsjettprosessen ble i sak 23/22 endret. For 2023 vil fakultetene få en foreløpig tildeling i dette brevet. Tildelingen er en konsekvensjustert ramme for 2023 basert på forutsetninger om størrelsene i statsbudsjettet for 2023. Konsekvensjustert ramme inkluderer hele basisbudsjettet inkl. endringer studieplasser og resultatuttelling og budsjett for rekrutteringsstillinger uten stillinger med utløp i 2023. Dette gir om lag 95 % av rammene for fakultetene samlet.

Budsjettprosessen fortsetter frem mot høsten, og det redegjøres i dette brev om det videre opplegget.

Ny retning for UiB

Universitetet i Bergen arbeider med ny strategi for årene frem til 2030. Denne vil formulere retning for UiB og gi føringer for økonomiske prioriteringer. Ny strategi er planlagt vedtatt tidlig i 2023, og budsjettprosessen vil måtte ta høyde for endringer i budsjettåret.

Universitetene forvalter og utvikler uavhengig kunnskap. Uavhengig forskning og at utdanningen er forskningsbasert, er grunnleggende for samfunnsutviklingen og for kvaliteten og tilliten til forskningen. Den grunnleggende forskningen er fundamentet i universitetenes samfunnsoppdrag også innen utdanning, samfunnsdialog, formidling og innovasjon.

Fakultetenes handlingsrom skal utvides, og sentrale avsetninger skal innrettes slik at de styrker og støtter opp om kjernevirksomheten. Budsjettforslaget for 2023 skal bygge opp under dette. I denne saken foreslås det at omfordeling til prioriterte formål fortsatt skal

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Universitetsdirektørens kontor
Telefon 55 58 20 00
Telefaks 55 58 96 43
post.oka@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Kalfarveien 31
Bergen

Saksbehandler
Sven-Egil Bøe
55582033

reduseres, fra 0,8 % til 0,6 %. Universitetsbibliotekets mediebudsjett videreføres på 2022-nivå.

Det institusjonelle arbeidet for å heve kvaliteten i forskning og forskningsbasert utdanning gjennom UiB Fram fortsetter i 2023. Ved å satse på digital kompetanse, kunnskap og forståelse i bredden av universitetets disipliner skal vi også styrke UiBs posisjon som nasjonalt ledende innenfor digitalisering. UiB sitt [innspill](#) til [Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032](#) gir også rammer for hvordan institusjonen kobler strategi med langsiktige mål og virkemidler.

Arbeidet med ny strategi og implementering av denne, vil gi føringer for økonomiske prioriteringer og påvirke budsjettet. Det er likevel naturlig og fortsatt rette inn tiltak på følgende områder.

- Rammer for kvalitet i forskning og utdanning
 - I styresak [74/21](#) ble plan for oppfølging av UiB FRAM presentert. Det vil bli arbeidet videre etter denne planen for å sikre bedre vilkår for forskning ved UIB. En skal bl.a. sikre forskningstid og tilstrekkelig forskningsstøtte.
- Digital kompetanse, kunnskap og forståelse
 - Digitalisering endrer samfunnet på mange ulike måter. Gjennom måten vi samhandler på, gjennom tilgang til informasjon og data vi tidligere ikke hadde, og gjennom nye verktøy og metoder. Ansatte og studenter skal tilbys opplæring i digital forståelse, kunnskap og kompetanse for å være bedre forberedt og kunne gjøre bruk av mulighetene dette gir. Kunstig intelligens har stadig økende betydning, og UiB organiserer sin innsats innenfor dette feltet under navnet AI Bergen for å koordinere og styrke det tverrfaglige potensialet og legge til rette for og stimulere utvikling av nye initiativ.
- Oppfølging av humaniora/ humaniorastrategien
 - Universitetet i Bergen var det første universitetet i Norge med en egen humaniorastrategi. Denne strategien utløper i 2022. Universitetet i Oslo har valgt å følge UiBs eksempel og har nylig vedtatt en humaniorastrategi som skal gjelde for ti år og virke sammen med UiOs strategi frem til 2030 ([uio-humaniorastrategi_no.pdf](#)). En ny humaniorastrategi vil favne om hele UiB og vil bidra til å styrke oss ytterligere som universitetsfelleskap ved å skape en felles fremtidsvisjon der vi både befester og høster merverdien av vår posisjon som et ambisiøst europeisk breddeuniversitet.
- Bærekraft
 - Universitetets viktigste bidrag til en bærekraftig utvikling er den solide forskningen i bredden og den forskningsbaserte utdanningen vi gir. Organiseringen og virkemidlene i UiBs bærekraftsarbeid utvikles i tråd med institusjonens strategiske arbeid.
- Satsingsområdene
 - Satsingsområdene marin forskning, klima- og energiomstilling og globale samfunnsutfordringer skal videreføres med en ny innretning i samsvar med gjennomgang våren 2022.

- Infrastruktur og byggeprosjekter
 - Infrastruktur som støtter og legger til rette for vitenskapelig virksomhet i bredden av våre disipliner er avgjørende for at UiB skal lykkes som et internasjonalt forskningsuniversitet. Behov og ressursmessig dimensjonering knyttet til infrastruktur varierer mellom fagene, og det er viktig at universitetet samlet har mekanismer som ivaretar det mangfoldige behovet, fra avanserte labor og utstyr til innkjøp av litteratur.
 - Universitetet i Bergen har utarbeidet en egen [masterplan](#) for areal med tidshorizont 2020- 2040. Planen er strategisk viktig for å sikre hensiktsmessige fysiske rammer for UiBs aktivitet, men er også en viktig forutsetning for å gjøre UiB klimanøytralt. Planen inneholder en rekke prosjekter som UiB planlegger å realisere innenfor egen ramme, men også Nygårdshøyden sør og Griegakademiet som vil kreve bidrag fra statsbudsjettet.
- Kunnskapsbyen Bergen
 - UiB har en nasjonal rolle, men er også navet i kunnskapsbyen Bergen. Sammen med andre kunnskapsinstitusjoner, det offentlige og næringslivet skal universitetet arbeide målrettet for å utvikle og synliggjøre Bergen som en internasjonal kunnskapsregion.
- Administrasjon tettere på kjernevirksomheten
 - UiB har over flere år arbeidet systematisk med å transformere administrasjonen slik at den arbeider tettere på kjernevirksomheten og bedre kan støtte opp under og bidra til å realisere universitetets ambisjoner og mål. Oppfølging av UiB Fram vil ha særlig prioritet i administrasjonen i 2023 sammen med økt digitalisering innenfor alle deler av det administrative arbeidet. Styrking av støtten knyttet til drift av BOA-prosjekter og støtten til undervisere er to andre prioriterte områder. Som følge av trange rammer vil en styrke prioriteringsarbeidet og rebudsjettere Fellesadministrasjonen.

Foreløpige rammer for 2023

Det er estimert en inntektsramme fra Kunnskapsdepartementet på 4,1 mrd. kroner. Sammen med BOA-inntekter og andre inntekter ventes samlet ressursramme å bli over 5 mrd. kroner før disponering av overføringer.

Foreløpige rammer bygger på forutsetninger og det vi vet så langt om budsjettet for 2023. Revidert nasjonalbudsjett 2022 er lagt frem for Stortinget, men er pr dato ikke vedtatt. Slik forslaget nå foreligger, ser det ikke ut til å innebære vesentlige endringer for UiBs budsjett for 2022 og 2023. En må likevel avvvente tildelingsbrev fra KD om dette. Fakultetene må uansett vente at det blir endringer når statsbudsjettet legges frem og endelig budsjett for 2023 er vedtatt. Det kan også komme endringer i UiBs internfordeling. Med disse forbeholdene er likevel foreløpig ramme et godt utgangspunkt for planlegging av 2023.

Foreløpig ramme bygger på følgende forutsetninger:

- Rammen bygger på et anslag om 3,3 % lønns- og priskompensasjon. Dette er basert på en lønnsvekst på 3,8 %, en prisvekst på 1,8 % og vektet 75/25 %. Anslaget bygger på SSBs vurdering av disse to faktorene i konjunkturtendenser per. 18. mars 2022.
- Vi venter ikke ytterligere innstramming på pensjonsordningen. UiB har arbeidet for å få tilbakeført mest mulig av 2022-kuttet for pensjon. Det er satt av noe midler til dette i

revidert nasjonalbudsjett, men for sektoren er dette samlet sett for lite. Det er også uklart hvor mye av dette UiB vil bli tildelt, og arbeidet med å sikre en riktigere tilbakeføring fortsetter.

- Sektoren venter en vekst som resultat av utbygging av tidligere tildelte studieplasser. For UiB utgjør dette 30 mill. kroner i 2023, og vi legger til grunn at dette kommer uavkortet. Det er usikkerhet knyttet til hvordan KD vil beregne effekten i 2023 av studieplassene som ble omdisponert i 2022.
- Det kommer nye studieplasser for flyktninger fra Ukraina. Ettersom både omfang og finansiering er ukjent, er anslag på dette ikke lagt inn i denne omgang.
- Vi antar at det fortsatt vil være statlige kutt, men er usikker på nivå og innretning. I rammen er det lagt til grunn et kutt på 0,5 % innrettet slik ABE-kuttet har vært, men UiB vil argumentere sterkt for at regjeringen realiserer sine løfter om å fjerne ABE-kuttet.
- I revidert nasjonalbudsjett er det lagt inn et ytterligere kutt for endrede reisevaner. Det er så langt uklart hvor mye av dette som vil bli kuttet ved UiB.
- Vi legger til grunn at tildelingen av resultatmidler for 2023 kan beregnes etter nåværende finansieringsmodell og estimerer denne effekten til +41 mill. kroner på åpen ramme og -28 mill. kroner på lukket ramme.
- UiB interne omfordeling til prioriterte formål reduseres fra 0,8 % til 0,6 %.
- Det planlegges ikke med ekstraordinært økte midler til Universitetsbibliotekets mediebudsjett.

Med disse forutsetningene vil UiBs bevilgning fra KD øke med 3,9 % i 2023, mens beløpet som inngår i konsekvensjustert ramme øker med 3,6 %:

Tabell 1 – konsekvensjustert ramme for 2023

Budsjett 2023 Konsekvensjustert ramme	Budsjett 2022	Øremerkede tiltak 2022	Rekruttering endring	Sammenlignbar ramme 2022	Basis	Åpen ramme	Lukket ramme	Rekruttering	Konsekvensjustert ramme 2023	Endring	Endring %
Beløp i 1000 kr.											
Det humanistiske fakultet	356 284	-16 695	-671	338 897	150 233	103 085	20 061	77 250	350 629	11 731	3,5 %
Det matematisk-naturvit. fakultet	783 296	-58 187	-6 248	718 861	286 945	157 505	75 993	218 874	739 317	20 456	2,8 %
Det medisinske fakultet	660 841	-21 679	-2 757	636 206	214 845	236 239	50 175	150 513	651 772	15 566	2,4 %
Det samfunnsvitensk. fakultet	344 233	-8 421	-	335 812	147 470	132 333	19 394	59 133	358 330	22 518	6,7 %
Det juridiske fakultet	164 647	-7 117	-2 181	161 750	46 701	91 946	2 876	26 673	168 195	6 446	4,0 %
Det psykologiske fakultet	263 194	-22 243	-1 605	239 346	77 389	119 274	12 273	48 442	257 378	18 033	7,5 %
Fakultet for kunst, musikk og design	181 942	-2 207	-1 071	178 665	102 913	60 642	1 120	21 948	186 622	7 957	4,5 %
Universitetsmuseet	150 786	-6 476	-	144 310	133 854	-	3 972	9 638	147 462	3 151	2,2 %
Universitetsbiblioteket	195 838	-93 537	-	102 303	104 860	-	-	-	104 860	2 558	2,5 %
Felles forskningsinstitutter/sentre	43 310	-	-	43 310	44 738	-	-	-	44 738	1 429	3,3 %
Sum faglig virksomhet	3 389 530	-475 538	-14 533	2 899 458	1 309 949	901 022	185 864	612 469	3 009 304	109 846	3,8 %
Sum diverse felles tiltak	262 656	-190 898	12 848	84 605	72 256	-	-	14 718	86 973	2 368	2,8 %
Sum Fellesadministrasjonen	300 334	-	-	300 334	307 792	-	-	-	307 792	7 457	2,5 %
SUM	3 967 520	-681 437	-1 686	3 284 398	1 689 996	901 022	185 864	627 186	3 404 069	119 671	3,6 %

Konsekvensjustert ramme består av følgende deler:

- Basis
- Resultatmodellen - åpen ramme
- Resultatmodellen - lukket ramme
- Rekrutteringsstillinger

Basistildelingen:

Tabell 2 – Basis

Basis 2023 Beleg i 1000 kr.	Basis 2022	Teknisk endring	Basis 2022	LPK av basis	Oppgaveendring	Studieplasser	Prioriterte formål	Statlige kutt	Mediebudsjett	Annen realendring	Basis 2023	Endring	Endring-%
Det humanistiske fakultet	145 801	1 018	146 817	4 846		1 707	-2 037	-1 898	0	600	150 233	3 416	2,3 %
Det matematisk-naturvit. fakultet	277 895	2 032	279 727	9 231		5 983	-4 351	-3 828	0		288 945	7 219	2,6 %
Det medisinske fakultet	210 058	-	210 058	6 932		4 888	-3 834	-3 195	0		214 845	4 789	2,3 %
Det samfunnsvitensk. fakultet	141 848	-	141 848	4 681		4 034	-2 015	-1 879	0	600	147 470	5 622	4,0 %
Det juridiske fakultet	44 828	1 018	45 844	1 513		1 147	-984	-820	0		46 701	857	1,9 %
Det psykologiske fakultet	73 004	-	73 004	2 409		4 828	-1 446	-1 205	0		77 389	4 385	6,0 %
Fakultet for kunst, musikk og design	100 939	-	100 939	3 331		620	-1 078	-899	0		102 913	1 974	2,0 %
Felles forskningsatsninger	43 310	-	43 310	1 429							44 739	1 429	3,3 %
Universitetsmuseet	130 695	-	130 695	4 313			-433	-722	0		133 854	3 158	2,4 %
Universitetsbiblioteket	102 303	-	102 303	3 376			-307	-512			104 860	2 558	2,5 %
Sum faglig virksomhet	1 270 478	4 064	1 274 542	42 060	-	22 984	-16 484	-14 353	-	1 200	1 309 949	35 406	2,8 %
Sum diverse felles tiltak	74 011	-4 064	69 947	2 308	-	-	-	-	-	-	72 296	2 308	3,3 %
Sum Fellesadministrasjonen	300 334	-	300 334	9 911	-	-	-1 802	-1 502	-	850	307 792	7 457	2,5 %
Sum basis	1 644 824	-	1 644 824	54 279	-	22 984	-18 286	-15 855	-	2 050	1 689 996	45 172	2,7 %

Følgende budsjettendringer er tatt inn i budsjettforslaget (annen realendring):

- Det er innarbeidet 0,6 mill. kroner som varig tildeling etter avslutning av toppforskerprogrammet (avsluttes i løpet av 2022) til Det humanistiske fakultet. Dette er andre halvårseffekt av 1,2 mill. kroner som er varig bidrag til lønn til toppforskeren i programmet. Første halvdel ble bevilget i 2022.
- Det er innarbeidet 0,6 mill. kroner som varig tildeling etter avslutning av toppforskerprogrammet (avsluttes i løpet av 2022) til Det samfunnsvitenskapelige fakultet. Dette er andre halvårseffekt av 1,2 mill. kroner som er varig bidrag til lønn til toppforskeren i programmet. Første halvdel ble bevilget i 2022.
- Fellesadministrasjonen tilføres 0,85 mill. kroner andre halvårseffekt av for økt innsats på arbeidsgiverpolitikk og finansiering av en stilling innenfor forskningsadministrasjon som tidligere var dekket over handlingsplanmidler. Første halvdel ble bevilget i 2022.

Fordelingen av midler til Grønn forskning i 2022 er lagt inn som teknisk endring på 2022-budsjettet i tabellen over.

Resultatuttellingen for åpen og lukket ramme:

Tabell 3a. Resultatmodellen – åpen ramme 2023 (tall i tusen)

Åpen ramme 2023	Poeng	Utvexling	Grader	Dr.grad	Sum akt.	LPK	Sum
HF	3 852	-526	276	0	3 601	3 178	6 779
MN	6 904	-35	2 883	2 610	12 361	4 637	16 998
MED	7 388	-609	-1 923	-5 872	-1 017	7 579	6 563
SV	7 464	1 053	1 356	1 631	11 503	3 860	15 363
JUS	2 815	-225	-429	0	2 161	2 868	5 030
PS	3 142	1 017	3 549	1 631	9 339	3 512	12 851
KMD	1 261	201	703	979	3 144	1 837	4 980
UM	0	0	0	0	0	0	0
SUM	32 825	876	6 413	979	41 093	27 471	68 564
UiB felles	-1 431	116	1 705	352	743	9 307	10 050
Sum	31 395	992	8 119	1 331	41 836	36 778	78 614

UiBs tildeling øker med 78,6 mill. kroner på åpen ramme. 41,8 mill. kroner av dette er aktivitetseffekten, dvs. økningen pga. høyere antall poeng, grader etc. på åpen ramme-delen i resultatmodellen (denne delen premierer faktisk vekst og straffer faktisk nedgang). UiB vinner mest på studiepoeng og doktorgrader. Effekten fordeles til fakultetene tilsvarende 75 % av departementets satser. Inkludert prisseffekten øker fakultetenes budsjetter med 68,6 mill. kroner på denne posten i 2023.

Tabell 3b. Resultatmodellen – lukket ramme 2023 (tall i tusen)

Lukket ramme 2022	Resultatmodell per komponent					Endring akt. og pris totalt	LPK	Sum
	BOA	pub.	EU	NFR				
HUM	179	-89	-1 898	161		-1 647	693	-954
MN	-417	-2 286	-6 792	-4 326		-13 821	2 869	-10 951
MED	374	68	-1 793	-1 010		-2 360	1 678	-682
SV	-344	539	-547	-656		-1 007	652	-356
JUS	51	-270	-233	-18		-470	107	-363
PS	-380	-68	-802	16		-1 233	431	-801
KMD	58	-93	269	5		239	28	267
UM	-458	34	0	-33		-457	141	-315
sum fak	-937	-2 163	-11 795	-5 860		-20 756	6 601	-14 155
UiB felles	-77	-838	-5 820	-510		-7 244	2 584	-4 660
Totalt	-1 014	-3 001	-17 615	-6 370		-28 000	9 185	-18 815

UiBs tildeling går ned med 18,8 mill. kroner på lukket ramme. 28,0 mill. kroner av dette er aktivitetseffekt som følge av endret uttelling på blant annet finansiering på lukket ramedelen i resultatmodellen (denne delen premierer vekst relativt til andre enheter i sektoren og straffer relativ nedgang). UiB taper denne gang på alle deler i denne modellen. Effekten fordeles til fakultetene tilsvarende 75 % av departementets satser. Inkludert priseffekten reduseres fakultetenes budsjetter med 14,2 mill. kroner. Vi ser at lønns- og priskompensasjonen reduserer den samlede nedgangen på lukket ramme.

Rekrutteringsstillinger:

Budsjettet er beregnet med endring i satser som følge av endret lønns- og priskompensasjon. For stillinger som ble trukket ut eller tildelt med delårseffekt i 2022, er budsjettet videreført med de budsjettmessige konsekvensene det medfører. Stillinger som etter tildelingsplanen nå utgår, er trukket ut og går tilbake til UiB for refordeling. Dette gjelder 20 varige stillinger. 5 av stillingen er øremerket MNT fra Kunnskapsdepartementets side.

Gjennomgangen av satsingene vil kunne resultere i at ordningen med øremerking av stipendiatstillinger til satsingsområdene vil kunne bli avvirket.

Tabell 4 – Rekrutteringsstillinger som skal refordeles

Rekrutteringsstillinger	Stillinger om utgår i 2023
HF	-1,0
MN	-10,0
MED	-3,0
SV	-1,0
JUR	-3,0
PS	-1,0
KMD	-1,0
UM	-
sum fak	-20,0
Andre/UST	20,0
Sum	-

To andre stillinger er tildelt midlertidig og er ikke til refordeling.

Videre budsjettprosess for 2023 og langtidsrammen til 2026

Tabellen under viser årets budsjettprosess. I tillegg vil det legges opp til dialogmøte med Studentparlamentet.

Tabell 5 - Budsjettprosess for 2023

Budsjettkalender - budsjett 2023	
Tidspunkt	Aktiviteter
07.mar	Budsjettkonferanse - budsjett 2023
21.mars - 1. april	Dialogmøter - oppfølging av saker fra budsjettkonferansen
05.mai	Universitetsstyret behandler Konsekvensjustert ramme og hovedlinje for budsjett 2023
20.mai	Rundskriv om konsekvensjustert ramme (foreløpig tildelingsbrev) og innspill til endelig UiB-budsjett for 2023
01.sep	Budsjettforslag for 2023 fra fakulteter og avdelinger
15-30. sept	Dialogmøter om budsjett, mål og virkemidler
15.sep	Universitetsstyremøte - evt. mulighet til å orientere styret
06.okt	Statsbudsjettet legges frem
27.okt	Universitetsstyret behandler universitetets budsjett for 2023 og langtidsbudsjett frem til 2026
01.nov	UiB sender inn innspill til statsbudsjett for 2024
10.nov	Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2023
24.nov	Universitetsstyret orienteres om UiBs innspill til statsbudsjettet for 2023
des	Statsbudsjettet for 2023 vedtas i Stortinget - evet med endringer. Tildelingsbrev fra KD
feb	Universitetsstyret vedtar evt endringer basert på tildelingsbrev fra KD

Universitetsledelsen arrangerte budsjettkonferanse 7. mars. Her ble mulige økonomiske virkemidler for neste strategiperiode diskutert. Dette var en nyttig start på en diskusjon som må fortsette når en vurderer egnede virkemidler i oppfølgingen av den nye strategien. Budsjettkonferansen ble fulgt opp med dialogmøter med fakultetsledelsene.

Foreløpige rammer gitt i dette brevet, gir fakultetene grunnlag for gjennomføring av egen budsjettprosess. Samtidig fortsetter UiBs prosess for helheten i budsjettet for 2023. Et budsjett som omfatter også fordeling av rekrutteringsstillinger som utløper, øremerkede tiltak, investeringer, BOA-budsjett og budsjett for øvrige inntekter. Det vil bli flere møter med dekanene frem mot UiBs budsjettvedtak i oktober, og det blir nye dialogmøter i september.

Fakultetet bes om å utarbeide fullstendige budsjettforslag innen **1. september**. Det forutsettes at forslagene er forankret i fakultetenes ledelser når forslaget sendes inn, men det er ikke krav om at budsjettforslagene skal være behandlet i fakultetsstyrene før innsendelse.

I dialogmøtene i september vil budsjettvurderinger bli presentert og drøftet. Forslag til budsjett legges deretter fram i universitetsstyremøte 27. oktober. Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2023 innen 10. november, med evt. justering for endringer i stortingsvedtak i første styremøte i 2024.

Budsjettforslaget for 2023

Forslaget fra fakultetet er del av grunnlaget for universitetsstyrets vedtak om budsjett for 2023. Følgende mal skal legges til grunn for utarbeidelse av budsjettforslagene:

1) Anslag på samlede inntekter i 2023

Hovedtabell

Budsjettforslag for Inntekter ved fakultet xxxx (tusen kr)	Budsjett 2022	Budsjettforslag 2023	Endring	Endring %
Basis			-	
Resultatbasert uttelling åpen ramme			-	
Resultatbasert uttelling lukket ramme			-	
Delsum annuum	-	-	-	
Øremerkede midler rekrutteringsstillinger			-	
Øremerkede midler annet			-	
Delsum øremerket	-	-	-	
Sum KD-inntekt	-	-	-	
Instituttinntekter annuum			-	
Instituttinntekter øremerket			-	
Sum instituttinntekter	-	-	-	
GA-inntekt som settes av for investeringer			-	
GP-inntekt som settes av for investeringer			-	
Investeringer finansiert av BOA			-	
Avskrivningsinntekter			-	
Inntekter til investering/avskrivning	-	-	-	
Sum grunnbevilgning	-	-	-	
Bidragmidler NFR			-	
Bidragmidler EU			-	
Bidragmidler andre inkl. oppdragsmidler			-	
Sum bidrags- og oppdragsmidler	-	-	-	
Sum totalt inntektsbudsjett	-	-	-	

Anslaget skal vise en realistisk oversikt over hvordan fakultetets samlede ressursramme ventes å bli i 2023.

Det legges til grunn følgende:

- Lønns- og priskompensasjon på 3,3 %
- Strategisk omfordeling på 0,6 %.
- Statlige kutt på 0,5 %
- Økonomiavdelingen vil ellers være behjelpelig med å bidra med anslag på endringer i resultatinntekter, endring i studieplassinntekter som følge av tidligere tiltak og endring i inntekter til øremerkede tiltak (rekrutteringsstillinger og andre tildelinger).

Dersom fakultetet legger til grunn en vekst utover det som følger av forutsetningen over, må dette komme klart frem i forslaget. Dersom fakultetet mener det allerede er innvilget budsjettøkning, må dette tydelig komme frem i forslaget.

Det vises til «Hovedtabell» i vedlegg. Denne bes brukt i budsjettforslaget.

2) Omtale av planlagt disponering av 2023-budsjettet

- Viktige mål og tiltak ved fakultetet i 2023
 - Fakultetet bes kort omtale sine mål, tiltak, ressursinnsats og resultater innenfor andre prioriterte områder ved fakultetet.
- Fakultetets innspill til UiBs prioriterte formål (øremerkede avsetninger)
 - Fakultetet kan her foreslå hvordan UiBs øremerkede midlene skal disponeres. Det er liten frihetsgrad i dette budsjettet på kort sikt. Ved forslag om bruk av midlene må varighet av bevilgningen og hvordan egen finansiering inngår i planene for tiltaket omtales.

- Fakultetets vurdering av BOA-inntektskildene og planlagte budsjettposter til egeninnsats og overhead
 - Fakultetet bes om å gi sin vurdering av hvordan det ser potensialet for BOA-inntekter i kommende budsjettår og hvilket inntektskrav for 2023 som foreslås. Videre å omtale nivå, utvikling og effekter av egeninnsats fra grunnbevilgningen til BOA og overhead o.l. fra BOA til grunnbevilgningen. Det vises ellers til tabellen «spesifisering BOA» i vedlegg som bes brukt i budsjettforslaget.
- Fakultetets mål, tiltak og resultater innen effektivisering og gevinstrealisering
 - Fakultetet har de siste årene blitt pålagt et effektiviseringskutt og andre statlige kutt. Det bes om en omtale av status og videre planer på dette arbeidet.
- Fakultetets mål, tiltak og forslag knyttet til studieplasser
 - Dersom fakultetet har forslag om nye studieplasser eller omdisponering av allerede tildelte studieplasser, kan dette omtales under dette punktet. Det vises til tabellen «Studieplasser» i vedlegg. Denne bes brukt i budsjettforslaget. Fakultetets tiltak og resultater knyttet til gjennomstrømning kan også omtales under dette punktet.
- Investeringer
 - Fakultetet bes om å omtale sitt planlagte nivå på investeringer (utstyr som skal føres i balansen og avskrives) i 2023 og hvordan det er tenkt finansiert. Her vises det planlagte investeringsnivået. I teksten omtales anslagsvis hvor mye av dette som er tenkt finansiert av øremerkede midler eller av BOA-midler.

Fakultetets forslag til bygningsmessige tiltak og/eller investeringer i inventar og utstyr knyttet til ombyggings- og flytteprosjekter sendes til Eiendomsavdelingen innen 1. september med kopi til Økonomiavdelingen. Det vises ellers til masterplan for bygg som har satt en årlig realvekst på 1,5 % i internhusleie.

Langtidsbudsjett for 2024 - 2026

Fakultetene bes levere oppdaterte anslag for årene 2024 – 2026 som del av budsjettforslaget. Det er tilsvarende tall som i hovedtabellen som skal leveres inn (altså tre kolonner for 2024, 2025 og 2026 med samme detaljering som i tabellen over). Dette skal forstås som anslag under usikkerhet, men likevel fakultetet beste og mest realistiske anslag på inntektsutviklingen for perioden frem til 2026.

Dialogmøter

Dialogmøter gjennomføres som nevnt i september.

Maler for budsjettforslag for 2023 (hovedtabell og spesifisering av BOA) og langtidsbudsjett 2024-2026 vil bli sendt til det enkelte fakultet. Det vil også inkludere informasjon om foreløpig beregnet åpen og lukket ramme.

Vi ser fram til videre dialog om budsjettet for 2023 og utsiktene frem til 2026!

Vennlig hilsen

Robert Rastad
universitetsdirektør

Per Arne Foshaug
økonomidirektør

Arkivsaksnr.:

2022/2735

Dokumentdato:

24.02.2022

Styre:

Universitetsstyret

Styresak:

23/22

Møtedato:

10.03.2022

Budsjettprosessen for 2023

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 123/21, [Budsjett for Universitetet i Bergen 2022](#)
- Styresak 124/21, [Forslag til statsbudsjett 2023 – innspill fra Universitetet i Bergen](#)

Saken gjelder

Styret blir hvert år forelagt plan for arbeidet som skal lede frem mot neste års budsjett. I denne saken orienteres det om plan for arbeidet med budsjett 2023.

Det legges opp til noen nye aktiviteter og justert tidsplan sammenliknet med tidligere år. Den største endringen er at styret allerede i mai får til behandling foreløpige rammer for enhetene. I prosessen vil det også legges frem en forventet inntektsramme for perioden frem mot 2025 og et langtidsbudsjett for enhetene. Endelig budsjettvedtak planlegges som vanlig når forslag til statsbudsjett er kjent i oktober. Det er også åpning for behandling av særskilte saker som har betydning for budsjettet, i styremøte i september. Justeringen har som mål å øke grad av involvering av enhetene samt gi styret anledning til å behandle sentrale tema i flere møter. Eventuelle endringer fra regjeringens forslag til statsbudsjett til endelig vedtak i Stortinget legges frem i første styremøte i 2023.

Endringen har bakgrunn i et ønske om å flytte en del aktivitet fram i tid. Dette for å gi rom for større grad av involvering særlig i strategiske og prinsipielle diskusjoner. Justering i tid gjør også at fakultetene får kunngjort nesten hele sin styringsramme tidligere. Dette er mulig ettersom føringene i UiBs budsjettmodell gjør at en stor del av budsjetttrammen fakultetene vil få til disposisjon, er kjent før sommeren året før. Styringsrammen det her legges opp til, vil dermed være en konsekvensjustert ramme. Vedtak om foreløpige rammer må ta høyde for noe mer usikkerhet særlig knyttet til størrelsen på lønns- og priskompensasjonen, datagrunnlaget for resultatavhengige inntekter, endring i antall studieplasser og evt. andre tillegg, fradrag og endringer departementet og ledelsen og styret selv vil foreslå.

UiBs miljøer skal kunne gi innspill og bli tatt med i dialoger om UiBs ressursdisponering. For å styrke dette perspektivet, legges det inn i planen en fast årlig budsjettkonferanse tidlig på året. Videre legges det opp til to formelle dialoger med fakulteter og avdelinger. Med dette som ramme legges det opp til følgende overordnede tredeling av budsjettarbeidet:

- Tidlig vår: Budsjettkonferanse og dialog om aktuelle tema
- Før sommeren: Tentative budsjettammer
- Høsten: Forslag, dialog, behandling og vedtak om ordinært budsjett

Innhold og tyngdepunkt i prosessen kan variere fra år til annet, men prosessen retter seg inn mot endelig budsjettvedtak fattet av UiBs styre i oktober. Med dette som utgangspunkt foreslås følgende plan for arbeidet frem mot budsjett 2023:

Budsjettkalender - budsjett 2023	
Tidspunkt	Aktiviteter
07.mar	Budsjettkonferanse - budsjett 2023
21.mars - 1. april	Dialogmøter - oppfølging av saker fra budsjettkonferansen
05.mai	Universitetsstyret behandler Konsekvensjustert ramme og hovedlinje for budsjett 2023
20.mai	Rundskriv om konsekvensjustert ramme (foreløpig tildelingsbrev) og innspill til endelig UiB-budsjett for 2023
01.sep	Budsjettforslag for 2023 fra fakulteter og avdelinger
15-30. sept	Dialogmøter om budsjett, mål og virkemidler
15.sep	Universitetsstyremøte - evt. mulighet til å orientere styret
06.okt	Statsbudsjettet legges frem
27.okt	Universitetsstyret behandler universitetets budsjett for 2023 og langtidsbudsjett frem til 2025
01.nov	UiB sender inn innspill til statsbudsjett for 2024
10.nov	Fakultetene skal ha mottatt tildelingsbrev for 2023
24.nov	Universitetsstyret orienteres om UiBs innspill til statsbudsjettet for 2023
des	Statsbudsjettet for 2023 vedtas i Stortinget - evet med endringer. Tildelingsbrev fra KD
feb	Universitetsstyret vedtar evt endringer basert på tildelingsbrev fra KD

Det er enda ikke konkludert med hvilke tema som vil ha særlig oppmerksomhet i prosessen, men dette vil konkretiseres i egen sak om konsekvensjustert ramme og hovedlinjer for budsjett 2023 som legges frem i mai.

Universitetsdirektørens kommentar

God ressursdisponering er en kritisk faktor for at UiB skal nå sine mål, og innretning på bruken av økonomiske ressurser har betydning for i hvilken retning vi tar universitetet. Samtidig er det i en stor og mangfoldig organisasjon viktig å sikre involvering i budsjettprosessene. Videre må det være en god balanse mellom langsiktighet og forutsigbarhet og evne til å tilpasse aktiviteten på kort tid.

Proessen frem mot vedtak om budsjett har dermed en verdi i seg selv, og det er ønske om å gjøre endringer i forhold til tidligere år. Målet med endringene er både å gjøre oss bedre i stand til å planlegge i forhold til forventede fremtidige økonomiske rammer og øke evnen til å nå de målene UiB har for utvikling av organisasjonen. I dette både et behov for større grad av langsiktighet og ønske om økt involvering av fakultetene.

Det legges opp til en prosess som innebærer at fakultetene får en styringsramme i mai. Det vil videre være mer dialog med fakultetene samlet og individuelt i en tidlig fase av prosessen. Videre vil styret få anledning til å behandle budsjettet i flere møter noe som bør styrke muligheten for å gi innspill og dermed øke muligheten til å påvirke sluttresultatet.

Det er også vurdert om fakultetene skulle vært utfordret til å komme med formelle budsjettinnspill i en tidligere fase, men dette er en endring som krever mer tilpasning og må vurderes inn mot senere budsjettprosesser.

Forslag til vedtak:

Styret tar prosessen for budsjett 2023 til orientering.

Robert Rastad
universitetsdirektør

24.02.2022/Sven-Egil Bøe/ Per Arne Foshaug (avd.dir.)

Arkivsaksnr.:
2017/3029

Dokumentdato:
30.08.2022

Styre:
Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:
43/22

Møtedato:
06.09.2022

Faglig bemanningsplan - presiseringer og konkretisering av kriterier

Dokumenter i saken:

- Fakultetsledelsens reviderte forslag til kriterier med presiseringer og konkretisering
- Fakultetsstyresak [S 86/21 Revidert faglig bemanningsplan 2022-2024](#)
- Fakultetsstyresak [S 29/22 Faglig bemanningsplan – forslag til kriterier](#)

Bakgrunn

Fakultetets bemanningsplan er en langsiktig forvaltningsplan for faste vitenskapelige stillinger ved fakultetet.

Prosessen med å utarbeide forslag til nye kriterier for bemanningsplanen startet med bakgrunn i vedtak av fakultetsstyret 7. desember 2021 (S 86/21). Arbeidet startet med et strategiseminar med fakultetsledelsen og instituttledergruppen i januar 2022 og ble fulgt opp videre gjennom våren – inkludert på fakultetslederseminaret i april og i instituttledergruppen i mai. Forslaget til nye kriterier ble sendt på høringer til alle enhetene i forkant av behandlingen i fakultetsstyret.

Fakultetsstyret behandlet i møte 21.06.22 forslag til kriterier som skal legges til grunn for faglig bemanningsplan (S 29/22) og gjorde følgende vedtak:

Fakultetsstyret støtter fremlagte forslag til kategorisering av kriterier for faglig bemanningsplan samt utvidelse av tidsrammen til 10 år. Fakultetsstyret ber fakultetsledelsen komme tilbake med presiseringer og konkretisering av kriteriene basert på innspillene som kom fram i møtet og innspillene fra enhetene.

I tråd med vedtaket legger fakultetsledelsen med dette fram et revidert forslag med presiseringer og konkretisering av kriteriene.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar kriteriene som skal legges til grunn for faglig bemanningsplan gjeldende fra 2023, i tråd med det reviderte forslaget.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Kriterier

Ingen av de tre kriteriene skal alene kunne utløse stillinger. Alle kriterier skal ta hensyn til tre ulike tidsdimensjoner:

1. Hvilke resultater kan faget vise til de siste årene (resultat)?
2. Hva er situasjonen akkurat nå og i nærmeste fremtid (umiddelbare behov)?
3. Hva er fakultetets fagligstrategiske prioriteringer fremover?

Kvalitet

Kvalitet skal vurderes på bakgrunn av både studiekvalitet og forskningskvalitet.

Studiekvalitet

Kvalitet i fakultetets studieportefølje vurderes blant annet på bakgrunn av UiBs studiekvalitetssystemer (inkludert for ph.d.-programmer). Systemet skal sikre at studiene etterlever forskriftsfestede krav, men også at det arbeides systematisk med *utvikling* av studiekvalitet over tid. Dokumentasjon inkluderer rapporter fra fakultetets studiekvalitetskomite, studiekvalitetsmeldinger, treårige egenvurderinger, femårige programevalueringer og rapporter fra eksterne fagfeller. Mål på kvalitet inkluderer også arbeid med gjennomføring de siste ti årene. Vurderingen skal i tillegg ta hensyn til strategiske prosesser for videreutvikling av studieprogrammer ved fakultetet.

Forskningskvalitet

Det eksisterer ikke et tilsvarende kvalitetssystem for forskning ved UiB. For bemanningsplanens formål vil kvalitet i forskning vurderes ut fra publikasjonsaktivitet og prosjekter vunnet i konkurranse de siste ti år. Vurderingen skal også ta hensyn til fakultetets strategiske prosesser for å heve kvaliteten i forskningen.

Ressursbehov

Ressursbehovet skal ta hensyn til både nåværende og fremtidige arbeidsforpliktelser.

Ressursbehov undervisning:

Ressursbehovet for undervisning skal vurderes på bakgrunn av studentrekruttering, studieprogram og andre undervisningsforpliktelser i form av:

- Antallet førstevalgssøkerer og møttall på de ulike studieprogrammene de siste ti årene.
- Eksisterende studieprogram, emner og andre undervisningsforpliktelser.
- Fremtidige studieprogram og andre fremtidige undervisningsforpliktelser.

I denne vurderingen skal studentrekruttering og fremtidig studieportefølje tillegges særlig vekt.

Ressursbehov forskning:

Ressursbehovet for forskning skal legge særsilt vekt på store og langsiktige forskningsprosjekter og forskningsinitiativer.

Økonomisk bærekraft

Den økonomiske bærekraften vil vurderes ved å se undervisningsressurser opp mot resultatinntekter i form av studiepoeng og kandidatproduksjon de siste ti år innenfor det enkelte fagområdet. Differansen vil bli brukt for å vurdere de enkelte fagenes bidrag til fakultetsøkonomien.

Inntekter fra eksterntfinansiert BOA de siste ti årene skal brukes for å synliggjøre inntekter fra eksterne finansieringskilder. Dagens økonomisystem åpner for en samlet beskrivelse per enhet (institutt og sentre), samt prosjektledernivå for de ulike fagene.

Vurderingen av den økonomiske bærekraften skal også ta stilling til nåværende og forventet fremtidig studentrekruttering, samt eventuelle strategiske satsinger innen forskning og utdanning som er vedtatt av fakultetsstyret.

Arkivsaksnr.:

2022/8179

Dokumentdato:

30.08.2022

Styre:

Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:

44/22

Møtedato:

06.09.2022

Vurdering av fast ansettelse for åremålsansatte ledere

Bakgrunn

Instituttledere er kanskje de aller viktigste faglige lederne ved et universitet. Ved Det humanistiske fakultet ansettes instituttlederne i åremål etter utlysning. Etter dagens regelverk kan instituttledere sitte i to påfølgende åremål av fireårs varighet hver.

Erfaringene etter at fakultetet i 2007 gikk over fra valgte til ansatte instituttledere har vist at dette er et krevende marked å rekruttere i. Svært få fast ansatte ved instituttene velger å søke stilling som instituttleder. Det har også vist seg å være svært få eksterne søkere.

Ved ansettelse av ny instituttleder ved Institutt for fremmedspråk i 2021 og 2022 ble stillingen totalt utlyst tre ganger før den ble besatt. Til stillingen som instituttleder ved Institutt for lingvistiske, litterære og estetiske studier var det ved forrige utlysning bare én søker som ble vurdert kvalifisert.

Selv med svært få kandidater, har fakultetet vært usedvanlig heldige med instituttlederne vi har rekruttert. Likefullt ser vi nå behov for å styrke rekrutteringsgrunnlaget til disse viktige faglige lederstillingene. Det innebærer at vi også må se på hvordan vi kan gjøre instituttlederstillingen enda mer attraktiv for flere kandidater.

Vi har over tid sett hvordan konkurrerende institusjoner i stadig større grad har tatt i bruk tilbud om fast stilling ved rekruttering av faglige mellomledere. Å åpne for fast jobb for eksternt rekrutterte instituttledere etter to åremål kan også sees som en slutføring og konsekvens av prosessen som startet da fakultetet i 2007 vedtok å gå over fra valgte til ansatte instituttledere.

Vi ønsker derfor å be fakultetsstyret om å vurdere muligheten for å tilby eksterne kandidater mulighet til fast stilling etter to fulle åremål som instituttleder.

Avveiing av ulike hensyn

Å åpne for faste stillinger for eksternt rekrutterte instituttledere er ikke uproblematisk verken prinsipielt eller kontekstuell. Hovedprinsippet i både statsansatteloven og universitets- og høyskoleloven er at ansettelse i vitenskapelige stillinger skjer etter utlysning, hovedsakelig internasjonal utlysning, og faglig bedømmelse. Muligheten for å ansette eksternt rekrutterte instituttledere i fast stilling vil kunne innebære et delvis unntak fra dette hovedprinsippet.

Et slikt forslag er heller ikke ukontroversielt innenfor en kontekst der både sektoren og fakultetet går noen krevende økonomiske år i møte. Faste vitenskapelige stillinger vil måtte inngå i fakultetets faglige bemanningsplan og vil følgelig påvirke handlingsrommet her. Instituttleders faglige kompetanse vil også kunne ha betydning. Det humanistiske fakultet har mange fag med få stillinger og det kan gå mange år mellom hver gang det blir en ledig stilling innenfor flere fagområder. Mulighet for fast ansettelse i forbindelse med åremål som

instituttleder vil derfor særlig kunne påvirke både fagprofilen og ressurs situasjonen innenfor små fagområder.

Samtidig vil omfanget av en slik ordning samlet sett være marginal i forhold til det totale antallet ansettelser i faste vitenskapelige stillinger innenfor en bemanningsplan med virketid på ti år. Eksempelvis vet vi at det i den neste tiårs perioden totalt vil være over 50 forventede avganger på grunn av aldersgrensen, mens det maksimale antallet instituttledere dette vil kunne gjelde for innenfor samme periode kun er tre. Tilsvarende kan en også argumentere for at å utvide rekrutteringsgrunnlaget akkurat nå er ekstra viktig nettopp fordi vi vet at det ligger krevende tider foran oss og som vil stille store krav til den faglige ledelsen på alle nivå i organisasjonen.

Rammer og muligheter for en ordning med fast ansettelse etter åremål

Dersom fakultetsstyret skal kunne gjøre ansettelse i fast stilling etter åremål kreves det at denne muligheten er omtalt i utlysningsteksten for stillingen. HF har til nå ikke praktisert en slik omtale i utlysningstekstene for stillinger som instituttleder.

Stillingskoden instituttleder favner også om senterledere, men vi mener det vil være naturlig å ikke inkludere senterledere i en slik ordning da virksomheten ved sentrene er vesentlig forskjellig fra instituttene i både innhold og omfang.

Fakultetet foreslår at fast stilling kun vil være aktuelt i tilfeller der eksternt rekrutterte instituttledere står i stillingen i to hele åremål.

Fakultetet foreslår videre at tilbudet om fast stilling kan være av både faglig og administrativ art. Hvilken type stilling tilbudet skal gjelde og den organisatoriske innplasseringen skal avtales og kontraktsfestes ved tiltredelse i andre periode av åremålet. Fakultets langsiktige faglige bemanningsplan skal imidlertid ta høyde for denne muligheten ved tilsetting av eksterne instituttledere allerede ved tiltredelse av det første åremålet.

Praktisk gjennomføring av ansettelse i fast stilling vil være avhengig av om det er snakk om en administrativ eller vitenskapelig stilling. Ansettelser i faste administrative stillinger må gjøres i universitetets sentrale ansettelsesråd.

En fast ansettelse i vitenskapelig stilling uten forutgående utlysning og bedømmelse er en kalling. Ansettelser ved bruk av kalling er lagt til universitetsstyret. Universitetsledelsen har hatt en svært restriktiv politikk på dette området. Vi kan derfor ikke regne med å få behandlet denne typen saker i universitetsstyret.

Fakultetet foreslår derfor at i de tilfeller der det er snakk om tilsettelse i fast vitenskapelig stilling skal saken forelegges fakultetsstyret sammen med dokumentasjon av vedkommendes faglige kvalifikasjoner, herunder også utdanningsfaglige kompetanse.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret vedtar å åpne for å kunne tilby eksternt rekrutterte instituttledere fast stilling ved fakultetet etter to fulle åremål. Stillingstype og innplassering skal avtales og kontraktsfestes ved inngåelse av det andre åremålet, og under forutsetning av at instituttlederen fullfører hele det andre åremålet.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Arkivsaksnr.:

2014/8618

Dokumentdato:

26.08.2022

Styre:

Fakultetsstyret ved Det humanistiske fakultet

Styresak:

45/22

Møtedato:

06.09.2022

Dokumenter:

1. Forslag til ny sammensetning og reglement

Bakgrunn

Fakultetsstyret vedtok i møte 16.11.2010 å opprette et tilsettingsråd for midlertidige vitenskapelige stillinger. I det gjeldende reglement for ansettelse i vitenskapelige stillinger og faglige/administrative lederstillinger heter det «ansettelsesutvalget for midlertidige vitenskapelige stillinger».

Sammensetningen av utvalget endres hvert år når det gjelder gruppe B (midlertidige vitenskapelige ansatte) og gruppe D (studenter). Representanter foreslått fra tjenestemannsorganisasjonene endres etter særskilt melding fra representantene og organisasjonene. Ved nyvalgt fakultetsstyre endres også gruppe A medlem med vara fra fakultetsstyret. Senere skjer evt. endring av representasjon fra fakultetsstyret etter anmodning fra representant og ny utpeking vedtatt i fakultetsstyret.

For kommende funksjonsperiode er endringene merket med rød skrift i vedlagte forslag til ny sammensetning og reglement (vedlegg 1). Navn er endret for gruppe B og D. For representanter foreslått fra organisasjonene avventer vi endelig melding.

Fakultetsstyret drøftet i sitt møte 1. september 2020 funksjonstiden for utvalget. Utvalgets funksjonstid ble da bestemt å være 1. september til og med 31. august. Det er viktig å ha utvalget i funksjon fram til det nye fakultetsstyret samles og kan vedta ny sammensetning.

Forslag til vedtak:

Fakultetsstyret godkjenner regler for tilsettingsrådet i samsvar med fremlagte forslag og gir dekan fullmakt til å supplere reglementet med navn på nye representanter og vararepresentanter fra gruppe B og D når disse er klare. Fakultetsstyret utpeker ekstra varamedlem fra fakultetsstyrets gruppe A i møte.

Camilla Brautaset
dekan

Kim Ove Hommen
fakultetsdirektør

Sammensetning og regler for Det humanistiske fakultets ansettelsesutvalg for midlertidige vitenskapelige stillinger (Tilsettingsutvalget)

Tilsettingsutvalget består av fem medlemmer utgått av fakultetsstyret: dekanen, to representanter for fast vitenskapelig tilsatte der en er foreslått av organisasjonene, en midlertidig vitenskapelig tilsatt og en student.

Tilsettingsutvalget skal behandle følgende tilsettings saker:

- stipendiatstillinger
- postdoktorstillinger
- stillinger som vitenskapelig assistent
- midlertidige forskerstillinger
- bistillinger
- midlertidige førsteamanuensisstillinger
- midlertidige universitetslektorstillinger

A. SAMMENSETNING

For perioden 1.9.2022 til og med 31.8.2023 er følgende medlemmer oppnevnt:

- Medlem: professor Camilla Brautaset, *Dekan (leder)*
 - Varamedlem: førsteamanuensis Ole Hjortland, *Prodekan*
- Medlem – fast vitenskapelig personale: professor Torodd Kinn
 - Varamedlem: professor Tove Ingebjørg Fjell
- Medlem – foreslått av organisasjonene: Aidan Keally Conti
 - Varamedlem: professor Anne Bang
- Medlem – midlertidig vitenskapelig personale: **avklares med gruppe B**
 - Varamedlem: **avklares med gruppe B**
 - Varamedlem: **avklares med gruppe B**
- Medlem – studentene: **avklares med gruppe D**
 - Varamedlem: **avklares med gruppe D**
 - Varamedlem: **avklares med gruppe D**

B. RETNINGSLINJER (saksbehandlingsprosedyre)

Hver sak nummereres fortløpende innenfor hvert år.

Fravær og habilitet

Medlemmene av utvalget har selv ansvar for å melde fravær og inhabilitet.

Tilsetting

Saksforelegg med vedlegg legges ut på elektronisk lagringsområde. Utsendelse av saker blir varslet på forhånd via e-post.

Tilsettingsutvalgets medlemmer gis frist på 3 virkedager til å uttale seg og returnere saken. Dette gjøres elektronisk. Dersom medlemmer ikke har gitt tilbakemelding innen tidsfristen, sendes det en purring fra administrasjonen. Dersom medlemmer ikke har avgitt svar innen

ytterligere to dager fra purring vurderes manglende svar som aksept av forslag til vedtak. Dekanen avgir sin uttalelse til slutt.

Dokumentasjon i tilsettingssaker skal være: Saksforelegg med forslag til vedtak, sakkyndig vurdering av søkerne, innstilling fra institutt (på bakgrunn av sakkyndig vurdering, intervju og eventuelle referanser) samt eventuelle brev om bevilgninger.

Saksforelegget påføres utsendelsesdato samt frist for retur.

Dersom enighet ikke oppnås i en tilsettingssak, eller minst ett av tilsettingsutvalgets medlemmer ønsker det, skal det holdes møte.

Tilsettingsutvalgets vedtak skal tas inn i en protokoll, hvor det skal fremgå hvorledes den enkelte har stemt. Medlemmene har anledning til å grunngi sine standpunkter ved protokolltilførsel. Protokolltilførselen skal avgis innen avslutningen av tilsettingsutvalgets behandling av saken ved eventuell møtebehandling.

Assisterende fakultetsdirektør er, på vegne av fakultetsdirektøren, sekretær for tilsettingsutvalget ved møtebehandling av saker. I tillegg vil medarbeidere fra HR-seksjonen bistå tilsettingsutvalget.

Alle svar fra tilsettingsutvalgets medlemmer og protokoll fra møter arkiveres i ePhorte.

Orientering til fakultetsstyret

På hvert fakultetsstyremøte skal det rapporteres skriftlig om de tilsettinger som er tatt på fullmakt siden forrige fakultetsstyremøte under «Orienterings- og fullmaktssaker».